

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Tilinpäätös 2019

TOIMINTAKERTOMUS.....	3
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	3
KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET.....	4
YLEINEN JA KUNTASEKTORIN TALOUDELLINEN KEHITYS	5
LAPPEENRANNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS JA OLENNAISET MUUTOKSET	7
ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	9
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	11
ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	17
YMPÄRISTÖ	22
MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	23
SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	25
TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	29
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	32
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	33
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	34
KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA –MENOT	36
KUNTALAIN MUKAINEN TULOKSEN KÄSITTELY	37
LAPPEENRANNAN KAUPUNKIORGANISAATIO.....	38
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN LUOTTAMUSELINORGANISAATIO 2017-2021.....	39
LAPPEENRANTA –KONSERNI	40
SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	41
OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT JA ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	44
KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	45
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	46
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	47
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	49
KÄYTTÖTALOUSOSA	51
LAPPEENRANTA 2033 -STRATEGIA	54
TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	71
YHTEISET PALVELUT	71
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT	79
ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS	95
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	108
MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA	110
MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUS	113
TULOSLASKELMAOSA	114
RAHOITUSOSA	115
INVESTOINTIOSA	116
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	118

TUOSLASKELMA.....	119
RAHOITUSLASKELMA.....	120
TASE.....	121
KONSERNITUOSLASKELMA	123
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	124
KONSERNITASE	125
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	127
KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	127
KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	127
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
TUOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	129
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	133
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	144
HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	148
TASEYKSİKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET.....	150
ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS.....	150
LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI	153
TILAKESKUS.....	156
LUETTELOT JA SELVITYKSET	159
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	160
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT	161
HENKILÖSTÖMÄÄRIEN KEHITYS	162
TYTÄRYHTEISÖT	164
LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY – KONSERNI	164
LAPPEENRANNAN ENERGIA OY – KONSERNI	169
LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY – KONSERNI.....	174
ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY	181
KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAA.....	186
LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY	190
SAIMAAN TUKIPALVELUT OY	194
ETELÄ-KARJALAN PESULA OY	200
LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY.....	203
SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR – KONSERNI	207
WIRMA LAPPEENRANTA OY	211
OSAKKUUSYHTEISÖT	215
MEIDÄN IT JA TALOUS OY	215
KUNTAYHTYMÄT	218
ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ	218
ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ.....	225
ETELÄ-KARJALAN LIITTO.....	231

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Lappeenranta kirjaa vuodelta 2019 niukasti ylijäämäisen tuloksen. Tämä on hyvä saavutus, sillä talousarvioomme oli 13 miljoonaa euroa alijäämäinen. Viime vuonna peräti kolme kuntaa neljästä teki miinusmerkisen tuloksen. Oma tasapainoinen tuloksemmekin on kertaluonteisten erien ansiota, mutta ilman niitäkin alijäämä olisi jäänyt alle kymmeneen miljoonaan euroon. Monen vertailukaupunkimme tulos on jopa kymmeniä miljoonia euroja pakkasella. Kuntakenttään suhteutettuna voimme siis olla tyytyväisiä viime vuoden tulokseemme, mutta hyväksi taloustilannetta ei voida luonnehtia.

Verotulot ovat olleet viime vuodet arvaamattomia. Viime vuonna tulorekisterin käyttöönotto ja etenkin verokortt uudistus aiheuttivat tilityksiin vajetta. Tämä ei kuitenkaan selitä koko kuntakentän liki ennätysheikkoa vuotta, vaan juurisyyt ovat ylipäättään heikossa tulokehityksessä ja kasvaneissa tarpeissa etenkin sosiaali- ja terveyspalveluissa. Viime hallituskauden päätökset kiky-leikkauksineen ja indeksijäädytyksineen ovat olleet tulopuolen osalta raskaita kunnille. Alkaneen vuoden näkymät muuttuivat maailmantaloudessa nopeasti korona-viruksen liikkeelle saaman epävarmuuden vuoksi.

Tilastokeskus julkisti syksyllä uuden vuoteen 2040 saakka ulottuvan väestöennusteen. Kuten jo viime vuodet on havaittu, syntyvyys on laskenut huomattavasti vuosikymmenen takaisesta. Vaikka lapsia syntyi jatkossa viime vuonna syntyneen ikäluokan verran, merkitsee se päiväkotij- ja kouluikäisten lasten määrän suurta vähennystä jo lähivuosina. Siksi palveluverkko ja investointiohjelma otettiin tarkastelun kohteeksi. Tiloja ei ole varaa rakentaa ja ylläpitää yli tarpeen.

Investoimme jo tehtyjen päätösten mukaisesti kymmeniä miljoonia kouluihin ja päiväkoteihin. Viime vuonna valmistui Hovinpellon uusi päiväkotij sekä aloitettiin Joutsenon uuden koulun rakentaminen ja Kesämäen yläkoulun peruskorjaus. Lauritsalaan ja Korvenkylään tulee uudet koulut. Sammonlahteen rakennetaan uusi koulu ja päiväkotij. Näiden lisäksi olemme panostaneet

vapaa-ajan mahdollisuuksiin peruskorjaamalla urheilutalon ja rakentamalla lähiliikuntapaikkoja. Meillä on puitteita laadukkaalle elämälle Lappeenrannassa.

Lappeenrannan työmarkkinat toimivat paremmin kuin Kaakkois-Suomen muilla kaupungeilla. Kaupungin kokonaistyöttömyys aste 10,7 % on koko maan keskiarvon yläpuolella, mutta selvästi parempi kuin useimmilla muilla pääkaupunkiseudun ulkopuolisilla kaupungeilla.

Nuorisotyöttömyys on laskenut yli 200 henkilöllä kolmessa vuodessa. Viime vuonna hyvä kehitys kuitenkin pysähtyi. Työ tämän kohderyhmän saamiseksi työelämän piiriin jatkuu. Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota sekä yksityisellä sektorilla että kaupungilla opiskelijoiden työllistymiseen paikkakunnalle jo opintojen aikana. Ilahduttavaa on, että tämä on tunnistettu koko maakunnan yhteiseksi haasteeksi ja Etelä-Karjalan julkiset toimijat ovat yhdessä tarjoamassa työmahdollisuuksia nuorille.

Kaupungin tämän valtuustokauden kehityspanostusten ylläpitäminen edellyttää, että kehitystyölle asetettuja tavoitteita saavutetaan. Lappeenranta on onnistunut valinnoissaan ja säilyttänyt kyvyn reagoida esille tuleviin mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Ilmastomuutos näyttäytyy lappeenrantalaisten arjessa, opinnoissa ja elinkeinoelämässä mahdollisuutena. Yliopiston, yritysten ja kaupungin tiivis yhteistyö kestävien kehitysratkaisujen käytön ja energiatehokkuuden edistämisessä tuo kaupunkiin uusia työpaikkoja, uusia opiskelijoita ja uusia investointeja. Kaupungin kansainvälisesti tekemä green reality -työ heijastuu paikalliseen hyvinvointiin ja toimii esimerkkinä myös muille kaupungeille.

Kaupungin kehittymistä kansainvälisen energia- ja ympäristöosaamisen ja -liiketoiminnan edelläkävijänä voidaan edelleen vahvistaa. Nuorten kiinnostus kestävään kehitykseen heijastuu Lappeenrannassa tarjolla olevan koulutuksen kiinnostavuuteen ja yritysten mahdollisuuksiin löytää parhaat osaajat tähän liittyvää kasvupotentiaalia toteuttamaan. Kaupungilla on mahdollisuus edelleen laajentaa tämän alan opetustarjontaa kansainvälisesti kiinnostavaksi kokonaisuudeksi eri ikäisille opiskelijoille.

Kimmo Jarva, kaupunginjohtaja

KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kaupunginvaltuusto

Toimikautensa 1.6.2017 aloittaneessa valtuustossa on 51 valtuutettua. Valtuuston kokoonpano on ryhmittäin seuraava:

- Kansallinen Kokoomus 15 paikkaa
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 13 paikkaa
- Suomen Keskusta 9 paikkaa
- Perussuomalaiset 6 paikkaa
- Vihreä liitto 6 paikkaa
- Suomen Kristillisdemokraatit 2 paikkaa.

Valtuuston puheenjohtajisto oli vuonna 2019

- Puheenjohtaja Ari Torniainen
- I varapuheenjohtaja Joonas Grönlund
- II varapuheenjohtaja Hanna Holopainen 3.6.2019 saakka
- II varapuheenjohtaja Jani Mäkelä 3.6.2019 alkaen

Valtuusto kokoontui vuonna 2019 yhteensä 8 kertaa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano ryhmittäin on seuraava:

- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 3 paikkaa
- Kansallinen Kokoomus 3 paikkaa
- Suomen Keskusta 2 paikkaa
- Perussuomalaiset 2 paikkaa 3.6.2019 saakka, 1 paikka 3.6.2019 alkaen
- Vihreä liitto 1 paikka 3.6.2019 saakka, 2 paikka 3.6.2019 alkaen.

Hallituksen puheenjohtajisto oli vuonna 2019

- Puheenjohtaja Risto Kakkola
- I varapuheenjohtaja Jyri Hänninen
- II varapuheenjohtaja Jani Mäkelä 3.6.2019 saakka
- II varapuheenjohtaja Hanna Holopainen 3.6.2019 alkaen

- III varapuheenjohtaja Tapio Arola

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Risto Kakkola toimii osa-aikaisena puheenjohtajana 50 %:n työajalla.

Kaupunginhallitus kokoontui vuonna 2019 yhteensä 42 kertaa.

Henkilöstöorganisaatio

Kaupungin oma toiminta on organisoitu konsernihallintoon ja sen lisäksi kahteen toimialaan. Konsernihallinnon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialajohtajana toimii Tuija Willberg. Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialajohtajan tehtävää on määrätty hoitamaan kaupungininsinööri Pasi Leimi, joka on siirretty toimialajohtajan virkaan 1.1.2020 lukien.

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat

- kaupunginjohtaja
- kaupunginsihteeri
- II kaupunginsihteeri
- rahoitusjohtaja
- tarkastuspäällikkö
- toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
- varhaiskasvatusjohtaja
- opetustoimenjohtaja
- nuorisotoimenjohtaja
- kulttuuritoimenjohtaja
- liikuntajohtaja
- toimialajohtaja, elinvoima- ja kaupunkikehitys
- kaupungingeodeetti
- kaupunginarkkitehti
- kaupungininsinööri
- rakennustarkastaja
- maaseututoimenjohtaja
- ympäristöjohtaja
- pelastusjohtaja
- pelastuspäällikkö
- riskienhallintapäällikkö

YLEINEN JA KUNTASEKTORIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Kauppasota Yhdysvaltojen ja Kiinan välillä on varjostanut maailmantaloutta jo vuoden 2018 alkupuolelta lähtien. Suomen Pankin mukaan Yhdysvallat on asettanut kuluvan vuoden syyskuuhun mennessä merkittävän suuruiset lisätullit noin 70 prosentille Kiinan tuonnista. Kauppasota, voimakkaasti lisääntynyt poliittinen epävarmuus ja brexit ovat heikentäneet yritysten luottamusta ja lykänneet investointeja.

Poliittiset epävarmuudet ovatkin pienentäneet talouden kasvukertoimia kuluvana vuonna, mutta ennen kaikkea hidastuvassa talouskasvussa on kyse monien maiden samanaikaisista rakenteellisista muutoksista. Keskeisiä talouskasvua hidastavia rakenteellisia tekijöitä ovat Kiinan talouden muuttuminen palveluvaltaisemmaksi sekä väestön ikääntyminen kehittyneissä maissa.

Maailman tavarakauppa kehittyi viime vuonna erittäin heikosti, mutta palveluihin perustuvat toimialat ovat jatkaneet maltillisella kasvu-uralla. Maailmantalouden kasvun ennakoitaan hidastuvan selvästi edellisistä vuosista, mutta kasvavan lähivuodet yhä noin kolmen prosentin tuntumassa. Maailmankaupan kasvun vetureina sinnittelevät Kiina, Intia ja jossain määrin edelleen myös Yhdysvallat.

Ennustelaitokset eivät odota kauppasodan enää kriisiytyvän tai laajenevan lisää, joten talouden riskien ennakoitaan jatkossa pienenevän. Epävarmuuden vähene mistä tukee erityisesti se, että Yhdysvallat ja Kiina ovat päässeet yhteisymmärrykseen niin sanotusta ensimmäisen vaiheen kauppasopimuksesta. Kauppasodan lientymisen ohella myös brexit-tilanteen ennakoitaan selkeytyvän Britannian joulukuisten parlamenttivaalien tuloksen myötä.

Euroalueen talouskasvu hidastui yhden prosentin tuntumaan, millä tasolla sen ennakoitaan pysyvän myös lähitulevaisuudessa. Kasvun hidastuminen johtuu erityisesti viennin heikosta kehityksestä erityisesti teollisuudessa Saksassa ja Italiassa. Euroalueen ostopäällikköindeksit ovatkin olleet teollisuuden osalta viime kuukausina varsin synkkiä. Yksityisen kulutuksen hyvää kehitystä on sen sijaan tukenut työllisyystilanteen paraneminen, matala korkotaso sekä elvyttävä finanssipolitiikka.

Vahva työllisyyden kysyntä on painanut työttömyyden historiallisen matalalle tasolle niin Euroopassa kuin monissa muissakin OECD-maissa. Euroalueen talouskasvun vahvistumisen kannalta onkin ensiarvoista, että vellova maailmantalouden epävarmuus ei alkaisi heijastumaan voimallisesti Saksan ja muiden suurten EU-maiden työmarkkinoille.

Suomen BKT on kasvanut viimeiset kolme vuotta vahvasti. Odotuksista poiketen, voimakkain suhdannehuippu ajoittui jo vuosille 2016 ja 2017, jolloin bruttokansantuotteen kasvu liikkui kolmen prosentin tuntumassa. Bruttokansantuotetta kasvattivat tuolloin vahva vientikysyntä, investointien kasvu sekä yksityinen kulutus.

Toissa vuonna bruttokansantuotteen määrä nousi vielä 1,7 prosenttia. Kysyntäeristä bruttokansantuotetta lisäsivät vienti, yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit. Myös työllisten määrä kasvoi vahvasti ja työttömyysaste laski yli yhdellä prosenttiyksiköllä.

Kansainvälisestä epävarmuudesta huolimatta talouskasvu jatkui viime vuonna suhteellisen vireänä, ja ennustelaitokset odottivat vuodelle 2019 vajaan 1,5 prosentin kokonaistuotannon kasvua. Toteutuessaan se olisi ollut vain aavistuksen matalampi bruttokansantuotteen volyymin kasvuprosentti kuin vuonna 2018. Tilastokeskuksen helmikuussa 2020 antaman alustavan tiedon mukaan bkt kasvoi lopulta vain 1,0 % vuonna 2019.

Suomen vientiä lisäävät erityisesti palveluvienti ja laiva-toimitukset. Sen sijaan tavaraviennin näkymät heikentyivät viime vuonna voimakkaasti, mikä johtuu pitkälti Euroopan, erityisesti Saksan, hidastuneesta talouskasvusta. Suomessa teollisuuden suhdannenäkymät ja uudet tilaukset ovat olleet heikentyvällä uralla.

Myös yksityisten ja julkisten investointien kasvu on hidastunut viime vuoden hyvistä kasvuluvuista. Investointeja laskee paitsi asuinrakennusinvestointien supistuminen niin myös teollisten investointien kasvun hidastuminen.

Yksityinen kulutus kasvoi vuonna 2019 maltillisesti. Kasvua tuki sekä ansiotason nousu että hyvä työllisyystilanne. Nämä tekijät sekä vaimeat inflaatio-odotukset

vahvistavat myös kuluttajien ostovoimakehitystä. Samaan aikaan yksityisen kulutuksen kasvulukuja kuitenkin vaimentaa kuluttajien heikentynyt luottamus Suomen ja oman talouden kehitykseen. Heikentynyt luottamus näkyy erityisesti autokaupan takkuiluna. Myös säästämistason nousu ja väestön ikääntyminen näkyvät maltillisena yksityisen kulutuksen kasvuna ja pienevänä tarpeena ostaa kestokulutushyödykkeitä.

Ennustelaitokset odottavat, että talouskasvu hiipuu vuonna 2020 edelleen. Osuuspankki ennakoii pienintä BKT:n volyymikasvua (0,5 %), kun taas optimistisin on tällä erää Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos 1,2 prosentin BKT-kasvuennusteellaan. Vuoden 2021 kasvuennusteiden haarukka liikkuu pitkälti samoissa ennustetasoissa. Ennuste-eroja selittää mm. näkemusero yksityisen kulutuksen ja viennin kasvun vahvuudesta.

Tulevina vuosina kokonaistuotannon kasvu pohjautuu pitkälti kotimaiseen kysyntään ja yksityisen kulutuksen kasvuun, sillä investointien ja usein myös viennin ennakoidaan kehittyvän ennustejaksolla vaisusti.

Investointien kehitystä painaa edelleen kansainvälinen epävarmuus, joka näkyy viiveellä tuotannollisten investointien kehityksessä. Investointeja laskee myös asuntoinvestointien supistuminen, joka on palautumassa kovien kasvuvuosien jälkeen pidemmän aikavälin normaalille aloitustasolle. Varsin moni ennustelaitos odottaa, että kokonaisuutena yksityiset investoinnit jopa laskevat vuonna 2020. Pidemmällä aikavälillä yksityisten investointien kasvu vauhdittuu ja kasvunäkymät piristyvät.

Epävarmuustekijät varjostavat tulevina vuosina myös Suomen viennin kehitystä. Vientikysynnän ennakoidaan kuitenkin piristyvän vuonna 2020 ja erityisesti vuonna 2021 tärkeimpien vientimarkkinoiden kasvun imussa. Samalla kun viennin kasvun ennakoidaan voimistuvan, voimistuu myös tuonnin kasvu. Nettoviennin kasvu jääkin varsin vaatimattomaksi.

Kuntatalous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa edelleen synkältä. Kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Vuosikate heikkeni 13,4 prosenttia.

Vuoden 2019 tilinpäätösarviot näyttävät uudella tavalla kahtia jakautuneen kuntakentän. Helsinki teki lähes 400 miljoonan euroa positiivisen tuloksen, kun taas muut isot kaupungit jäivät vahvasti miinukselle.

Ilman satunnaisia tuottoja tulos olisi ollut miinuksella useita satoja miljoonia ja olisi päädytty lähelle 2000-luvun heikointa tulosta.

Talousvaikeudet ravistelevat, Helsinkiä lukuun ottamatta, nyt myös isoja kaupunkeja. Kuntatalouden eriytymiskehitys näkyy siten myös isojen kaupunkien luvuissa.

Heikon tuloksen taustalla on toimintamenojen kasvu sekä verorahoituksen heikko kehitys. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 3,9 prosenttia, verotulot 2,6 prosenttia ja valtionosuudet 2,1 prosenttia. Verotulojen kasvua hidasti verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton aiheuttama tilitysvaje. Verotulojen tilitysvajeen vuoksi kunnilta jäi saamatta arvion mukaan peräti 400 miljoonaa euroa verotuloja.

Verorahoituksen muutos ei riittänyt kattamaan toimintakulujen kasvua, joka näkyi muun muassa vuosikatteeseen voimakkaana heikkenemisenä. Tilinpäätösarvioiden mukaan peräti 56:ssa kunnassa päädyttiin negatiiviseen vuosikatteeseen.

Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 8,7 prosenttia. Kunnat ja kuntayhtymät investoivat vuonna 2019 yhteensä 5,25 miljardin euron edestä, joka on yli 400 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. 20 suurinta kaupunkia kattoi peräti 60 prosenttia kaikista kuntainvestoinneista.

Kuntien ja kuntayhtymien käyttötulot eivät riittäneet kattamaan kasvaneita investointimenoja, vaan investointimenot katettiin pääosin lainarahalla. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat viime vuonna lisälainaa peräti 2,4 miljardia euroa. Verotulojen tilitysvajeen aiheuttama verotulojen maksun viivästymä lisäsi myös tuntuvasti lyhytaikaista lainakantaa.

Ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät kunnilta mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa.

(Lähde: Suomen Kuntaliitto)

LAPPEENRANNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS JA OLENNAISET MUUTOKSET

Lappeenrannan kaupungin väkiluku kasvoi 2000-luvulla vuoteen 2016 saakka vuosittain keskimäärin 150 asukkaalla/vuosi. Vuonna 2019 väestö väheni 24 asukkaalla väestömäärän ollessa vuoden lopulla 72 681 asukasta. Luonnollinen väestönlisäys on kääntynyt negatiiviseksi väestön ikääntymisen ja alhaisen syntyvyyden seurauksena.

Yleinen talouskehitys on parantunut edellisistä vuosista. Työttömyysaste on jatkanut paranemistaan, vaikkakin kokonaistilanteessa on jääty asetetuista tavoitteista. Lappeenrannan keskimääräinen työttömyysaste oli vuonna 2019 10,1 %, kun se oli vuosina 2018 11,4 % ja 2017 13,7 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä on supistunut 620 työttömään, jossa on vähennystä edellisvuoteen verrattuna 154. Nuorisotyöttömien määrä väheni 42:lla ollen joulukuussa 580 (12/2015: 980).

Yritysten liikevaihto kasvoi vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla 4 % edellisvuoteen verrattuna. Ilahduttavaa oli, että kasvu oli voimakkainta teollisuuden toimialalla. Työpaikkojen kokonaismäärä kasvoi 400 työpaikalla.

Lappeenrantaan perustettiin vuonna 2019 yhteensä 307 yritystä, mikä on 2 % vähemmän kuin 2018. Selkein ilmiö uusyrityksien kentässä oli ns. kevytyrittäjäyys-palveluiden lisääntyminen. Laskutuspalveluita hyödyntävät kevytyrittäjät eivät näy perustettujen yritysten tilastoissa. Wirman tuella perustettiin 80 uutta yritystä, missä on 15 % laskua edellisvuoteen.

Kaikista alueelle perustetuista yrityksistä noin 26 % käytti Wirman palveluita. Uusien yritysten työllisyysvaikutuksen alueelle arvioidaan olevan vuonna 2019 noin 110 uutta työpaikkaa. Suomen Uusyrityskeskusten tekemän selvityksen perusteella Wirman uusyrityksiä kaista yli 90 % oli toiminnassa 3 vuoden jälkeenkin. Vuosien 2017–2019 työllisyysvaikutus Wirman tuella perustettujen yritysten osalta on arviolta 650 uutta työpaikkaa. Lisäksi 157 toiminnassa olevaa yritystä tuli Wirma yrityspalveluiden piiriin. Wirma yrityspalveluilla oli yhteensä runsaat 1 200 asiakaspalvelutapahtumaa.

Business Mill palvelun tuella perustettiin 9 yritystä sekä 2 uutta liiketoimintakonseptia olemassa oleviin yrityksiin. Lisäksi 61 toiminnassa olevaa yritystä tuli Business

Mill palveluiden piiriin. Vuonna 2019 Business Mill palveluilla oli yhteensä 1136 kpl asiakaspalvelutapahtumaa. Työllisyysvaikutusten arvio on vielä kesken, mutta karkea arvio on 26 htv.

Majoitusliikkeissä yöpymisten määrässä saavutettiin kaikkien aikojen ennätys, kun yöpymisiä kirjattiin liki 460 000 vuorokautta. Nuijamaalla rajanylitysten määrä vuonna 2019 kasvoi 11,4 % edellisvuodesta, yhteensä oli 3 milj. rajanylitystä. Nuijamaa on edelleen itärajan vilkkain raja-asema.

Kaupungin verotulot ovat vähentyneet vuosina 2016–2018 jokaisena vuotena. Vuonna 2019 verotulot kääntyivät maltilliseen 1,7 %:n kasvuun. Verotulojen tilityksessä on ollut viime vuosina useita poikkeuksellisia eriä, mitkä ovat heilauttaneet olennaisesti koko kuntakentän tuloksia. Vuonna 2017 tuli yhteisöveropottiin iso kertaerä, mikä on vastaavasti vähentänyt seuraavien vuosien osuutta yhteisöveron tuottoon. Vuoden 2018 kertymää rasittivat isot veronpalautukset. Viime vuonna tulorekisterin käyttöönotto ja etenkin verokorttitiudistus leikkasivat verotulojen tilityksiä tavalla, jota ei voitu ennakoita. Kilpailukykyopimuksella on ollut merkittävästi kuntien verotuloja alentava vaikutus, eikä tätä ole valtion toimesta kompensoitu täysimääräisesti. Ongelma koskettaa koko kuntakenttää, ei vain Lappeenranta.

Lappeenrannan kaupungin omat toimialat pysyivät vuonna 2019 pääsääntöisesti hyvin talousarviokehityksissään. Ainoastaan rakennusvalvonta jäi tuottotavoitteestaan. Jatkuvan perustoiminnan menokehitys on pysynyt melko maltillisena. Valtuustokauden mittainen panostus strategisen rahoituksen muodossa on nostanut määräraikaisesti menoja.

Sote-menojen kasvu on ollut voimakasta. Varauksista puhdistettu kasvu oli 4,6 % viime vuonna.

Varausten purku ja muut kertaluonteiset myynti- ja rahoitustuotot nostivat vuosikatteen 26,4 miljoonaan euroon. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja tulos nousi 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi, vaikka talousarvio oli 13,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuosikate ei riittänyt kattamaan investointeja, joten lainakanta kääntyi kasvuun 9,2 miljoonalla eurolla.

Viimeisimmän tasapainotusohjelman mukaan kaupungin vuosikatteen tulisi olla vähintään 25 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 osalta tämä toteutui, mutta ainoastaan kertaluonteisten erien ansiosta. Verorahoitus ei ole kehittynyt menojen kasvua vastaavasti.

Konsernin tulos heikkeni 5,3 miljoonalla eurolla. Tulosta painoi Lappeenrannan oman tuloksen heikkeneminen, joka ilman konsernin sisäistä myyntivoittoa olisi ollut 5,0 miljoonaa euroa alijäämäinen. Myös Energia-konsernin tulos heikkeni. Eksoten tulos oli edelleen alijäämäinen, mutta alijäämä pieneni edellisvuodesta huomattavasti.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan paikallishallinnon kulutusmenoja kasvattavat vuosina 2020–2022 väestön ikääntymisestä johtuva terveys- ja hoivapalvelujen kysynnän kasvu sekä yksittäisten terveydenhuoltotoimenpiteiden kallistuminen hoitojen kehittyessä. Lisäksi paikallishallinnon menoja kasvattaa maan hallituksen lisäpanostukset sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä koulutukseen. Hallitusohjelman pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavaksi etupainotteisesti, ja ne kiihdyttävät kulutuksen kasvua etenkin vuonna 2020. Hallitusohjelman kertaluonteiset panostukset lisäävät kuntatalouden menoja vuosina 2020–2022.

Paikallishallinnon investointien taso pysyy korkealla koko ennustejakson, sillä käynnissä olevat rakennushankkeet ovat monivuotisia ja investointipaineet pysyvät merkittävinä muun muassa rakennuskannan iän ja muuttoliikkeen vuoksi. Toisaalta suhdannetilanteen heikkeneminen ja kuntatalouden synkät näkymät voivat viivästyttää lopullisia investointipäätöksiä investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

Paikallishallinnon rahoitusasema kohenee hieman vuonna 2020, mutta koheneminen on väliaikaista ja sitä selittävät muun muassa ajoitukselliset tekijät. Etenkin valtionapujen nopein kasvu kohdistuu vuoteen 2020. Paikallishallinnon tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menoja, sillä investoinnit pysyvät mittavina ja sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluntarve jatkaa väestön ikääntymisen vuoksi kasvuaan. Paikallishallinnon alijäämä syvenee vuodesta 2021 alkaen. Paikallishallinnon talouden vahvistuminen edellyttää tuottavuuden lisäämistä, rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien ja kuntayhtymien omia kuntataloutta vahvistavia toimia.

Lappeenrannan kehitysnäkymä vastaa hyvin pitkälle valtiovarainministeriön koko maan ennustetta. Kolme keskeisintä talouden kehitykseen vaikuttavaa asiaa ovat sote-menojen kehitys, koulu- ja päiväkotiverkosta tehtävät päätökset ja lasten määrän kehitys osana koko kaupungin väestökehitystä.

Edellä mainittujen lisäksi aivan uutena ja dramaattisena asiana tulevat korona-epidemian aiheuttamat vaikutukset talouteen, joista tätä kirjoitettaessa on vasta aivan alustavia arvioita.

Sote-uudistuksen valmistelun aikataulutavoite on tiukka. Tällä hetkellä rahoitusmallista ei ole tarkempia tietoja, mutta nähtävästi se noudattelee Sipilän hallituksen esityksen perusratkaisua. Toteutuessaan sote-palvelujen järjestämis- ja rahoitusvastuu siirtyisi kaupungilta maakunnalle ja tulo-rahoitus seuraisi mukana. Väestön ikääntymiseen liittyvät menopaineet poistuisivat.

Kunnan merkittävimäksi palvelutehtäviksi jäisivät varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut. Kun lasten ja nuorten määrä syntyvyyden voimakkaan alentumisen vuoksi lähtee jo lähivuosina selvään laskuun, merkitsee se tästä ikäryhmästä saatavien valtionosuuksien merkittävää vähentymistä. Tulot vähenevät täyden yksikkökustannuksen mukaan, mutta menojen supistaminen vastaavalla tavalla on hyvin vaikeaa. Vaikka henkilöstön määrää pystyttäisiin mukauttamaan vähenevään asiakasmäärään, ovat etenkin toimitilakustannukset luonteeltaan kiinteitä menoja. Siksi investoinnit tulee mitoittaa realistisesti. Rakennusinvestointi aiheuttaa pysyviä menoja 30 vuoden ajaksi. Vaikka tilat onnistuttaisiin mitoittamaan optimaalisesti, ratkaisee sekin vain osan kustannusten leikkaustarpeesta.

Keväällä 2020 tehdäänkin merkittäviä pitkän aikavälin päätöksiä, kun pitkään valmisteltu monitoimiareenahanke ja kaupungin koulu- ja päiväkotiverkko tulevat valtuuston päätettäväksi.

Verotulojen kehityksessä on ollut viime vuodet ennakoinnattomia kertaluonteisia eriä. Tällä hetkellä ei ole tiedossa olennaisia veron perimis- ja tilitysjärjestelmään liittyviä muutoksia sen jälkeen, kun kiinteistöverotuskin siirtyy vuonna 2020 joustavan valmistumisen piiriin. Verotulojen kehitystä varjostaa enemmänkin huoli talouskasvun hidastumisesta ja jopa uudesta taantumasta koronaviruksen aiheuttaman talouden seisahtumisen vuoksi, mikä väistämättä pudottaa tulevien vuosien verotuloja.

Lappeenrannan kuntakohtainen jako-osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi vuodelle 2020 vuoden 2017 kertaerän pienentävän vaikutuksen poistuttua ja metsäyhtiöiden menestymisen ansiosta. Tuloskehitys ei ollut yhtä vahvaa vuonna 2019, mikä tulee näkymään vuoden 2021 jako-osuudessa.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka. Kaupungin taloussuunnitelmassa on varauduttu vuotuisiin 1,6 %:n palkankorotuksiin, mikä vastaa vientialojen jo toteutuneiden sopimusten yleistä linjaa. Mikäli hoitajajärjestöjen vaatimukset tämän tason ylittävistä korotuksista toteutuisivat, merkitsisi se sellaisenaan vastaavaa sopeuttamistarvetta.

Kaupungin vuosikate tulisi nostaa 30 miljoonan euron tasolle, jotta investointien aiheuttama velkaantuminen pysyisi hallittuna ja velka alkaisi vuosikymmenen puolivälin jälkeen jälleen laskea. Verotulojen vaimea kasvu, lapsi- ja nuorisoikäluokkien valtionosuuksien vähentyminen yhdessä menopaineiden kanssa tekevät vuosikatetavoitteen saavuttamisesta erittäin vaativaa.

Väestön ja erityisesti työikäisten asukkaiden määrän väheneminen Etelä-Karjalassa tulee heijastumaan paitsi kaupungin palveluverkkoon, myös yritysten kasvuun. Entistä suuremmalle osalle opiskelijoita luodaan edellytykset jäädä työskentelemään Lappeenrantaan. Alkavan yritystoiminnan tukitoimilla ja markkinavuoropuhelulla edistetään yrittäjyyden vahvistumista. Ulkomailta muutto osaltaan paikkaa syntyvyyden alenemaa. Kampusalueen sekä koko kaupungin kansainvälistymiskehityksen ennakoidaan jatkuvan voimakkaana.

Lentoyhteysien käynnistymisellä maakunnan ja Saimaan kansainvälinen tavoitettavuus paranee. Maakunnan tärkeimpänä liikenneinvestointina edistetään Luumäki–Imatra kaksoisraiteen rakentumista sekä nopeita junayhteyksiä pääkaupunkiseudulle.

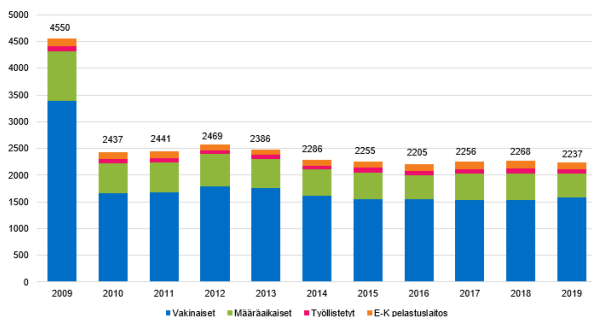
Lappeenranta on nimetty maailman johtavien ilmasto-kaupunkien joukkoon. Tavoitteena on, että vuonna 2030 Lappeenranta on hiilineutraali ja jätteetön. Ympäristöliiketoiminnan odotetaan tuovan jatkossakin alueelle uutta liiketoimintaa.

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Henkilöstön kokonaismäärä

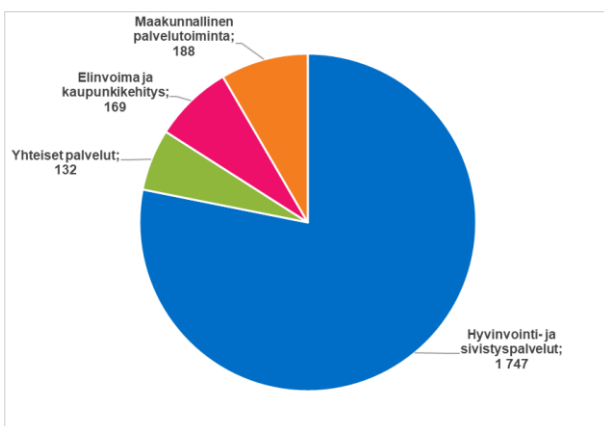
Lappeenrannan kaupungin palveluksessa oli 31.12.2019 yhteensä 2 237 henkilöä. Heistä 1 700 oli vakinaisessa ja 537 määräaikaisessa palvelussuhteessa kaupunkiin. Palkkatuella työllistettyjä oli kaupungin palveluksessa kertomusvuoden lopussa 80.

Henkilöstön kokonaismäärän kehitys 2009–2019

Lappeenrannan kaupungin henkilöstön kokonaismäärä väheni 31:llä edellisen vuoden loppuun nähden. Henkilöstömäärissä on mukana kaikki palvelussuhteet.

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli vuoden 2019 lopussa 24 %. Vuokratyövoimaa ei vuoden 2019 aikana käytetty.

Henkilöstö toimialoittain 31.12.2019.

Henkilötyövuodet

Todellisen työpanoksen kuvaamiseksi tehdään laskelma henkilötyövuosista. Lappeenranta käyttää henkilötyövuosien laskemisessa mallia, jossa henkilötyövuosi määritellään yhden täyttä työaikaa tekevän henkilön

vuoden työpanokseksi, josta on vähennetty palkattomat poissaolot.

Henkilötyövuosien määrä vuonna 2019 oli kumulatiivisesti 2 138 henkilötyövuotta, eli 52 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2018.

Henkilöstön hankinta

Henkilöstön rekrytointi operoidaan Lappeenrannassa sähköisen Kuntarekry-palvelun avulla. Vuoden 2019 aikana Lappeenrannan kaupungilla oli Kuntarekryssä avoinna kaikkiaan 416 vakinaista ja määräaikaista työpaikkaa. Suurin osa paikoista oli opetustoimen ja varhaiskasvatuksen vakinaisia ja määräaikaisia palvelussuhteita sekä sijaisuuksia.

Kuntarekryn kautta vastaanotettiin kertomusvuonna 3411 hakemusta. Myös kesätyöpaikat täytettiin Kuntarekryn kautta.

Lappeenrannan kaupungin rekrytointitilanne on hyvä. Aivan yksittäisiä tehtäviä lukuun ottamatta kaikkiin avoimiin tehtäviin on ollut hakijoita.

Osa-aikaeläkkeet ja vuorotteluvapaat

Osa-aikaeläkkeellä oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 2 henkilöä, mikä on 0,1 % kaupungin vakinaisen henkilöstön määrästä.

Mahdollisuutta vuorotteluvapaaseen käytti vuonna 2019 yhteensä 23 henkilöä, joka on 3 vähemmän kuin vuonna 2018.

Henkilöstön keski-ikä entisenlainen

Lappeenrannan kaupungin henkilöstön kokonaiskeski-ikä oli vuoden 2019 lopussa 45 vuotta eli vuoden enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vakituisten henkilöstön keski-ikä on 48 vuotta ja määräaikaisen 38 vuotta.

Vakituisessa palvelussuhteessa olevat ovat palvelleet kaupunkia keskimäärin 16 vuotta. Määräaikaisen henkilöstön keskimääräinen palvelusaika on 3,8 vuotta.

Eläkkeellesiirtymisikä entisenlainen

Kertomusvuonna Lappeenrannan kaupungin palveluksesta jäi kokoaikaiselle eläkkeelle kaikkiaan 37 henkilöä, kahdeksan vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

län perusteella eli vanhuuseläkkeelle siirtyi 32 henkilöä. Heidän keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikänsä oli 63 vuotta. Vuotta aikaisemmin vastaava luku oli 63,1.

Kevan asiakkaana olevien julkisten organisaatioiden työntekijät siirtyivät vanhuuseläkkeelle vuonna 2019 keskimäärin 64-vuotiaana. Lappeenrannan tilanne on näin ollen hieman jäljessä valtakunnallisesta keskiarvosta.

Terveydellistä syistä eli työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 5 henkilöä. Heidän keski-ikänsä oli 59 vuotta. Vuotta aikaisemmin työkyvyttömyyseläkkeelle jäätiin keskimäärin 61,1-vuotiaana. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on ollut vuosina 2016 - 2019 poikkeuksellisen alhainen.

HENKILÖSTÖMENOT

Henkilöstömenoja ovat palkat, työnantajan sosiaaliturvamaksu sekä eläke- ja muut vakuutusmaksut.

Kertomusvuonna henkilöstömenoja kertyi yhteensä 103,1 miljoonaa euroa. Edellä mainittu summa käsittää kaikki Lappeenrannan kaupungin maksamat henkilöstömenot eli mukana ovat käyttötalouden, investointien, työllisyyden ja maakunnallisen palvelutoiminnan menot.

Palkkamenojen osuus henkilöstömenoista oli 82,95 miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖN HYVINVOINTI

Panostuksia terveyden edistämiseen ja omaehtoiseen liikkumiseen

Lappeenrannan kaupungilla oli vuonna 2019 käytössä sähköinen liikunta- ja kulttuuriseteli Eazybreak. Uutuutena oli kokeiluluontoisesti se, että seteliä sai käyttää myös työmatkoihin. Etuuden arvo oli kertomusvuonna 150 euroa henkilöä kohden, josta 50 euroa oli kohdennettu työmatkaetuuteen. Henkilöstö käytti etuutta vuonna 2019 kaikkiaan 223 675 euron arvosta.

Vuoden 2019 aikana Lappeenrannan kaupungin palveluksessa oli työhyvinvointikoordinaattori. Hänen tehtävään oli henkilöstön etuus- ja palkitsemisjärjestelmien uudistaminen, työhyvinvointijohtamisen kehittäminen sekä näihin liittyvien mallinnusten laatiminen.

Kaupungin toimialojen omana työhyvinvointitoimintana toteutettiin ensisijaisesti työyhteisöjen kehittämispäiviä ja työnohjausta.

Työhyvinvointitoimintaan panostettiin kertomusvuonna kaikkiaan 268 561 euroa.

Henkilöstökyselyn tulokset paranivat

Vuodenvaihteessa 2019 – 2020 toteutettiin koko henkilöstölle suunnattu henkilöstökysely. Henkilöstökysely pohjautuu vuonna 2016 käyttöön otettuun formaattiin. Kaupungin käytössä on siis tällä hetkellä viiden samansisältöisen kyselyn aikasarja.

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 1 218 henkilöä. Vastaajien määrä laski edellisestä vuodesta 132:lla. Tästä huolimatta otosta voidaan pitää edustavana koko organisaatioon nähden. Joissakin työyksiköissä vastaajia oli kuitenkin niin vähän, ettei henkilöstökyselyn perusteella voi tehdä kovin kattavia johtopäätöksiä.

Henkilöstökyselyn tulokset paranivat lähes kaikilla osa-alueilla, joskin numeerisesti tuloksissa ei ole merkittävää eroa edelleen kyselyyn nähden.

Vuotta 2018 mittaavan henkilöstökyselyn kokonaiskeskiarvo oli 3,63 ja vuotta 2019 mittavan kyselyn 3,68. Lappeenrannan kaupungin työtyytyväisyyden kokonaistilanne on siis edelleen varsin hyvää tasoa. Tuloksissa on kuitenkin merkittäviä työyksikkökohtaisia eroja.

Kysely osoitti, että työyhteisöjen ilmapiiri koetaan yleisesti ottaen kannustavaksi, oikeudenmukaiseksi ja tasa-arvoiseksi. Vastaajien kokemus oli, että työntekijöiden välillä vallitsee luottamus ja hyvä yhteishenki. Tältä osin tulokset olivat entisestään parantuneet. Työn organisointi sai pääsääntöisesti hyvät arvosanat. Vastaajat kokivat, että muutos- ja kriisitilanteiden hallinnassa oli niin ikään tapahtunut parannusta.

Työpaikkoja pidettiin pääsääntöisesti viihtyisinä ja turvallisinä. Vastaajien mukaan työpaikoilla oli huomioitu myös ergonomia. Merkittävimäksi negatiiviseksi seikaksi nousi edelleen kiinteistöjen sisäilman laatu. Ilahduttavaa on kuitenkin se, että vastaajat kokivat tässä tapahtuneen edistystä edelliseen vuoteen nähden.

Oman ja työyhteisön osaamisen koettiin olevan ajan tasalla. Tarjolla ollutta koulutusta ja perehdyttämismintaa pidettiin pääsääntöisesti riittävänä. Myös työvälineet ja niihin annettu käyttökoulutus koettiin asianmukaiseksi. Eniten tyytymättömyyttä aiheuttaa tällä osa-alueella se, ettei kaupungilla ole juurikaan mahdollisuutta urakehitykseen eikä työkiertoon. Tältä osin kyselyn tulokset olivat edellisvuotta heikompia.

Vastaajat kokivat viihtyvänsä työssään. Työn ja muun elämän koettiin olevan tasapainossa. Työhön liittyvä henkinen ja fyysinen kuormitus arvioitiin yleisesti ottaen sopivaksi. Oma työ koettiin vastauksissa tärkeäksi. Työtä tehdään sitoutuneesti, vastuuntuntoisesti ja hyvällä fiiliksellä.

Kyselyn huonoimmat arvosanat saa edelleen palkkaus, vaikka vuonna 2019 kunta-alan palkkoja korotettiin useammalla erilaisella elementillä. Tuloksiin vaikuttavat muun muassa valtakunnalliset sopimukset lomarahahan leikkaamisesta sekä se, ettei kaupungilla itsellään ole juurikaan ollut taloudellisia mahdollisuuksia palkkausjärjestelmien laajempaan kehittämiseen. Valitettavasti tämä trendi tulee jatkumaan edelleen, koska julkisen talouden tiedetään olevan heikko vielä vuosia eteenpäin.

Esimiestyö sai kyselyssä erittäin hyvät arvosanat. Kyselyn mukaan työlle on asetettu selkeät tavoitteet ja esimiehet luottavat alaistensa kykyihin toimia itsenäisesti. Vastaajien mukaan myös kehityskeskustelut käydään työyhteisöissä säännöllisesti.

Vastaajien arviot kaupungin muutosjohtamisesta ja kaupungin johtamisesta yleensä paranivat suhteessa aikaisempaan kyselyyn, mutta jäivät edelleen melko vaatimattomalle tasolle. Vastaajat kokivat, ettei heitä eikä heidän huolenaiheitaan ole riittävästi otettu muutostilanteissa huomioon. Tietoa ja tiedottamista halutaan muutoksissa lisää. Kaupungin ylimmän johdon toivotaan niin ikään olevan aktiivisemmin mukana työyhteisöjen kehittämisessä. Näitä seikkoja analysoidessa on toki otettava huomioon, että julkisten organisaatioiden

viranhaltijajohtoon liittyä tunnetusti aina tyytymättömyyttä.

Yleinen tyytyväisyys työnantajaan oli kyselyn mukaan kasvanut selvästi. Yhä useampi oli niin ikään valmis suosittelemaan kaupunkia työnantajana muillekin. Epävarmuus työntekijöiden keskuudessa näyttää kuitenkin lisääntyneen. Palvelussuhteensa turvalliseksi kokevien suhteellinen osuus oli hieman laskenut.

Numeeristen vastausten ohella saatiin henkilöstökyselystä runsaasti sanallista palautetta, jota voidaan hyödyntää tulevaisuuden suuntaviivoja piirrettäessä.

Henkilöstökyselyn numeeriset tulokset

Tyytyväisyys työnantajaan	2016	2017	2018	2019	2020
Kuinka tyytyväinen olet Lappeenrannan kaupunkiin työnantajana yleisesti ottaen?	3,91	3,88	3,84	3,88	3,97
Suosittelisitko kuntaasi työpaikaksi ystävälle tai tuttavalle?	3,74	3,68	3,66	3,69	3,78
YHTEENSÄ	3,82	3,78	3,75	3,79	3,87

MITEN ARVIOIT TYÖYMPÄRISTÖÄSI	2016	2017	2018	2019	2020
Käytössäni olevat työvälineet ovat asianmukaiset	4,04	4,13	4,08	4,03	4,07
Ergonomia on huomioitu työympäristössäni	3,64	3,80	3,80	3,72	3,79
Työympäristöni on viihtyisä	3,72	3,75	3,71	3,68	3,72
Työturvallisuus on huomioitu työssäni	3,99	4,01	3,93	3,89	3,98
Työtilojen sisäilman laatu (mm. lämpö- ja kosteusolot) on hyvät	2,98	3,06	3,00	2,93	3,12
En ole kokenut työssäni minuun kohdistuvaa väkivaltaa, syrjintää tai häirintää tai näiden uhkaa viimeisen vuoden aikana	4,28	4,31	4,08	4,07	4,12
En ole havainnut työssäni muihin kohdistuvaa väkivaltaa, häirintää, syrjintää tai näiden uhkaa viimeisen vuoden aikana	4,00	4,04	3,71	3,72	3,81
YHTEENSÄ	3,81	3,87	3,76	3,72	3,80

MITEN ARVIOIT TYÖYHTEISÖSI TOIMINTATAPOJA JA ORGANISOINTIA	2016	2017	2018	2019	2020
Työyhteisöni työilmapiiri on kannustava	3,93	4,02	3,88	3,91	3,97
Saan työhöni liittyvistä asioista tietoa riittävästi ja oikea-aikaisesti	3,74	3,79	3,61	3,64	3,71
Työnantajani kohtelee kaikkia työntekijöitä tai työntekijäryhmiä tasapuolisesti	3,64	3,77	3,64	3,67	3,72
Työajoina on mahdollista joustaa riittävästi (esim. liukuva työaika)	3,44	3,33	3,26	3,20	3,20
Työyhteisöä koskevat muutokset ja kriisit hallitaan hyvin	3,47	3,48	3,34	3,41	3,52
Tehtävät ja vastualueet on määritelty selkeästi	3,78	3,84	3,70	3,73	3,80
Työyhteisöni toiminta on suunnitelmallista ja hallittua	3,67	3,79	3,56	3,67	3,73
Työntekijöiden välillä vallitsee luottamus ja hyvä yhteishenki	3,91	4,01	3,86	3,88	4,00
Työntekijöitä kohdellaan oikeudenmukaisesti	3,86	3,98	3,84	3,87	3,91
Työyhteisön monimuotoisuus (=eri-ikäiset, työkyvyltään, ammattiryhmältään tai osaamiseltaan erilaiset) ovat meillä voimavara	4,07	4,08	4,06	4,08	4,16
YHTEENSÄ	3,75	3,81	3,67	3,71	3,77

ARVIO SEURAAVIA VÄITTÄMIÄ	2016	2017	2018	2019	2020
Olen tyytyväinen siihen fiilikseen, joka minulla nyt on?	3,81	3,86	3,71	3,83	3,86
tämänhetkinen työilikesi on tyyppinen, kun ajattelen muutamaa viime kuukautta	4,03	4,03	3,99	3,95	3,93
YHTEENSÄ	3,92	3,94	3,85	3,89	3,89

MITEN ARVIOIT OSAAMISEN KEHITTÄMISTÄ LAPPEENRANNAN KAUPUNGISSA	2016	2017	2018	2019	2020
Olen saanut riittävästi ammattitaitoa parantavaa koulutusta	3,89	3,85	3,79	3,70	3,77
Olen saanut riittävästi työvälineiden käyttökoulutusta	3,59	3,70	3,59	3,60	3,66
Olen saanut riittävästi vuorovaikutustaitoja kehittävää koulutusta	3,68	3,68	3,53	3,57	3,57
Työssäni on mahdollisuus työnkiertoon	3,06	3,09	2,99	2,98	2,84
Osaamisen kehittäminen työpaikallani on suunnitelmallista ja systemaattista	3,34	3,46	3,30	3,31	3,34
Minulla on mahdollisuus urakehitykseen nykyisen työnantajani palveluksessa	2,57	2,52	2,46	2,43	2,45
Työpaikalleni tulevat uudet työntekijät perehdytetään hyvin työtehtäviinsä	3,48	3,58	3,42	3,42	3,47
työpaikallani uusiin tehtäviin siirtyvä henkilö perehdytetään hyvin	3,44	3,56	3,41	3,37	3,45
Työyhteisömme toiminnan kehittämisessä olemme avoimia uusille ideoille ja toimintatavoille	3,78	3,92	3,81	3,77	3,85
Työyhteisömme osaaminen on ajan tasalla	3,94	4,00	3,93	3,95	4,02
YHTEENSÄ	3,48	3,54	3,42	3,41	3,44

MITEN ARVIOIT SEURAAVIA TYÖHYVINVOINTIASIA KUVAAVIA VÄITTÄMIÄ	2016	2017	2018	2019	2020
Koen, että työni ja muu elämäni on riittävän hyvin tasapainossa	4,06	4,08	3,91	3,98	4,01
Viihdyn työssäni	4,24	4,24	4,09	4,17	4,17
Tunnen tekeväni tärkeää työtä	4,51	4,46	4,43	4,42	4,40
Koen työni henkisen kuormituksen minulle sopivaksi	3,92	3,86	3,70	3,78	3,81
Koen työni ruumiillisen kuormituksen minulle sopivaksi	4,30	4,24	4,20	4,22	4,28
Olen tyytyväinen palkkukseeni	2,73	2,61	2,42	2,46	2,48
Koen, että työkykyäni on hyvä	4,22	4,25	4,17	4,18	4,18
Voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin	3,77	3,82	3,65	3,71	3,80
Henkilöstölle on riittävästi mahdollisuuksia käyttää erilaisia tuettuja vapaa-ajan harrastamahdollisuuksia	3,48	3,48	3,44	3,46	3,45
Tiedän, miten voin saada apua tai tukea työssä jaksamiseen	4,15	4,14	4,11	4,12	4,14
YHTEENSÄ	3,94	3,92	3,81	3,85	3,87

ARVIO, MITEN SEURAAVAT TUNNETILAT KUVAAVAT OMAA TYÖFIILISTÄSI	2016	2017	2018	2019	2020
Energisyys	3,82	3,82	3,74	3,77	3,74
Tarmokkuus	3,91	3,89	3,80	3,86	3,85
Innostus	3,87	3,87	3,78	3,82	3,86
Inspiraatio	3,72	3,71	3,61	3,66	3,67
Ilo	3,95	3,92	3,83	3,92	3,91
väsytys	3,05	3,38	3,31	3,32	3,29
tylsistyminen	4,09	4,16	4,17	4,19	4,21
Turhautuminen	3,64	3,66	3,51	3,57	3,68
Välinpitämättömyys	4,32	4,37	4,39	4,44	4,40
Stressaantuneisuus	3,27	3,43	3,37	3,38	3,41
YHTEENSÄ	3,76	3,82	3,75	3,79	3,80

ARVIO TYYTYVÄISYYTTÄ LÄHIMPÄÄN ESIMIEHEESI	2016	2017	2018	2019	2020
Saan lähiesimieheeltäni kannustavaa ja positiivista palautetta	3,84	3,91	3,83	3,83	3,89
Lähiesimieheni luottaa kykyyni toimia itsenäisesti	4,40	4,46	4,45	4,45	4,42
Työlläni on selkeät tavoitteet	4,27	4,28	4,22	4,25	4,25
Työlleni asetettuja tavoitteita seurataan	3,92	3,95	3,87	3,90	3,90
Työntekijöiden mielipiteitä kuunnellaan toiminnan kehittämisessä	3,79	3,86	3,74	3,81	3,82
Olen tyytyväinen lähiesimieheni tapaan johtaa	3,86	3,95	3,83	3,88	3,94
Työyksikössäni käydään tulos/kehittämisskeskustelut säännöllisesti	4,32	4,43	4,34	4,33	4,33
YHTEENSÄ	4,06	4,12	4,04	4,06	4,08

ARVIO MUUTOSJOHTAMISTA LAPPEENRANNAN KAUPUNGISSA	2016	2017	2018	2019	2020
Organisaatiomuutoksen tavoitteista on selkeästi tiedotettu	3,14	3,01	3,04	3,10	3,16
Muutoksista tiedotetaan yleensä riittävästi	3,15	3,01	2,98	3,05	3,14
Työyhteisön muutokset ovat hyvin johdettuja	3,13	3,00	2,94	3,06	3,16
Työntekijät otetaan huomioon muutostilanteissa	3,01	2,87	2,77	2,93	3,07
Henkilöstön työhön liittyviä huolenaiheita muutosten yhteydessä osataan käsitellä rakentavasti	3,02	2,92	2,78	2,96	3,07
Käytössämme olevat tietojärjestelmät tukevat muutosta	3,33	3,28	3,25	3,27	3,30
Kunnallisen päätöksenteon toimet edistävät työntekijän työhyvinvointia	2,87	2,77	2,68	2,83	3,01
Koen palvelussuhteeni turvalliseksi	3,95	3,84	3,87	3,90	3,87
YHTEENSÄ	3,20	3,09	3,04	3,14	3,22

ARVIOI VIELÄ KUNNAN JOHTAMISTA YLEISESTI	2016	2017	2018	2019	2020
Tunnen Lappeenrannan kaupungin tavoitteet, päämäärät ja kehitysuunnan riittävän hyvin	3,53	3,48	3,53	3,53	3,56
Lappeenrannan kaupungin ylin viranhaltijajohto on aktiivisesti mukana työyhteisön kehittämisessä	2,93	2,86	2,84	2,84	2,96
Ylin viranhaltijajohto informoi henkilöstöä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta	3,02	2,99	2,95	2,95	3,01
Lappeenrannan kaupungin toimintaa työnantajana kehitetään	3,35	3,29	3,32	3,33	3,43
Lappeenrannan kaupungin ylimmän viranhaltijajohdon päätöksenteko on selkeää ja johdonmukaista	2,97	2,77	2,74	2,86	3,05
YHTEENSÄ	3,16	3,08	3,08	3,10	3,20

KAIKKI VASTAUKSET	3,68	3,69	3,61	3,63	3,68
--------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Terveysperusteisia sairauspoissaoloja edelleen vertailukaupunkeja vähemmän

Sairauspoissaolojen määrä nousi edelliseen vuoteen nähden. Vuonna 2019 kertyi terveysperusteisia sairauspoissaoloja kaikkiaan 32 925 päivää eli keskimäärin 14,0 kalenteripäivää henkilöä kohden. Vuonna 2018 vastaava luku oli 13,1. Tarkastelussa ovat mukana sekä vakinaiset että määräaikaiset henkilöt. Sairauspoissaolopäiviksi on edellä luettu kaikki sairauden vuoksi poissaoloksi merkityt palkalliset ja palkattomat kalenteripäivät.

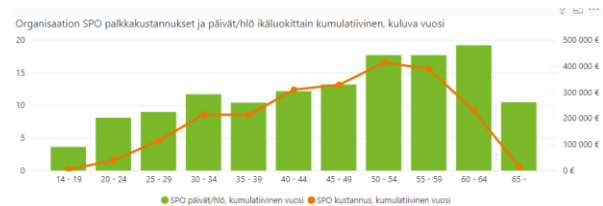
Kevan tilastojen mukaan sairauspoissaolot henkilöä kohden ovat kunta-alalla 16 kalenteripäivän luokkaa. Suhteessa vertailutietoihin Lappeenrannan tilanne on edelleen hyvä.

Työtaturmien ja työmatkataturmien prosentuaalinen osuus sairauspoissaoloista oli 2,3 % eli 752 päivää.

Yleisimmät syyt sairauspoissaoloihin olivat tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten vaivat ja erilaiset vammat, hengityselinten sairaudet ja mielenterveydelliset syyt. Näillä diagnosoiryhmillä selittyy yli puolet sairauspoissaoloista. Huolestuttavaa kehityksessä on ollut mielenterveyssyistä aiheutuneiden poissaolojen suhteellinen kasvu.

Sairauspoissaoloista aiheutuvat välittömät kustannukset olivat kertomusvuonna 2 276 672 euroa. Tämä luku ei sisällä henkilösivukuluja, mahdollisia sijaisten palkkauskustannuksia eikä asiaan liittyviä sähläyskustannuksia. Vaikka tilanne Lappeenrannassa on pääsääntöisesti hyvä, on työkyvyttömyyskustannusten hallinnassa yhä runsaasti tekemistä.

Alla olevassa kuvassa on esitetty sairauspoissaolopäivät- ja kustannukset henkilöä kohden ikäluokittain. Suhteellisesti eniten sairastivat 60 – 64-vuotiaat. Suurimmat sairauspoissaolokustannukset aiheuttivat 50 – 54 vuotiaat.

Työterveyshuollon palvelut

Kaupungin henkilöstön työterveyshuolto järjestettiin kertomusvuonna Etelä-Karjalan työkuunto Oy:ssä. Lappeenrannan kaupungilla on kokonaisvaltainen työterveyshuoltosopimus eli palvelu kattaa ennaltaehkäisevän eli lakisääteisen työterveyshuollon (= Kelan korvausluokka I) ja perusterveydenhuoltotasaisen sairausvastaanoton (= Kelan korvausluokka II).

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2019 yhteensä 994 421 euroa. Kustannuksista Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen osuutta oli 130 204 euroa.

Lakisääteisen työterveyshuollon osuus kustannuksista oli 528 786 euroa ja sairaanhoidon osuus 444 762 euroa. Työterveyshuollon painopistettä on onnistuttu viime vuosien aikana siirtämään aikaisempaan enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan.

Vuonna 2019 aloitettiin valmistelut työterveyshuollon siirtymisestä Terveystalo Oy:lle.

Työterveyshuollon kustannukset henkilöä kohden ovat suurten työnantajien keskitasoa.

OSAAMISEN VARMISTAMINEN

Henkilöstökoulutuksen painopiste oli kertomusvuonna eri alojen täydennyskoulutuksessa.

Kaikkien toimialojen koulutustiedot ja koulutuksia koskevat päätökset tehdään sähköisen Personec ESS-järjestelmän kautta. Järjestelmään kirjattiin kertomusvuonna kaikkiaan 4 321 koulutuspäivää. Määrä on noin 1,9 päivää jokaista työntekijää kohden.

Alkuvuodesta 2019 käynnistettiin koko organisaation kattava esimiesvalmennus. Valmennukseen liittyviä moduuleja toteutettiin omana toimintana sekä yhteistyössä Kevan, Työturvallisuuskeskuksen, Feelback Groupin, FCG:n ja Etelä-Karjalan kesäyliopiston kanssa.

Henkilöstökoulutuksen kokonaiskustannukset olivat kertomusvuonna yhteensä 577 895 euroa, josta 72 791 euroa käytettiin keskitetysti. Kustannukset eivät sisällä koulutettavan henkilön palkkakustannuksia, mahdollisia oman koulutushenkilöstön palkkakustannuksia eivätkä omien koulutustilojen kustannuksia.

Lappeenrannan kaupungille on laadittu koko organisaation kattava henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Suunnitelma perustuu lakiin taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä. Suunnitelman mukaisesta koulutuksesta työnantajalla on mahdollisuus saada korvausta Työllisyysrahastolta. Koulutuskorvausta maksetaan enintään kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden. Korvaukseen oikeuttavan koulutuspäivän pituus on vähintään kuusi tuntia. Koulutuskorvaus on 10 % koulutuspäivän keskimääräisistä palkkakustannuksista.

Vuonna 2019 kertyi korvaukseen oikeuttavia koulutuspäiviä kaikkiaan 2 571.

HENKILÖSTÖN HUOMIOIMINEN

Henkilöstöjuhlassa 7. elokuuta 2019 palkittiin pitkästä palveluajasta kaikkiaan 94 kaupungin työntekijää.

40 vuotta kaupunkia palvelleita oli 9 henkilöä. 45 henkilöä oli palvelut kaupunkia 30 vuotta ja 40 henkilöä 20 vuotta.

Kertomusvuonna 1 työntekijä sai Suomen Valkoisen Ruusun ansioristin, 5 työntekijää Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin kultaristein ja 2 työntekijää Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin.

Merkkipäivälahjat ja eläkkeelle siirtyminen

Henkilöstön huomioimiseen liittyvät toimintamallit uudistettiin vuonna 2019. Kaupunki muistaa henkilöstöään 50-vuotispäivänä ja eläkkeelle siirryttäessä.

50-vuotiaalle päivänsankarille annetaan Jokipiin pellovan Lappeenranta-aiheinen uniikki tuotepaketti. Huomioimisen euromääräinen arvo on noin 100 euroa.

Eläkkeelle siirtymisen yhteydessä henkilöstöä muistetaan lahjalla, jonka arvo on 175 euroa. Eläkelahja on Jokipiin pellovan henkilökohtaisin brodeeraus kirjailtu kylpytakki.

Henkilöstön huomioimisen kokonaiskustannus Lappeenrannan kaupungille oli kertomusvuonna 83 859 euroa.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Toimialat tarkastelevat osaltaan riskikartoitusta, joka on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä keväällä 2016. Riskikartoituksen päivitys on käynnistetty keväällä 2020. Merkittävimpinä epävarmuustekijöinä riskikartoituksessa nostettiin esiin vireillä oleva sote- ja maakuntauudistus, työllisyyden kehitys ja sisäilmaongelmat.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Taloudelliset riskit

Merkittävimpinä taloudellisina riskeinä ja epävarmuustekijöinä ovat usean viime vuoden aikana olleet muun muassa taloudellinen kehitys Suomessa ja maailmalla, työllisyystilanne sekä Venäjän taloudellisen tilanteen kehitys. Vuonna 2019 työllisyystilanne Lappeenrannassa parani syksyyn asti edelleen. Marras-joulukuun työttömyysaste palasi kuitenkin edellisen vuoden tasolle. Työllisyystilanteen parantuminen ei ole vielä merkittävästi näkynyt kaupungin verotulojen kasvuna. Siitä, kuinka pitkään myönteinen kehitys taloudessa jatkuu, on epävarmuutta. Yleinen käsitys tällä hetkellä on, että kasvu ainakin hidastuu. Syntyvyyden lasku yhdistettynä väestön ikääntymiseen on jo lähivuosina merkittävä taloudellinen riski koko Suomelle ja erityisesti Etelä-Karjalan kaltaisille maakunnille. Venäjän matkailu on kehitynyt suotuisasti, mutta ruplan kurssi ja mahdolliset matkailuun liittyvät rajoitukset voivat vaikuttaa negatiivisesti Lappeenrantaan tuleviin matkailijoiden määrään ja heidän ostokäyttäytymiseensä.

Valmistelussa oleva sote- ja maakuntauudistus muuttaa toteutuessaan merkittävästi kuntien vero- ja valti-onosuusrahoitusta. Tällä hetkellä uudistuksen rahoitusvaikutukset ovat kunnille epäselvät. Tietoa valmisteilla

olevasta rahoitusmallista on luvattu kevään 2020 aikana. Rahoitusmallista ja uudistuksen mittaluokasta johtuen tulevaan talouden tasapainoon liittyy merkittäviä riskejä.

Kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman toteuttaminen tulee kasvattamaan selvästi kaupunkikonsernin lainakantaa. Investointipaine yhdistettynä mahdollisen väestökehityksen aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin, sisältää talouden tasapainon kannalta erittäin suuren riskin. Taloudellisia riskejä pyritään hallitsemaan pitkäjänteisellä taloussuunnittelulla.

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan perusteellisella maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimitit sekä kuntatodistusohjelma. Kuntatodistusmarkkinoiden sulkeutumiseen on varauduttu laa-timalla erillinen toimintasuunnitelma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista lähes kaikki ovat omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen tulee kuitenkin todennäköisesti nostamaan takausten määrää.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta on järjestetty niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät muun muassa henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Kaupunkikonsernin vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2019. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusosalta kaupungin sopimuskumppaniksi valittiin LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta Pohjola Vakuutus Oy. Vuonna 2019 ei toteutunut merkittäviä korvattavia vahinkoja.

Toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on lukuisten koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Koulu- ja päiväkotihankkeiden osalla painopiste on siirtynyt hankkeiden valmistelusta niiden toteutukseen. Sen jälkeen kun uudet ja peruskorjatut kohteet saadaan käyttöön, sisäilmaongelmien määrän voi ennustaa kääntyvän laskuun.

Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyllä. Kaupunki jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin.

Vuonna 2019 Joutsenon koulukeskus muutti väistötiloihin Imatralle. Korvenkylän koulun sisäilmaongelman ratkaiseminen käynnistettiin. Korvenkylän koulu jatkaa toimintaansa maaliskuussa 2020 käyttöön otettavassa tilaelementissä ja seurakunnan tiloissa.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Kaupungin henkilöstöä eläköityy jatkuvasti huomattavan paljon. Vaihtuvuus sinänsä on riski. Osaamista häviää ja toisaalta henkilökunnan määrää pyritään samalla vähentämään. Uusien henkilöiden rekrytoinneissa on onnistuttu, mutta myös epäonnistumisen riski on olemassa. Osaamisvajae olisi merkittävä henkilöstöriski, mikäli avainpaikkoja ei saataisi täytettyä. Lähes kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin on kuitenkin ollut sopivasti hakijoita eikä työvoimapulaa ole ollut. Ainoa ammattiryhmä, jossa on ollut jonkunlaisia rekrytointivaikeuksia, ovat olleet lastentarhanopettajat.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä, joiden tuloksissa ei ole ollut nähtävissä merkittäviä muutoksia ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, vuonna 2019 jopa parantunut. Sairauspoissaolot ovat alhaisia verrattuna kunta-alaan yleensä. Sairauspoissaolojen määrä on kuitenkin ollut nousussa.

Omaisuuksiriskit

Rakentamiseen liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun suunnitelmallisella ohjauksella ja valvonnalla sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla. Esimerkkinä riskejä pienentävistä turva- ja automatiikkajärjestelyistä ovat mm. vesivuotovahdit, paloilmoinjärjestelmät ja keskitetty kiinteistövalvonta. Esim. radontutkimukset ja kuntotutkimukset puolestaan auttavat toiminnan ennakoinnissa ja riskien hallinnassa.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuden ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Riski omaisuusvahinkoihin liittyy kuitenkin tyhjillään oleviin rakennuksiin.

Vuoden 2020 alussa ei ole tiedossa, mitä sote- ja pelastuskiinteistöille tapahtuu tulevaa maakuntauudistusta odottaessa ja sen tapahduttua. Tärkeitä on tiedostaa ja kartoittaa oma sote- ja pela-kiinteistökannan kokonaisuus ja valita oikeat toimenpiteet, joita voidaan ketterästi tehdä tilanteen niin vaatiessa. Armilan sairaalan

siirtymäajan käytön selvitys ja toimenpiteet on käynnistetty.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tuottaminen

Sosiaali- ja terveysalalla Etelä-Karjalassa on jo tehty merkittävä uudistus, kun aikanaan on muodostettu Eksote. Jo pitkään vireillä ollut valtakunnallinen maakunta- ja sote-uudistus on hidastanut Eksoten palveluverkkouudistusta vastaamaan kuntien kantokykyä. Jos maakunta- ja sote-uudistus siirtyy edelleen, on riskinä, että kuntien kantokyky ei riitä vastaamaan sote-palveluiden kasvavaa palvelutarvetta. Etelä-Karjalan väestön on ennakoitu laskevan lähitulevaisuudessa dramaattisesti, mutta saman aikaan ikääntymisen myötä etenkin sote-palvelujen tarve kasvaa.

Palveluiden tarjontaan ja laatuun vaikuttavat toiminnan sisällön lisäksi myös toimitilat. Kun toimintaa joudutaan siirtämään ennakoimattomasti väistötiloihin, heikkenee myös palvelujen laatu. Riskejä voidaan pienentää varhaisella ennakoinnilla. Palveluiden tuottamiseen liittyy myös maineriski. Väärät tai puutteelliset tiedot sosiaalisessa tai muussa mediassa luovat virheellistä mielikuvaa; yksittäinen virhe voi leimata toimintaa laajasti. Riskiä voidaan vähentää lisäämällä ennakoivaa tiedottamista ja myöntämällä virheet. Virheellistä mielikuvaa voi yrittää korjata oikean viestinnän lisäämisellä.

Tietohallinnon toimivuus

Tietohallinnon toimintavuosi 2019 sisälsi merkittäviä rakenteellisia muutoksia, kun aiemmin ICT tukipalveluita tuottanut Saimaan Talous ja Tieto Oy fuusioitui osaksi uutta kolmen maakunnan yhteistä tukipalveluyhtiötä. Meidän IT ja Talous Oy on tuottanut tietotekniikan tukipalvelut vuoden 2019 alusta alkaen. Muutoksen aiheuttamat riskit ovat osin näkyneet toiminnassa, yhtiön sisäinen järjestäytyminen sekä palveluprosessien käynnistyminen ovat aiheuttaneet tukipalveluiden tasossa heilahtelua.

ICT-palveluihin kohdistuvia riskejä on pyritty minimoimaan teknisillä sekä hallinnollisilla tietoturvatavoimilla ja tietoturvan toteutumista on seurattu konsernipalveluiden ohjausryhmän toimesta. Meidän IT ja Talous Oy seuraa teknisen tietoturvan toteutumista ja raportoi tilanteen puolivuositain kaupungin tietohallinnolle.

Uudistuneen tietosuojalainsäädännön noudattamiseksi ICT-sopimukseen on neuvoteltu erilliset tietosuojaliitteet, joissa sovitaan myös niistä käsittelytoimista, joita tietojärjestelmiä tuottavat ohjelmistotalot saavat tehdä toimiessaan henkilötietojen käsittelijöinä kaupungin lukuun.

Sopimukset

Sopimushallinnan osalta esiintyy vielä kehitettävää. Vuoden 2018 alussa on otettu käyttöön M-Files –soveluksen sopimushallinta. Sopimusrekisteri ei ole vielä ajantasainen.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernin sopimushallinnan ohjeen. Ohje sisältää hallintosäännön 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetut tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin, joita ovat tarpeen havaitseminen ja arviointi, sopimuksen riskiarvio, sopimuksen suunnittelu ja valmistelu, sopimuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen, sopimuksen säilyttäminen, sopimuskauden aikainen sopimushallinta sekä sopimuksen päättymisvaihe. Ohjeeseen liittyy myös M-Files -sopimushallintajärjestelmän ohje.

Sopimushallinnan ohje koskee koko kaupunkikonsernia. Konserniyhteisöjen toiminnassa sitä noudatetaan soveltuvin osin. Ohjeen tavoitteena on selkiinnyttää ja yhtenäistää sopimushallintakäytäntöjä kaupunkikonsernissa sekä helpottaa henkilöstön työskentelyä sopimusten kanssa. Yhtenäisillä käytännöillä tehostetaan sopimusten hallintaa, parannetaan sopimustietojen saatavuutta ja sopimusten hyödyntämistä sekä mahdollistetaan ajantasaisen ja luotettavan kuvan muodostuminen sopimusten tilasta. Sopimusten hallinta on osa riskienhallintaa.

Muut riskit

Tieto keskeisistä oikeudenkäynneistä sekä muista mahdollisista oikeudellisista tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvistä riskeistä

Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon toiminnan ympäristölupaa koskeva asia on vireillä korkeimmassa hallinto-oikeudessa (KHO) Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n valituslupahakemuksen ja valituksen perusteella. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on aiemmin

päätöksellään 29.8.2016 myöntänyt ympäristöluvan, mutta Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 28.5.2019 kumonnut aluehallintoviraston päätöksen ja hylännyt Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n lupahakemuksen. KHO:ssa Lämpövoima Oy on vaatinut, että KHO kumoaa hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin kuin päätöksellä on kumottu Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös ja hylätty Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n lupahakemus; ja *ensisijaisesti* tarvittaessa käsittelee ja ratkaisee asian myös niiden muutoksenhakijoiden vaatimusten osalta, joihin hallinto-oikeus ei ole ottanut kantaa ja hylkää nämä vaatimukset sekä pysyttää voimassa Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 29.8.2016; tai *toissijaisesti* vahvistaa Rakkolanjoen sopivaksi purkuvesistöksi ja palauttaa asian tarpeellisilta osin hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Lappeenrannan Toimitilat Oy –konserniin kuuluvan Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminnan luonne tuloverotuksen näkökulmasta on ollut korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) käsiteltävänä valituslupaja valitusasioina (menopuoli ja tuottopuoli). KHO on asian menopuolta koskevalla päätöksellään 27.9.2019 kumonnut hallinto-oikeuden ja Verohallinnon päätökset ja poistanut ennakkoratkaisun. KHO:ssa vireillä ollut tuottopuolta koskeva asia on ollut liitännäinen menopuolta koskevaan asiaan, joten KHO:n päätöksen jälkeen myös tuottopuolta koskeva valituslupahakemus ja valitus on peruttu. Asia (menopuoli ja tuottopuoli) saatetaan oikaisuvaatimuksella Verohallinnon käsiteltäväksi verovuoden 2017 verotuksen oikaisua koskevana asiana. Asia liittyy tietyiltä osin myös Lappeenrannan Yritystila Oy:n toiminnan tuloverotukseen, joten myös tämän yhtiön osalta haetaan oikaisuvaatimuksella oikaisua verovuoden 2017 verotukseen. Suunnittelemtomien veroseuraamusten minimoimiseksi ja muutoksenhaun ajaksi Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toimintaa ja osin myös Lappeenrannan Yritystila Oy:n toimintaa on muutettu siten, että kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat uudisrakennukset ja omassa käytössä olevien rakennusten peruskorjaus- ja pieninvestointihankkeet tehdään kaupungin omaan taaseeseen. Käyttötalouteen kirjattavat vuosikorjaustoimenpiteet tehdään niin ikään kaupungin lukuun. Myös rakennusten ylläpito- ja kunnossapitotehtävien järjestämisestä vastaaminen on siirretty Lappeenrannan kaupungin tilakeskuksen tehtäväksi siltä osin kuin kohteet ovat kaupungin oman palvelutuotannon käytössä. Järjestely toteutettiin 1.1.2018 lukien. Tilakeskuksen järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan

Toimitilat Oy –konsernin yhtiöiltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Lappeenrannan Toimitilat Oy:n ja Lappeenrannan kaupungin tilakeskuksen välillä on voimassa palvelusopimus kiinteistöomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluista.

Etelä-Karjalan käräjäoikeudessa on vireillä riita-asia, jossa 26 Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen sivutoimista sammutusmiestä vaatii Lappeenrannan kaupungilta yhteensä noin 2,2 miljoonan euron palkkasaatavia. Tämän lisäksi Lappeenrannan kaupunkia vaaditaan korvaamaan kantajien oikeudenkäyntikulut. Kanteen perusteena on ollut se, että sammutusmiesten tekemä varallaolo tulee katsoa jälkikäteen työajaksi. Etelä-Karjalan käräjäoikeus on 19.2.2018 antamallaan tuomiolla hylännyt kantajien vaatimukset. Kantajat valittivat käräjäoikeuden päätöksestä hovioikeuteen. Lappeenrannan kaupunki vaatii vastavallituksellaan, että kantajien tulee korvata kaupungin oikeudenkäyntikulut. Itä-Suomen hovioikeus on tuomiollaan 8.4.2019 kumonnut käräjäoikeuden tuomion lukuun ottamatta erästä todistajanpalkkiota koskevaa lausumaa. Hovioikeus on vahvistanut, että valittajien varallaoloaika on normaaliin palkan oikeuttavaa työaikaa. Hovioikeus on palauttanut asian käräjäoikeuteen. Kaupunki haki valituslupaa ja valitti hovioikeuden tuomiosta korkeimpaan oikeuteen. Korkein oikeus antoi asiassa päätöksen 27.11.2019. Valituslupaa ei myönnetty ja hovioikeuden tuomio jäi pysyväksi. Asian käsittely on jatkunut hovioikeuden tuomion mukaisesti käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus on järjestänyt asiassa valmisteluistunnon helmikuussa 2020. Käräjäoikeuden tuomio asiassa saadaan todennäköisesti kuluvan vuoden aikana.

Työtuomioistuimessa on vireillä kanne, jossa Lappeenrannan kaupungin palveluksessa oleva ylivalomies vaatii kaupungilta noin 70 000 euron palkkasaatavia. Kanteen perusteena on se, että kantajan suorittama varallaolo tulisi katsoa jälkikäteen työajaksi. Prosessiosapuolina työtuomioistuimessa ovat Kunnallinen työmarkkinailaitos ja Julkisan Unioni JAU. Lappeenrannan kaupunki ja Kunnallinen työmarkkinailaitos ovat kiistäneet kantajan vaatimukset. Suomessa on ollut vireillä useampi varallaoloon liittyvä palkkariita-asia. Työtuomioistuin järjestää asiassa valmisteluistunnon maaliskuussa 2020. Ratkaisu asiassa saataneen kuluvan vuoden aikana.

Itä-Suomen hallinto-oikeudessa on vireillä hallintoriita-
asia, jossa Lappeenrannan kaupungin palveluksessa
työskennellyt luokanopettaja vaatii Lappeenrannan
kaupunkia suorittamaan hänelle korvausta virkasuhtei-
den perusteettomasta ketjuttamisesta. Luokanopettaja
ei ole enää kaupungin palveluksessa. Korvauksena lu-
okanopettaja vaatii 24 kuukauden palkkaa vastaavaa
määrää. Tämän lisäksi kaupunkia on vaadittu korvaa-
maan opettajan oikeudenkäyntikulut 2000 eurolla.
Kaupunki on kiistänyt kaikki vaatimukset asiassa. Pää-
tös asiassa saataneen keväällä 2020.

Maankäyttö

Kaupungin maankäytön suunnitteluun liittyvät olennai-
sena kaavariskit. Yleis- ja asemakaavojen etenemiseen
suunnitellussa aikataulussa vaikuttavat merkittävästi
mahdolliset valitukset.

Hyväristönmäen osayleiskaavasta valitettiin ja kaava
kumottiin Itä-Suomen Hallinto-oikeudessa. Kaupunki
valitti päätöksestä KHO:een, joka pidätti voimassa Itä-
Suomen hallinto-oikeuden päätöksen. Etelä-Karjalan
liitto on käynnistänyt vaihemaakuntakaavan laatimi-
sen. Maakuntakaavassa mahdollistetaan laaditun
YVA:n mukaisten vaihtoehtojen toteuttaminen. Hyvä-
ristönmäen asemakaava odottaa yleiskaavapäätöstä.

Tietoisuus kohteista, joissa on pilaantuneita maa-ainek-
sia, on lisääntynyt viime vuosina johtuen osin parantu-
neista tutkimusmenetelmistä. Pilaantuneiden maiden
aiheuttamaan riskiin varaudutaan tarkoilla ennakkotut-
kimuksilla, joiden perusteella tehdään puhdistamisen
kustannusarvio. Kaupungin taseessa on varaus pilaan-
tuneen maaperän puhdistamiseen.

YMPÄRISTÖ

Lappeenranta strategia, ilmasto-ohjelma ja resurssi- viisauden tiekartta

Lappeenranta strategiaa on toteutettu 2018 ja 2019. Keskeisinä toimenpiteinä on ”resurssi-
viisaus ja kierto-
talous”, ”puhdas vesi” sekä ”energia ja ilmasto”. Stra-
tegian toimenpiteitä on rahoitettu yhteensä 450.000
eurolla.

Vuoden aikana laadittiin pyöräilyn kehittämissuunni-
telma ja aloitettiin kestävä liikenteen ohjelman laa-
dinta.

Viestintä tehostui vuoden 2019 aikana. Uudet internet-
sivut julkaistiin loppuvuodesta 2019. Greenreality kar-
nevaalissa oli ennätyselliset 3.400 kävijää. Some-tilien
kävijämäärät kasvoivat voimakkaasti.

Pilaantuneet maa-alueet

Vuoden 2019 aikana suurin toimenpide oli kunnostaa
Lauritsalan vanhan kaatopaikan aluetta. Lisäksi kunnos-
tettiin pieniä kohteita eri puolilla kaupunkia. Kunnos-
tuksiin kului yhteensä 274.000 euroa. Tetrakloorietee-
nillä pilaantuneen pohjaveden kunnostus Muukko-Ilot-
tulan pohjavesialueella jatkui yhdessä valtion kanssa
vuonna 2019. Hankkeen kustannusarvio on miljoona
euroa, josta Lappeenrannan kaupungin osuus on
400.000 euroa.

Vesistöjen kunnostus

Vesistöjen kunnostusta on toteutettu hankerahoituk-
sella. Pien-Saimaan kunnostustoimenpiteiden lisäksi
kosteikkorakentamista on tehty Ylä-Kivijärven valuma-
alueella. Lisäksi jatkettiin Pien-Saimaan alueen kosteik-
kojen rakentamista, hoitokalastusta ja haja-asutuksen
jätevesineuvontaa.

Lappeenrannan Energia -konserni on jatkanut lisäveden
johtamista Haapajärven.

Jätehuolto

Jätehuollon operatiivista toimenpiteitä toteuttaa Etelä-
Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH Oy). Vuoden 2019 aikana
EKJH Oy aloitti biokaasulaitoksen rakentamisen Kukku-
roinmäkeen. Kerättyjen jätteiden materiaalihyödyntä-
misaste oli vuonna 2019 53 %. Kaatopaikalle jätettä

meni vain 2 % koko jätemäärästä. Jätehuollon lainsäädännössä on käynnissä muutoksia, mitkä voivat heikentää sekä jätteiden lajittelua että heikentää EKJH Oy:n taloutta tulevina vuosina.

Luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuus

Lupalautakunta laati luonnon monimuotoisuusselvityk-
sen vuoden 2019 aikana. Jättipalsamin torjuntaa tehos-
tettiin asukastoimintana. Päätettiin osallistua vieraslaji
LIFE projektiin, mikä kestää 6 vuotta. Saimaan norpan
määrä ylitti 400 yksilön rajan.

Luonnon virkistyskäytön edistämiseksi jatkettiin ”luon-
non virkistyskäyttöryhmän” toimintaa.

Lappeenrannan kaupungin jätevesiratkaisu

Hyväristönmäen jätevesiratkaisua koskeva yleiskaava
kumottiin hallinto-oikeudessa. Ympäristöluvasta jätet-
tiin valituslupa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Puh-
distamon kustannusarvio on tällä hetkellä 70 miljoonaa
euroa.

Diplomit, palkinnot ja kunniakirjat

Lappeenrannan kaupunki pääsi finaaliin ja sijoittui kol-
manneksi European Green Leaf 2020 kilpailussa.

Ilmastonmuutos ja energia

Ilmastonmuutosta nousi yleispuheenaiheeksi. Vuoden
2019 aikana toteutettiin Covenant of Mayors of Climate
and Energy sopimuksen mukainen päästölaskenta. Lap-
peenrannan kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen
seurantatarkennan mukaan päästöt ovat laskeneet 46
% vuodesta 1990 vuoteen 2017. Uuden Lappeenrannan
kaupunkia koskevan ilmasto-ohjelman valmistelu aloi-
tettiin. Ilmasto-ohjelmalla haetaan hiilineutraalisuutta
vuoteen 2030 mennessä. Energiatarkennuksen lisää-
miseksi kaupunki on mukana kuntien energiata-
kennussopimuksessa vuosille 2017-2025.

Hankkeet

Lappeenrannan kaupungin toimialoilla on käynnistynyt
vuoden 2019 aikana edelleen uusia hankkeita edistä-
mään strategisia tavoitteita ilmasto, energia, kierto-
talouden sekä vesistö- ja kunnostuksen alueilla.

MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Korruption ja lahjonnan torjunta

Kaupunginhallituksen hallinto- ja henkilöstöjaosto on hyväksynyt 30.6.2014 etuuksien vastaanottamista koskevan ohjeen. Ohjetta sovelletaan koko kaupunkikonsernissa. Ohje käsittelee etuuksien kuten vieraanvaraisuuden, lahjojen ja matkojen vastaanottamista siten, että luottamus kaupungin puolueettomuuteen, avoimuuteen ja asianmukaisuuteen säilyisi kaikissa tilanteissa. Ohjeen noudattamista seurataan osana jatkuvaa sisäistä valvontaa ja tarkkailua.

Kuntalaki velvoittaa kuntia ilmoittamaan luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden sidonnaisuuksista julkisessa tietoverkossa. Lappeenrannan www-sivuilla on julkistettu tässä tarkoitettu sidonnaisuusrekisteri.

Sosiaalisista asioista ja ihmisoikeuksista huolehtiminen

Lappeenrannan kaupunki noudattaa omassa toiminnassaan tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja kestävä kehityksen periaatteita. Kaupunki on valittu Suomen ilmastopääkaupungiksi ja on maailmanlaajuisestikin avannut kaupunkien merkitystä ympäristönäkökulman huomioimisessa ja ilmastomuutoksen torjunnassa.

Lappeenrannan kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi. Lappeenranta on ollut Unicefin Lapsiystävällinen kunta vuodesta 2016 lähtien ja toiminut Unicefin kanssa yhteistyössä lasten oikeuksien ja lapsivaikutusten ennakoarvioinnin juurruttamisessa kuntasektorille. Lapsiystävällinen kunta -malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja UNICEFin kansainväliseen Child Friendly Cities -malliin. Sen tavoitteena on vahvistaa lapsen oikeuksien toteutumista kunnan päätöksenteossa ja palvelujen järjestämisessä. Lappeenrannan kaupunki on edelleen kehittänyt lapsiystävällistä toimintakulttuuria ja hallintomallia ja jatkaa Unicefin Lapsiystävällisenä kuntana. Toiminnan näkyvyyttä edistetään laajassa yhteistyössä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt päivitetyn ohjeen päätöksenteon ennakkovaikutusten arvioinnista. Päätöksillä, joilla on merkittäviä vaikutuksia ihmisiin tai hei-

dän terveyteen ja elinympäristöön, tulee ennakkoon arvioida niin ihmisiin, ympäristöön kuin yritysmaailmaan-kin kohdistuvat merkittävät vaikutukset. Ohjeistuksessa päivytyksessä on huomioitu erityisesti lapsiin ja yrityksiin kohdistuvien vaikutusten arviointi. Ennakkovaikutusten arvioinnilla, osallistamisella ja kuulemisella on myötävaikutettu siihen, että kaupungin päätöksistä valitetaan vain harvoin.

Lappeenrannan kaupunki pyrkii osallistamaan asukkaat laajasti niin asioiden valmisteluun kuin kaupungin kehittämiseenkin. Kaupungissa on toiminut jo pitkään vanhus- ja vammaisneuvosto sekä näiden alainen esteettömyystyöryhmä, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Alueellisen yhdenvertaisuuden turvaamiseksi toimii asukas- ja alueneuvosto sekä aktiivinen alue- ja asukasraativerkosto. Maahanmuuttajien osallisuuden edistämiseksi on käynnistetty maahanmuuttajien foorumi. Lisäksi paikallisen romaniväestön kesken on käynnistetty romanityöryhmä. Neuvostoja osallistetaan päätöksenteon valmisteluun pyytämällä lausuntoja ja neuvostot voivat tehdä myös aloitteita palvelujen kehittämiseksi. Lappeenrannan Asukkaiden Lappeenranta-toiminta sai vuonna 2014 Kuntaliiton demokratiapalkinnon. Vuoden 2019 aikana on käynnistetty kaupungin osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laadinta.

Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä alueen yritysten ja järjestöjen kanssa heikoimmassa työmarkkina-alueella olevien aseman parantamiseksi. Kaupungilla on käytössä tukimuotoja niin pitkäaikaistyöttömien kuin nuorisotyöttömien työllistämiseen. Myös osatyökykyisten työmarkkina-asemaa on nostettu esille. Kaupunki työllistää vuosittain pitkäaikaistyöttömiä ja yhdessä työllisyystoimijoiden kanssa pyrkii löytämään mahdollisuuksia siirtymiin avoimille työmarkkinoille.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi valmistellaan harrastustakuuta. Koulujen toimintakulttuuria on muutettu systemaattisesti ratkaisukeskeiseksi ja koulujen välitunti- ja iltapäivätoimintaa on laajennettu niin, että jokaisella lapsella ja nuorella olisi mahdollisuus harrastaa. Kaupunki on vuodesta 2013 jakanut avustuksia myös vähävaraisten lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Maksuttomia lipputuotteita on suunnattu eri käyttäjäryhmille. Kulttuuripalveluiden yhdenvertaisen

saavutettavuuden turvaamiseksi kaupunki on mukana valtakunnallisessa Kaikukortti verkostossa.

Alueellisen segregaaation välttämiseksi on kiinnitetty erityisesti huomiota alueisiin, joissa on sosioekonomisia haasteita. Muun muassa opetustoimessa resursseja kohdennetaan alueelliset erityispiirteet huomioiden (tasa-arvohanke) ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi on käynnistetty lasten harrastustoiminta Icehearts-ryhmä. Kehittämällä alueiden palveluverkkoa pystytään vastaamaan ennakkoon alueen asukkaiden palvelutarpeisiin.

Kaupunki toteuttaa vastuullista markkinointia, joka on lain ja hyvän tavan mukaista, rehellistä ja totuudenmukaista. Kaupungin markkinoinnissa kunnioitetaan ihmisarvoa eikä yllytetä syrjintään. Kaupungin brändi ja sen markkinointi perustuu todennettaviin asioihin. Viestinnässä ja markkinoinnissa huomioidaan myös eri kohderyhmien saavutettavuus.

SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestäminen on osa kuntakonsernin johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Lappeenrannan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ohjaavat hallintosääntö, riskienhallinnan ohjelma ja kaupungin kokonaisvaltainen riskikartoitus sekä muut johdon antamat toimintaohjeet.

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja sekä tehtävälueiden muut johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan. Henkilöstön velvollisuutena on riskien huomioonottaminen, välttäminen ja ehkäiseminen kaikessa toiminnassaan. Konsernijohdon velvollisuutena on ohjata konserniyhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä.

Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu toimialojen antamiin selontekoihin ja itsearviointeihin sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen arviointi- ja tarkastustietoihin. Sisäisen valvonnan selonteon sisältö on ohjeistettu tilinpäätösohjeessa. Toimialoja pyydettiin arvioimaan omaa sisäisen valvonnan tasoaan asteikolla: hyvä/tydyttävä /ei hyväksyttävä. Lisäksi toimialoja pyydettiin ilmoittamaan onko merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita todettu sekä parantamista ja kehittämistä vaativat keskeiset asiat sisäisen valvonnan kehittämiseksi taloussuunnittelukaudella.

Selonteissa sisäisen valvonnan todettiin olevan pääosin hyvällä tasolla ja merkittäviä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteita ei ole todettu. Toimialojen selonteissa esitetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset kehittämiskohteet taloussuunnittelukaudella ovat mm. seuraavat:

- Henkilöstösuunnitelman ja koulutussuunnitelman toimialatasoinen laatiminen
- Riskikartoituksen päivittäminen
- Omistajaohjauksen täsmentäminen uudistetun Eksoten perussopimuksen mukaisesti ja talouden ennakkoinnin kehittäminen
- Työajan seurannan sujuvoittaminen
- Tulostavoitteiden saavuttamisesta palkitseminen
- Henkilöstön osaamiskartoitusten laadinta ja osaamisen edelleen kehittäminen
- Toimintaprosessien arviointi ja tarkistaminen
- Valtakunnallisen valvontarekisterin toteuttaminen (E-K pelastuslautakunta).

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisäätteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne tms. vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tieto keskeisistä oikeudenkäynneistä sekä muista mahdollisista oikeudellisista tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvistä riskeistä on esitetty toimintakertomuksen kohdassa ”Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista”.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimialakohtaisena tarkasteluna jäljempänä toimintakertomuksessa. Kuntalain 121 §:n mukaan valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa arvioi myös tarkastuslautakunta antamassaan arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida myös onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tavoitteiden ja Lappeenranta 2033 strategian toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle/valtuustolle puolivuotiskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Investointisuunnitelma ulottuu 2030-luvulle saakka. Kaupungin investointitaso tulee nousemaan

merkittävästi. Kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman toteuttaminen tulee kasvattamaan merkittävästi kaupungin velkamäärää. Investointien määrä ei ole kestävällä tasolla tulo-rahoitukseen nähden. Verotulojen määrä kääntyi vuoteen 2018 nähden maltilliseen 1,7 %:n kasvuun ja valtionosuudet lisääntyivät 2,8 %.

Eksoten vuoden 2019 tilinpäätös on 1,2 Me alijäämäinen. Vaikka Eksoten vuoden 2019 tulos on 6,7 Me käyttösuunnitelmaa parempi, on Eksoten taloudessa edelleen suuria haasteita. Toiminnan ja talouden seuranta- ja raportointijärjestelmien kehittämistyötä Eksoten kanssa jatketaan. Eksoten perussopimus uudistettiin ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.12.2019. Uudistettu perussopimus antaa paremmat edellytykset kuntien omistajaohjaukselle. Eksote käynnisti lokakuussa 2019 yt-neuvottelut, joiden tavoitteena oli etsiä noin yhdeksän miljoonan euron säästöt.

Lappeenrannan kaupungin omat toimialat pysyivät vuonna 2019 pääsääntöisesti hyvin talousarviokehyyksissään. Ainoastaan rakennusvalvonta jäi tuottotavoitteestaan. Kaupungin vuosikate riitti kattamaan poistot ja tulos nousi 0,3 Me ylijäämäiseksi.

Selonteko kaupungin konsernivalvonnan järjestämisestä on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Riskienhallinta ja sen seuranta on vastuutettu. Riskienhallinnan periaatteet ja menettelytavat on määritelty yleisellä tasolla kaupunginvaltuuston 3.6.2013 hyväksymässä riskienhallintaohjelmassa. Kaupunginvaltuuston 15.5.2017 hyväksymässä ja 9.12.2019 päivitetyssä hallintosäännössä on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja vastuut. Kaupunginjohtaja on asettanut vuonna 2015 riskienhallinnan ohjausryhmän kehittämään kaupungin riskienhallintaa konsernitasolla. Riskienhallinnan ohjausryhmän valmisteleman esityksen pohjalta kaupungin johtoryhmä on hyväksynyt kaupungin kokonaisvaltaisen riskikartoituksen strategisella tasolla keväällä 2016. Arviota toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on päivitetty/ajantasaistettu riskienhallinnan ohjausryhmässä vuosittain ennen talousarvion laadintaohjeiden antamista. Kaupungin johtoryhmässä on 20.1.2020

päätetty, että vuoden 2020 aikana käynnistetään riskikartoituksen laajempi päivitys. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut sekä tehtävät on määritelty konsernitasolla vastaamaan kuntalain vaatimuksia.

Kaupungin vakuutusten kilpailutus on tehty vuonna 2019. Kilpailutus on tehty yhdessä yhtiöiden kanssa. Asiasta on järjestetty infotilaisuudet vuoden 2019 aikana. Tietoturvallisuudessa toimitaan kaupunginhallituksen hyväksymän tietoturvapoliitiikan mukaisesti. Tietosuojan ja tietoturvan sisäinen arviointi toteutetaan Meita Oy:n toimesta vuoden 2020 aikana. Sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseen ja palvelujärjestelmään liittyvien riskien osalta vastuu on 1.1.2010 lukien siirtynyt Eksotelle ja Eksoten tulee omalta osaltaan toteuttaa oma riskienhallintaohjelmansa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat kaupunkikonsernin oman toiminnan sekä toiminnan, josta kaupunkikonserni vastaa lainsäädännön, omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Kaupunkikonsernin riskienhallinnan säännöllisyydessä, systemaattisuudessa ja raportoinnissa on tapahtunut merkittävää kehitystä. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan menettelytavat ja niiden jalkauttaminen käytännön toimintaan ovat olleet riskienhallinnan kehittämiskohteita. Riskienhallinta on otettu osaksi talousarvio-, tilinpäätös- ja strategiaprosessia. Talousarviossa toimialojen on esitettävä arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja vastattava talousarviotekstissä mitä toimiala osaltaan voi tehdä ao. riskien toteutumisen todennäköisyyden minimoimiseksi ja mitä vaikutuksia toimialalle on, mikäli ao. riskit toteutuvat. Riskien ja epävarmuustekijöiden mahdollisesta toteutumisesta toimialat raportoivat tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimialat ovat selonteissa ilmoittaneet, että tilikauden aikana ei ole raportoitu merkittävistä riskeistä, joista olisi aiheutunut vahinkoa toimialan/yksikön toiminnalle tai toimintatavoitteiden toteutumiselle. Riskienhallinnan koulutusta tulisi järjestää riittävässä laajuudessa.

Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa toteutuneet mahdolliset menetykset on ilmoitettu toimintakertomuksessa kunkin toimialan tai toimintayksikön kohdalla.

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laininlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille merkittävä korvausvastuu tai muu oikeudellinen vastuu.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisessa kaupungilla ei ole muita suoria omaisuusriskejä kuin toimitiloista, jotka kaupunki on vuokrannut Eksotelle.

Sopimustoiminta

Sopimustoiminnan vastuut on määritelty. Kaupungin kokonaisvaltainen asian- ja asiakirjahallinnon sekä sähköisen arkistoinnin toiminnanohjausjärjestelmä on M-Files. M-Files pitää sisällään asianhallinnan, kokoushallinnan, hankehallinnan ja sopimushallinnan. M-Filesin sähköinen sopimustenhallintajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana, mutta sopimusrekisteri ei ole kaikilta osin vielä ajantasainen.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernille sopimushallinnan ohjeen. Ohjeen tavoitteena on selkiinnyttää ja yhtenäistää sopimushallintakäytäntöjä sekä helpottaa henkilöstön työskentelyä sopimusten kanssa. Yhtenäisillä käytännöillä tehostetaan sopimusten hallintaa, parannetaan sopimustietojen saatavuutta ja sopimusten hyödyntämistä sekä mahdollistetaan ajantasaisen ja luotettavan kuvan muodostuminen sopimusten tilasta. Sopimusten hallinta on osa riskienhallintaa. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin. Ohjeeseen liittyy M-Files-sopimushallintajärjestelmän ohje. Toimialojen tulee varmistaa, että kaikki voimassaolevat sopimukset (myös paperisena olevat sopimukset) viedään M-Files järjestelmään.

Yhä suurempi osa kaupungin toiminnasta on kytköksissä sopimuksiin, joten sopimusten hallinta on yhä merkittävämpi osa kaupungin toiminnan ja kaupungin

toimialojen johtamista. Sopimusehdoissa tulee huomioida strategisten tavoitteiden lisäksi riskit ja valvonnan kannalta merkittävät ehdot. Kaupungin henkilöstöltä edellytetään yhä enemmän sopimusosaamista, joten osaamisen varmistamiseksi henkilöstölle järjestetään koulutusta aiheen tiimoilta vuoden 2020 aikana. Tehokas sopimusmuotoilu ja sopimustenhallinta on koko organisaation etu.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa, jota kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja käyttävät toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan. Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta ja raportoi arvioinnin tuloksista kaupunginjohtajan hyväksymän työsuunnitelman mukaisesti. Lappeenrannan kaupungin sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoitus, toimivalta ja vastuu on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintasäännössä.

Sisäinen tarkastus on toteuttanut kaupunginjohtajan vahvistaman työsuunnitelman mukaiset tarkastukset sekä yksittäisinä toimeksiantoina pyydyt tarkastukset ja selvitykset. Sisäinen tarkastus on hoitanut tarkastuslautakunnan valmistelu- ja sihteeritehtävät. Sisäisessä tarkastuksessa työskentelee sisäinen tarkastaja ja tarkastuspäällikkö sekä 1.9.2019 alkaen konsernitarkastaja. Heidän työpanoksestaan 2,25 htv:tta on kohdennettu sisäiseen tarkastukseen ja 0,75 htv ulkoisen tarkastuksen tehtäviin eli tarkastuslautakunnan tehtäviin ja tilintarkastajan avustamiseen. Lappeenrannan kaupungissa sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen henkilöstö on yhteistä.

Sisäinen tarkastus on osallistunut tehtäväalueensa kehittämistyöhön mm. antamalla lausuntoja ja osallistumalla kaupunkiorganisaation ja -konsernin sääntöjen ja ohjeiden valmistelutyöhön sekä kaupungin riskienhallinnan ohjausryhmän työskentelyyn. Sisäinen tarkastus valmisteli yhdessä toimialojen kanssa kaupungin sisäisen valvonnan selonteko-osion toimintakertomukseen. Maakunnallista yhteistyötä on tehty Eksoten ja Imatran kaupungin tarkastustoimen kanssa. Tarkastustoimi on hoitanut uuden kuntalain 84 §:n edellyttämän sidonnaisuusilmoitusten käsittelyn ja sidonnaisuusilmoitusten ylläpidon.

Vuonna 2019 tarkastukset kohdistuivat muun muassa hankintoihin, irtaimistoon, ostopalveluihin, sopimus-hallintaan, kirjanpidon aineistotarkastukseen, kaupunkikonsernin ostolaskuihin, kassatoimintoihin, viranhaltijapäätöksiin, henkilöstöstrategiaan, matkustus- ja kuljetuspalveluihin sekä etuuksien vastaanottamisen, korruption ja epäeettisen toiminnan ohjeistukseen liittyvään tarkastukseen. Konsernitarkastaja on suorittanut konserniyhtiöihin liittyvää tarkastusta ja auditointia. Tarkastuksissa havaitut puutteet on raportoitu vastuullisille henkilöille/tarkastuskohteille.

Sisäinen tarkastus antoi raporteissaan tarkastuskohteille suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Tarkastuksissa ei havaittu merkittäviä puutteita sisäisessä valvonnassa. Säännöllinen raportointi tapahtuu kaupunginjohtajalle. Tarkastuslautakunnalle tehdään vuosittain kirjallinen yhteenvetoreportti sisäisen tarkastuksen työsuunnitelman toteutumisesta.

TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin ja taseyksiköiden ulkoiset tuotot ja kulut. Kaupungin sisäiset tulo- ja menoerät eivät sisälly tilinpäätöksen tuloslaskelmaan.

Toimintatuotot kasvoivat 10,0 %. Keskeisimmin tähän vaikutti omaisuuden myyntituottojen edellistä vuotta suurempi kertymä, mikä tuotti 5,3 miljoonaa euroa vuotta 2018 enemmän. Vuonna 2019 myytiin osana kaupungin ja Lappeenrannan Energiaverkkojen välistä hulevesiverkoston omistusjärjestelyä kaupungin omistamat vesihuoltoverkoston osat, mistä koitui 5,2 miljoonan euron kirjanpidollinen myyntivoitto. Saimaan Talous- ja Tieto Oy:n purkautuminen näkyy 0,8 miljoonan euron myyntituottona. Ilman omaisuuden myyntituottoja ulkoiset tulot laskivat 1,1 miljoonaa euroa. Vähennys johtuu maankäyttökorvausten tuloutusten laskusta 0,7 miljoonalla eurolla. Toimitilahallinnan yhtiöittäminen aiheutti sellaisten vuokratulojen kirjautumista vuodelle 2018, joita ei enää vuonna 2019 ollut.

Toimintakulut kasvoivat 1,2 %. Vuoden 2018 toimintakuluihin sisältyy 9,74 miljoonaa euroa pakollisten varauksen lisäystä Eksoten alijäämävastuun ja maaperän puhdistusvastuiden katteeksi. Vuoden 2019 toimintakuluissa pakollisia varauksia purettiin 3,2 miljoonaa euroa enemmän kuin niitä vastaavia kuluja toteutui, koska Eksoten maksuosuuksien tase jäi ennakoitua pienemmäksi. Uutta pakollista varauksia kirjattiin 0,1 miljoonaa euroa pelastustoimen varallaoloista ennakoitavia vastuita varten. Ilman pakollisia varauksia käyttötalouksien kasvu nousee 4,3 %:iin. Kaupungin oman perustoiminnan osalta, ilman strategista rahoitusta, menojen kasvu oli 2,0 %.

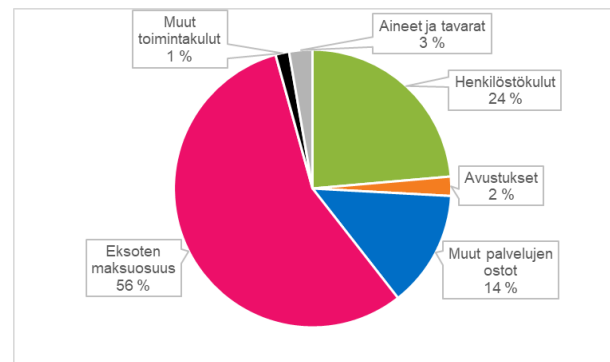
Henkilöstökulut kasvoivat 3,4 %. Palkkamenoissa ilman sivukuluja oli 3,7 %:n kasvu. Tästä sopimusten mukaisen palkankorotusten osuus on noin 2,4 %. Lomaraha-leikkauksen päättymisen vuoksi lomapalkkavelan lisäystä kirjattiin 1,0 miljoonaa euroa, mikä kasvatti henkilöstömenoja noin yhden prosentin. Palkkakulujen kasvu oli melko tasaista eri toimialoilla. Eläkekulut kasvoivat 4,1 % ja muut henkilösivukulut laskivat 10,6 % maksuprosenttien alentumisen myötä.

Palvelujen ostot pysyivät vuoden 2018 tasolla. Vertailukelpoisuutta heikentävät Eksoten maksuosuuteen liittyvät pakolliset varaukset ja yksityisten päiväkotipalvelujen ostojen siirtyminen palvelusetelijärjestelmään, joiden vuoksi asiakaspalvelujen ostot näyttävät 0,9 %:n vähennystä. Eksoten maksuosuuden muutos ilman pakollisten varausten muutosta, vain clearingin osuus kalettuna, oli 4,6 %.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot vähenivät 3,2 %.

Avustuskulujen 21,9 %:n kasvu johtuu yksityisten päiväkotipalvelujen hankintamuodon muuttumisesta palvelusetelijärjestelmään. Tämä muutti menolajin palvelujen ostosta avustusmenoksi. Lisäksi lentoasemasäätiön säädepääoman korotus kirjattiin avustuksena vuosikuluksi.

Kaupungin menorakenne painottuu erityisesti Eksoten, mutta myös tukipalvelujen konsernin sisäisen organisoimisen myötä palvelujen ostoihin.

Toimintakate eli tuottojen ja kulujen erotus kasvoi 0,3 %. Ilman omaisuuden myyntituottoja ja pakollisia varauksia kasvu oli 5,0 %.

Verotulojen määrä kasvoi vuoteen 2018 nähden 1,7 %. Kunnallisveron tuotto kasvoi 1,8 %, kiinteistöverotulot kasvoivat 4,5 % edellisvuodesta, mutta yhteisövero tuotti 2,6 % edellisvuotta vähemmän.

Verotulojen kolme vuotta jatkunut negatiivinen kehitys kääntyi siten pieneen kasvuun. Kunnallisveron tuoton kasvua leikkasi kuitenkin verokorttiuudistus, joka aiheutti ennakonpidätysten alentamista ja siirtymistä

osin seuraavan vuoden puolelle. Verokorttiuudistuksen arvioitu vaikutus on noin kolme miljoonaa euroa. Verohallinnon arvion mukaan tulorekisterin ilmoitusongelmat korjaantuivat pääosin vuoden 2019 aikana.

Vuodelle 2019 nostettiin yleistä kiinteistöveroprosenttia 0,13 %-yksikköä. Tuotto kasvoi 4,5 % mutta jäi odotettua pienemmäksi aiempia vuosia koskevien palautusten vuoksi, joita on maksettu muutoksenhakujen menestymisen johdosta. Palautukset leikkasivat kiinteistöverokertymää 0,7 miljoonaa euroa.

Yhteisöverokertymän 2,6 %:n lasku johtuu kaupungin jako-osuuden pienentymisestä vuodelle 2018. Koko maan yhteisövero kasvoi 2,4 %, mutta Lappeenrannan suhteellinen osuus tästä tuotosta aleni. Jako-osuus määräytyy kahden viimeksi valmistuneen verotuksen keskiarvon perusteella. Jako-osuuden pieneneminen kuvaa sitä, että Lappeenrannassa toimivien yhteisöjen maksamat verot ovat kehittyneet koko maan tasoa hitaammin.

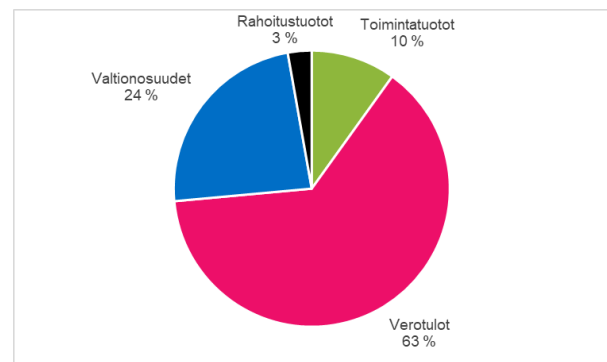
Valtionosuudet lisääntyivät 2,8 %. Peruspalvelujen valtionosuuden laskennallisiin määräytymistekijöihin perustuva osuus laski noin kahdella miljoonalla eurolla. Vastaavasti valtionosuuksia kasvatti verotuloihin perustuvan tasauksen lisääntyminen kahdella miljoonalla eurolla. Ilman vuodelle 2020 alun alkaen ajoitetun 3,1 miljoonan euron kertakorvauksen aikaistamista vuodelle 2019 peruspalvelujen valtionosuus olisi pysynyt vuoden 2018 tasolla. Kertakorvaus on kompensatio kilpailukykysovimuksen perusteella tehdyistä kaksinkertaisista valtionosuusleikkauksista. OKM:n valtionosuus väheni noin sadallatuhannella eurolla lukioiden opiskelijamäärän vähentymisen vuoksi.

Yhteensä verorahoitus eli verotulojen ja valtionosuukien summa kasvoi 2,0 %. Verotulot ja valtionosuudet kattoivat tulorahoituksesta 87,3 %.

Miljoonaa euroa	2017	2018	2019
Kunnallisvero	244,6	243,6	248,0
Kiinteistövero	24,6	24,8	25,9
Yhteisövero	24,7	22,3	21,7
Verotulot yhteensä	293,9	290,7	295,6
Muutos, %	-0,8	-1,1	1,7
Valtionosuudet	105,0	106,9	109,9
Muutos, %	-2,8	1,8	2,8
Verorahoitus yhteensä	398,9	397,6	405,4
Muutos, %	-1,4	-0,3	2,0

Korkotaso pysyi edelleen erittäin matalalla tasolla koko vuoden 2019. Uusien lainojen korkotaso oli selvästi takaisinmaksettuja lainoja alempi ja korkokulut olivatkin pienemmät kuin vuonna 2018. Korkosuojauksiin kului saman verran kuin edellisellä vuonna. Rahoituskulut vähenivät yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Edellisvuoden rahoituskuluihin sisältyi 0,4 miljoonan euron luottotappio Joutsenon vanhustentaloyhdistyksen lainasta.

Rahoitustuotoissa korkotuotot vähenivät 0,8 miljoonaa euroa, mikä johtuu osana hulevesiverkoston omistujärjestelyä toteutuneesta Lappeenrannan Energiaverkkojen pääomallainan osittaisesta palauttamisesta. Muissa rahoitustuotoissa on Lappeenrannan Energian kaupungille maksamaa osinkoa 3,7 miljoonaa euroa. Saimaan Tukipalvelut maksoi vuonna 2019 kertaluonteisesti osinkoa 1,0 miljoonaa euroa. Kokonaisuutena rahoitustuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Kaupungin vuosikate oli 26,4 miljoonaa euroa, mikä on 100,7 % poistoista. Vuosikate riitti siten kattamaan poistot ja arvonalentumiset, joita kirjattiin 26,2 miljoonaa euroa. Poistoihin sisältyi 1,4 miljoonan euron edestä lisäpoistoja Lauritsalan koulun poistosuunnitelman muutoksen vuoksi ja arvonalennuksia 4,0 miljoonan euron arvosta Joutsenon ja Korvenkylän koulujen alaskirjauksista.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoeron muutoksen ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen 0,3 miljoonaa euroa.

Toiminnan rahoitus ja kaupungin rahoitusasema

Vuosikatetta kertyi 26,4 miljoonaa euroa. Kaupungin investointien omahankintameno oli 44,5 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusprosentti oli siten vain 59,4, joten vuosikatella pystyttiin rahoittamaan investointeja noin 60 %:sesti. Investointeihin sisältyi kuitenkin hulevesiverkoston 16,4 miljoonan euron han-

kinta, mikä ei aiheuttanut kassasta maksua. Ilman hulevesiverkoston hankintaa investointien omahankintameno oli 28,1 miljoonaa euroa ja investointien tulorahoitusprosentti nousee 94,2 %:iin. Vuosikatetta parantaa nettomääräisesti 6,2 miljoonan euron pakollisten varausten muutos, jota tunnusluvun laskentakaava ei huomioi. Omaisuuden luovutustulot olivat 9,6 miljoonaa euroa, mihin sisältyy vesihuoltoverkoston osien myynnin tuloa 5,2 miljoonaa euroa. Omaisuuden luovutustulot huomioiden toiminnan ja investointien raportoitu rahavirta oli 22,5 miljoonaa euroa negatiivinen. Ilman hulevesijärjestelyn vaikutusta rahavirta oli 11,3 miljoonaa euroa negatiivinen.

Merkittävin talonrakennusinvestointi oli urheilutalon peruskorjaus, johon käytettiin 6,6 miljoonaa euroa. Joutsenon uuden koulun hankkeesta toteutui 3,4 miljoonan euroa. Hovinpellon päiväkodin uudisrakennukseen investoitiin 1,0 miljoonaa euroa. Yhteensä talonrakennusinvestointeihin käytettiin 14,7 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 5,4 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 9,3 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatekniikan rakentamiseen ilman hulevesiverkon hankintaa investoitiin 6,8 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 1,5 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 5,3 miljoonaa euroa.

Lainakanta kasvoi 22,7 miljoonaa euroa. Kaupungin raportoitava lainakanta sisältää konsernitilin. Konsernitili on kaupunkikonsernin yhteinen kassa, jonka saldo kasvoi viime vuoden aikana 13,4 miljoonalla eurolla. Ilman konsernitiliä lainakannan kasvu oli 9,2 miljoonaa euroa. Konsernitilin sisältävä lainakanta oli 227,3 miljoonaa euroa, mikä tekee 3.128 euroa asukasta kohden. Ilman konsernitiliä lainakanta oli 183,3 miljoonaa euroa eli 2.523 euroa asukasta kohden. Lappeenrannan velkamäärä on kuntien keskiarvoa matalampi keskiarvon ollessa ennakkotietojen mukaan 3.360 euroa asukasta kohden.

Omavaraisuusaste heikkeni 0,8 %-yksikköä 48,2 %:iin lainakannan kasvun vuoksi. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 63,78 %:iin. Tunnuslukujen arvot eivät ole kovin vahvoja, sillä omavaraisuusasteen ollessa alle 50 % katsotaan velkarasitteen olevan merkittävän suuri. Taseessa on kertynyttä ylijäämää 59,6 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainasaamiset 31.12.

= $\text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 milj.€	2018 milj.€
Toimintatuotot	46,0	41,9
Valmistus omaan käyttöön	0,9	1,1
Toimintakulut	-436,6	-431,5
Toimintakate	-389,7	-388,5
Verotulot	295,6	290,7
Valtionosuudet	109,9	106,9
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7,5	8,3
Muut rahoitustuotot	5,5	4,5
Korkokulut	-2,2	-2,4
Muut rahoituskulut	0,0	-0,4
Vuosikate	26,4	19,0
Poistot ja arvonalentumiset	-26,2	-22,3
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	0,2	-3,3
Poistoeron muutos	0,1	-0,4
Varausten muutos	0,0	0,3
Rahastojen muutos	0,0	0,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,3	-3,3

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/toimintakulut, %	10,6	9,7
Vuosikate/poistot, %	100,7	85,3
Vuosikate, euroa/asukas	363,8	261,2
Asukasmäärä	72 681	72 705

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 milj. €	2018 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	26,4	19,0
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjausevät	-14,1	6,0
Toiminta yhteensä	<u>12,4</u>	<u>25,0</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45,9	-23,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,5	1,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9,6	3,0
	<u>-34,8</u>	<u>-18,8</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-22,5	6,2
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	10,0	0,6
	<u>9,9</u>	<u>0,6</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70,0	20,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-62,7	-32,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15,4	-0,8
	<u>22,7</u>	<u>-13,4</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,9	0,0
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	0,0
Saamisten muutos	-1,6	6,4
Korottomien velkojen muutos	-3,4	7,3
	<u>-4,0</u>	<u>13,7</u>
Rahoituksen rahavirta	28,6	0,8
Rahavarojen muutos	6,1	7,0
Rahavarat 31.12.	44,1	38,0
Rahavarat 1.1.	<u>38,0</u>	<u>30,9</u>
	6,1	7,0

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2019	2018	2018
		ilman konsernitiliä		ilman konsernitiliä
Toiminnan ja investointien rahavirta/kertymä 5 v	18,4		39,8	
Investointien tulorahoitus, %	59,4		87,5	
Lainanhoitokate	-		0,8	
Laskennallinen lainanhoitokate uusi	0,9		-	
Kassan riittävyys, pv	29	0	28	0
Asukasmäärä 31.12.	72 681		72 705	

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019 milj.€	2018 milj.€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,5	0,9
Aineettomat oikeudet	0,1	0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	0,4	0,9
Aineelliset hyödykkeet	304,9	288,3
Maa- ja vesialueet	57,8	54,9
Rakennukset	138,7	149,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	85,4	71,6
Koneet ja kalusto	3,9	3,4
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18,9	9,1
Sijoitukset	218,9	228,4
Osakkeet ja osuudet	98,8	98,4
Muut lainasaamiset	119,8	129,8
Muut saamiset	0,3	0,3
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,2	0,2
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,2	0,2
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	0,1	0,1
Aineet ja tarvikkeet	0,1	0,1
Saamiset	11,4	9,9
Pitkäaikaiset saamiset	2,7	2,7
Lainasaamiset	2,7	2,7
Muut saamiset	0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	8,7	7,2
Myyntisaamiset	4,8	2,9
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	2,3	4,0
Siirtosaamiset	1,5	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	44,1	38,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	579,9	565,7

VASTATTAVAA	2019 milj.€	2018 milj.€
OMA PÄÄOMA	276,9	276,5
Peruspääoma	217,3	217,3
Muut omat rahastot	0,0	0,0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	59,2	62,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,3	-3,3
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2,6	2,7
Poistoero	2,3	2,4
Vapaaehtoiset varaukset	0,3	0,3
PAKOLLISET VARAUKSET	11,0	17,2
Eläkevaraukset	1,2	1,5
Muut pakolliset varaukset	9,8	15,7
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1,3	0,4
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen pääomat	1,3	0,4
VIERAS PÄÄOMA	288,1	268,8
Pitkäaikainen	163,5	122,7
Joukkovelkakirjalainat	60,0	45,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	72,3	46,4
Muut pitkäaikaiset velat	31,3	31,3
Lyhytaikainen	124,6	146,2
Joukkovelkakirjalainat	45,0	70,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6,1	12,7
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0
Lainat muilta luotonantajilta	44,0	30,5
Saadut ennakot	0,6	0,7
Ostovelat	8,1	8,8
Muut lyhytaikaiset velat	1,8	1,8
Siirtovelat	19,0	21,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	579,9	565,7

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2019	2018	2018
		ilman		ilman
		konsernitiliä		konsernitiliä
Omavaraisuusaste, %	48,2	52,2	49,4	52,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	63,7	53,9	61,0	54,1
Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista			62,5	55,5
Lainat ja vuokravastuut 31.12. milj€	242,0	198,0		
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	3 329,9	2 724,8		
Kertynyt yli-/alijäämä, milj.€	59,6		59,2	
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	819,4		814,0	
Lainakanta 31.12., milj.€	227,3	183,3	204,0	174,1
Lainat, euroa/asukas	3 127,7	2 522,6	2 815,0	2 395,0
Lainasaamiset 31.12., milj.€	119,8		129,8	
Asukasmäärä 31.12.	72 681		72 705	

KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA –MENOT

TULOT	2019	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	46 049 761,82	7,35
Verotulot	295 558 759,13	47,19
Valtionosuudet	109 859 534,00	17,54
Korkotuotot	7 519 696,31	1,20
Muut rahoitustuotot	5 464 868,95	0,87
Tulorahoituksen korjauserät		
- Muut korjauserät		
- Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-7 945 777,88	-1,27
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 465 079,24	0,23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 642 470,44	1,54
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	9 986 456,05	1,59
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 000 000,00	11,18
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	78 704 943,14	12,57
Kokonaistulot yhteensä	626 305 791,20	100,00
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	436 615 548,86	70,86
- Valmistus omaan käyttöön	-876 633,70	-0,14
Korkokulut	2 245 763,25	0,36
Muut rahoituskulut	25 289,25	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten muutos	6 152 184,35	1,00
- Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustappiot	-12 905,16	0,00
Investoinnit		
Investointimenot	45 944 046,72	7,46
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	60 675,00	0,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	62 709 008,67	10,18
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	63 319 047,71	10,28
Kokonaismenot yhteensä	616 182 024,95	100,00

KUNTALAIN MUKAINEN TULOKSEN KÄSITTELY

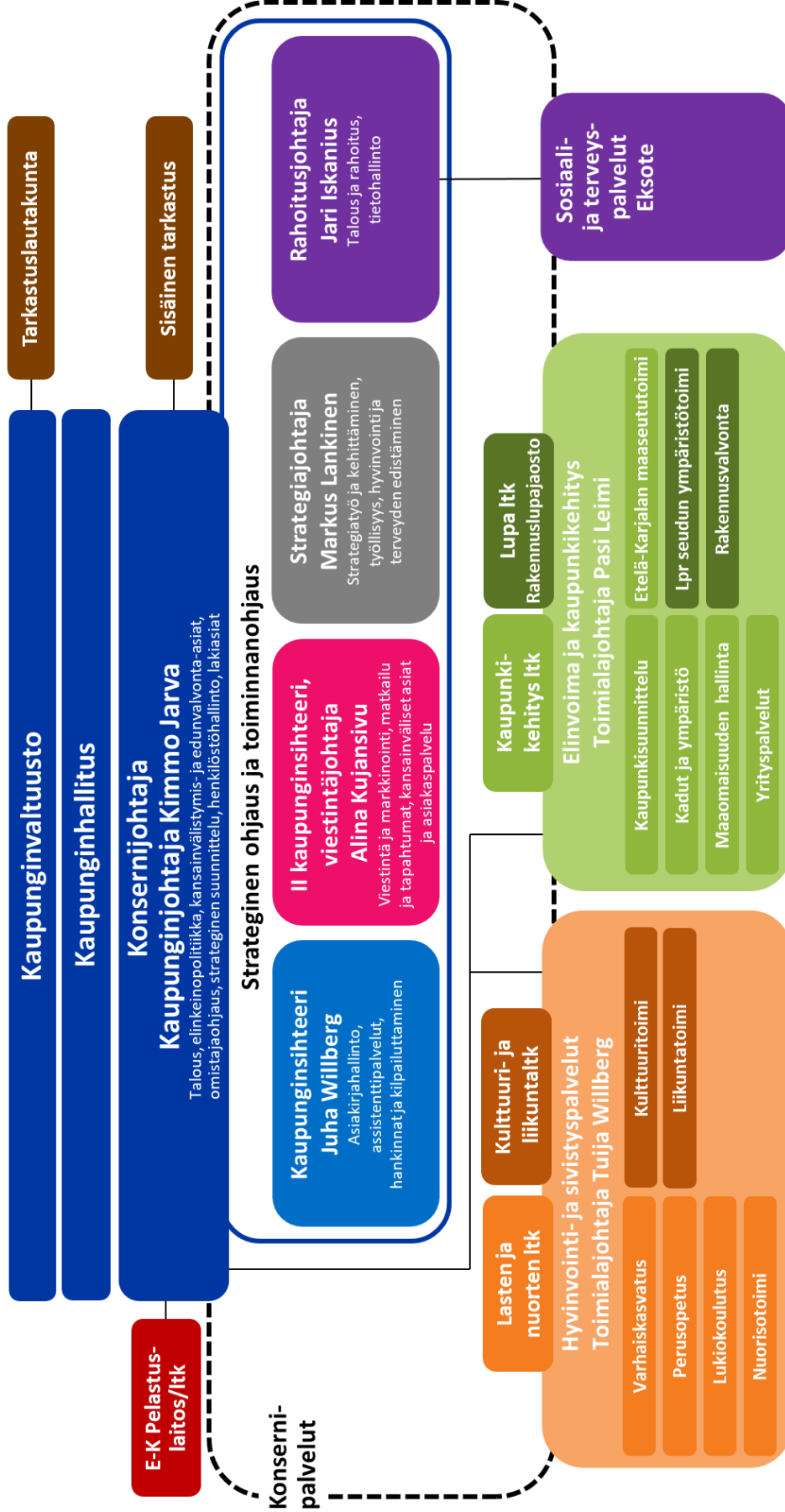
Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

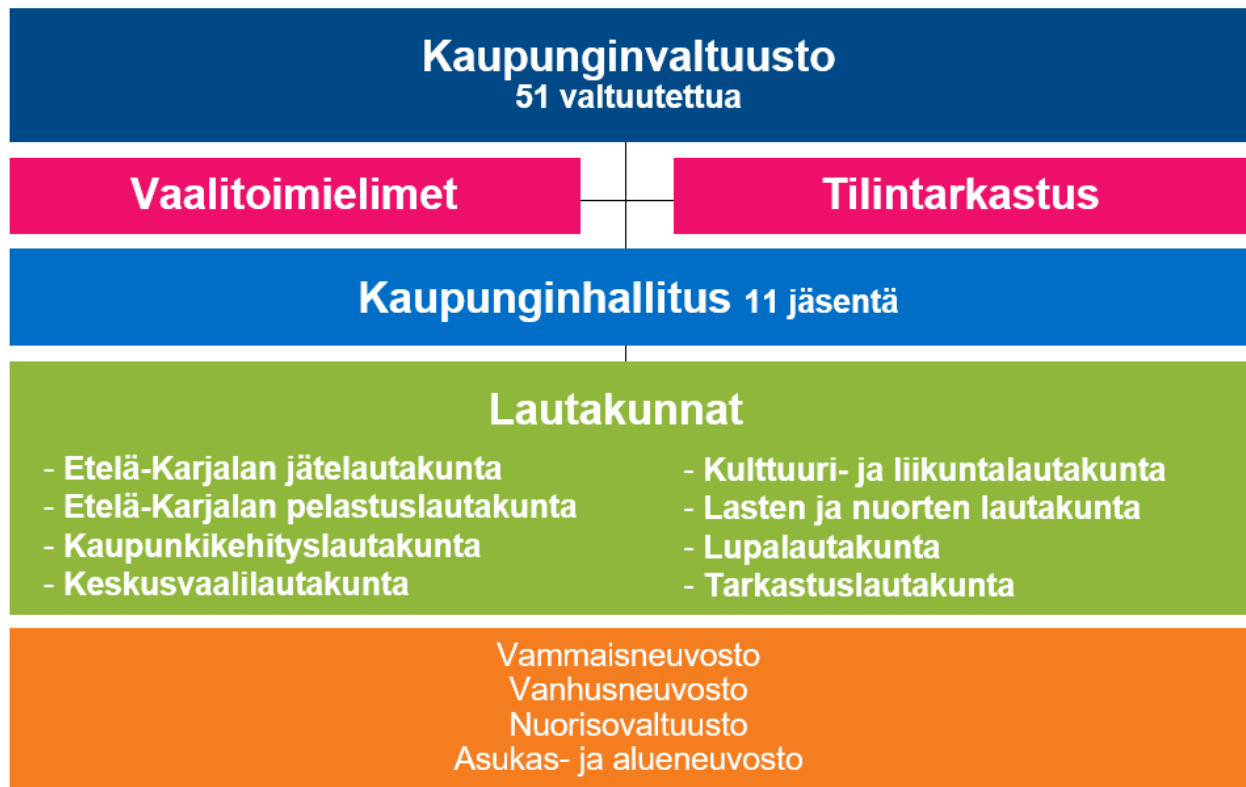
Hyväksyttäväksi esitetystä tilinpäätöksessä tilikauden tulos on 196.282,97 euroa ylijäämäinen.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

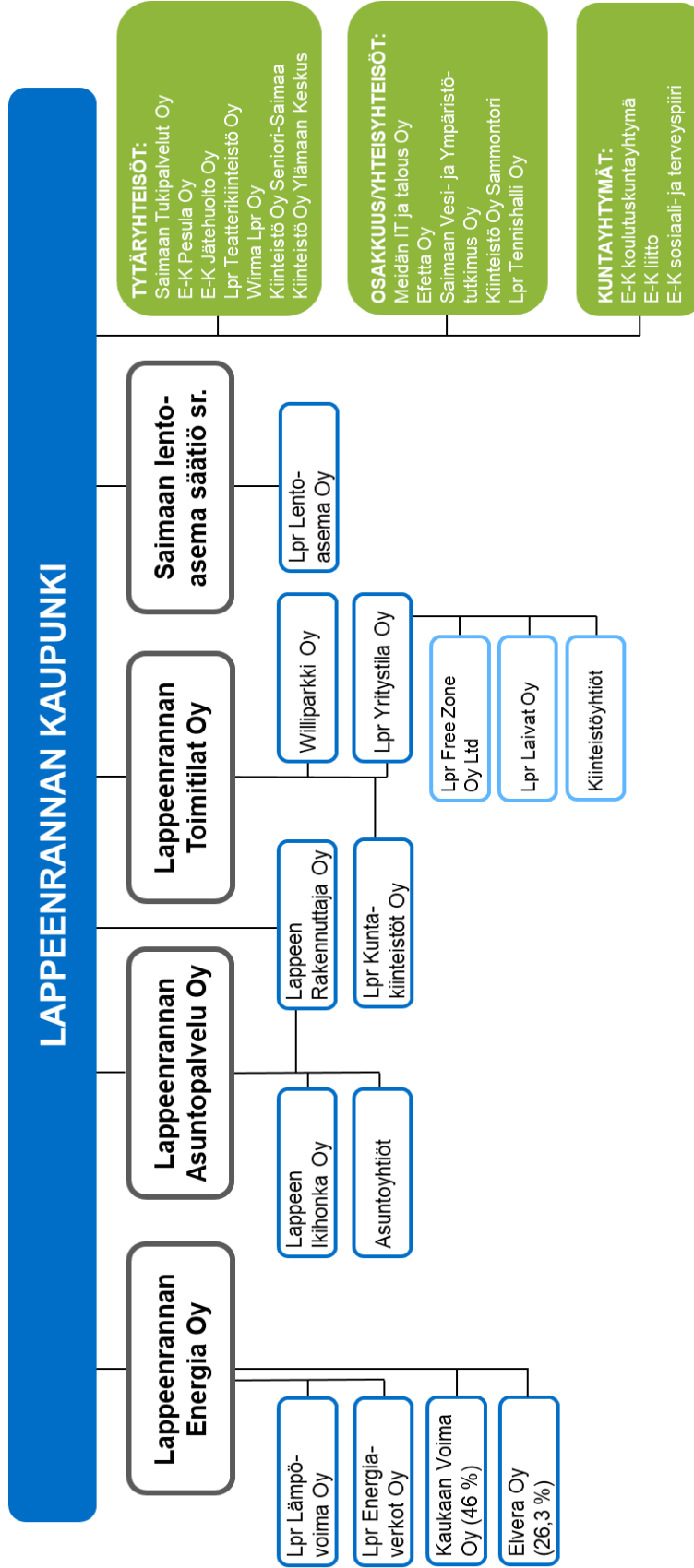
- Kirjataan investointeihin liittyvää poistoeron vähennystä 119.023,19 euroa
- Kirjataan varausten vähennystä 32.730,88 euroa
- Lappeenrannan kaupungin tilikauden ylijäämäksi vuodelta 2019 jää edellä mainittujen kirjausten jälkeen 348.026,04 euroa, joka siirretään edellisten vuosien ylijäämään.

Kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

LAPPEENRANTA –KONSERNI

KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Yleistä

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Tytäryhteisöjen valvontaa koskevia ohjeita taas annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kaupunki antaa teknisluonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohton vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Lisäksi olosuhteiden muuttuessa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään riittävässä määrin.

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 14 §:n perusteella muun muassa seuraavasta:

1. hyväksyy Lappeenranta-strategian, johon sisältyy myös konserniyhteisöjen strategiat
2. päättää kaupunkikonsernille ja sen konserniyhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä

3. arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä
4. päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta

Konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön (5 luku 1 §) mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat. Hallintosäännössä (5 luku 2 §) määrätään konsernijohton tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan muun muassa vastata kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja kaupungin toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Lappeenrannan kaupungin hallintosääntö (5 luku 2 §) määrittää konsernijohton tehtävät ja toimivallanjaon konserniohjauksessa seuraavasti:

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisesta työnjaosta
4. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä puolivuositain
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta eli onnistumista kuntakonsernin kokonaise-

dun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa

6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa
7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutusta ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä yhtiöille
8. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
10. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallitukseen ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet
11. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet
12. hoitaa kaupungin omaisuutta

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kaupunginhallituksen erikseen määräämien viranhaltijoiden tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa heidän ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden tai yhteisöjen hallintoon ja toimintaan.

Omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat:

Yhtiö/yhteisö	omistajaohjaaja
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	Kimmo Jarva
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy - konserni	Jari Iskanius
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	Juha Willberg
Saimaan lentoasemasäätiö sr.	Kimmo Jarva
Lappeenrannan lentoasema Oy	Markus Lankinen
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	Pasi Leimi
Saimaan Tukipalvelut Oy	Juha Willberg
Etelä-Karjalan Pesula Oy	Juha Willberg
Meidän IT ja talous Oy	Kimmo Jarva
Efetta Oy	Kimmo Jarva

Saimaan vesi- ja ympäristötutkimus Oy	Ilkka Räsänen
Eksote	Jari Iskanius
Etelä-Karjalan liitto	Kimmo Jarva
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Tuija Willberg

Omistajaohjausryhmä on muodostettu kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamista koskevalla kaupunginjohtajan päätöksellä 8.6.2017 § 29. Omistajaohjausryhmän tehtävänä on valmistella asioita, joissa konserniyhtiö tarvitsee kaupunginhallituksen omistajaohjauspäätöksen sekä yhtiöiden yhteisiä kehitysasioita.

Konsernijohtajan läsnäolo- ja puheoikeus

Lappeenrannan kaupungin konserniohjeessa (kohta 13) on määritelty konsernijohtajan läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhtiö- ja osakkuusyhteisöjen hallituksissa seuraavasti:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa konserniyhteisöjen hallitusten kokouksissa.

Eräiden yhtiöiden omistajaohjauksesta vastaamaan kaupunginhallituksen erikseen määräämillä viranhaltijoilla (kaupunginsihteeri, rahoitusjohtaja, elinvoima ja kaupunkikehitys -toimialan johtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut -toimialan johtaja sekä ympäristöjohtaja) on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa heidän ohjattavakseen määrättyjen konserni- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten kokouksissa. Kaupunginhallituksen käsitellessä omistajaohjaukseen liittyviä asioita, on ao. yhtiön tai yhteisön omistajaohjauksesta vastaavalla viranhaltijalla kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Konserniohje 2017

Lappeenrannan kaupunginvaltuusto on 16.10.2017 § 114 hyväksynyt kaupungin uuden konserniohjeen, jossa on määräykset muun muassa

- kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta
- konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- konserniyhteisön velvollisuudesta hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

- kuntayhtymän hallituksen jäsenten velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa
- konsernin sisäisistä palveluista
- kaupungin konserniyhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä
- kaupungin konserniyhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta
- tiedottamisesta ja
- kaupunkikonsernin tarkastuksesta.

Konserniohjeella ohjataan sekä kaupungin omia toimielimiä ja viranhaltijoita että konserniin kuuluvia yhteisöjä. Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä, näiden tytäryhteisöjä sekä kaupungin määräysvallassa olevaa säätiötä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä sekä yhteisyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Ohjeita noudatetaan myös kaupungin määräysvallassa olevassa säätiössä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tavoitteiden toteutumista sekä yksiköiden taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Raportointi kaupunginhallitukselle/ valtuustolle tapahtuu puolivuotiskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetannasta, toiminnan, tuloksen ja rahoitusaseman kehittymisestä sekä toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä on enemmän selvitystä kunkin yhtiön ja yhteisön analyysissä.

Kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tavoitteiden toteutumista sekä kuntayhtymien taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Kuntayhtymät raportoivat kaupunginhallitukselle/valtuustolle taloudestaan ja toiminnastaan puolivuotiskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Kuntayhtymän ohjauksesta vastaava viranhaltija tuo aina tarvittaessa keskeiset omistajaohjauskysymykset kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö

Konserniohjeessa on ohjeistettu konserniyhteisöjä hyödyntämään ensisijaisesti konsernin sisäisesti tuotettuja tukipalveluja. Ohjeessa on määräykset rahoitus- ja sijoitustoiminnan, maksuliikenteen hoidon, talous- ja tietohallinnon, hankintojen, vakuuttamisen sekä henkilöstöhallinnon osalta. Lakiasioissa käytetään kaupungin konsernihallinnon lakimiespalveluita.

OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT JA ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Lappeenrannan Toimitilat –konsernin tytäryhtiön Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n oli tarkoitus alkaa hallinnoida kaupungin omassa palvelutuotannossa käytettäviä kiinteistöjä. Yhtiön verotuksellinen asema muodostui verottajan odottamattoman ratkaisun vuoksi epätarkoituksenmukaiseksi. Muutoksenhaku yhtiön vuoden 2017 verotusta koskeviin ratkaisuihin on käynnissä. KHO on kumonnut ennakkoratkaisut ja tällä hetkellä odotetaan verohallinnon päätöstä oikaisuvaatimukseen. Muutoksenhaut koskevat osin myös Lappeenrannan Yritystilat Oy:tä.

Epäedullisten veroseuraamusten välttämiseksi Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminta palautettiin käytännössä kaupungin oman tilakeskuksen toiminnaksi. Sekä ylläpito että investoinnit toteutetaan vuoden 2018 alusta jälleen kaupungin kirjanpidossa.

Kaupunki osti Lappeenrannan Energiaverkot Oy:ltä sen omistaman hulevesiverkoston. Kaupan yhteydessä kaupungin omistamat vesihuoltoverkoston osat siirtyivät Lappeenrannan Energiaverkot Oy:n omistukseen. Kauppa tuli voimaan 1.1.2019 alkaen. Kaupunki on tehnyt Energiaverkot Oy:n kanssa palvelusopimuksen hulevesien hallintaan liittyvien tehtävien hoitamisesta.

Saimaan Talous ja Tieto Oy:n toiminta fuusioitui vuoden 2019 alusta yhdessä Pohjois-Karjalan Tietotekniikka-keskus Oy:n ja Siun Talous Oy:n kanssa Meidän IT ja Talous Oy:ksi. Saimaan Talous ja Tieto Oy purettiin yhtiönä.

Saimaan Tukipalvelut Oy jakautui kahdeksi yhtiöksi, kun pesulaliiketoiminta erotettiin Etelä-Karjalan Pesula Oy:ksi. Pesulan omistus jakautuu samoin osuuksin kuin Saimaan Tukipalveluiden omistus.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernirakennetta muuttaisi toteutuessaan lähivuosina eniten soteuudistus. Mikäli uudistus toteutuisi valmistelussa olevan maakuntamallin pohjalta, Eksote

purkaantuisi ja sote-palvelujen järjestäminen siirtyisi maakuntahallintoon. Myös pelastustoimi siirtyisi Lappeenrannan isäntäkunnalta maakunnan toiminnaksi. Ympäristöterveydenhuollon asema on vielä avoinna.

Maakuntien talous-, tieto- ja toimitilahallinnan organisoimisesta ei ole valmistelun tässä vaiheessa vielä tarkempia tietoja.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen kysynnän kasvu ja kuntien hyvin rajalliset mahdollisuudet lisätä niiden rahoitusta edellyttävät Eksotelta palveluverkoston tarkastelua maakunnallisesti.

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin rooli kaupungin toimitilahallinnassa hakee vielä muotoaan, koska yhtiön toimintaan liittyvät verotukselliset seikat eivät ole vielä kaikilta osin ratkenneet. Toistaiseksi kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat rakennusinvestoinnit toteutetaan kaupungin omaan taseeseen.

Lappeenrannan Energialla on edessä mittavat investoinnit maakaapelointiin sekä jätevedenpuhdistamoon. Näiden vuoksi kaupungin tuloutusvaadetta on alennettu vuodesta 2017 alkaen 12 miljoonan euron tasolle. Osana hulevesiverkoston omistusjärjestelyä kaupungin yhtiölle antamaa pääomailainaa palautettiin 9,9 miljoonaa euroa, mikä pienensi tuloutusta 11,2 miljoonan euroon koron osuuden vähetessä. Puhdistamoinvestointia viivyyttää Hyväristönmäen osayleiskaavan kumoutuminen korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja ympäristölupaa koskeva muutoksenhaku.

Konsernin tulevien vuosien huomattavan suuren investointiohjelman myötä konsernin lainakanta tulee kasvamaan. Tähän on varauduttu muun muassa kaupungin talousohjelmalla, Energian tuloutusvaatimuksen alentamisella ja Energian tuotteiden hintojen tarkistuksilla. Palveluverkkotarkastelulla pyritään alentamaan investointitasoa aiempiin suunnitelmiin nähden. Verorahoituksen heikko kehitys ja kasvavat sote-menot tuovat paineita tarkastella menorakenteita konsernitason tasoisesti.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
	milj.€	milj.€
Toimintatuotot	343,8	386,8
Toimintakulut	- 689,7	- 716,5
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	0,2	- 0,3
Toimintakate	- 345,7	- 330,0
Verotulot	292,7	288,1
Valtionosuudet	124,2	120,6
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,6	0,3
Korkokulut	- 4,6	- 4,8
Muut rahoituskulut	- 0,1	- 1,0
Vuosikate	67,2	73,4
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 55,5	- 54,9
Omistuksen eliminointierot	0,3	- 0,0
Arvonalentumiset	- 3,6	0,4
Satunnaiset erät	3,9	0,0
Tilikauden tulos	12,3	18,8
Tilinpäätössiirrot	0,1	0,1
Tilikauden verot	- 2,2	- 2,8
Laskennalliset verot	- 2,0	- 2,1
Vähemmistöosuudet	- 0,2	- 0,7
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	8,0	13,3

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/toimintakulut, %	49,8	54,0
Vuosikate/poistot, %	113,8	134,5
Vuosikate, euroa/asukas	924,7	1009,6
Asukasmäärä	72 681	72 705

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 milj. €	2018 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	67,2	73,4
Satunnaiset erät	3,9	0,0
Tilikauden verot	-2,2	-2,8
Tulorahoituksen korjauserät	-13,6	-3,6
	<u>55,3</u>	<u>67,0</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-86,0	-62,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,1	1,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13,0	11,4
	<u>-70,8</u>	<u>-48,9</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15,6	18,1
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	1,1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95,9	43,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-91,8	-64,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	19,3	-4,0
	<u>23,4</u>	<u>-24,7</u>
Oman pääoman muutokset	2,3	-0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,6	0,1
Vaihto-omaisuuden muutos	0,2	0,4
Saamisten muutos	-6,3	11,4
Korottomien velkojen muutos	4,7	0,8
	<u>-0,8</u>	<u>12,8</u>
Rahoituksen rahavirta	25,0	-10,9
Rahavarojen muutos	9,4	7,2
Kassavarat 31.12.	59,4	50,0
Kassavarat 1.1.	50,0	42,8
	<u>9,4</u>	<u>7,2</u>

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj.€	35,4	48,4
Investointien tulorahoitus, %	80,2	121,8
Lainanhoitokate	1,1	1,2
Kassan riittävyys, pv	25	21

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019 milj. €	2018 milj. €
PYSYVÄT VASTAAVAT	925,6	907,1
Aineettomat hyödykkeet	16,3	18,1
Aineettomat oikeudet	2,1	2,8
Konserniliikearvo	9,3	10,3
Muut pitkävaikutteiset menot	3,6	4,2
Ennakkomaksut	1,2	0,8
Aineelliset hyödykkeet	834,4	819,2
Maa- ja vesialueet	73,8	71,1
Rakennukset	421,8	441,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet	254,1	251,4
Koneet ja kalusto	28,7	31,9
Muut aineelliset hyödykkeet	3,1	3,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	52,8	19,7
Sijoitukset	75,0	69,7
Tytäryhteisöosakkeet	0,0	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet	45,4	42,8
Muut osakkeet ja osuudet	16,0	13,4
Muut lainasaamiset	10,8	10,9
Muut saamiset	2,7	2,6
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15,0	5,3
VAIHTUVAT VASTAAVAT	113,6	97,5
Vaihto-omaisuus	5,4	5,6
Saamiset	48,8	41,9
Pitkäaikaiset saamiset	4,8	5,3
Lyhyaikaiset saamiset	44,0	36,6
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1,4	1,4
Rahat ja pankkisaamiset	58,0	48,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 054,3	1 009,9

VASTATTAVAA	2019 milj. €	2018 milj. €
OMA PÄÄOMA	321,9	311,4
Peruspääoma	217,3	217,3
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	1,8	1,0
Arvonkorotusrahasto	1,0	1,0
Muut omat rahastot	4,2	3,2
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	89,6	75,6
Tilikauden yli-/alijäämä	8,0	13,3
VÄHEMMISTÖOSUUDET	7,9	8,1
PAKOLLISET VARAUKSET	10,2	16,9
Eläkevaraukset	1,2	1,5
Muut pakolliset varaukset	9,0	15,5
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	17,0	6,6
KONSERNIRESERVI	0,7	0,8
VIERAS PÄÄOMA	696,6	666,0
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	403,2	363,4
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	94,1	90,4
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	92,7	116,5
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	106,5	95,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 054,3	1 009,9

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	31,4	31,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	91,2	83,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	97,6	88,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 342,5	1 222,8
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	495,9	479,9
Konsernin lainat 31.12., €/asukas	6 823,4	6 601,1
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. milj. €	557,4	
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 669,6	
Konsernin lainasaamiset, milj. €	10,8	10,9
Kaupungin asukasmäärä	72 681	72 705

TOTEUTUMISVERTAILUT

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalouden toteutuminen

Vuonna 2019 jatkettiin aiempien vuosien talousohjelmassa aloitettua periaatetta, jossa kukin toimiala kattaa tilinpäätöksen osoittaman talousarvioylityksen seuraavina vuosina. Vastaavasti talousarvioalituksen saa lisämäärärahaksi tuleville vuosille. Vuoden 2018 tilinpäätöksen perusteella toimialojen vuoden 2019 käyttötalouden raameihin lisättiin nettomääräisesti 5,1 miljoonaa euroa. Lisäksi käyttötalouden talousarvioon lisättiin Joutsenon ja Kesämäen koulujen väistötilojen muutostöiden ja oppilaiden kuljetuskulujen vuoksi 0,9 miljoonaa euroa. Vesihuoltoverkoston osien kirjanpidollisen myyntivoiton vuoksi tuloarviota kasvatettiin 5,2 miljoonalla eurolla. Kaikkiaan talousarviomuutoksilla lisättiin käyttötalouden nettomäärärahoja 1,0 miljoonalla eurolla.

Toteutunut toimintakate alitti alkuperäiseen talousarvion 11,7 miljoonaa euroa. Talousarviomuutosten jälkeiseen käyttösuunnitelmaan nähden talousarvio alittui 13,0 miljoonaa euroa. Keskeisimmät yksittäiset toimintakatetta parantavat erät olivat Eksoten clearing-varauksesta vapautunut 3,2 miljoonaa euroa, strategisen rahoituksen alittuminen 1,9 miljoonalla eurolla ja Saimaan talous- ja tieto Oy:n purkamisesta kirjautunut 0,8 miljoonan euron myyntituotto.

Valtuustoon nähden sitovista eristä ylittyi rakennusvalvonta, maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuudet ja maakunnallinen palvelutoiminta kukin 0,1 miljoonalla eurolla. Määrärahojen ja tavoitteiden toteutuminen toimialoittain raportoidaan erikseen.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Verotulojen talousarviota alennettiin päivitettyjen ennusteiden perusteella syksyllä 5,0 miljoonalla eurolla. Valtionosuustuloihin lisättiin talousarviomuutoksella 0,3 miljoonaa euroa. Rahoituskuluista vähennettiin 1,0 miljoonaa euroa ja rahoitustuottoja lisättiin 1,0 miljoonaa euroa. Poistobudjettiin tehtiin 3,1 miljoonan euron lisäys. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteenä ennakotiin 14,7 miljoonaa euroa ja poistoihin budjetoitiin 20,9 miljoonaa euroa, jolloin budjetoitu tilikauden tulos oli -6,2 miljoonaa euroa. Talousarviomuutosten jälkeen budjetoitu vuosikate oli 10,8 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos -13,3 miljoonaa euroa.

Kunnallisveroa kerättiin 21 % tuloveroprosentin mukaan. Kunnallisveron tuotto oli muutetun talousarvion mukainen. Veron tuotto jäi alkuperäistä talousarviota noin kolme miljoonaa euroa alemmaksi lähinnä verokorttiuudistuksen aiheuttaman kertymärytmin muutoksen vuoksi.

Kiinteistöveroprosentteina on vuonna 2019 ollut yleinen 1,43 %, vakituisen asuinrakennuksen 0,55 %, muiden asuinrakennusten 1,15 %, voimalaitosten 2,85 % ja rakentamattoman rakennuspaikan 3,00 %. Kiinteistöveron tuotto alitti talousarvion 0,7 miljoonalla eurolla, mikä johtui pääosin aiempien vuosien kiinteistöverotusten oikaisuista. Lisäksi osa vuoden 2019 maksuunnannusta kiinteistöverosta ei tilittynyt tilikauden aikana.

Yhteisöveron tuotto oli 0,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Yhteisöveron tuotto jäi valtakunnallisesti ennakoitua pienemmäksi.

1000 euroa	TA 2019	TOT 2019	Ero	Ero %
Kunnan tulovero	247 950	247 955	5	0,0
Kiinteistövero	26 568	25 877	-691	-2,6
Yhteisövero	22 082	21 726	-356	-1,6
VEROTULOT YHTEENSÄ	296 600	295 559	-1 041	-0,4

Peruspalvelujen valtionosuus, verotuloihin perustuva tasaus mukaan lukien, tuotti 3,2 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Tämä johtuu loppuvuodesta maksettusta kertaerästä, jolla valtio kompensoi kilpailukykysovimuksesta aiheutuneita kaksinkertaisia leikkauksia. Kertaerän piti alun perin tulla maksuun vuonna 2020. Opetus- ja kulttuuriministeriön alainen valtionosuus sisältää kuntien rahoitusosuuden toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja on sen vuoksi negatiivinen kaikilla niillä kunnilla, jotka eivät sitä itse järjestä. Tämä negatiivinen erä oli 0,2 miljoonaa euroa ennakoitua suurempi lukion opiskelijamäärän vähentymisen vuoksi ja näin ollen valtionosuuksia yhteensä kertyi 3,0 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.

1000 euroa	TA 2019	TOT 2019	Ero	Ero %
Kunnan peruspalvelujen vos	112 730	115 896	3 166	2,8
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-5 830	-6 037	-207	3,5
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	106 900	109 860	2 960	2,8

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli 0,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Matalana pysyneen

korkotason ansiosta korkokulut jäivät budjetoitua alemmiksi. Alkuperäiseen talousarvioon nähden toteutuma oli 2,7 miljoonaa euroa parempi. Alhaisten korkokulujen ohella Saimaan Tukipalvelujen osingonmaksu paransi toteutumaa.

Talousarviomuutosten jälkeinen toimintakate alittui 13,0 miljoonaa euroa. Verotulot jäivät 1,0 miljoonaa euroa budjetoidusta ja valtionosuuskertymä oli 3,0 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Rahoitustuottojen ja –kulujen toteuma oli 0,7 miljoonaa euroa ennakoitua parempi. Vuosikatteen muodostui näin ollen 26,4 miljoonaa euroa, mikä on 11,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi ja 15,6 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 2,1 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Ylitys johtuu tilinpäätösvaiheessa päätetystä Korvenkylän koulun alaskirjauksesta ja Lauritsalan koulun poistoajan lyhennyksestä.

Tilikaudelta muodostui 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen tulos. Se on 6,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi ja 13,3 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Investointiosan toteutuminen

Alkuperäisessä talousarviossa investointeihin oli varattu nettomääräisesti 36,2 miljoonaa euroa. Lisäksi todettiin hulevesiverkoston omistusjärjestelyn lisäävän raportoitavia investointimenoja 16,4 miljoonalla eurolla. Investointibudjettiin lisättiin vuodelta 2018 keskeneräiseksi jääneiden investointihankkeiden määrärahat, tarkistettiin talonrakennushankkeiden jaksotusta ja huomioitiin isot keskusta-alueen maanhankinnat. Pelastuslaitoksen kalustohankintamäärärahoja siirrettiin osin käyttötalouden puolelle. Kaikkiaan talousarviomuutosten jälkeen lopullinen investointien talousarvio oli 43,6 miljoonaa euroa. Maankäyttökorvauksista tulee lisäksi kate 0,1 miljoonan euron infrakohteille.

Investointimenoja toteutui 45,8 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 1,3 miljoonaa euroa. Ilman hulevesijärjestelyä investointien omahankintamenona toteutui 28,0 miljoonaa euroa. Talonrakennusinvestointeihin käytettiin 14,7 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 5,4 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 9,3 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatekniikan raken-

tamiseen käytettiin 6,8 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 1,5 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 5,3 miljoonaa euroa.

Investointibudjetista jäi käyttämättä 15,7 miljoonaa euroa, josta 11,7 miljoonaa euroa on talonrakennuksen hankkeiden jaksotuksesta aiheutuvaa. Lauritsalan koulun rakennustyöt eivät alkaneet vielä vuonna 2019 ja Kourulan päiväkotikoulun toteutus selvinnee kevään 2020 aikana.

Omaisuuksia myytiin 9,6 miljoonalla eurolla, josta vesihuoltoverkoston osien myynnin osuus oli 5,3 miljoonaa euroa. Talousarviossa myyntituloja oli ennakoitu saatavan 8,5 miljoonaa euroa.

Rahoitusosan toteutuminen

Alkuperäisen talousarvion mukainen lainakannan lisäys olisi ollut 31,5 miljoonaa euroa. Parempana toteutuneen vuosikatteen ja alempana toteutuneen nettointeivien ansiosta lainakanta kasvoi 22,7 miljoonalla eurolla. Tästä konsernitilin saldon lisäyksen osuus on 13,4 miljoonaa euroa, jolloin varsinainen lainakannan lisäys on 9,2 miljoonaa euroa. Kassavarojen lisäys tilinpäätöshetkellä oli 6,1 miljoonaa euroa.

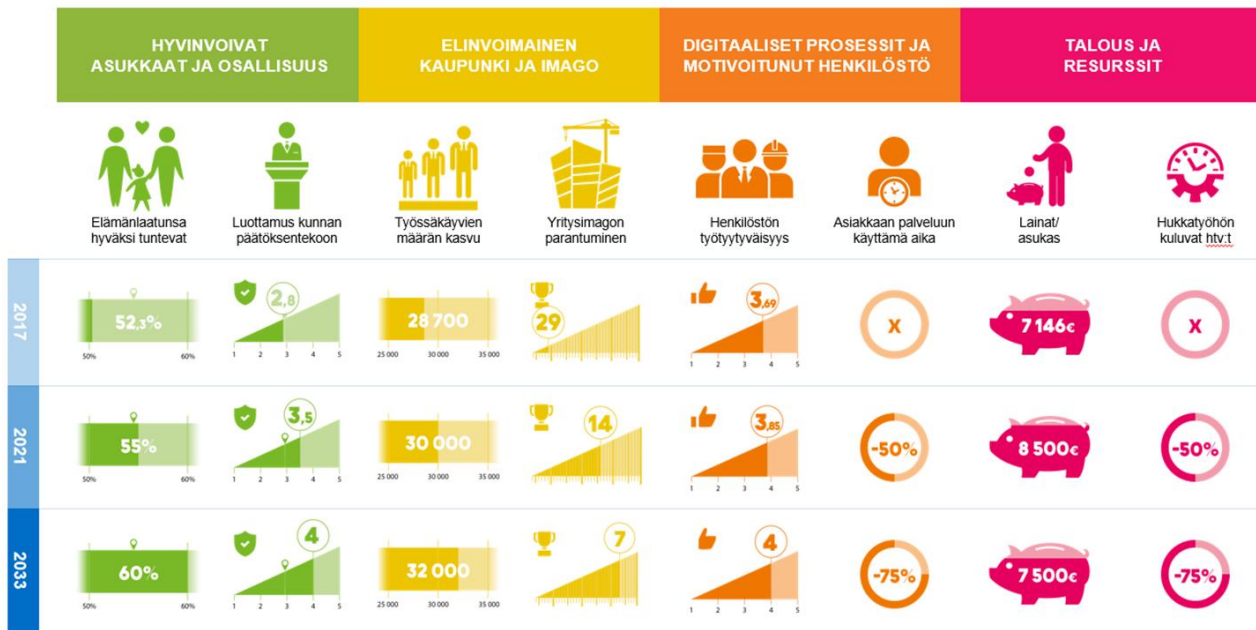
KÄYTTÖTALOUSOSA

1 000 €	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ERO TP-KS 2019
OMA TOIMINTA				
Yhteiset palvelut				
Toimintatuotot	5 130	9 781	10 782	1 001
Toimintakulut	-24 348	-28 928	-26 193	2 735
Toimintakate	-19 219	-19 147	-15 411	3 736
Poistot	-502	-100	-23	77
Tilikauden tulos	-19 721	-19 247	-15 434	3 813
Varaukset				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-1 000	0	1 000
Toimintakate	0	-1 000	0	1 000
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-1 000	0	1 000
Strateginen rahoitus				
Toimintatuotot	399	0	1 315	1 315
Toimintakulut	-1 054	-4 745	-4 133	612
Toimintakate	-655	-4 745	-2 819	1 926
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-655	-4 745	-2 819	1 926
Lapset ja nuoret				
Toimintatuotot	7 360	5 140	7 285	2 145
Toimintakulut	-102 346	-102 511	-103 872	-1 361
Toimintakate	-94 987	-97 371	-96 587	784
Poistot	-31	-100	-55	45
Tilikauden tulos	-95 018	-97 471	-96 642	829
Kotikuntakorvaukset				
Toimintatuotot	662	600	776	176
Toimintakulut	-2 845	-2 966	-2 891	75
Toimintakate	-2 183	-2 366	-2 115	251
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 183	-2 366	-2 115	251
Kulttuuripalvelut				
Toimintatuotot	1 229	1 195	1 263	68
Toimintakulut	-10 591	-11 029	-10 875	153
Toimintakate	-9 362	-9 834	-9 613	221
Poistot	-67	-112	-119	-7
Tilikauden tulos	-9 429	-9 946	-9 731	215
Liikuntapalvelut				
Toimintatuotot	1 700	1 667	1 781	114
Toimintakulut	-9 723	-9 729	-9 831	-102
Toimintakate	-8 022	-8 062	-8 049	13
Poistot	-782	-171	-170	1
Tilikauden tulos	-8 804	-8 233	-8 219	14

1 000 €	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ERO TP-KS 2019
Kaupunkikehitys				
Toimintatuotot	12 933	12 770	12 474	-296
Toimintakulut	-24 605	-24 356	-23 620	736
Toimintakate	-11 672	-11 586	-11 146	440
Poistot	-8 154	-300	-151	149
Tilikauden tulos	-19 826	-11 886	-11 297	589
Maaomaisuuden tuotot				
Toimintatuotot	3 861	1 500	2 278	778
Toimintakulut	-1 242	-1 000	-542	458
Toimintakate	2 619	500	1 736	1 236
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 619	500	1 736	1 236
Rakennusvalvonta				
Toimintatuotot	907	857	753	-104
Toimintakulut	-680	-769	-749	20
Toimintakate	228	88	4	-84
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	228	88	4	-84
Tilakeskus				
Toimintatuotot	30 917	30 813	31 273	460
Toimintakulut	-19 229	-19 773	-20 141	-368
Toimintakate	11 688	11 040	11 132	92
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 173	-1 150	-1 001	149
Poistot	-12 371	-14 289	-16 270	-1 981
Tilikauden tulos	-1 856	-4 399	-6 139	-1 740
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	65 098	64 322	69 979	5 657
Toimintakulut	-196 663	-206 805	-202 847	3 958
Toimintakate	-131 565	-142 483	-132 868	9 615
Poistot	-21 908	-15 072	-16 787	-1 715
Tilikauden tulos	-153 473	-157 555	-149 655	7 900

1 000 €	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ERO TP-KS 2019
MAAKUNNALLINEN TOIMINTA				
Sosiaali- ja terveystoimi				
Toimintatuotot	127	0	94	94
Toimintakulut	-246 774	-249 457	-245 925	3 532
Toimintakate	-246 647	-249 457	-245 830	3 627
Maakunnallinen palvelutoiminta				
Toimintatuotot	15 300	14 853	15 444	591
Toimintakulut	-15 091	-14 896	-15 613	-717
Toimintakate	209	-43	-170	-127
Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 920	-7 059	-7 194	-135
Toimintakate	-6 920	-7 059	-7 194	-135
Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-159	-164	-168	-4
Toimintakate	-159	-164	-168	-4
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-236	-257	-236	21
Toimintakate	-236	-257	-236	21
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 267	-1 273	-1 272	1
Toimintakate	-1 267	-1 273	-1 272	1
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 928	-1 947	-1 951	-4
Toimintakate	-1 928	-1 947	-1 951	-4
MAAKUNNALLINEN TOIMINTA YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	15 427	14 853	15 538	685
Toimintakulut	-272 375	-275 053	-272 360	2 693
Toimintakate	-256 948	-260 200	-256 822	3 378
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	80 525	79 175	85 517	6 342
Toimintakulut	-469 038	-481 858	-475 207	6 651
Toimintakate	-388 513	-402 683	-389 690	12 993
Poistot	-21 908	-15 072	-16 787	-1 715
Tilikauden tulos	-410 421	-417 755	-406 477	11 278

LAPPEENRANTA 2033 -STRATEGIA

Lappeenranta 2033 -strategian toimeenpanossa korostuivat vuonna 2019 toisaalta käynnissä olevien hankkeiden vaikuttavuuden kasvattamisesta, toisaalta tehtyjen linjausten arviointi kansallisesti nopeasti heikkenevän väestökehityksen taustaa vasten. Strategian toimeenpanossa kehitys on positiivinen useiden tavoitteiden saavuttamisen osalta. Opiskelijoiden kiinnostus LUT-opiskelupaikkoja kohtaan on vahvistumassa ja kaupungin kaikkien koulujen opetussuunnitelmissa pääsee etenkin Uniriipiopiston kautta osallistumaan korkeakoulutustarjontaan. LUT-konsernin ja kaupungin yhteistyönä käynnistetty Business Mill- yrityspalvelu on päässyt tulostavoitteisiinsa ja toiminta jatkuu.

Energia- ja ympäristöalan työpaikkojen kehitys etenee positiiviseen suuntaan. Kaupunki on mukana useissa tutkimus- ja yrityselämäälähtöisissä hankkeissa, joissa on potentiaalia vaikuttaa merkittävästi nykyisin käytössä olevien energiatuotanto- ja kulutusmuotojen muuttamiseen entistä taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävämmäksi. Näiden ja uusien kehitystoimenpiteiden muuttuminen yritys- ja työpaikkakasvuksi edellyttää nopeaa reagoitua avautuviin mahdollisuuksiin jatkossakin.

Matkailijoiden viipymän pidentäminen etenee tavoiteltuun suuntaan, mutta suurta potentiaalia omaavan kansainvälisen lentoliikenteen kasvu heijastuu vasta vähän virallisiin majoitustilastoihin. Tapahtumatuotannossa on tilastoitu yli 50% kasvu kaupungin alueen tapahtumissa verrattuna aikaisempaan vuoteen. Liikunnanohjaajat ovat jo löytäneet vaki-toimintamallinsa ja lukuisat liikunnallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä tukevat toimenpiteet ovat käynnissä. Vaikka näiden vaikutus lappeenrantalaisten sosiaalisen ja fyysisen hyvinvoinnin kasvuun on kuitenkin vielä tarkistettava, Lappeenrannan nuoret harrastavat yhä enemmän.

Kaupungin toimialat ovat toimialälähtöisissä strategiatoimenpiteissä onnistuneet pääosin hyvin tai erinomaisesti. Kaupungin viestintä kokeilee rohkeasti uusia keinoja ja pystyy tehokkaasti ja innovatiivisesti tukemaan esimerkiksi yksittäisen toimialojen rekrytointikampanjoita ja pk-seudun opiskelija- ja huippuosaaaja -markkinointia. Hukkatyön tunnistamis- ja ratkaisutekoja tarvitaan lisää ja nopeasti.

Kuluneen vuoden aikana tilastokeskus julkisti uudet ennusteet Suomen kuntien tulevasta väestökehityksestä. Viimeisen 70 vuoden ajan vakaaseen väestökasvuun tottuneella Lappeenrannalla voi olla ennusteiden mukaan edessä jaksoja, jossa syntyvyys on oleellisesti aikaisempia vuosia pienempi ja kuolleisuuden kasvaessa väestö pienenee ilman selkeää muuttovoittoa. Kaupungin linjauksissa korostuvat opiskelijoiden, tutkijoiden ja elinkeinoelämän näkökulmasta vetovoi-

mainen yliopistokonserni ja -kaupunki sekä erityisesti energia- ja ympäristöalan osaamisohjaisten työpaikkojen syntyminen. On arvioitava, millä toimenpiteillä voidaan edelleen vahvistaa näitä valintoja ja samalla kasvattaa tulevien vuosien mahdollisten strategisten valintojen määrää.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

**Strategian
päämittarien
kuvaukset**
1/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatussa hyväksi tuntevat

2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon

2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elämänlaatussa hyväksi tuntevien osuus

Indikaattori ilmaisee elämänlaatussa hyväksi tuntevien osuuden (%) 20 vuotta täyttäneistä. Lappeenrannan arvo oli 52,3 (2015) ja kokonaan 54,5. Indikaattori on muodostettu kahdeksan kysymyksen pohjalta.

Elämänlaadussa on kyse yksilön arviosta elämästään siinä kulttuuri- ja arvoympäristössä, jossa hän elää ja suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrä

2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen

2017	2021	2033
29	14	7

Työssäkävien määrä

Alueella asuvalla työllisellä työvoimalla tarkoitetaan kaikkia tällä alueella asuvia työllisiä riippumatta siitä, missä henkilön työpaikka sijaitsee. Alueella asuva työllinen työvoima muodostaa ns. työllisen työväestön. Lappeenrannassa oli työssäkäyviä 28 615, kun saman kokoluokan Vaasassa oli 28 656 ja Joensuussa 29 014.

Mittaria voi parantaa lisäämällä työpaikkoja, parantamalla työllisyysastetta ja huolehtimalla siitä, että kaupungissa työssäkäyvät myös asuvat Lappeenrannassa.

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys

2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Henkilöstötyytyväisyys

Indikaattorilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia. Kaupunki kohdistaa henkilöstölleen vuosittain kyselyn, jossa asteikolla 1-5 tiedustellaan tähän liittyviä seikkoja. Vuonna 2016 kyselyn keskiarvo oli 3,69.

Työtyytyväisyys ja hyvinvointi koostuvat useista tekijöistä: työilmapiiri, työskentelyolosuhteet, esimiestyö ja johtaminen, palvelussuhteen ehdot sekä kehittämistoimenpiteet. Henkilöstötyytyväisyyttä on mahdollista parantaa työn organisoimalla, prosesseja ja esimiestyötä kehittämällä sekä oikea-aikaisella ja oikein kohdennetulla henkilöstökoulutuksella.

Lähde: Henkilöstökysely

Talous ja resurssit

Lainat/asukas

2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Lainat/asukas

Kaupungin konsernilainamäärä oli vuoden 2015 lopussa 7356€/asukas, kun kansallinen keskiarvo oli 5978€/asukas. Kriisikuntakriteeristön mukainen raja-arvo (ka +50%) oli 8967€/asukas.

Konsernin lainamäärä saadaan pidettyä hallinnassa, kun käyttömenot mitoitetaan vastaamaan tuloja ja verorahotusta siten, että investointeihin jää riittävä tulorahoitus.

Samanaikaisesti investointeja tulee tehdä oikeisiin kohteisiin ja huolehtia palveluverkon vaatiman infrastruktuurin tehokkaasta käytöstä.

Lähde: Tilinpäätös

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

**Strategian
päämittarien
kuvaukset**
2/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatussa hyväksi tuntevat

2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon

2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Indikaattori ilmaisee 20 vuotta täyttäneiden keskimääräistä luottamusta kunnan päätöksentekoon asteikolla 1-5. Lappeenrannan ka. oli 2,8 (2015) ja kokonaan 2,9.

Luottamuksen edellytyksiä ovat avoimuus, julkisuus, kontrolloitavuus, vastuullisuus, uskottavuus, ennakoitavuus ja yleisen edun toteuttaminen, riippumattomuus, hyvän hallinnon takeiden noudattaminen sekä päätöksenteon ja hallinto- ja toimintakulttuurin laatu. Luottamusta vahvistavat asukkaiden aktiivisuus, osallistuminen ja sitoutuminen, palvelujen laatu ja saatavuus.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrä

2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen

2017	2021	2033
29	14	7

Yritysimagon parantuminen

Taloustutkimus selvittää vuosittain elinkeinoelämän päättäjäsessa olevien henkilöiden näkemykset 36 kaupungin elinkeinopolitiikasta. Vastauksia pyydetään arvioimaan kouluarvosana-asteikolla (4-10) 11 eri imagotekijää, kuten kunnan yrittäjämönitelisyys ja työvoiman saatavuus.

Kaikki yksitoista imagotekijää laskettaessa yhteen Lappeenranta sijoittui 36 kaupungin joukossa sijalle 29 vuonna 2016.

Tietolähde: Taloustutkimus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys

2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Mittari kuvaa sitä aikaa, joka asukkaalta, yritykseltä, turistilta tai muulta palvelun käyttäjäryhmältä menee kaupungin avainprosesseissa asiointiin ensikontaktista asian valmiiksi saattamiseen.

Mittaria voi parantaa ohittamalla automaatioilla, ennakoimalla tarpeita ja poistamalla työprosesseista niitä vaiheita, jotka eivät luo asiakasarvoa. Yhden luukun periaate ja kerralla oikeaan paikkaan ohjaaminen vaikuttavat mittariin eniten.

Lähde: Toimenpiteiden ja niiden vaikutusten arvioinnin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa aika.

Talous ja resurssit

Lainat/asukas

2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

Jokaisessa organisaatiossa on toimintaa, joka tuottaa asiakasarvoa, mahdollistaa asiakasarvon tuottamisen ja ns. hukkaa eli toimintaa joka ei tuota asiakasarvoa.

Kun resurssit optimoidaan tekemään vain asiakasarvoa tuottavaa tai sen mahdollistavaa työtä, saadaan lopputuloksena parempaa laatua nykyisillä resursseilla.

Hukkaa syntyy tyypillisesti toiminnan hajautumisesta ja turhasta odottamisesta, ylituotannosta, varastoinnista, kuljetuksista tai toistoista.

Lähde: Toimenpiteiden vaikutusten arvioinnin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa hukkatyö.

Strategia päämittarit ja erillis- ja kehittämishojelmien mittarit	Lähtö-taso	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2033
Elämälaatuensa hyväksi tuntevat	52,3 %	60,5 %	60,5 %	55 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon	2,9	2,9	2,9	3	3	4
Työssäkäyvien määrän kasvu	28 700	29 152	29 152	29 000	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen	29	20	25	16	14	7
Henkilöstön tyytyväisyys	3,69	3,63	3,68	3,70	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika	-	-	-	- 10%	-50 %	-75 %
Lainat/asukas	7 146	6 601	6 823	7 284	8 500	7 500
Hukkatyöhön käytettävät htv:t	-	-	-	- 10%	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä	700	622	580	470	450	300
LUT tekniikan hakijat/aloituspaikat	-	1,56	1,53	1,75	2	2,5
CO ₂ -päästöt	-40%	-46 %	-46 %	-46 %	-50 %	-80 %
Greenreality työpaikat	0 (=2000 työp)	+156	+158	+220	+300	+800
Matkailijoiden viipymä	1,78	1,76	1,84	1,8	1,90	1,95
Harrastavien määrä	90 %	90,5 %	94,2%	92 %	95 %	98 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen	10,8	12,9	13,9	12	10	9
Hankintojen YrVA	-	50 %	50 %	70 %	75 %	100 %
Koulunkäynnistä pitäminen (8. ja 9. lk)	69,6 %	69,6 %	68,0 %	72 %	+2 %	+8 %
Yksinäiseksi tuntevien osuus (8. ja 9. lk)	8,7 %	8,7 %	10,1 %	8 %	-0,2 %	- 0,5 %
Korjausvelan määrä (katuinfra)	95,41 M€	-1,8 %	-0,8 %	0	0	-50 %
Yritysassiakkaiden tyytyväisyys	3,67	3,67	3,72	3,7	4	4,2

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Kasvua ja osaamista	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																								
<p>Nuorisotyöttömien määrä</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>450</td> <td>300</td> <td>2</td> <td>2,5</td> </tr> </table> <p>LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat</p>	2021	2033	2021	2033	450	300	2	2,5	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																									
450	300	2	2,5																																																									
2017	2021	2033																																																										
52,3 %	55 %	60 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
2,9	3,5	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
28 700	30 000	32 000																																																										
2017	2021	2033																																																										
29	14	7																																																										
2017	2021	2033																																																										
3,69	3,85	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
7 146	8 500	7 500																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
<p>1. Nuorten työllistymisen edistäminen</p>	<p>Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)</p>	<p>Alueen oppilaitoksista valmistuvat työllistyvät alueen yrityksiin</p> <p>Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)</p>	<p>Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsystä</p> <p>Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % - 25 % - 15 %)</p>	<p>Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)</p>																																																								
<p>2. Työelämä osaksi opiskelua</p>	<p>Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin</p> <p>LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % - 25 % - 25 %)</p>	<p>Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain</p> <p>Vastavalmistuneiden 25-29-vuotiaiden työttömien määrä (80 - 60 - 40)</p>	<p>Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy</p> <p>80 Firtatiimi-vierailua yrityksissä/vuosi</p>	<p>Yritysten tulos vahvistuu, asukasperusteinen valtionosuus kasvaa</p> <p>LUT:iin syntyy uusia työpaikkoja (10 - 50 - 100)</p>																																																								
<p>3. Polku yliopistoon - Junior University</p>	<p>Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun</p> <p>Oppilaiden motivaatio luma-aineiden opiskeluun</p>	<p>Pitkän matematiikan suosio kasvaa</p> <p>Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos</p>	<p>Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee</p> <p>Junior Universityn henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön</p>	<p>LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan</p> <p>Investointisäästö</p>																																																								

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Lappeenranta tunnetaan kaupunkina, jossa panostetaan ja kannustetaan lasten ja nuorten koulutukseen ja työelämävalmiuksiin. Lappeenrantalaiset nuoret saavat apua koulutukseen, työelämään ja omaan elämän hallintaan liittyvissä haasteissa Ohjaamon monialaisilta ammattilaisilta. Kaupunki, Eksote, Te-hallinto ja alueen oppilaitokset sopivat yhteistyökäytännöistä. Yritys- ja työnantajayhteistyö on aktiivista. Kaupunki on kehittänyt näkyviä ja kannustavia toimintamalleja peruskoulusta ammatilliseen ja muuhun toisen asteen koulutukseen sekä yliopistoon siirtymisten tukemiseen. Erilaisia koulutusvaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikenikäisille asukkaille. Koulutuksen, työelämän ja yritysten yhteistyö on näkyvää koko konsernissa. Kaupunki pystyy houkuttelemaan alueen oppilaitoksista valmistuvia työllistymään alueelle ja perustamaan uutta yritystoimintaa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
1.1. Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä 7 % > 6,5 % > 5 %	5,5 %	Keväällä otettiin käyttöön ammattiopisto Samposta valmistuneille ns. kisälliseteli. Kisälliseteleitä on jaettu kymmenelle Samposta valmistuneelle. Ohjaamoon on käynnistetty erillinen Kisälliryhmä auttaman työllistymisessä. Mentoritoimintamalli on käynnistynyt Lönnrotin lukiossa yhteistyössä Eksoten kanssa. Nuorisotoimi, Saimaan mediakeskus ja työllisyystiimi ovat yhteistyössä käynnistäneet Maker-työpajan Monarille.
1.2. Alueen oppilaitoksista valmistuvat (SAMPO) työllistyvät alueen yrityksiin	Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta 18 % > 17 % > 16,7 %	15,6 %	Ohjaamo sopimus on valmisteltu yhteistyössä Eksoten, Te-toimiston, Kelan ja kuntien kesken ja se allekirjoitetaan alkuvuodesta 2020. Sopimuksen tavoitteena on tiivistää työnjakoa monialisessa verkostossa ja sopia minimi resursoinnista. Sampon Kisälliseteli otettu käyttöön ja nuorille perustettu oma ryhmä työllistymisen edistämiseksi. Kaupungin kesätyöseteleitä jaettiin 327 kappaletta. Yrityskoordinaattori kokeilu päättyi ja yrityskoordinaattoritoimintaa ei jatkettu. Te-palvelujen, yrityspalvelujen ja työllisyystiimin yhteistyötä on tiivistetty. Kaupunki on mukana maakunnallisessa aloitteessa, jonka tarkoitus on tarjota opinnäytetyö- ja työllistymismahdollisuuksia. Kaupungilla on haussa 14 kesätyöpaikkaa korkeakouluopiskelijoille.
1.3. Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsyssä	Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen 34 % > 29 % > 25 %	39 %	TE-toimiston nuorten palveluiden työntekijät ovat aktiivisesti läsnä Ohjaamossa ja yhteiskehittäminen on hyvää. Tämä on edistänyt nuorten aikuisten palvelupolkua, sekä nopeuttanut nuorten pääsyä työllisyyspalveluihin. Sampon kanssa on pilotoitu mallia, jossa erityisen tuen valmistuvat opiskelijat ohjataan Ohjaamoon. Moniammatillinen yhteistyö on hyvin käynnissä. Pyritty löytämään uusia toimintoja, joihin nuoret osallistuisivat. Uusia työpärejä ohjaamotomijoista. Nuoret osallistuvat palvelun suunnitteluun ja toteutukseen. Chainanalytics:n kanssa on kehitetty Ohjaamosovellus (mm. asiakkaiden läpimenoaika), on käytössä. Anonyymisyys palvelusta hävinnyt, ideoidaan miten sovellus toimisi paremmin.

1.4. Alle 30-v.
työmarkkina-
tuen sakko-
maksut
vähenevät

Toimeentulotukea
pitkäaikaisesti
saaneet 18 - 24-v. %
vastaavanikäisestä
väestöstä
3,6 % > 3,4 % > 3,2 %

3,8 %

Kokeilun tuloksena on 18 nuorta työllistynyt lyhytkestoisiin ja 3 pidempikestoisiin työtehtäviin. Jakson aikana tavattiin 45 yritystä sekä kontaktoitiin 95 yritystä joko puhelimitse tai sähköpostitse. Tämän lisäksi tehtiin suoramarkkinointia liittyen mm. yrityksiin ja kokeiluihin. Toimintamallin versio 0.1 on valmistunut, mutta täydentyy vielä tarkemmilla kuvauksilla myöhemmin. Yhteistyö uudenlaisen resurssipoolin perustamiseksi yrityselämän tarpeiden pohjalta on aloitettu Wirman, yritysten ja oppilaitosten kesken.

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupungina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, Saimia:n, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettuutta globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelukaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. Saimian ja LUT:n yrityskiihdyttämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up-toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Society:n ja Firmatiimin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisena keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuussopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
2.1. Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin	LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy 20 % > 22 % > 25 % LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat 1,5 > 1,8 > 2	22 % 1,53	Uusien osaajien houkutteluun metallialalle pilotoitiin rekrytointikampanjaa, jolla luotiin uutta mielikuvaa metallialasta nuorille. Pilotointiin osallistui 9 yritystä sekä yhdessä kaupungin kanssa Sampo ja TE-palvelut. Vetovoimainen yliopistokaupunki -hankesuunnittelu yhdessä LUT:n kanssa on käynnissä. Kampanjan mainoksia näytettiin yhteensä 1.315.694 kertaa ja eteenpäin klikattiin 8.401 kertaa. Yrityskohtaisille sivuille päädyttiin yhteensä 1.998 kertaa. Yhteydenottoja yrityksiin raportoitiin kampanjan ajalta yhteensä 16, joista ainakin yksi johti rekrytointiin. Yhdessä maakunnan kuntien kanssa suunniteltiin opiskelijoille suunnattu rekrytointikampanja, n 40 työpaikkaa tarjotaan korkeakouluopiskelijoille vuoden 2020 aikana.
2.2. Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain	Vastavalmistuneiden 25-29 -vuotiaiden työttömien määrä: Vastavalmistuneiden työllisyysprosentti kasvaa 20 % > 22 % > 25 %	Etenee suunnitellusti.	Syksyllä 2019 aloitettiin kokeilu kv-opiskelijoiden työllistymiseksi Lappeenrantalaisiin yrityksiin. Kiinnostus vielä alkuvaiheessa vähäistä, 2 seteliä hyödynnettiin. Kotimaisille opiskelijoille suunnattua setelikampanja käynnistetään 2020. Hankevalmistelun tuloksena kaksi myönnettävää hanketta, joiden tavoitteena vastavalmistuneiden työllistyminen yrityksiin.
2.3. Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy	Hautomotoiminnan tuloksellisuuden arviointi	Toimintamallin jaostaminen	Business Mill on käynnistänyt ”opiskelija- ja yritysagentti” mallin kehittämisen, jossa tiiviissä yhteistyössä LUTES’s, Firmatiimin ja kilttojen kanssa (opiskelija-agentti) ja opetushenkilöstön (yritysagentti) kanssa avataan yhteyksiä yritys-opiskelija-opetus linjalle.
2.4. Yritysten tulos vahvistuu asukasperusteinen valtionosuus kasvaa	Yrityshautomo synnyttää 5 yritystä vuosittain 7 > 15 > 23	9 yritystä	Toiminnan tuloksena syntynyt 9 yritystä ja 2 uutta liiketoimintakonseptia toimivaan yritykseen. Asiakkuuksia toiminnassa oli ollut kumulatiivisesti 31.12.2019 saakka (14 kk) 120 kpl. Opiskelijoita on työllistynyt yrityksiin 8 kpl.

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjaataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
3.1. ja 3.5. Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun	Oppilaiden motivaatio luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA-aineiden) opiskeluun (motivaatiokysely). Pitkän matematiikan valinneet ja/tai kirjoittaneet oppilaat (lukio). Suoritettujen kurssien määrä.	Etenee suunnitellusti.	3.1. Junior University-kehitystyön toteuttamismallin ja työskentelyn ohjausjärjestelmä on valmis. Toiminnan pääkohderyhmille (esiopetus, 3.-luokka, 5.-luokka ja 8.-luokka) suunnatut ensimmäiset toteuttamiskonseptit ovat valmiit ja testattu yhteistyössä LUT-yliopiston edustajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Peruskonseptien toteutus on käynnistynyt kaikissa esiopetuksen yksiköissä ja perusopetuksen 3. ja 5.-luokkalaisten kanssa. 3.5. Kevään 2019 aikana rekrytoitu koordinaattori, joka aloitti työnsä syksyllä 2019. Junior University (Uniori) -kehitystyön toteuttamismallin suunnittelu aloitettiin syksyllä 2019. LUT-yliopiston ja Lappeenrannan lukioiden yhteistyönä toteutettiin yhteisiä kursseja, järjestettiin luentoja ja erilaisia tapahtumia. Lukion Uniori-toiminnan ohjausryhmä aloitti toiminnan.
3.2. Pitkän matematiikan suosio kasvaa	Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos, LUT hakijamäärän muutos (lukio) Kts. Edellinen kohta, samat mittarit	Etenee suunnitellusti.	3.2. Yläkouluikäisten oppilaiden matematiikan opetuksen monipuolisuuden ja oppilaiden opiskeluinnostuksen vahvistamisesta vastaava kehittäjäryhmä valittu, perehdytetty ja kehitystyön perusteet luotu. Kehitystyö kohdennettu 7.-luokkalaisten matematiikkainnostuksen kehittämiseen. Uudet toimintamallit luotu pilotoinnin käynnistämiseksi kaikissa yläkoulu-yksiköissä elokuusta 2019 eteenpäin. Perusta toimintamallien laajentamiselle luotu (Suunnitelmissa toiminnan asteittainen laajentaminen 8.-9.-luokille luku-vuosina 2020-2021 ja 2021-2022). Yhteistyö lukio-koulutuksen kanssa käynnistetty.

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
3.3. Peruskoulu - ja 3.6. lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee	Junior Universityn henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön: Oppilaiden ja opettajien palaute toimintamalleista. Toteutettujen monialaisten oppimiskokonaisuuksien määrä. Toiminnan esittely kansallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa. Toiminnan esittelyjen ja vierailujen määrä (ml. Verkkovierailut)	Etenee suunnitellusti.	3.3. Junior University (JU)-pääkonseptien kokeilut ja kehittäminen toteutettu Sammonlahden, Lappeen ja Kesämäen kouluissa yhteistyössä LUTin asiantuntijoiden, yhteistyöyritysten, Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja EKJH:n asiantuntijoiden kanssa. LUTRA2019-yrittäjyystapahtuma 4.5.2019. Lpr JU:n, LUT JU:n sekä kaupungin viestintäsuunnitelmien ja -periaatteiden yhteensovittaminen. Lpr JU:n viestinnällinen ilme, esite ja www.uniori.fi valmiit. 3.6. Lukion Uniori toiminnan suunnittelu, kehittäminen ja kokeilut toteutettiin molemmilla lukioissa (Kimpinen, Lyseo). Yhteistyössä olivat mukana lukioden ja LUTin matemaattisten aineiden ja kielten opettajat. Lukion Uniori toiminnan osalta päivitettiin lukioden kotisivut ja www.uniori.fi. Lpr JU konseptia esiteltä useissa eri kohteissa.
3.4. ja 3.7. LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan	Investointisäästö: (ml. opettajien osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutushankintakustannusten säästö). Asennekyselyt oppilaille/opiskelijoille ja lappeenrantalaisten LUT:n hakijamäärien seuranta 104 >108 >110	Etenee suunnitellusti.	3.4. LUTin asiantuntijoiden osaamista ja laitteistoja hyödynnetty JU-toimintamallien pilotoinnissa, työpajojen ja toteuttamiskonseptien kehittämistä ja työpajojen toteutuksissa. 9.-lk vaikuttavuusmittaristo luotu ja 1. tiedonkeruu toteutettu. Esiopetuksen opettajien koulutusmateriaalien ja esiopetusryhmien opetussalkkujen kokoaminen valmis ja esiopetuksen opettajat perehdytetty. Toimintaan osallistuvien oppilaiden (esiopetus ja 3.-5.-lk/1800 oppilasta) kannustaminen tutkimiseen ja tiedeperusteiseen opiskeluun. 3.7. Uniori toimintamallin suunnittelu liitetään lukion osalta osaksi lukioden OPS-työtä. LUTin ja LABin asiantuntijat ja lukion opettajat suunnittelivat eri yhteistyömuotoja, toimintamalliin suunniteltiin eri LUTin ja LABin asiantuntijoiden luentoja osaksi lukion eri oppiaineiden oppitunteja sekä kurkistuskursseja. Henkilökunta osallistui eri aineryhmissä benchmarking-vierailuille eri yliopistokaupunkeihin.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	CO ₂ -päästöt	Greenreality työpaikat	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit
	2021 -50%	2021 +300	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat 2017 52,3 % 2021 55 % 2033 60 % Luottamus kunnan päätöksentekoon 2017 2,9 2021 3,5 2033 4	Työssäkäyvien määrän kasvu 2017 28 700 2021 30 000 2033 32 000 Yritysimagon parantuminen 2017 29 2021 14 2033 7	Henkilöstötyytyväisyys 2017 3,69 2021 3,85 2033 4 Asiakkaan palveluun käyttämä aika 2017 x 2021 -50 % 2033 -75 %	Lainat/asukas 2017 7 146 2021 8 500 2033 7 500 Hukkatyöhön kuluvat htv:t 2017 x 2021 -50 % 2033 -75 %
4. Resurssiviisaus ja kiertotalous			Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021	Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45	Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021	Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen
5. Puhdas vesi			Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen Ulmaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä	Puhtaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja Näkösivvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä	Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakulua Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2021 ja laskevat 20 % 2033
6. Energia ja ilmasto			Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen CO ₂ päästöt vähenevät v. 2007 x - 50% - 80 %	Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215	Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etaluennan hyödyntäminen Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021.	Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen

4. Resurssiviisaus ja kiertotalous

Lappeenranta toimii resurssiviisaana kaupunkina, jonka tiekartan yhtenä keskeisenä osa-alueena on kiertotalouden edistäminen. Uusiomateriaalien käytöllä vältetään neitseellisten raaka-aineiden kulutusta ja luodaan menestyvää liiketoimintaa. Uusiomateriaaleja hyödynnetään mm. maanrakennuksessa ja rakentamisessa. Korkeakoulujen tutkimusta ja osaamista siirretään liiketoiminnaksi. Esimerkkinä investoinneista, jotka hyödyntävät jätettä: Biokaasulaitokset 15 GWh(EKJH) suunnittelu ja toteutus + 50 GWh(LRE): Suunnittelu

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
4.1. Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään	Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021 tn/a 300 > 400 > 500	545	Parannettu kotitalouksien lajittelumahdollisuuksia (aloitettu 10/2019 pakkausmateriaaleille monilokeroräys). Biokaasulaitoksen ylösajo käynnissä, kesään mennessä EKJH:n tuotamaa biokaasua saa kolmelta (3) tankkausasemalta. Lpr:n kuljetusurakat parhaillaan kilpailutuksessa, vaatimuksena kaasukalusto. Kierrätysasteen laskennassa huomioitu vain EKJH:n omalta alueelta käsitteilyyn tulleet materiaalit.
4.2. Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45 10 > 20 > 45	4	Biokaasulaitoksen ylösajo käynnissä, operaattori palkattu ja 2 henkilöä siirtyy EKJH:n muista tehtävistä biokaasulaitokselle.
4.3. Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa	Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021: Tilojen määrä, jotka digitaalisesti vuokrattavissa x > x > 100 %	30 kpl	Greenreality viestintää on tehostettu ja saatu lisää seuraajia some-kana-ville. Greenreality nettisivut on päivitetty. Greenreality karnevaali kokosi 3.500 osallistujaa. Greenreality kotien ja Greenreality kumppanien kautta on saatu ympäristövastuuta levitettyä kaupunkilaisille.
4.4. Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja	Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen 15 000 > 40 000 > 75 000	0 €	Varaamo-palvelu on käytössä ja markkinointi käynnistetty. Loppuvuoden aikana merkittävää vuokratuottojen kasvua ei ole saavutettu.

5. Puhdas vesi

Huolehditaan Saimaan veden puhtaudesta ja virkistyskäytöstä. Vesistöjenkunnostusta jatketaan Pien-Saimaalla ja muissa vesistöissä. Menetelminä käytetään ulkoisen kuormituksen vähentämistä, hoitokalastusta, virtausohjausratkaisujen kehittämistä sekä viestintää ja neuvontaa. Uusia kunnostusmenetelmiä kehitetään yhdessä LUT:n kanssa. Jäteveden puhdistamon yhteydessä kehitetään kokeilualustoja ja uutta liiketoimintaa. Edistetään vesihuollon energiatehokkuutta.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
5.1. Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen	Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä: 0 > 0 > 100 %	100 %	Pien-Saimaan valuma-alueelle on tehty 2 uutta kosteikkoja ja kunnostettu seitsemän. Asukkaita on osallistunut tilaisuuksiin 1.500 kpl. Pien-Saimaan pelastajat ovat kokoontuneet 3 kertaa.
5.2. Puhkaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja	Näkösyvyys (m) Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä: 2,1 > 2,3 > 2,5 Uusia työpaikkoja 5 > 10 > 25	2,80 m 20 kpl	Mutapallo, Shungiitti -hanke on selvittänyt suodatintyyppin prototyypin. Patogeeniä, lääkejäämiä sekä mikromuoveja poistava koronapurkauslaitteiston sijoituksesta on tehty ratkaisu Eksotella. Työpaikkoja vesisektorille on syntynyt ainakin kahteen yritykseen yhteensä 20.
5.3. Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen	Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	-	Hankkeessa on tehty esivalmisteluja, mutta ei ole vielä edennyt toteutukseen.
5.4. Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja	Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2020 ja laskevat 20 % 2033: muutosvaikutus 0 > 5 000 > 5000	5000 €	Lappeenrannan Energiaverkoilla uusitaan vuosittain verkostoja, vähennetään vuotovesimääriä sekä uusitaan pumppaamoita. Verkoston aiheuttaman energiankulutuksen seuranta on tehostettu.

6. Energia ja ilmasto

Lappeenranta toimii globaalina suunnannäyttäjänä kaupunkien energia- ja ilmastopolitiikan edistämässä. Vihreät teot perustuvat LUT:n osaamiseen. Energia- ja ympäristöalan GES-verkostoa kasvatetaan ja vahvistetaan ympäristöliiketoiminnan kasvun perustaa. Kaupunki toimii kokeiluympäristönä ja tarjoaa yrityksille referenssejä kv. markkinoille. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja lisätään kaupungin kiinteistöissä aurinkovoiman käyttöä. Kaupungin maankäytön suunnittelussa huomioidaan kestävä kehitys. Greenreality on osa päiväkotien ja koulujen kasvatusyötä. Asukkaat ja yritykset ovat aktiivisia toimijoita edistäen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
6.1. Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen	CO ₂ päästöt vähenevät v. 2007 43 % > 46 % > 50 %	46 %	CO ₂ vähennys on 46 % vuodesta 1990 vuoteen 2017. Uniori - malli vie tietoa lapsille ja nuorille. Greenreality kodit ja kumppanit saaneet ohjausta ja koulutusta vähähiiliseen elämään. Uudet Greenreality nettisivut on julkaistu. Greenreality some tilien seuraajamäärät ovat kasvaneet. Ilmasto-ohjelman vuorovaikutteiseen valmisteluun saatiin lisärahoitus.
6.2. Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215 60 > 120 > 215	158	Energia- ja ympäristöalalla syntynyt 158 uutta työpaikkaa. Kaupunki tukenut kasvua luomalla kehitysympäristöjä, toimimalla moottorina verkostojen rakentamisessa sekä tarjoamalla toimitiloja kasvun mahdollistamiseksi. Hanketyöskentely on realisoitunut työpaikoiksi
6.3. Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen.	Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021: Kiinteistöjen osuus, jossa energiankäyttöä ohjataan digitaalisesti x > x > 20 %	0	Pienikiinteistöjen kaukolämmön hinnoittelu uudistunut 2019, kun asiakkaan tuntitasolla mitatun lämmönkulutus otettu käyttöön perusmaksua määritettäessä. Valmisteltu digitaalisen kiinteistöalustan kehitystyötä.
6.4. Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja	Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen	0	Virtuaalivomala asennettu mutta odottaa laajennettua käyttöönottoa huhtikuussa 2020. Laajennuksessa virtuaalivoimalaan liitetään Siemensin kustannuksella 8-10 lisäkiinteistöä. Digitaalinen kiinteistöautomaation kehitysalusta rakenteilla yhdessä LUT kanssa. Lämpöakkudemo tulossa Mus-tolaan talvella 2019-2020

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Sykettä ja säpinää		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus		Elinvoimainen kaupunki ja imago		Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö		Talous ja resurssit	
Matkailijoiden viipymä	Harrastavien määrä	Elämänlaatusa hyväksi tuntevat		Työssäkäyvien määrän kasvu		Henkilöstötyytyväisyys		Lainat/asukas	
2021 2033	2021 2033	2017 2021 2033		2017 2021 2033		2017 2021 2033		2017 2021 2033	
1,9 1,95	95 % 98 %	52,3 % 55 % 60 %		28 700 30 000 32 000		3,69 3,85 4		7 146 8 500 7 500	
		Luottamus kunnan päätöksentekoon		Yritysimagon parantuminen		Asiakkaan palveluun käyttämä aika		Hukkatyöhön kuluvat htv:t	
		2017 2021 2033		2017 2021 2033		2017 2021 2033		2017 2021 2033	
		2,9 3,5 4		29 14 7		x -50 % -75 %		x -50 % -75 %	
7. Elävä tapahtumakaupunki		Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktiivointi yhteisöön	Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki	Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen	Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen				
		Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa	Majoitusvuorokaudet	Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen	Hukkatyön puolittuminen				
8. Hiikää ja hupia		Harrastamismahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee	Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa	Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua	Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa				
		Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (89,3 % - 95 % - 98 %)	Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä	Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus	Harrastajien määrä/kaupungin vuokraamat neliöt				
9. Opiskelijat osaksi kaupunkia		Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja	Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita	Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa	Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia				
		Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella	Yritysimagon parantuminen	Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti	Tapahtumatulojen kasvu				

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017-2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattaminen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailuun. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yrityselämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontaktoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvattaakseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
7.1. Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön	Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuosittain: + 10 %/v	0	Varaamon palvelut ovat saatavilla, palvelujen markkinointi käynnistettiin ja laajennettiin. Uusia tiloja ja palveluja nostettiin varattavaksi, viestintäsuunnitelma tarkistettiin hankkeen jäljellä olevalle kaudelle. Päiväkotikodan suunnittelu ja rakentaminen on edelleen pysähdyksissä.
7.2. Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki	Majoitusvuorokaudet: + 5 %/2021 700 000 > 710 000 > 727 300	692 930	Tapahtumien määrä kaupungin alueella edelliseen vuoteen verrattuna on kasvanut 56%:lla.
7.3. Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen.	Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen: selvittää tapahtumatuottajien antaman palautteen perusteella	-	Tapahtumakumppanuusmalli on luotu, saatettu toimivaksi ja avattu sähköinen hakuprosessi: Lappeenrantaevents.fi sivusto palvelee tapahtumajärjestäjiä ja tapahtumakalenteri on uudistettu. Uusia pysyviä tapahtumia on syntynyt ja kaupunkiin on rekisteröitynyt uusia tapahtumatoimijoita ainakin neljä.
7.4. Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen	Hukkatyön puolittuminen: Tapahtumatuottajien antama palaute sekä tapahtumatuotannon työajan käyttö	-	Wifi for EU -investoinnit ovat käynnissä, ensimmäisiä tukiasemia on pystytetty.

8. Hikeä ja hupia

Lappeenrannan asukkaiden harrastus- ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaupunki on luonut uusia ja innovatiivisia ja ekologisia toimintamalleja liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun vapaa-ajan viettoon. Uusien monialaisten toimintamallien kehittymiselle on luotu hyvät edellytykset. Tiedot paikkakunnan harrastusmahdollisuuksista ja tarjonnasta ovat helposti saatavilla. Asukkailla ja erityisesti jokaisella lappeenrantalaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus valita mieleisiä sekä kokonaispersoonallisuutta että yksilöllisiä vahvuuksia kehittäviä harrastuksia. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet tuodaan koulun tiloihin ja koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret voivat kokeilemalla erilaisia harrastuksia ja löytää itselleen sopivaa toimintaa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt tuottavat hyvinvointia edistäviä vapaa-ajan palveluja sujuvasti yhteistyössä keskenään. Uudet toimintamallit koulutuksen, liikunnan, kulttuuriin ja muun vapaa-ajan alueella houkuttelee asukkaita ja yrittäjiä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
8.1. Harrastamis- mahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 89 % > 91 % > 95 %	90,5	Suurin yksittäinen tapahtuma oli Päihteen- tön koulujen päättäjäistapahtuma kansa- laistorilla, lisäksi palveltiin eUrheilun har- rastajia nuorisotiloissa ja tapahtumissa. Keskustaan sijoittuvan toimintapuiston rakennustyöt käynnistettiin, lisäksi suunnitelussa on laajempi puisto Huhtinie- men alueelle.
8.2. Vapaa-ajan- vietto- ja harrastus- mahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa	Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä: (ja/tai liikevaihto) Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon jalostusarvo (1000 €) 27 000 > 27 500 > 28 000	27 104	Keskustan kehittämissuunnitelmatyö on käynnissä, joukkoliikenne kasvoi eri toi- menpiteiden seurauksena +6% edelliseen vuoteen verrattuna. Pyöräilyn edistä- miseksi on laadittu mm. kestävän liikku- misen suunnitelma, hankkeiden toimeen- panoon on saatu vuonna 2020 valtion ra- hoitusta.
8.3. Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua	Harrastus- mahdollisuuksien saavu- tettavuus: Harrastamisen tietopalvelu (olemassa) ja sen käyttö (käyttökerrat/kk)	-	Liikunnanohjaajien työ koulujen yhtey- dessä jatkuu kokeilun jälkeen osana toi- mialan normaalia työtä. Taideopetus ilta- päiväkerhotoiminnassa jatkuu hanke- suunnitelman mukaisesti.
8.4. Harrastus- toimintaan osallistuvien määrä kasvaa	Harrastajien määrä/ kaupungin vuokraamat neliöt: Dynaamisen hinnoittelun vaikutus kävijämääriin esimerkkikohteiden kautta.	-	Harrastustoiminnan tukeminen taloudel- lisesti ja viestinnän keinoin kaupungin pe- rustoimintana jatkuu. Uutena toiminta- muotona on käynnistetty liikuntadiplomi- kokeilu, joka kannustaa itsenäiseen liikku- miseen koulutyöhön kitkeytyen sekä op- pilaita että heidän perheitään.

9. Opiskelijat osaksi kaupunkia

Vahvistetaan mielikuvaa Lappeenrannasta elävänä ja tapahtumarikkaana yliopistokaupunkina. Opiskelijat ja LUT näkyvät kaupunkikuvassa ja työllistyvät kaupunkiin. Ylioppilaskunta ja muut opiskelijajärjestöt järjestävät vuosikellon mukaisia ja uusia tapahtumia yhdessä kaupungin kanssa. Esimerkiksi lukukauden avajaiset ja opiskelijoiden laatima LUT-maamerkki. Kaupungin ja sen palveluiden näkyvyyttä opiskelijoille kasvatetaan kehittämällä viestintää opiskelijoiden suuntaan esimerkiksi Alive-median kautta. Ylioppilaskunnan roolia kasvatetaan tapahtumien yhden luukun toimijana opiskelijajärjestöille. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi yhteistyötä kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä tiivistetään laatimalla kumppanuussopimus osapuolten välille.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
9.1. Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja	Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella 4 > 5 > 6	3	LTKY:n ja kaupungin välinen kumppanuussopimus on otettu hyvin vastaan opiskelijoilla. Palaute kaupungin toimenpiteistä ja Lappeenrannasta opiskelupaikkakuntana on hyvä. Sopimus uusitaan myös vuodelle 2020, kokemusten perusteella avustetaan ylioppilaskuntaa tapahtumien järjestämisessä, viestinnässä sekä tilapäismajoituksissa 25 000 eurolla myös vuoden 2020 aikana.
9.2. Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita	Yritysimagon parantuminen 6,8 > 7 > 7,2	6,49	Tapahtumien määrä edellisvuoteen verrattuna on kasvanut 56%, uusia tapahtumia ja tapahtumatuottajia on tullut Lappeenrantaan.
9.3. Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa	Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti: laadullinen selvitys, vuoropuhelu opiskelijajärjestöjen ja opiskelijatapahtumien järjestäjien kanssa.	-	Vuoden aikana järjestettiin useita eSports -tapahtumia, mm. Skinnarilan kampusalueella ja keskustassa. Suurin tapahtuma sijoittui Rauhaan, jossa kokoontuivat Skynett Langamesissa jopa 10 000 alan harrastajaa. Avoin pelitila palvelee kampuksella sekä Sammonlahdessa.
9.4. Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia	Tapahtumatulojen kasvu: Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon jalostusarvo (1000 €) 27 000 > 27 500 > 28 000	27 2014	Työtä on tehty tapahtumatuotannon helppottamiseksi yleisesti sekä yksittäisten tapahtumien järjestämisessä. Kaupungin edustajat olivat aktiivisia Lakes ry:n strategian uudistamisessa. Suurimmat yksittäiset tilaisuudet olivat Kunnallisjohdon seminaari Rauhasa sekä erilaiset asiantuntijaseminaarit Lappeenranta-salissa.

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

YHTEISET PALVELUT

Yhteiset palvelut koostuvat konsernijohtosta, konsernipalveluista sekä kaupungin yhteisistä keskitetyistä toiminnoista. Yhteisten palvelujen talousarvio toteutui 3,7 miljoonaa euroa budjetoitua parempana. Alitus tulee pääosin konsernin yhteisistä menoista, jossa on varauksia odottamattomiin menoeriin ja normaalioloissa määräraharavauksia ei tarvitse käyttää.

Viestintä, markkinointi, matkailu ja tapahtumat, asiakaspalvelu, osallisuus sekä kansainvälinen toiminta

Viestinnän ja markkinoinnin, matkailun, tapahtumapalveluiden ja asiakaspalvelun vastuualueilla toiminnan painopisteenä on ollut aktiivisen viestinnän ohella kaupungin palveluiden tehokas markkinointi ja myynti sekä kaupungin elävöittäminen. Kaupunkikonsernin uutta viestintäohjetta on jalkautettu koulutusten kautta. Markkinoinnissa ja viestinnässä on erityisesti panostettu some-näkyvyyteen sekä videotuotantoihin. Alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa on tehty aktiivista rekrytointimarkkinointia. Kevään 2019 metallialan yhteisrekrytointi toteutettiin yhdessä Imatran kaupungin ja eteläkarjalaisten yritysten kanssa. Kampanjassa olivat mukana myös TE-palvelut sekä Saimaan ammattiopisto Sampo.

Yhteistyössä yliopiston kanssa on käynnistetty yhteinen brändimarkkinointikampanja, joka on näkynyt erityisesti Helsingissä. Kotikaupunkini -videot onnellisista Lappeenrantaan muuttaneista yrittäjistä, opiskelijoista ja asiantuntijoista esittelevät kaupungin monipuolisuutta ja tuovat lisää sisältöä kampanjaan. Suomen ilmastopääkaupunki-brändin ja Greenreality-toimintojen markkinoimiseksi ja Greenleaf-kilpailuun liittyen on toteutettu uudet verkkosivut.

Asiakaspalvelun monikanavaisuutta on lisätty avamalla chat-palvelu Winkissä, kirjastossa, matkailussa ja erillisissä asiantuntijaryhmissä. Winkin myynti ylitti miljoonan euron rajan 2019. Asiakaspalvelun asiointit liittyvät eniten joukkoliikenteen ja teatterin palveluihin. Kulttuuripalveluiden myyntitoiminnot ovat osa Winkin arkea. Teatterin myynnissä tärkeää ryhmämyyntikonseptia ollaan pyritty laajentamaan myös orkesterin myyntiin. Winkki tukee osaltaan myös Lappeenrannan matkailua.

Kaupungin osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laadinta on käynnistetty useilla työpajoilla ja asukkaille suunnatulla kyselyllä. Kaupunkiorganisaatioon on muodostettu osallisuustiimi, joka koostuu eri toimialoilla toimivista osallisuuden vastuuhenkilöistä. Osallisuutta on edistetty kaikilla toimialoilla ja se on otettu selkeästi osaksi valmisteluprosessia.

Tapahtumatoiminnan strategista kehittämistä ja tapahtumainfran kehittämistä sekä uuden tapahtumakumppanuusmallin täytäntöönpanoa on viety eteenpäin tapahtumapalveluiden toimesta. Asiakaslähtöisen palvelukonseptin ja –prosessin kehittäminen tapahtumien toteuttamiselle ja tapahtumajärjestäjien aktivoimiselle on onnistunut uuden kumppanuusmallin, tapahtumasiiantuntijan rekrytoinnin ja uuden Lappeenranta Events -sivuston myötä. Tapahtumatoimijoita on kannustettu tapahtumien järjestämiseen ja aktiivista yhteistyötä tapahtumatoimijoiden kanssa on lisätty. Palautekysely on vahvistanut uuden kumppanuusmallin toimivuuden. Tapahtuma-alueille on haettu pysyviä lupia ja näin helpotettu tapahtumien järjestämistä. Tapahtumapalvelut on toteuttanut isoja tapahtumakokonaisuuksia kaupungin 370-juhlavuoden kunniaksi.

Saimaan alueen kansainvälistä matkailumarkkinointiyhteistyötä on viety aktiivisesti eteenpäin, uusi Saimaa-sopimus on allekirjoitettu ja yhteistyö on organisoitunut yhdistysmuotoisesti. Saimaan alueen kansainvälistä yhteismarkkinointia yhdessä laajemman Lakeland -alueen ja VisitFinlandin kanssa on kohdistettu Kiinan, Italian ja Saksan markkinoille. Lappeenrannan lentoyhteydet ovat matkailumarkkinoinnin keskiössä ja yhteistyötä kehitetään Ryanairin lisäksi lentokenttien kanssa. Alueen tunnettavuutta erityisesti matkanjärjestäjien keskuudessa tukeva Saimaan alueen ja Pietarin sekä Leningrad Oblastin yhteinen Saimaa Pietari matkailukäytävähankke on alkanut. Lake Saimaa St Petersburg Travel Corridor nettisivut sekä yhteinen esite ovat alueen matkailumarkkinoinnin käytössä ja matkanjärjestäjäyhteistyötä kehitetään. Myös kotimaan markkinointiin on panostettu yhteismarkkinoinnissa ja kotimaisten matkailijoiden määrät ovat kasvaneet tasaisesti koko vuoden. Lappeenrannan ja Etelä-Karjalan

alueen näkyvyys kohdemarkkinoilla, alueelle suunnattujen matkojen sekä matkailijoiden määrät ovat kasvaneet. Digitaalisuus on matkailun keskiössä ja palveluiden kehitykseen sekä ostettavuuteen on panostettu koulutusten muodossa.

Kaupungin kansainvälisissä toiminnoissa keskitytään ympäristöalan, kestävä kehityksen, innovaatiotoiminnan ja matkailusektorin verkostoihin Euroopassa, Venäjällä ja Kiinassa. *Euroopassa* osallistuttiin mm. ympäristöalan verkostojen hallitustyöskentelyyn, investointitilaisuuksiin ja tehtiin matkailumarkkinointia. *Venäjä*-toiminnot keskittyvät Pietariin, Viipuriin ja matkailumarkkinoinnissa myös Moskovaan. Kaupunki toteuttaa useampaa matkailu- ja ympäristöalan CBC-hanketta. Kaakoksen Suomen kaupunkien yhteistyötä jatkettiin mm. järjestämällä korkean tason Suomi-Venäjä -Round Table. Pietarissa ja Viipurissa järjestettiin useita investin- ja lehdistötilaisuuksia. *Kiina*-yhteistyössä osallistuttiin Suomen 21 suurimman kaupungin yhteistyöverkoston. Kiinasta suuntautuvia ns. Technical Visit –vierailuja oli useita ja ne työllistivät satunnaisesti yhden LUTista valmistuvan kiinalaisen nuoren. Koulutusviennin kehittäminen aloitettiin kokoamalla alueen tuotteet manuaaliin, jota voidaan hyödyntää markkinoinnissa ja myynnissä. Kaupunki järjesti Lappeenrantaan suuntautuvia ulkomaisten toimittajien ja bloggareiden vierailuja. Lisäksi isännöitiin useita suurlähettiläitä, ml. EU-maiden Brysselin pysyvät edustajat. 305 lasta ja nuorta osallistui ulkomaisille opintomatkoille. Henkilöstölle järjestettiin Kiinan kulttuurin ja liike-elämän kurssi.

Asiakirjahallinto ja assistenttipalvelut

Asiakirjahallinnossa on jatkettu M-Files -järjestelmän kehittämistä ja sen koulutusta henkilöstölle. Tekeillä on kaksi integraatiota operatiivisiin järjestelmiin, jotka mahdollistavat tiedon säilyttämisen sähköisesti M-File-sissa. Pysyvän sähköisen säilytyksen lupa saatiin Kansallisarkistolta heinäkuussa. Lisäksi tehtiin mittava arkistonsiirto, jonka seurauksena voitiin luopua vuokralla olleesta arkistotilasta.

Talous, rahoitus ja tietohallinto

Taloushallinnon henkilöstöllä oli merkittävä rooli päivitetyn kirjanpitojärjestelmän käyttöönotossa. Valtakunnallisen kuntatieto-ohjelman täytäntöönpanoon liittyvä työ käynnistyi. Taloushallinnon henkilöstö tukee toimialojen päätöksentekoa ajantasaisilla taloustiedoilla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tiedolla johtamisen

mahdollisuudet kaupunkiorganisaatiossa paranivat, kun syksyllä otettiin käyttöön Microsoftin Power BI-järjestelmä. Seuraavassa vaiheessa pyritään yhdistämään talous- ja muuta tietoa samaan järjestelmään useassa järjestelmässä hajanaisesti olevan tiedon sijaan.

Keskitetyn tietohallinnon vastuulla on kaupungin ICT-palveluiden kehittäminen sekä niihin liittyvät hankinnat. ICT-tukipalvelut on tuottanut vuoden 2019 alusta alkaen Meidän IT ja Talous Oy. Tietohallinnon keskeisiä hankkeita ovat olleet strategian toimenpidekokonaisuuksien edistäminen mm. Varaamo-hankkeen tukena sekä osallistuminen osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laadintaan. M-Files asianhallintajärjestelmän käyttöön-ottoa on jatkettu yhdessä asiakirjahallintotiimin kanssa.

Vuonna 2019 kilpailutettiin Lappeenrannan museoiden kokoelmahallintaan uusi ratkaisu vanhentuvien ohjelmistojen korvaajaksi, lisäksi on valmisteltu www.lappeenranta.fi verkkosivuston uudistusta, Microsoft Office 365 palveluiden käyttöönottoa sekä tuettu eri toimialoja erilaisissa ohjelmistojen uudistus- ja kehittämisprojekteissa. Tietoturvan ja tietosuojan kehittämiseksi käynnistettiin sisäinen toiminnan arviointi.

Strategiatyö, työllisyys, hyvinvointi ja terveyden edistäminen

Kaupungin työllisyyden edistämisen kärkinä olivat edelleen nuoret ja pitkäaikais- ja rakennetyöttömät. Lappeenrannan työttömyysaste laski edelleen ja oli joulukuussa 11,2 %. Vuoden 2019 työttömyysasteen keskiarvo oli 10,1 % (edellisenä vuonna 11,4 %). Hyviä tuloksia on saatu erityisesti yli vuoden työttömänä olleiden tuloksissa. Kaupungin palkkatuetussa työssä eri toimialoilla työskenteli keksimäärin 64 henkilöä kuukausittain. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski edelleen ja vuonna 2019 kaupungin osuus oli noin 4,85 miljoonaa euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus kulkee Eksoten budjetin kautta.

Nuorten työllistymisen edistämiseksi tehtiin tiivistä yhteistyötä Lappeenrannan Ohjaamon kanssa. Ohjaamo on tiivistänyt yhteistyötä Te-palvelujen ja yritystoimijoiden kanssa. Strategisella rahoituksella on kehitetty seuranta. Kesätyöseteleitä oli jaossa 370, joista käytettiin 327. Kaupunki rahoitti 300 seteliä ja Etelä-Karjalan Osuuspankki 70. Kesällä toteutettiin myös nuorten unelmaduunikampanja.

Työllisyyden edistämisessä on tiivistetty yhteistyötä alueen yrittäjäjärjestöjen ja yrittäjien kanssa. Kaupungin myöntämää yritysliisää haki 9 yritystä markkinoinnin tehostamisesta huolimatta. Kaupunki avusti 24 järjestöä työllistämässä ns. työllisyyskumppanuuden kautta. Etelä-Karjalan työllisyys johtoryhmä on seurannut aktiivisesti Etelä-karjalan työllisyysohjelman toimenpiteitä. Ohjaamosopimus nuorten työllistymisen edistämiseksi valmisteltiin vuoden 2019 aikana.

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä Eksoten kanssa. Kaupungin valtuustokauden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päälinjat tulevat kaupungin strategiasta. Toimialojen omassa toiminnassa tehdään paljon toimenpiteitä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuoden 2019 hyväksyttiin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja sen toteuttamisesta vastaavat kunnat, Eksote ja järjestöt yhteistyössä. vastaavat kunnat Kaupungin vuoden 2019 hyvinvointikertomus on koottu Etelä-Karjalan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelman mukaisesti.

Konsernijohto 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	165	247	261	14
Toimintakulut	-2 105	-2 442	-2 166	276
Toimintakate	-1 940	-2 195	-1 905	290

Tarkastus 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-204	-251	-202	50
Toimintakate	-204	-251	-202	50

Konsernipalvelut 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	206	2 307	2 330	23
Toimintakulut	-4 385	-6 659	-6 281	378
Toimintakate	-4 179	-4 352	-3 951	401

Konsernin yhteiset 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	4 759	7 227	8 190	964
Toimintakulut	-17 655	-19 575	-17 544	2 031
Toimintakate	-12 896	-12 349	-9 353	2 995

YHTEISET PALVELUT YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	5 130	9 781	10 782	1 001
Toimintakulut	-24 348	-28 928	-26 193	2 735
Toimintakate	-19 219	-19 147	-15 411	3 736
Poistot	-502	-100	-23	77
Tilikauden tulos	-19 721	-19 247	-15 434	3 813

STRATEGINEN RAHOITUS 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	399	0	1 315	1 315
Toimintakulut	-1 054	-4 745	-4 133	612
Toimintakate	-655	-4 745	-2 819	1 926

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Yhteiset palvelut		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit																																																																																						
<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Sairaspoissaolojen vähentyminen</th> <th colspan="2">Hankintojen YVA</th> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>9</td> <td>75 %</td> <td>100 %</td> </tr> </table>		Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA		2021	2033	2021	2033	10	9	75 %	100 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>			Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>			Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>			Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>			Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA																																																																																															
2021	2033	2021	2033																																																																																														
10	9	75 %	100 %																																																																																														
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
52,3 %	55 %	60 %																																																																																															
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
2,9	3,5	4																																																																																															
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
28 700	30 000	32 000																																																																																															
Yritysimagon parantuminen																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
29	14	7																																																																																															
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
3,69	3,85	4																																																																																															
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
x	-50 %	-75 %																																																																																															
Lainat/asukas																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
7 146	8 500	7 500																																																																																															
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
x	-50 %	-75 %																																																																																															
10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö		Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin Asiakastytyväisyyskysely			Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka Virka- ja työtehtäviä hakevien määrä /tehtävä			Työ sujuu, uutta kokeillaan Henkilöstökyselyn tulokset			Hyvä työkyky Sairaspoissaolojen kustannukset																																																																																						
11. Hankinnat kuntoon		Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa Asiakastytyväisyys			Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus hankinnoista kasvaa Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5% (2019)			Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua Ohjosten väheneminen			Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa Kannustinmalli tilaajajaksikoille																																																																																						
12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen		Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon 40 % niistä asukkaista, joihin valitut palvelut kohdistuvat on osallistunut sen kehittämiseen			Kuntatyön näkyväksi tekeminen Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa			Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön työtyytyväisyys paranee			Osallistavan budjetoinnin käyttö Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20 % parempi kuin verrokin																																																																																						

10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö

Työstään innostunut, motivoitunut ja osaava henkilöstö on laadukkaiden palvelujen paras tae. Henkilöstö on avainasemassa myös strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasolla. Hyvinvoivat työntekijät kokevat työn iloa ja imua, joka heijastuu myös asiakkaisiin ja kuntalaisiin. Tätä edistää kannustava ja ratkaisukeskeinen johtaminen, hyvä työympäristö ja nykyaikaiset henkilöstöpalvelut.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
10.1. Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely: Kysely suunnitellaan vuoden 2019 aikana. Kysely sisältää myös kehitystä kuvaavat numeeriset mittarit.	-	Palkitsemisjärjestelmien kartoitus tehty. Henkilöstökoulutukset käynnistetty
10.2. Kaupunki-organisaatio on haluttu työpaikka	Virka- ja työtehtävien hakevien määrä/tehtävä: Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin saadaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita. 100 % > 100 % > 100 %	99 %	Perehdyttämisen digitalisaatiohanke käynnistetty. Henkilöstöetuustarjotinta kehitetty siten, että sisältää myös Green-reality -tuotteita.
10.3. Työ sujuu, uutta kokeillaan	Henkilöstökyselyn tulokset: Henkilöstökyselyn yleisarvosana 3,7 > 3,8 > 3,85	3,68	Osallistuttu Kevan ja KT:n kehittämiss-hankkeisiin. Digitaalinen suorasiirto Primuksesta Personeciin toteutettu.
10.4. Hyvä työkyky	Sairauspoissaolojen kustannukset: Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden pienenee tehtyjen toimenpiteiden seurauksena 11,5 > 11 > 10	13,9	Perehdyttämis- ja kehityskeskustelutyökalun taustaselvitys tehty. Johtamis- ja esimiesvalmennus käynnistetty. Uusi HR-raportointijärjestelmä otettu käyttöön

11. Hankinnat kuntoon

Maakunnan kuntasektorin toimijoiden ulkopuolisilta suoritetut hankinnat vuonna 2014 olivat n. 340 miljoonaa euroa, johon sisältyvät Lappeenrannan kaupunkikonsernin ulkopuolisilta suoritetut hankinnat n. 160 miljoonaa euroa. Hankintojen hyvällä suunnittelulla on mahdollista vaikuttaa nopeastikin asiakaspalvelun laatuun, kustannustehokkuuteen ja paikallisen elinkeinoelämän kasvumahdollisuuksiin. Hankintojen erillisohjelma tuo lisäresursseja Lappeenrannan kaupungin toimialojen sekä maakunnan hankintojen suunnitteluun, jossa huomioidaan asiakastarpeet, elinkaarikustannukset sekä hankinnan yritysvaikuttavuutta yli organisaatorajojen. Hankintaprosessit ja kehityskohdet linjataan vuonna 2017 laadittavassa hankintastrategiassa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
11.1. Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa.	Asiakastyytyväisyys: Hankintojen suunnittelu vaiheessa arvioidaan ympäristö- ja työllistämistävaikutukset	-	Tiedonohjaussuunnitelman hankintaprosessiin ei ole lisätty ympäristö- ja työllisyysvaikutusten arviointilomakkeistoa, koska suunnittelun aikana todettiin, että prosessista tulisi liian monimutkainen. Etsitään muuta ratkaisua.
11.2. Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus kasvaa.	Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5 % (2019). 5 > 8 > 10	20	Hankintojen suunnittelut on aloitettu aikaisemmin. Kaupungin ja maakunnallisten yhteishankintojen tuleviin kilpailutuksiin liittyen järjestettiin 20 markkinavuoropuhelua (333 osallistujaa). Kaiken kaikkiaan 90 tilaisuutta, joissa hankintoja tuotu esille ja niissä on ollut 1132 osallistujaa.
11.3. Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua	Ohiostojen väheneminen: EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on otettu käyttöön hankinnan suunnitteluvaiheessa vaikuttavuusarviointi.	-	EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on otettu käyttöön hankinnan suunnitteluvaiheessa vaikuttavuusarviointi tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti
11.4. Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa	Kannustinmalli tilajayksiköille: Hankintasopimuksien hallintajärjestelmä on otettu käyttöön ja se on integroitu kilpailutus- ja arkistojärjestelmään.	-	Cloudia-sopimushallintajärjestelmä on otettu käyttöön, mutta integraatio arkistojärjestelmään M-Filesiin on vielä kesken.

12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen

Ohjelman tarkoituksena on parantaa kaupungin mainetta ja tuoda toimintaan välineitä, joilla pystytään nopeasti kartoittamaan kuntalaisten näkemykset ja huomioimaan ne päätöksenteossa. Ohjelmassa on tarkoitus tehdä paljon pieniä parannuksia ja jakaa onnistumisen kokemuksia. Digitaalista osallistumista ja vaikuttamista omaan elinympäristöön kokeillaan valituille kohderyhmille ja palveluille. Investoinneissa kokeillaan toimintamallia, jossa asukkaat voivat vahvasti osallistua yhteisen infran suunnitteluun.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
12.1. Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon	40 % asukkaista joihin palvelu kohdistuu, ovat osallistuneet sen kehittämiseen: Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatimiseen osallistuneiden määrä. 200 > 0 > 0	108	Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laadinta käynnissä: järjestetty mm. osallisuustyöpajoja kuntalaisille ja henkilöstölle. Kaupunkisovellusta pohditaan osana kaupungin verkkosivujen uudistusta.
12.2. Kuntatyön näkyväksi tekeminen	Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa: Lappeenranta FB-sivujen viestit (myönteiset 80, kielteiset 20) erikseen määriteltynä esimerkki-kuukautena. 60 > 70 > 80	-	Verkkosivujen konseptointi ja määrittely kilpailutusta varten tehty (käyttäjäkysely ja työpajat). Sisältömarkkinointikampanjat aloitettu yhteistyössä LUTin kanssa. Kuntatyön esittelyvideoiden tuotanto aloitettu.
12.3. Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee	Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön työtyytyväisyys paranee: Henkilöstökyselyn tulokset/ voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin 3,7 > 3,8 > 4,0	3,71	lapeenranta.fi -sivuston palvelumuotoilu valmis. Muita pilottipalveluita ei ole määritetty. Sisäisen viestinnän uudet työkalut kartoitettu, MS Office 365 käyttöönotto aloitettu.
12.4. Osallistavan budjetoinnin käyttö	Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20% parempi kuin verrokki	-	Osallistava budjetointi on otettu käyttöön mm. nuorisotoimessa ja varhaiskasvatuksessa. Lisäksi useissa yksiköissä asiakkaat otetaan mukaan valmisteluun ennen päätöksentekoa

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT

Lasten ja nuorten palvelut

Lasten ja nuorten palvelut saavutti tavoitteensa ja alitti toimintakatteensa noin 1 %:lla.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta on kehitetty osana muuta kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Syksyllä 2018 astui voimaan uusi varhaiskasvatustalaki. Syksyllä 2017 on otettu käyttöön Opetushallituksen valtakunnalliseen määräykseen pohjaava uusi varhaiskasvatussuunnitelma sekä uusi vuosisuunnitelma. Lakiin perustuen jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen antamiin Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin perusteisiin pohjaava arviointijärjestelmän uudistaminen on meneillään.

Tavoitteena on ollut vahvistaa toimintakulttuuria, joka aiempaa paremmin tukee paitsi lasten myös henkilöstön psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä tarjoaa ratkaisukeskeisiä onnistumisen kokemuksia. Kehittäminen on tapahtunut pääsääntöisesti hankerahoituksella ja henkilöstöä kouluttamalla.

Ilmeelliset vuodet-ryhmänhallinta-menetelmää on alettu ottaa käyttöön koulutuksen käyneiden tuella. PedaSens-jatkohankkeen avulla on pyritty vahvistamaan opetus- ja kasvatushenkilöstön pedagogista sensitiivisyyttä ja vahvistamaan lasten itsesääätelytaitoja sekä parantamaan lasten ja perheiden hyvinvointia. Varhaiskasvatuksenopettajille on järjestetty ratkaisukeskeisen neuropsykiatrisen valmentamisen koulutusta.

Lähtökohtana on ollut, että osaamisen lisääminen lisää henkilöstön työhyvinvointia tuomalla työhön lisää merkityksellisyyden ja onnistumisen kokemuksia. Ratkaisukeskeiseen koulutukseen on osallistunut 68 % päiväkotien vakinaisesta henkilöstöstä sekä ratkaisukeskeinen neuropsykiatrisen valmentaja-koulutukseen on osallistunut 60 varhaiskasvatuksen opettajaa, erityisopettajaa tai päiväkodin johtajaa.

Perheliikuntahankkeessa – Vipinää ja kipinää – on henkilöstön koulutusten lisäksi järjestetty myös perheliikuntatapahtumia, joiden avulla on pyritty aktivoimaan

koko perheen liikuntaharrastusta. Leap, Language enrichment ad-vance program (Hyppy)-hankkeen avulla on tuettu 5-vuotiaiden lasten kielitietoisuuden kasvua sekä kansainvälisyyskasvatusta. Kaikki esioppilaat ovat mukana Junior Universityn, Uniorin, toiminnassa.

Uusia valtionapuhankkeita on syksyllä 2019 käynnistynyt kolme: Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen, Positiivinen diskriminaatio sekä esiopetuksen tasa-arvohanke osana perusopetuksen valtionapuhanketta.

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Liikunnallisen elämäntavan synnyttämiseksi on tehty yhteistyötä liikuntajärjestöjen kanssa. Harrastustoiminnan virittämiseksi lapsille tarjotaan mahdollisuus erilaisiin toimintaryhmiin ja kerhotoimintaan yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintaryhmiä on vuoden aikana ollut 116, joista yhteistyökumppaneiden toteuttamia 83. Lapsille on tarjottu tilaisuuksia taide- ja tiedepainotteiseen toimintaan sekä kielirikasteiseen opetukseen. Henkilöstö on keväällä 2019 arvioinut onnistuneensa lain tavoitteisiin nähden hieman heikommin kuin edellisenä vuotena (4,2; -0,1) asteikon ollessa 1-5. Vuoden 2019 aikana valmistui uusi Hovinpellon päiväkotitoiminta.

Eduskunta on asettanut tavoitteeksi varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisen vuoteen 2020 mennessä vähintään 95 prosenttiin nelivuotiaista ja sitä vanhemmista alle kouluikäisistä lapsista Lappeenrannassa osallistumisaste oli vuoden 2019 lopussa 90,7 % kaikista viisivuotiaista ja 86,3 % neljävuotiaista.

Varhaiskasvatuksen kysyntä vaihtelee toimintavuoden aikana ja on suurimmillaan keväisin. Keväisin varhaiskasvatuksessa on ollut noin 100 lasta enemmän kuin syksyisin. Kysynnän vaihtelusta johtuvaan kasvuun on voitu vastata lisäämällä määräaikaista henkilöstöä, ottamalla käyttöön väliaikaisia tiloja tai ostamalla enemmän palveluja. Etenkin keskustan alueella varhaiskasvatuspaikkojen lisäämiselle on ollut tarvetta toimintakauden aikana.

Vuoden 2019 osalta ennakoidusta kysynnän kasvusta aiheutuvat kustannukset on voitu kattaa aiemmilta vuosilta siirrettyillä määrärahoilla. Hoitotuet ovat toteutuneet ennakoitua pienempinä ja asiakasmaksutulot ovat olleet arvioitua suuremmat.

Viime vuosina syntyneiden ikäluokat ovat olleet pienempiä aiempiin vuosiin verrattuna. Tämä tulee näkyämään kysynnän vähenemisenä tulevaisuudessa. Toisaalta työllisyyden kehittyminen ja kokoaikaisen subjektivisen oikeuden palauttaminen tulee lisäämään lasten varhaiskasvatuksessa oloaika.

Vuoden 2019 aikana on varhaiskasvatuksessa tehty mm. seuraavia henkilöstön määrään liittyviä toimenpiteitä:

- resursoitu johtamiseen vapauttamalla apulaisjohtajia lapsiryhmätyöskentelystä ja vastavasti lapsiryhmään on palkattu uusi työntekijä ao. ajalle. Lisäresursointi yhteensä 3 henkilötyövuotta
- palkattu vuosilomien ajaksi pitempiaikaisia sijaisia. Tavoitteena on ollut vähentää sijaisten vaihtuvuutta.
- palkattu hankerahoituksella toimintaterapeutti, taidekasvattaja ja liikuntakoordinaattori
- perustettu varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimi (varmatiimi), johon on palkattu psykologi, toimintaterapeutti ja kuraattori. Lisäksi tiimiin kuuluu sairaanhoitaja, jonka palvelut ostetaan Eksotelta.

Perusopetus

Perusopetuksessa 1.-8. luokat ovat siirtyneet noudattamaan 1.8.2016 uudistettua opetussuunnitelmaa, viimeisimpänä 9. luokkien osalta siirryttiin uuden opetussuunnitelman ainesisältöihin 1.8.2019 alkaen. Uuden opetussuunnitelman arvoperustan, oppimiskäsityksen ja yleisten tavoitteiden mukaista toimintaa ja toimintakulttuuria koulussa on kehitetty ja toteutettu jo 1.8.2016 alkaen kaikissa kouluissa ja kaikilla luokkatasoilla.

Perusopetuksen strategia on tehty vahvistamaan opetussuunnitelmauudistuksen vaatimaa pedagogista kehittämistyötä ja sen toinen kokonainen toteutusvuosi oli 2019. Perusopetuksen strategia tukee vuonna 2018

käyttöön otetun kaupungin strategian tavoitteita ja toteuttamista. Perusopetuksen strategiassa henkilöstön kanssa yhdessä määritellyt kehittämisen painopistealueet liittyvät vahvasti oppilaiden hyvinvoinnin ja laaja-alaisen osaamisen varmistamiseen sekä riittävien perustaitojen oppimiseen. Strategian toteuttaminen mahdollistaa pitkäjänteisen kehittämisen yksiköissä ja toisaalta kaupungin yhteisesti valittujen teemojen korostamisen ja hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamisen eri yksiköiden välillä. Kehitystyön tulosten jakaminen vahvistaa kaikkien opettajien osaamista ja samalla yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa opetuksen laadussa koulujen oppilaiden välillä. Strategiatyön avulla tavoitteena on olla ketterästi oppiva organisaatio. Lisäksi olemme panostaneet kehitystyön avulla mutta myös suuntaamalla resursseja haavoittuvammassa asemassa olevien oppilaiden opetukseen. Vuoden 2019 aikana suomi toisena kielenä oppilaiden (S2-oppilaiden) opetusresurssia on lisätty ja Opetushallituksen tasa-arvo-hankkeen avulla lisätty henkilöstöresurssia haasteellisten ryhmien tukemiseen. Näin pyrimme huolehtimaan yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta oppilaan taustasta riippumatta. Lisäksi strategiarahalla on jatkettu Kaikille sopiva koulu –hanketta, jolla tuemme kouluja kehittämään toimintakulttuuria ja tuen rakenteita siten, että mahdollisimman monella lapsella olisi mahdollista käydä riittävästi tuettuna omaa lähikouluun.

Kaupungin myöntämällä strategiarahalla on jatkettu useita kehittämishankkeita. Niistä valtakunnallista huomioita ovat saaneet mm. LUT Junior University Lappeenranta, Lukeva Lappeenranta sekä Motorisen oppimisen tukeminen -hankkeet. Lisäksi Liikkuva koulu –hankkeella sekä strategiarahalla toteutettu koululiikunnanohjaajien ja koulufysioterapeuttien hyödyntäminen kouluissa on ollut menestys. Näille ja monille muille hankkeille pyrimme etsimään myös lisärahoituskanavia valtakunnallisista hankerahoituksista ja juurruttamaan hyväksi koettua toimintaa osaksi perustoimintaa.

Koko opetustoimen yhteiseksi kehittämiskohteeksi on valittu tiimioppivan organisaation kehittäminen. Koulutus tukee tiimityön ja -oppimisen edistämistä kouluissa ja antaa tukea henkilökunnalle kohdata nopeaa koulun ja yhteiskunnan vaatimusten kautta tulevaa muutostarvetta. Tiimioppiminen on keskeinen työväline myös ketterästi oppivan organisaation edistämisessä. Vuoden 2019 aikana rehtorit ja opettajat ovat osallistuneet edellisen vuoden tapaan tiimikoulutuksiin. Koulutukset ja toiminnan kehittäminen jatkuvat strategiakauden

ajan strategiarahoituksella sekä Opetushallituksen myöntämällä rahoituksella.

Strategian toteuttamisen tunnuslukuina seurataan mm. kouluterveyskyselyn tuloksia, josta saadaan tunnuslukuja ja vertailutietoja oppilaiden hyvinvointiin liittyen. Tutkimusten pohjalta voidaan todeta, että hyvinvoiva lapsi oppi parhaiten, joten hyvinvointi on myös keskeinen oppimisen mittari. Viimeisimmän, keväällä 2019 toteutetun kouluterveyskyselyn perusteella Lappeenrannan koululaisten hyvinvointi on 8. ja 9. luokkalaisten osalta monilla osa-alueilla maan kärkeä, kun vertailussa on mukana samankokoiset ja suuremmat kaupungit. 4. ja 5. luokkalaisten tulokset ovat vertailuaineiston keskiarvon tuntumassa.

Oppilaiden fyysistä aktiivisuuden kehittymistä seurataan Opetushallituksen laatimien MOVE-testien tulosten vertailutietojen avulla. Lappeenrannassa on toteutettu MOVE-testejä vuodesta 2016 alkaen. Lappeenrannan 5. ja 8. luokkalaisten fyysinen kunto ja suorituskyky ovat testien perusteella maan keskitasoa tai hieman sen yläpuolella. Perustaitojen oppimista seurataan mm. äidinkielen ja matematiikan koko ikäluokille toteutettavien testien avulla. Syksyllä 2018 Wilma-järjestelmään on tallennettu tietoja 2. ja 5. luokan oppilaiden osaamisesta. Lukuvuodesta 2020 – 2021 alkaen taitojen kehittymistä pystytään seuraamaan kaupunki- ja koulukohtaisesti.

Asiakastytyväisyyttä on kysytty useamman vuoden ajan 2. 4. ja 9. luokan huoltajille suunnatulla kyselyllä. 2. ja 4. luokan huoltajille kyselyn keskiarvot ovat kolmen viime vuoden aikana olleet hieman yli neljä (1 huonoin, 5 paras, 2016=4,03, 2017=4,27, 2018=4,13, 2019=4,12) ja 9. luokan huoltajille suunnatun kyselyn keskiarvot vastaavasti neljä tai hieman alle. (2016=4,03, 2017=3,93, 2018=3,96, 2019: 4,03). Tämän kyselyn ongelmana on ollut hyvin pieni vastausprosentti (v. 2019 2. ja 4. lk kyselyssä 252 perhettä ja 9. lk kyselyssä 105 perhettä).

Henkilöstön hyvinvointia mittaavan työhyvinvointikyselyn perusteella voidaan todeta, että työtyytyväisyyden kaikkien kysymysten keskiarvo on säilynyt lähes samana seurantavuosina: 2016–3,72; 2017–3,81; 2018–3,77; 2019–3,76; 2020–3,72. Sairauspoissalot ovat kasvaneet edelleen vuoden 2019 aikana verrattuna edelliseen vuoteen.

Kouluinvestointien suunnittelu on edennyt ja rakennus-aikataulut tarkentuneet Joutsenon, Lauritsalan ja Kesämäen yläkoulun osalta. Sammonlahden hanke on odotanut päivitettyjä oppilasmääräennusteita ja palveluverkkoratkaisua. Joutsenon ja Kesämäen koulut siirtyivät väistötiloihin syksyllä 2019. Korvenkylän väistötilaratkaisu valmisteltiin vuoden 2019 aikana. Sammonlahden Skinnarilan yksikön oppilaat opiskelevat väistötiloissa yliopiston yhteydessä.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen on kohdistunut vuoden 2019 aikana valtakunnan tasolta lähteviä isoja muutoksia. Lukiolaisia on uusittu ja uuden lukion opetussuunnitelman perusteet on vahvistettu. Edellinen opisto työ valmistui vuonna 2016. Paikallisen opetussuunnitelman valmistelu on aloitettu lukioissa siten, että se otetaan käyttöön lukuvuoden 2021-2022 alusta lukien.

Paikallisesti lukiokoulutukselle on uuden lukiolain ja tulevan opetussuunnitelman suunnassa laadittu Lappeenrannan lukiokoulutuksen strateginen kehittämissuunnitelma, jossa tavoitteena on Suomen paras lukio-koulutus 2022. Erityisenä painopistealueina ovat turvallinen oppimisympäristö, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, kannustava ilmapiiri ja työrauha. Laaja-alaiset opinnot, monipuolinen arviointi, yksilöllinen opintojen ohjaus ja innostava ja monimuotoinen opetus luo lukio-koulutukselle sisällöllisiä ja menetelmällisiä tavoitteita. Näin tavoitellaan opiskelijoille korkeaa motivaatiota oppimiseen, opiskelijälähtöisyyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Yhteistyörakenteiden kehittämistä 3. asteen oppilaiden kanssa on jatkettu vuonna 2019 ja LUT Junior University toimintaa lukiokoulutuksen osalta on kehitetty. Lisäksi lukioiden tiedelinjan toimintamallia on alettu valmistella.

Sekä lukiostrategian että kaupungin strategian toteuttamisen tunnuslukuina seurataan kouluterveyskyselyn tuloksia, josta saadaan tunnuslukuja ja vertailutietoja opiskelijoiden hyvinvointiin liittyen. Viimeisin, keväällä 2019 toteutettu kysely osoittaa, että lappeenrantalainen lukiolainen voi pääosin hyvin, paremmin kuin keskiarvoinen lukiolainen Suomessa. Lisäksi seurataan yli-

oppilaskirjoitusten tuloksia, joissa Lappeenrannan lukiokoulutus oli vuonna 2019 hivenen maan lukioiden keskiarvoa heikompi (koko maan tulokset päivälukioiden osalta vertailuluku 1, Lappeenranta 0,99). Kansainvälinen toiminta on vilkasta ja vireää molemmilla lukiolla.

Lukioiden opettajien työhyvinvointikyselyssä ilmenee, että työhyvinvoinnin kokonaiskokemus on vaihdellut seuraavasti: 2016: 3,77, 2017: 3,67, 2018: 3,31, 2019:3,47, 2020: 3,63.

Molemmat lukiot osallistuvat Opetushallituksen lukioiden kehittämisverkoston toimintaan, innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämishankkeeseen kehittämällä arviointia ja analytiikkaa sekä aluehallintoviraston myöntämän rahoituksen avulla Liikkuva opiskelu -hankkeeseen. Liikuntapainotteisuus Kimpisen lukiolla mahdollistaa kilpaurheilun yhdistämisen sujuvammin lukio-opintoihin ja vastaavasti Lyseon lukion musiikkiteatterilinja mahdollistaa opiskelijoiden osallistumisen ison musiikkiteatteriproduktion, suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi saavutti tavoitteensa. Nuorisotyössä edistettiin nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, tuettiin yhteisöllisyyttä ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa perustoiminnan puitteissa. Strategiarahoituksen turvin palkattiin osallisuuskoordinaattori kehittämään ja kokeilemaan uudenlaisia osallistumisen ja vaikuttamisen menetelmiä koko hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialalla. Nuorten harrastamiseen liittyvää koordinoitua kehitettiin edelleen ja selvitettiin vaihtoehtoja harrastepassin ja harrastekalenterin toteuttamiseksi. Lastenkulttuurikeskus Metku sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinoitua on kuulunut nuorisotoimen vastuulle vuonna 2019.

Ohjaamotoimintaa on jatkettu strategiarahoituksen turvin ja se on vakiinnuttanut paikkansa palvelujärjestelmässä. Koulunuorisotyötä on tehty strategiarahoituksella yläkouluilla, sekä vuonna 2019 myös ammatitopisto Samossa. Nuorisotilojen kävijämäärät nousivat vuodesta 2018 32 %. Kävijöitä oli 41 567 (-19: 31 007). Nuorisotoimessa järjestettiin toimintaa 5084 tunnin verran. Lasten ja nuorten vaikuttajaryhmät, lasten

parlamentti ja nuorisovaltuusto, ovat toimineet suunnitellusti.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimi kokonaisuutena saavutti suurimman osan tavoitteistaan ja pysyi erittäin hyvin budjettiraimissaan.

Kirjasto

Kirjastopalveluiden lainaus- ja käyttöluvuissa näkyy kirjastonkäyttötapojen edelleen kasvava monipuolisuus: kokonaislainaus kääntyi monen loivan laskuvuoden jälkeen nousuun (+1,48 % vuoteen 2018 verrattuna) ja kirjaston tapahtumatoiminta jatkui vilkkaana. Kirjasto on panostanut e-aineistoihin, sähköisiin palveluihin ja mediaohjaukseen, ja omatoimiasiointi kuudessa lähikirjastossa on parantanut palvelujen saatavuutta ja näkyy omalta osaltaan kohonneissa lainausluvuissa. E-aineistojen (e-kirjojen, e-lehtien, Naxos-aineistojen, Rockway-verkkokurssien) lainausluvut kasvavat vuosi vuodelta, esim. Heili-kirjastojen e-kirjalainaus nousi edellisvuoteen verrattuna 49,8 % (24 338 lainaa/ 2019), eMagz-lehtien kirjastokäyttö nousi 111 % (18 760 lukuistuntoa/2019) ja uusi kotikäyttöpalvelu on ehtinyt loppuvuonna kerätä jo 8 487 lukuistuntoa. Vaikka e-aineistojen lainausmäärät kasvavat, tulee perinteinen kirja lainauslukujen valossa säilyttämään asemansa vielä pitkään: vuonna 2019 Lappeenrannan kirjaston toimipisteistä lainattiin 757 270 kirjaa, luku kasvoi edellisvuoteen verrattuna 3,1 %. Lukutaidon monipuolinen edistäminen on edelleen myös lainsäädännön nojalla kirjaston ydintehtävä.

Museo

Museot toteuttivat näyttelyt ja ohjelmistot suunnitellusti vuoden aikana. Peruskorjattu ratsuväkimuseo avattiin yleisölle juhannusviikolla uudella näyttelyllä. Paikallisuus veti hyvin yleisöjä ja vuoden kävijämäärä oli 61 177. Etelä-Karjalan museon itäsiiven sisäilmaongelman poistamiseksi alettiin tehdä suunnitelmia ja aikataulusta vuoden 2020 toimenpiteille. Kulttuuriaineistojen lisääminen mm. strategiarahalla Finna-portaaliin lisäsi omatoimisuutta ja aineistojen saavutettavuutta. Alueellisen vastuumuseon nimikettä, henkilöstö- ja rahoitusresursseja haettiin vuoden aikana, ja myönteiset päätökset saatiin loppuvuodesta. Alueellisen työhön

osoitettiin 5,99 htv (85% osuudella), loput 11 htv (37%). Alueellisen työn sitovat suunnitelmat vuosiksi 2020-2022 solmittiin museoviraston kanssa. Uuden museolain 314/2019 myötä Lappeenrannan museot vastaavat kolmesta alueellisesta tehtäväkokonaisuudesta 1.1.2020 alkaen: 1) alueellisen museotoiminnan edistämistehtävä (E-Karjala), 2) kulttuuriympäristötehtävä (E-Karjala), 3) alueellinen taidemuseotehtävä (E-Karjala ja Kymenlaakso). Muutokset mahdollistivat kahden asian-tuntijan lisäyksen tehtäväalueelle: arkeologi ja toinen rakennustutkija, jolla on korjaus- ja restauroinnin alan koulutusta.

Orkesteri

Lappeenrannan kaupunginorkesterin järjesti vuonna 2019 kaikkiaan 46 eri konserttia, joissa kuulijoita oli yhteensä 14 124 kuulijaa (vrt. 2018 12284). Saimaa Sinfonietta yhteistyö on jatkunut Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa. Kaupunginorkesteri konsertoi eri tyyppisiin konsertein sinfoniakonserteista ja viihdekonsertteihin koululaiskonserteista kamarimusiikkiin. Orkesteri konsertoi myös Viipurissa, jossa kuulijoita oli kokonaismäärän lisäksi 300. Lisäksi kaupunginorkesteri teki yleisötyötä, muusikot vierailivat 13 koululla 26 Taidetestaajat Soiva Saimaa –työryhmissä saavuttaen 1014 koululaista. Harjoituksiin vastaanotettiin 11 kulttuuripolku Metku-koululaisryhmää kaikkiaan 399 koululaista. Palvelukodeissa konsertoitiin 5 kertaa 198 kuulijalla. Kantaesityksiä orkesteri soitti kolmelta säveltäjältä ja Suomen konserttiensiesitykset soitettiin kahdelta säveltäjältä. Marraskuussa julkaistiin orkesterin neljäs cd-levy, Saimaa Seasons. Pääsylipputulot ovat myös kasvaneet.

Teatteri

Teatteri jäi tavoitteestaan niin katsojaluvuissa kuin euroissakin. Juhlavuoden (teatteri 70 vuotta) ohjelmisto ei keväällä saavuttanut toivottua tulosta. Syksyllä esitetty mittava ja korkeatasoinen tuotanto Cabaret toi teatterille paljon hyvää palautetta ja saavutti asetetut katsojatavoitteensa erinomaisesti. Teatterin omaa ohjelmistotuotantoa täydensivät suositut yhteistuotannot. Toteutunut katsojaluku oli 27 575. Omien tuotantojen Suuren näyttämön täyttöaste oli 57 % ja Pienen näyttämön täyttöaste 60 %, kokonaisuuden keskimääräinen täyttöaste oli noin 58 %. Vierailuesitykset monipuolistivat ohjelmistotarjontaa. Lisäksi vuoden aikana

toteutettiin lukuisa määrä kulissikierroksia, avoimia harjoituksia, teosesittelyjä, tekijätapaamisia, keskustelutilaisuuksia, luentoja, seminaareja, työpajoja ja kursitoimintaa. Asiakaspalvelukeskus Winkissä panostettiin edelleen erityisesti teatterin ryhmämyyntiin.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tavoitteet saavutettiin. Palvelut sekä toiminta järjestettiin suunnitelman mukaisina. Vastuualueen tulot toteutuivat suunniteltua suurempina. Toimintakuluja lisäsivät runsasluminen talvi, mutta budjetin ylittäneet toimintatuotot tasasivat menoilystä. Koko Lappeenrannan liikkumista edistävä ”Liikkumisohjelma 2025 - Myö liikutaa” valmistui ja se hyväksyttiin kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa. Hankkeiden avulla kehitettiin Liikkuvaa koulua, Ikäihmisten liikuntaa sekä maahanmuuttajien kotoutumista liikunnan avulla. Liikuntajärjestöjen kanssa järjestettiin säännöllisesti yhteisiä tapaamisia mm. seurafoorumien merkeissä. Uusittu urheilutalo otettiin käyttöön vuoden lopussa ja vuoden aikana rakennetut lähiliikuntapaikat saavuttivat suuren suosion kuntalaisten piirissä. Yleisurheiluväki kokoontui kesällä Lappeenrannassa järjestettyihin Kalevan Kisoihin. Vaikka sääät eivät suosineet kilpailuja saatiin ne vietyä lävitse järjestelyiltään esimerkiksi.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																																				
<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Koulukäynnistä pitäminen</th> <th colspan="2">Yksinäiseksi tuntevien osuus</th> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus		2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatusa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatusa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus																																																																																						
2021	2033	2021	2033																																																																																					
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																																																					
Elämänlaatusa hyväksi tuntevat																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
52,3 %	55 %	60 %																																																																																						
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
2,9	3,5	4																																																																																						
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
28 700	30 000	32 000																																																																																						
Yritysimagon parantuminen																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
29	14	7																																																																																						
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
3,69	3,85	4																																																																																						
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
x	-50 %	-75 %																																																																																						
Lainat/asukas																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
7 146	8 500	7 500																																																																																						
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
x	-50 %	-75 %																																																																																						
13. Omatoimisuuden mahdollistaminen	Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna	Omatoimipalveluiden valikko kasvaa Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7	Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90% on esitättyä	Hallintoyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon Hallintoyön määrän väheneminen																																																																																				
14. Liikkuvat asukkaat	Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko	Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksata työkennellä vanhuuseläkeikään saakka	Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee	Sairastavuus vähenee Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet																																																																																				
15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Psykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk.	Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus	Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet	Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen Erikoisairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa																																																																																				

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																																				
<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Koulukäynnistä pitäminen</th> <th colspan="2">Yksinäiseksi tuntevien osuus</th> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus		2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatusa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatusa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus																																																																																						
2021	2033	2021	2033																																																																																					
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																																																					
Elämänlaatusa hyväksi tuntevat																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
52,3 %	55 %	60 %																																																																																						
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
2,9	3,5	4																																																																																						
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
28 700	30 000	32 000																																																																																						
Yritysimagon parantuminen																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
29	14	7																																																																																						
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
3,69	3,85	4																																																																																						
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
x	-50 %	-75 %																																																																																						
Lainat/asukas																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
7 146	8 500	7 500																																																																																						
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
x	-50 %	-75 %																																																																																						
16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen	Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %	Osaavia ja oppivia asukkaita Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet	Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset	Korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee Korjaavien toimenpiteiden kustannukset																																																																																				
17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen	Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät Uusien käyttäjien määrä	Uusia käyttäjryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v	Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu Digitalisoitujen kohteiden määrä	Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli Tilavarauksen hukkatyö €/käyttötunti																																																																																				

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
13.1 Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö	Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna: Varaamopalvelussa olevat toimialan tilat. Kaikki varaamopalvelussa olevien tilojen varaukset, maksut, kulunvalvonnan ja siivouspalvelujen hankinnan voi hoitaa itsepalveluna.	25	Varaamo-järjestelmän pilotti on käynnissä ja markkinointi on aloitettu. Palvelussa on yhteensä 31 tilaa, joista 25 on toimialan tiloja. Tilavarauksia on tehty yhteensä 726 kertaa. Noin puolessa järjestelmässä olevista tiloista varaus ja maksut hoituvat itsepalveluna.
13.2 Omatoimipalvelujen valikko kasvaa	Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7. Omatoimikirjastoja on eri puolilla kaupunkia, e-kirjakoelma ja Finna-portaalin kautta saavutettavissa oleva museoaineisto laajenee, pääsyliput vapaa-ajan palveluihin voi hankkia virtuaalikanavien kautta	-	Finna-Portaalin laajentaminen on valmis ja uusia tietueita on viety lähes 1700 avoimeen verkkoon. Lappeenrannan museot on maan kärkeen Finna-näkyvyydessä, ja tuli myös tästä syystä palkituksi. Kirjastossa e-lehtien ja e-kirjojen markkinointia tehostettiin sekä hankittiin uusia laitteita (VR-lasit jne.). E-lehtilisenssejä hankittiin 32. Lehtiä luettiin 1.9.-31.12. välisenä aikana 8487 kertaa. E-kirjakokoelmaa laajennettiin (143 uutta teosta). E-kirjalainoja tehtiin 24 338 kpl, lainausten määrä kasvoi 67 %. Digiopastaja on tehnyt asiakasopastuksia ja koordinoi vertaisopastajien toimintaa. Asiakasopastuksia on tehty 316 kertaa ja opastettavia henkilöä on ollut 345. Kotiin suunnattuihin digiopastuksiin on palkattu oma henkilö ja asiakaskäyntejä oli yhteensä 265 ja asiakkaita 340. Virtuaalikirjastohankkeessa 360-kuvattuihin kirjastoihin testattiin edelleen asiakkaalle lisäarvoa tuovia linkityksiä, lainausautomaattien ja kirjautumisen opasvideot valmistuivat. Avatar-hahmon suunnittelu ostettiin Roisterilta. Hanketta esiteltiin valtakunnallisilla kirjastopäivillä kesäkuussa.
13.3 Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90 % on esitetyttä. Kehitetään mittarit ja määritellään tavoitearvot vuoden 2019 aikana, kun järjestelmäratkaisu on tehty.	-	Uuden järjestelmän hankinnan valmistelu on jouduttu keskeyttämään, sillä markkinoilla ei ole vielä määritellyn sisältö- ja laatuksiteerien mukaista järjestelmää.

13.4 Hallintotyöstä siirtyy resurssia palvelutuotantoon	Hallintotyön määrän vähentäminen. Varaamo-palvelussa olevien tilojen varaus, laskutus, valvonta ja siivouksen järjestäminen ei edellytä tilaa hallinnoivan yksikön henkilöstön työpanosta Oppilaita koskevissa hallintoprosesseissa ei ole tarpeettomia vaiheita	-	Varaamo-hanke on käynnissä, tarkempi raportointi kohdassa 7
---	---	---	---

14. Liikkuvat asukkaat

Fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavat elintavat kuten ruokatottumukset, liikkuminen ja lepo. Edistetään lasten ja nuorten sekä aikuisten mahdollisuuksia liikuntaan suunnittelemalla päiväkotien ja koulujen pihoista helposti saavutettavissa olevia lähiliikuntapaikkoja. Lähiliikuntapaikoille sijoitetaan myös aikuisten liikuntaan sopivia välineitä. Ohjataan kaikkia lapsia ja nuoria terveyttä edistävän liikunnan pariin ja tuodaan lihasvoimien käyttö luontevaksi osaksi varhaiskasvatusta, koulutusta ja nuorisotyötä. Tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja otetaan huomioon myös lapsia ja nuoria kiinnostavat uudet liikuntamuodot. Edistetään vähän liikkuvien lasten liikuntaa mataloittamalla osallistumisen kynnyksiä ja poistamalla esteitä. Liikuntapaikkojen ylläpidolla, järjestötoiminnan mahdollistamisella sekä muilla terveyden edistämistoimilla lisätään aikuisten fyysistä hyvinvointia sekä kavenneeseen väestöryhmien välisiä terveyseroja.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
14.1 Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy	Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko, % 20 > 18,5 > 15	26,1 %	Lappeenrannan liikkumishjelma 2025 – Myö liikuttaa! valmistui ja se hyväksyttiin kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa sekä saatettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä edelleen valtuustolle. Liikkuva koulu-hanke toteutettiin suunnitelman mukaisesti ja siitä saatujen hyvien kokemusten perusteella hanketta jatketaan kaikilla Lappeenrannan kouluilla myös lukukaudella 2019-2020.
14.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy (sairastavuus vähenee)	Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksavat työskennellä vanhuuseläkeikänsä saakka, % 29 > 26 > 25	28,9 %	Lasten ja nuorten Tsemppi-kortti (BMI-kortti) on otettu käyttöön. Liikuntaneuvonnan tarjontaa on laajennettu koskemaan mm. lapsia ja nuoria. Toimivia lähiliikuntapaikkoja on valmistunut lisää. Liikuntaseurojen kanssa on rakennettu yhteinen, säännöllinen tapaamiskonsepti, liikuntafoorumi.
14.3 Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa	Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranevat: Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista, % 8-9 lk 59 > 62 > 64	65,1 %	Seura- ja järjestöfoorumit on käynnistetty ja kehittämistä jatketaan edelleen liikkumishjelman mukaisesti. Valtakunnallinen harrastuspassin pilotointi on aloitettu kokeilukunnissa ja sen tulosten pohjalta sitä sovelletaan Lappeenrannassa. Harrastetarjottimen pilotointi toteutetaan osana kaupungin verkkosivujen uudistusta. Lappeenrannassa kuntalaisten harrastusten edistämiseksi kokoontuu säännöllisesti eri toimialoista ja sidosryhmien edustajista koostuva harrastustyöryhmä. Liikuntatiloja on lisätty Varaamo-hankkeen tilatarjottimeen.
14.4. Sairastavuus vähenee (asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy)	Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet 100 > 100 > 100	99 %	Maahanmuuttajien kotouttamista liikunnan avulla on toteutettu Työllisyys, yhteisöllisyys ja hyvät verkot – aito kotouttaminen 2019 – hankkeen avulla. Työmatkaliikuntaa aktivoitiin keväällä osana kansallista pyöräilyviikkoa. Liikkuva koulu hanketta on toteutettu edelleen.

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vaikuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyys-suhteet, oppiminen ja koulu-yhteisö sekä kasvu-ympäristön turvallisuus. Kasvu-ympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
15.1 Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee	Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk, % 8 > 7 > 6	8,3 %	Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä nuorisotyön strategisia suunnitelmia on toteutettu. Ratkaisukeskeisyys -koulutukset toteutuivat ja Pedasens -toiminta käynnistyi viidessä uudessa varhaiskasvatuksen ryhmässä. Koulujen kerhotoiminta sai jatkorahoitusta seuraavallekin toimintakaudelle. Olympiakomitean kanssa yhteistyö Lasten Liike- kerhojen osalta ja toiminta yhteistyössä urheiluseurojen kanssa on alkanut syksyllä 2019. Kaikille sopiva koulu -hanke on toteutunut opettajien koulutusta, koulujen kehittäjäryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti ja prokouluohjaajien toimintaa on organisoitu uudelleen. Kotoutumisen hankkeeseen ei saatu OPH:n rahaa, mutta hanke käynnistyi toimialan omilla ja strategiarahoilla syksyllä 2019.
15.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy	Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus (8-9. lk, lukio 1-2. , ammatillinen 1-2 lk) % 78 > 79 > 80	77,3 %	Hanke- ja strategiarahoituksen avulla ryhmäkojoja on pienennetty ja opetusryhmiin on palkattu samanaikaisopettajia ja koulunkäynninohjaajia. Koulutuksellisen tasa-arvon hankkeen rahoituksella psykiatriset sairaanhoitajat on valittu kouluille yhdessä Eksoten kanssa ja toiminta alkanut elokuussa 2019. Koulunuorisotyö on toteutunut kouluilla suunnitellusti ja toiminta jatkuu.
15.3 Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää	Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa (8.-9. lk), % 11,5 > 12 > 14	21,9 %	Lapsiystävällinen kunta-tunnus on saatu vuosille 2019-2021. Osallisuuskoordinaattori on aloittanut työnsä ja ryhtynyt kehittämään erilaisia tapoja osallistaa lapsia ja nuoria. Lapsivaikutusten arviointi sisältyy kaupungin päätöksenteon valmistelussa käyttöönotettuun ennakkovaikutusten arviointimalliin. Nuoria kuultu mm. Vaikuttamispäivässä
15.4 Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen	Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa: Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä väestöstä 5 > 4 > 3,5	4 %	Molempien Icehearts-joukkueiden valmentajat on rekrytoitu ja ryhmät päätetty sijoittaa Sammonlahteen. Ensimmäisen ryhmän toiminta on käynnistynyt lukuvuoden 2019-2020 alussa. Jo alkuvaiheessa on havaittu positiivisia vaikutuksia osallistujien arjessa. Toisen ryhmän toiminnan valmistelu on käynnistynyt. Motorinen oppiminen- toimintamallin juurruttaminen on edennyt suunnitelman mukaisesti. Perhekeskusmalli on kirjattu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja keskeisen tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
16.1 Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio	Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, % 56 > 56,5 > 57	55 %	Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategioiden toteuttaminen on edennyt suunnitellusti. Lasten haastattelu on toteutettu. Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa tiimioppimisen ja tiimioppivan organisaation rakentaminen on edennyt, opettajia on koulutettu, tiimijaksoja ja tiimioppimista on viety kouluissa oppilastasolle. Lukutaidon kehittämismallia on levitetty kouluihin opettajia kouluttamalla ja jakamalla laadittu lukutaidon kehittämisopas kouluihin. Kehitettyä lukutaidon testiä käytetään jatkossa Lappeenrannassa yhteisenä lukutaidon testinä. Testin kokonais tuloksista voidaan päätellä lukutaidon etenemistä kaupunkitasoisesti. Kaupunki on mukana Helsingin yliopiston tutkimushankkeessa, jossa mittaristoa on kehitetty. Lukutaitohanke on herättänyt valtakunnallisesti kiinnostusta. Lukiokoulutuksessa arviointi- ja analytiikka-hanke on edennyt ja laajentunut perusopetukseen.
16.2 Osaavia ja oppivia asukkaita	Peruskoulun jälkeisen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet, % 99 > 100 > 100	99 %	Kulttuurisuihkuhankkeessa kaikki 7. luokan oppilaat pääsivät osallistumaan kaupunginorkesterin elokuvamusiikin konserttiin. Pedagogisia kehittämishankkeita on toteutettu hankerahoituksella. Pedagogisena kehittämishankkeena käynnistetty Innoverstas-hanke. Kulttuurisen nuorisotyön kehittämistä jatkettu.
16.3. Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt	Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset Osaamiskartoitukset tehty ja mittoitu	-	Kirjaston mediaohjaaja ryhtyi hoitamaan vertaisopastajien koordinoitua. Asiakasopastuksia oli 316 kertaa ja opastettavia 345 henkilöä. Lisäksi digiopastusta kotiin hoiti toinen henkilö, asiakaskäyntejä oli 265 ja asiakaita 340.
16.4. Korjaavien toimenpiteiden määrä vähenee	Korjaavien toimenpiteiden kustannukset: Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16	0,8 %	Koulunuorisotyö on jatkunut yläkouluilla. Ammattiopisto Sampon koulunuorisotyöntekijä on aloittanut työnsä sekä verkostoitunut muiden koulunuorisotyöntekijöiden sekä ammattiopiston työntekijöiden kanssa. On tutustuttu Kotkan ja Vantaan tapaan tehdä koulunuorisotyötä ammattiopistossa ja käyty kehittämään lappeenrantalaista tapaa tehdä koulunuorisotyötä ammattiopistossa.

- 24-vuotiaat, %
vastaavanikäisestä
väestöstä
0,9 > 0,8 > 0,75

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Kaupunki ottaa toimitilat tehokkaaseen käyttöön. Etenkin hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialalla on käytössä paljon toimitiloja, joita toimiala tarvitsee omaan käyttöönsä vain tietyinä aikana vuorokaudesta, viikosta ja vuodesta. Toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja pilotoidaan toimitilojen avaamista myös kuntalaisten ja järjestöjen/yhdistysten käyttöön. Tilaresurssin monipuolisempi hyödyntäminen edellyttää mm. tilavaraus-, laskutus-, lukitus- ja valvontajärjestelmät automatisointia. Tilojen maksuperiaatteet sekä tilojen siivous ja ylläpitokäytännöt selvitetään yhdessä Lato Oy:n ja Satu Oy:n kanssa. Tilaresurssien hyödyntämisen yhteydessä pilotoidaan myös muiden resurssien esim. käsityön opetustilojen varusteiden käyttöä ja lainausta. Sammotalon tilasuunnittelussa otetaan tilojen yhteiskäyttö erityisen kehittämisen kohteeksi.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
17.1. Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät	Uusien käyttäjien määrä: Käyttöön otetut uudet oppimisympäristöt kpl/ v 2 > 2 > 2	3	Ihan Pihalla -hanke on loppunut, mutta sen toimintamallit ja tuomat resurssit (mm. sääsamat, Seppo-peli) otetaan käyttöön laajasti. Qridi -oppimisympäristö on otettu käyttöön muutamissa kouluissa oppimisen suunnittelun ja arvioinnin tueksi, oppimisympäristön kokeiluista jaetaan tietoa toisille kouluille. Lainaamo-toiminta käynnistyy. Suunnitellaan Geoparkin laajempaa hyödyntämistä opetuksessa. Maker-hanke on käynnistymässä Ohjaamossa. Tilan suunnittelu- ja muutostyöt toteutetaan vuoden 2020 aikana. Varhaiskasvatuksessa kehitetään innovatiivisia oppimisympäristöjä hankerahoituksella.
17.2. Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä	Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v 25 > 40 > 60	25	Varaamossa on 25 toimialan tilaa vuokratavissa (Varaamossa yhteensä 63 eri kohdetta). Markkinointi on käynnistynyt, mutta tilojen kysyntä on ollut alhaista. Sammonlahden arkkitehtuurikilpailun voitti Valkoinen piha-ehdotus, jossa tilojen monikäyttöisyys on huomioitu. Toimitilojen monipuolinen käyttö pyritään huomioimaan kaikissa peruskorjaus ja uudiskohteissa.
17.3. Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu	Digitalisoitujen kohteiden määrä / 25 > 40 > 60	25	Varaamon digitaalinen varausjärjestelmä on toiminnassa. Toimiala on osoittanut 25 tilaa varattavaksi.
17.4. Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli	Tilavaruksen hukkatyö €/käyttötunti Tilavaraus ja laskuttaminen sujuu automaattisesti Varaamo -hankekohteissa	-	Varaamon kautta varattavia tiloja on markkinoitu, mutta kysyntä ei ole ollut niin vilkasta, kuin on toivottu. Alennettu hinnoittelu hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen tilojen osalta jatkuu.

Lasten ja nuorten yhteiset 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	333	0	224	224
Toimintakulut	-692	-378	-516	-138
Toimintakate	-359	-378	-292	86

Varhaiskasvatus 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 990	3 435	3 869	434
Toimintakulut	-37 535	-38 038	-37 975	63
Toimintakate	-33 545	-34 603	-34 106	497

Perusopetus 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 607	670	1 575	905
Toimintakulut	-51 616	-51 822	-52 693	-871
Toimintakate	-50 010	-51 152	-51 118	34

Lukiokoulutus 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	681	570	1 055	485
Toimintakulut	-9 050	-8 790	-9 300	-510
Toimintakate	-8 369	-8 220	-8 245	-25

Nuorisopalvelut 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	749	465	562	97
Toimintakulut	-3 453	-3 483	-3 387	96
Toimintakate	-2 704	-3 018	-2 825	193

LAPSET JA NUORET YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	7 360	5 140	7 285	2 145
Toimintakulut	-102 346	-102 511	-103 872	-1 361
Toimintakate	-94 987	-97 371	-96 587	784
Poistot	-31	-100	-55	45
Tilikauden tulos	-95 018	-97 471	-96 642	829

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	662	600	776	176
Toimintakulut	-2 845	-2 966	-2 891	75
Toimintakate	-2 183	-2 366	-2 115	251

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	17	14	13	0
Toimintakulut	-422	-408	-336	72
Toimintakate	-405	-395	-323	72

Kirjasto 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	165	197	206	9
Toimintakulut	-3 351	-3 585	-3 465	120
Toimintakate	-3 186	-3 388	-3 258	130

Museo 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	227	190	266	76
Toimintakulut	-1 647	-1 778	-1 735	43
Toimintakate	-1 420	-1 588	-1 469	119

Orkesteri 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	112	137	156	19
Toimintakulut	-1 448	-1 509	-1 513	-4
Toimintakate	-1 336	-1 372	-1 357	15

Teatteri 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	708	657	621	-36
Toimintakulut	-3 724	-3 748	-3 827	-78
Toimintakate	-3 016	-3 091	-3 205	-114

KULTTUURIPALVELUT YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 229	1 195	1 263	68
Toimintakulut	-10 591	-11 029	-10 875	153
Toimintakate	-9 362	-9 834	-9 613	221
Poistot	-67	-112	-119	-7
Tilikauden tulos	-9 429	-9 946	-9 731	215

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	6	0	2	2
Toimintakulut	-273	-369	-304	66
Toimintakate	-267	-369	-301	68

Ulkoliikuntapaikat 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	102	118	141	23
Toimintakulut	-2 181	-2 125	-2 398	-273
Toimintakate	-2 079	-2 007	-2 256	-249

Liikuntahallit 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 447	1 449	1 464	15
Toimintakulut	-6 936	-6 937	-6 811	125
Toimintakate	-5 489	-5 488	-5 347	141

Ohjaustoiminta 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	146	100	173	73
Toimintakulut	-334	-298	-317	-19
Toimintakate	-187	-198	-144	54

LIIKUNTAPALVELUT YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 700	1 667	1 781	114
Toimintakulut	-9 723	-9 729	-9 831	-102
Toimintakate	-8 022	-8 062	-8 049	13
Poistot	-782	-171	-170	1
Tilikauden tulos	-8 804	-8 233	-8 219	14

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	10 951	8 602	11 105	2 503
Toimintakulut	-125 505	-126 235	-127 468	-1 234
Toimintakate	-114 554	-117 633	-116 364	1 269
Poistot	-880	-383	-343	40
Tilikauden tulos	-115 434	-118 016	-116 707	1 309

ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisimpiin palveluihin kuuluvat: elinkeino- ja yrityspalvelut, Greenreality-palvelut, maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomaistehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset, yhdyskuntatekniikan järjestäminen sekä joukkoliikenne ja koulukuljetukset. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät.

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infan tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset.

Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulutus kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkot korjataan samanaikaisesti.

Toimiala tukee yritysten toimintaedellytyksiä riittävällä ja keskittävällä tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksen ja rakentamisen tiivistämisellä sekä kattavilla yrityspalveluilla.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kehittyminen ja elinvoimaisuus. Tavoitteena on kehittää yritystoiminnan toimintaedellytyksiä alueella. Toimialan toiminnan tuloksena syntyy viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, laadukas tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäytön suunnittelussa, tonttien luovutuksessa, alueiden kunnossapidossa ja rakentamisessa tavoitellaan puhdasta ja viihtyisää asuinympäristöä, elävää kaupunkikeskustaa ja aluekeskuksia. Vuorovaikutus asukkaiden kanssa, ympäristöarvot, ilmastonmuutoksen hillintä, luonnon monimuotoisuus ja maankäyttö- ja

rakennuslain velvoitteet otetaan huomioon maankäytön ja toiminnan suunnittelussa.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostojen omistajien kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia).

Elinvoiman ja kaupunkikehitys toimialan toiminta ja talous toteutuivat ennakoitua parempina. Kaupunkikehityksen kehityksen, joka kattaa kaupunkikehityksen yhteiset, yrityspalvelut, kaupunkisuunnittelun, maaomaisuuden hallinnan, kadut ja ympäristön sekä projektitoiminnan, talousarviokehys alittui noin 440 000 euroa.

Kaupunkikehityksen talousarvion alitukselle löytyy useita selittäviä tekijöitä. Kadut ja ympäristö vastualueen talousarvioylitys oli ennakoitua pienempi (321 000 euroa) johtuen mm. pintauksiin ja joukkoliikenteeseen käytettävissä olleesta strategisesta rahoituksesta. Lisäksi alkuvuoden katujen talvikunnossapidosta aiheutunutta talousarvionylitystä on pyritty kaikin keinoin koko kaupunkikehityksen toimesta kuromaan umpeen loppuvuoden aikana. Lisäksi kaikki muut kaupunkikehityksen kehityksen vastualueet ovatkin alittaneet omat talousarvionsa.

Yrityspalvelut

Wirma yrityspalvelut auttaa yrittäjiksi aikovia yritysten perustamisessa ja yritystoiminnan kehittämisessä, kasvussa ja kansainvälistymisessä. Yrityspalveluita tuotetaan kaupungin omana toimintana ja lisäksi yhteistyötä muiden toimijoiden kuten rahoittajien, oppilaitosten, yrittäjäjärjestöjen ja yksityisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tiivistetään.

Wirma yrityspalveluiden ja Business Millin yhteistyötä syvennettiin Wirma yrityspalveluiden laajentuessa kampusalueelle. Wirman yritysneuvoja on 2 pvää viikossa tavattavissa Business Millin tiloissa IVH kampusella.

Toimialan omaa hanketoimintaa on jatkettu vihreän tulevaisuuden kehitys- ja hanketoiminnan osalta pääsääntöisesti Greenreality-palvelut yksikössä. Wirma yrityspalveluiden alla on muut elinkeinopoliittiset yrityskeskityshankkeet. Hanketoiminta tähtää kaupungin viihteyden lisäämiseen sekä uusien yritysten ja olemassa

olevien yritysten uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen.

Tori- ja tapahtumatoimintojen toteutustapa on ratkaistu siirtämällä nämä toiminnot Wirma yrityspalveluille. Kaupungin tavoitteena on tarjota toimiva infra ja palvelut, joita tapahtumien järjestäjät voivat hyödyntää. Wirman hallinnan alaisuudessa olevilla toreilla ja aukioilla tapahtumia oli 138 kpl pl. kesäkonsertit.

Toimialalla otettiin käyttöön kumppanuusmalli eli määriteltiin tärkeimmät yritysasiakkaat ja nimettiin asiakasvastaavat, jotka ovat heihin säännöllisesti yhteydessä. Myös yritys-/liiketoiminnan päätoimialoille nimettiin yhteyshenkilöt. Yhteyshenkilö/yritysneuvojan toimialakohtaisen osaamisen kasvattaminen konkretisoituu lisääntymällä tuottaviksi teoiksi, mikä mahdollistaa asiakkaan liiketoiminnan tukemisen lisäksi liiketoiminnan kehittämisen elinvoimaisemmaksi.

Wirman ja Business Millin päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle. Tätä työtä tehdään yhteistyössä toimialan muiden vastuualueiden, kaupunkikonsernin, alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Lappeenrantaan perustettiin vuonna 2019 yhteensä 307 yritystä, mikä on 2 % vähemmän kuin 2018. Selkein ilmiö uusyritysten kentässä vuonna 2019 oli ns. kevytyrittäjyys-palveluiden huima lisääntyminen. Näitä laskutuspalveluita hyödyntävät uudet ns. kevytyrittäjät eivät näy perustettujen yritysten tilastoissa. Wirman tuella perustettiin 80 uutta yritystä, mikä on 15 % laskua edellisvuoteen. Kaikista alueelle perustetuista yrityksistä noin 26 % käytti Wirman palveluita. Uusien yritysten työllisyysvaikutuksen alueelle arvioidaan olevan vuonna 2019 noin 110 uutta työpaikkaa. Merkittävää on, että Suomen Uusyrityskeskusten tekemän selvityksen perusteella Wirman uusyritysasiakkaista yli 90 % oli toiminnassa 3 vuoden jälkeenkin. Vuosien 2017–2019 työllisyysvaikutus Wirman tuella perustettujen yritysten osalta on siten arviolta 650–660 uutta työpaikkaa Lappeenrannan seudulla. Tämän lisäksi 157 toiminnassa olevaa yritystä tuli Wirma yrityspalveluiden piiriin. Näiden työllisyysvaikutuksen arviointi on vielä kesken. Wirman kirjauskäytännön mukaan vuonna 2019 Wirma yrityspalveluilla oli yhteensä 1 219 asiakaspalvelutapahtumaa.

Business Mill palvelun tuella perustettiin 9 yritystä sekä 2 uutta liiketoimintakonseptia olemassa oleviin yrityksiin. Tämän lisäksi 61 toiminnassa olevaa yritystä tuli Business Mill palveluiden piiriin. Vuonna 2019 Business Mill palveluilla oli yhteensä 1136 kpl asiakaspalvelutapahtumaa, sisältäen ilman y-tunnusta olevat tiimit 52 kpl. Työllisyysvaikutusten arvio on vielä kesken, mutta karkea arvio on 26 htv.

Vuoden 2019 keskimääräinen työttömyysaste oli 10,1 %, mikä on 1,3 prosenttiyksikköä parempi kuin vuonna 2018. Joulukuun 2019 lopussa alle 25-vuotiaita työttömiä oli 580 (622 v. 2018). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä laski 19,9 %, ollen 620.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun painopiste on ollut keskustan kehittämiseen liittyvissä asemakaavamuutoksissa sekä keskusta-alueen lähivyöhykkeen kehittämishankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskustan palvelujen monipuolistumisen, kaupunkirakennetta yhä tiivistävän rakentamisen sekä yritystonttien toimivuuden ja riittävyden. Kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja tiivistämisessä keskeisenä toimintatapana on ollut osallistava ja vuorovaikutteinen suunnittelu.

Vuonna 2019 hyväksyttiin tiivistävään asuinrakentamiseen liittyviä asemakaavamuutoksia (mm. Metodistikirkko, Pikisaari ja Matkamiehenkatu). Lisäksi hyväksyttiin useita yritystoimintaan liittyviä asemakaavahankkeita (mm. Joutsenon Voimakaari, Outotec, Honkalahden sahan alue, Joutsenon K-market, Mustolan kaupanalue), palveluverkkoon liittyviä (Lappeen koulu) sekä kaksoisraidehankkeeseen liittyviä kaavamuutoksia Joutsenossa sekä keskustaa-ajamassa.

Valmistelussa vuoden aikana oli useita merkittäviä keskustan alueen kehittämiseen liittyviä hankkeita mm. Rakuunamäki, Pormestarinkortteli, Weeran kortteli, Raatihuoneen kortteli, Kinnusentalo sekä yritysalueiden kehittämiseen liittyviä asemakaavamuutoksia (Tullitie, Lentokentäntie, Puhakankadun alue). Lisäksi valmisteltiin itäisen paloaseman asemakaavaa. Asemansuunnitelman laatimisella ja tulevina vuosina asemakaavamuutoksia. Lisäksi valmistelussa on useita asemakaavamuutoksia (mm. Martikanpellon koulu, Kanavan-

suun koulu, Patruunankatu), joiden tavoitteena on tutkia palvelutuotannosta vapautuneiden alueiden uusi käyttö huomioiden kohteiden suojeluarvot.

Keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen on edennyt ja siihen liittyvistä selvityksistä ovat valmistuneet mm. pysäköintiselvitys, keskusta-alueen kaupallinen selvitys ja modernin arkkitehtuurin selvitys.

Lappeenrannan keskustaajaman osayleiskaavoista hyväksyttiin Läntinen osa-alue. Valmistelussa ovat keskustaajaman eteläisen alueen 2 vaihe sekä vihreä teemayleiskaava Horisontti.

Maaomaisuuden hallinta

Kaupunkirakenteen sisältä, valmiin kunnallistekniikan piiristä, on yksityisiltä maanomistajilta ostettu kiinteistöjä sekä Lappeenrannan että Joutsenon keskustaajamista.

Maaomaisuuden hallinta luovutti rakentajille 23 omakotitonttia, 3 rivitalotonttia ja 13 yritystonttia.

Paikkatietopalveluissa 3D-kaupunkimallin käyttöönottoa jatkettiin mobiililaserkeilauksella ja katunäkymäkuvausella.

Pilaantuneita maita kunnostettiin Mustolassa (Lauritsalan vanhan yhdyskuntajätteen kaatopaikan toinen vaihe) sekä pienissä kohteissa ympäri kaupunkia puistoissa ja ranta-alueilla.

Kadut ja ympäristö

Rakennuttamisessa on noudatettu suunniteltua työohjelmaa keskittyen liikenneturvallisuutta parantaviin sekä korjausvelkaa vähentäviin kohteisiin, esimerkiksi Koulukadun ja Urheilukadun uudistaminen, jolla saatiin eroteltu pyörätie keskustan ja keskussairaalan välille. Liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisesti onnettomuuksien vähentymistä. Vuonna 2019 ei tapahtunut yhtään kuolemaan johtanutta onnettomuutta kaupungin katuverkolla.

Keskustan alueella pysäköintiä on selvitetty ja siihen liittyen on oltu mukana pysäköintiselvityksen teossa kaupunkisuunnittelun kanssa. Ratkaisuja pysäköintipoliittikan muuttamiseksi ei ole vielä kuitenkaan tehty.

Kunnossapidon asukastyytyväisyyskyselyssä on saatu (asteikko 1-5, tavoite > 3) liikennealueiden ylläpidossa 3,28 (vuosi 2018, 3,05), puistojen hoidossa 3,71 (3,46) ja katuvalaistuksessa 4,11 (4,07). Alkuvuoden runsasluminen talvi vaikutti kunnossapidon talouteen, mutta loppuvuoden lauha keli tasoitti sitä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2019 joukkoliikennepoliittisen ohjelman ohjaamaan joukkoliikenteen kehittämistä. Paikallisliikenteen vuonna 2020 alkava sopimuskausi kilpailutettiin ja siinä kustannukset nousivat hieman aikaisempaan sopimukseen nähden. Paikallisliikenteen matkustajamäärä nousi vuonna 2019 edelliseen vuoteen verrattuna 5,8 % ollen 1 777 558 matkustajaa.

Kadut ja ympäristö piti alkuvuonna 2019 koko vastuu- aluetta koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotte- luiden lopputuloksena irtisanottiin kahdeksan henkilöä sekä lopetettiin korjaamotoiminnot omana työnä siir- tyen niissä palveluostoihin. Kunnossapidon varikko muutti myös uudempiin tiloihin Pikkalanlähteenka- dulle.

Hulevesijärjestelmä siirtyi vuoden 2019 alusta kaupun- gin omistukseen. Tämä on lisännyt vastuualueen työtä sekä kustannuksia. Hulevesi-investointeihin varattu miljoona euroa ylittyi noin 540 000 eurolla, mikä on ka- tettu yhdyskuntatekniikan muusta rakentamisesta. Käyttötalouteen liittyvät hulevesitehtävät on hankittu Lappeenrannan Energiaverkoilta ostopalveluna kiinte- ällä hinnalla vuoteen 2023 asti. Hulevesijärjestelmään liittyvää osaamista tulisi lisätä kaupunkiorganisaatioon.

Vastuualueen taloutta paransi pintaustason nostoon (400 000€) sekä joukkoliikenteen kehittämiseen (220 000€) saatu strategiarahoitus, mutta niistä huoli- matta talousarvio ylittyi yli 320 000 eurolla.

Projektitoiminta ja Greenreality palvelut

Toiminta tukee asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutok- sen hillintään ja energiamurrokseen sopeutumiseen. Toimenpiteenä on konsernin energiatehokkuussopi- muksen toteuttaminen, uusiutuvan energian käytön edistäminen, liikenteen päästöjen alentaminen, uuden tekniikan kehittäminen, asukkaiden sekä yritysten neu- vonta sekä viestintä. Toimintaa toteutetaan verkostoi- tumisen sekä hankkeiden avulla. Vuonna 2019 käynnis- tettiin ilmasto-ohjelman laadinta Lappeenrannan kau- pungille.

Pien-Saimaan ja muiden vesistöjen kunnostustoimenpiteitä jatketaan. Toimenpiteinä ovat uusien tekniikoiden kehittäminen, kosteikkojen hoitosuunnittelu ja hoidon edistäminen, metsätalouden vesiensuojelun edistäminen, uusien vesiensuojeluratkaisujen kehittäminen sekä viestintä ja tutkimus.

Lappeenranta sijoittui EU Green Leaf kilpailussa kolmanneksi. Green Leaf titteliä päätettiin hakea uudelleen vuodeksi 2021 ja hakemus jätettiin lokakuussa 2019.

Greenreality-internetsivut on uudistettu vuoden aikana. Greenreality viestintä on vakiintunut ja sosiaalisen median viestintäkanavien seuraajamäärät ovat kasvaneet.

Maaomaisuuden tuotot

Maaomaisuuden tuotot koostuu kiinteistöjen myynistä, tonttien jalostuksesta ja maankäyttösopimuksista. Kiinteistöjen myyntituotot olivat vuonna 2019 yhteensä 1 497 000 euroa, joka jää 3 000 euroa talousarviossa asetusta tavoitteesta.

Vuonna 2017 maaomaisuuden tuotoista kohdennettiin 2 575 000 euroa uusien myytävien tonttien muodostamiseen vuosille 2018–2021. Tonttien jalostuksen osalta vuoden 2019 talousarvio alittui 471 000 eurolla.

Maankäyttösopimuksista saatu korvaus 472 000 euroa tuloutetaan kirjanpitol teknisistä syistä maaomaisuuden tuottoihin. Korvausta vastaavalla summalla on tehty maankäyttösopimusten mukaiset investoinnit.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu ja päätöksen teko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Työ on alkanut 2016 syksyllä ja jatkuu edelleen. Työmäärä on suuri ja se tarkoittaa käytännössä kaikkien rakennusten tarkastelua. Työ on edistynyt kuitenkin odotusten mukaisesti, vaikka tulostavoitetta ei ole saavutettu. Ensimmäinen vaihe eli tietokantojen vertailu on saatu valmiiksi ennakkoon jo kesäkuussa 2019. Jatkossa tutkimukset siirtyisivät maastoon. Neuvottelut

maastokäyntien resursseista ja rahoituksesta on kesken. Loput maastotarkastukset ja niiden läpikäyminen on hidasta, johtuen rakennusten suuresta lukumäärästä ja alueena on koko kaupunki. Työn loppuun saattaminen edellyttää vuosien työpanosta.

Rakennusvalvonnan toiminta toteutui ennakoidusti mutta taloustavoitetta ei saavutettu. Rakennusvalvonnan vastuualueella on oma talousarviokehyksensä. Rakennusvalvonnan tulee kattaa toimintansa saaduilla tuloilla.

Rakennusvalvonnan toimintatuotot jäivät 104 000 euroa alle talousarviossa asetetun tavoitteen, koska suurien hankkeiden aloittaminen ei toteutunut vuonna 2019. Tuloihin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa suoraan vaan tulot vaihtelevat yleisen talustilanteen ja hankkeiden toteutusaikataulujen mukaan. Ja vaikka rakennusvalvonnan kulut toteutuivat talousarviota pienempinä, jäi rakennusvalvonta toimintakatetavoitteestaan 84 000 euroa.

Tilakeskus

Vastuu kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista ja hoidosta siirtyi Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:lle ja joltain osin Lappeenrannan Yritystila Oy:lle 1.6.2017 alkaen valtuustokauden alussa toteutetun organisaatiomuutoksen yhteydessä. Kaupungin omistamat rakennukset jäivät 2017 toteutetun muutoksen yhteydessä edelleen Tilakeskuksen taaseeseen.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy teki vuonna 2017 Lappeenrannan kaupungin kanssa sopimuksen toimintalojen hallinnoinnista ja hoidosta. Sopimuksen mukaan yhtiö huolehtii kaupungin omistuksessa ja kaupungin omien toimialojen käytössä olevien kohteiden hallinnoinnista ja hoidosta.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy sai verohallinnolta ennakkoratkaisun eräisiin verotuksellisiin kysymyksiin vuonna 2017. Saatu ratkaisu ei kaikilta osin tukenut tavoiteltua toiminta-ajatusta ja vero-hallinnon ennakkoratkaisupäätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus antoi päätöksen alkuvuodesta 2018. Hallinto-oikeus ei muuttanut verohallinnon ennakkoratkaisua ja päätökseen päätettiin hakea valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Korkein hallinto-oikeus myönsi yhtiölle valitusluvan tuloverotuksen menopuolta koskevassa asiassa ja antoi päätöksensä 27.9.2019. KHO tutki asian ja kumosi hallinto-oikeuden ja verohallinnon päätökset sekä poisti ennakkoratkaisun. KHO:lla ei ollut edellytyksiä antaa asiassa uutta ensiasteen päätöstä eli ennakkoratkaisua, koska ennakkoratkaisuhakemuksessa esitetyt tiedot olivat monilta osin täydentyneet ja tarkentuneet asian hallinto-oikeus- ja KHO-vaiheissa. Tällä hetkellä ollaan laatimassa oikaisuvaatimuksia verotuksen oikaisulautakunnalle vuoden 2017 verotuksesta koskien Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:tä ja Lappeenrannan Yritystila Oy:tä.

Suunnittelemtomien veroseuraamusten minimoimiseksi ja muutoksenhaun ajaksi kaupunginhallitus päätti, että 1.1.2018 alkaen kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat uudisrakennukset ja omassa käytössä olevien rakennusten peruskorjaus- ja pieninvestointihankkeet tehdään kaupungin omaan taaseeseen. Käyttötalouteen kirjattavat vuosikorjaustoimenpiteet päätettiin niin ikään tehdä 1.1.2018 lukien kaupungin lukuun. Edelleen myös rakennusten ylläpito- ja kunnossapitotehtävien järjestämisestä vastaaminen siirrettiin Lappeenrannan kaupungin tilakeskuksen tehtäväksi siltä osin kuin kohteet ovat kaupungin oman palvelutuotannon käytössä.

Tilakeskuksen järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy -konsernin yhtiöiltä, Lappeenranta -konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lappeenrannan Toimitilat Oy vastaa Tilakeskuksen toimintaan liittyvien tavoitteiden saavuttamisesta. Vuonna 2019 kaupunginvaltuustoon nähden sitovat, Tilakeskuksen toimintaan liittyvät tavoitteet oli asetettu Lappeenrannan Toimitilat Oy:lle. Valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteuma on raportoitu Lappeenrannan Toimitilat Oy:n tilinpäätöksessä.

Tilakeskuksen toimintatuotot vuonna 2019 olivat yhteensä 31 274 000 euroa. Tilakeskuksen toimintakate vuonna 2019 oli 11 132 000 euroa. Tilakeskuksen tilikauden tulos vuonna 2019 oli -6 139 000 euroa. Vuonna 2020 kuten myös vuosina 2021–2022 toimintatuottojen arvioidaan asettuvan n. 38 milj. euron tasoon. Talousarvion mukaan toimintakatteen arvioidaan olevan vuosina 2020, 2021 ja 2022 noin 18,1 milj. euroa.

Investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020 -2022

Investointihankkeiden osalta vuonna 2019 tapahtui paljon. Vuoden 2019 aikana taloinvestoinneista valmistuivat Keilahalli-urheilutalon peruskorjaus sekä Hovinpellon päiväkodin uudisrakennus. Ennen vuoden 2019 Kalevan kisoja valmistui myös vuonna 2018 käynnistynyt Kimpisen urheilukeskuksen katsomoiden ja sosiaalityötilojen korjaus.

Vuonna 2019 painopiste siirtyi isojen rakennushankkeiden valmistelusta vähitellen rakennushankkeiden toteutukseen. Joutsenon koulun rakentaminen käynnistyi ja Lauritsalan koulu hankkeen puitesopimus, urakkasopimus ja 20 vuoden palvelusopimus allekirjoitettiin. Lauritsalan koulu toteutetaan elinkaarihankkeena. Kesämäenrinteen koulun peruskorjaukseen liittyvä purkutyö on valmistunut ja rakennustyö on käynnistynyt vuoden 2020 puolella. Sammotalolle asetettuihin tavoitteisiin haettiin ratkaisuja arkkitehtuurikilpailun kautta. Hankkeen valmistelu etenee keväällä 2020 sen jälkeen kun sen mitoitus on tarkentunut uuden palveluverkkoratkaisun myötä. Keskustan päiväkotihanke, uusi Snellmanin päiväkotito on lykkääntynyt ja hankesuunnitelma on toimielimissä päätettävänä vuoden 2020 alussa. Myös Kourulan päiväkotihanke on lykkääntynyt.

Hankkeiden suunnittelussa on pyritty huomioimaan valtuuston asettamat vaatimukset koskien tilantehokkuuden, muuntojoustavien rakenneratkaisujen sekä kokonaistaloudellisesti edullisimman toteutus- ja omistussmallin hakemista.

Hovinpellon päiväkotihankkeen toteutuskustannukset 3,339 milj. euroa ylitti toteutuskustannusarvion 3,15 milj. euroa. Lappeenrannan keilahalli-urheilutalon toteutuskustannukset alittanevat toteutuskustannusarvion. Muulta osin rakennushankkeet ovat edenneet pääosin kustannusarvioiden puitteissa. Hankkeille oli tietoisesti asetettu varsin tiukat kustannustavoitteet vuoden 2019 talousarviossa ja hankkeiden rahoitusta jouduttiin tarkentamaan.

Väistötilat

Keilahalli-urheilutalon tarpeisiin oli vuonna 2018 vuokrattu tilat Family Center -kauppakeskuksesta peruskorjauksen ajaksi kesäkuun 2019 loppuun asti. Liikuntatilojen luovuttua tiloista kesäkuussa tilat rakennettiin Kesämäen koulun Kesämäenrinteen yksikön väistötilaksi Kesämäenrinteen rakennuksen peruskorjauksen ajaksi.

Family Centerin koulutiloissa oli syyslukukauden aikana akustiikkaan liittyviä ongelmia, mutta ongelmat saatiin ratkottua kevätlukukauden 2020 alussa. Joutsenon koulu siirtyi syyslukukauden 2019 alkaessa rakennustyön ajaksi Imatralle Saimaan Ammattikorkeakoulu Oy:n tiloihin.

Sisäilmaongelmat

Sisäilmatyöryhmän käsittelyssä oli vuonna 2019 erityisesti Joutsenon koulukeskus, Korvenkylän koulu, Lauritsalan koulu sekä Skinnarilan koulun väistötilat Suomen Yliopistokiinteistöjen tiloissa. Näistä Joutsenon koulukeskus muutti syyslukukauden alussa 2019 väistötiloihin Imatralle uuden koulun rakennusprojektin käynnistyttyä kesällä rakennuksen purkutöillä. Korvenkylän koulun muuttoa väistötiloihin valmisteltiin siten, että se toteutuu suunnitelman mukaan maaliskuussa 2020. Lauritsalan koulun tilanne oli tiivistyskorjausten jälkeen kohtuullinen, mutta se alkoi heikentyä vuoden 2019 aikana. Skinnarilan koulun väistötiloissa yliopistolla koettiin ongelmia, joiden epäiltiin liittyvän sisäilmaan, mutta kiinteistönomistaja, Suomen Yliopistokiinteistöt, on kuitenkin reagoinut ongelmiin asianmukaisesti.

Armilan paloaseman tilanne nousi aivan loppuvuonna 2019 sisäilmatyöryhmän asialistalle ja toimenpiteet sen johdosta ovat vasta valmistelussa. Uuden paloaseman valmistuminen suunnitellussa aikataulussa on kuitenkin hyvin tärkeää.

Muiden kohteiden osalta sisäilmatyöryhmässä oli lähinnä satunnaisia mainintoja.

Sisäilmaongelmia on ratkaistu monin keinoin kuten siivousta tehostamalla, ilmanvaihtoa säätämällä ja tiivistyskorjauksilla.

Uudisrakentamisen ja peruskorjausten sekä muiden välittömien toimenpiteiden johdosta sisäilmaongelmat on saatu aikaisempaa paremmin hallintaan.

Energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käyttö

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 % sopimuskauden aikana. Energiatehokkuusvaatimukset ovat ohjanneet sekä investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta että myös ylläpitoa.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Elinvoima ja kaupunkikehitys		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit				
Korjausvelan määrä	Yritysassiakkaiden tyytyväisyys	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			Työssäkäyvien määrän kasvu			Henkilöstötyytyväisyys			Lainat/asukas				
2021 -0 %	2033 -50 %	2021 4	2033 4,2	2017 52,3 %	2021 55 %	2033 60 %	2017 28 700	2021 30 000	2033 32 000	2017 3,69	2021 3,85	2033 4	2017 7 146	2021 8 500	2033 7 500
		Luottamus kunnan päätöksentekoon			Yritysimagon parantuminen			Asiakkaan palveluun käyttämä aika			Hukkatyöhön kuluvat htv:t				
		2017 2,9	2021 3,5	2033 4	2017 29	2021 14	2033 7	2017 x	2021 -50 %	2033 -75 %	2017 x	2021 -50 %	2033 -75 %		
18. Kasvua yrityksille		Asiakaslähtöinen palveluprosessi			Yritysassiakkaiden palvelun parantuminen			Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen			Hukkatyön väheneminen				
		Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta			Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa			Asiakkaan käyttämä aika puolittuu			Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu				
19. Toimiva infra		Turvallinen infra			Asumisen hinta			Häiriöttä toimiva infra			Korjausvelka ei kasva				
		Onnettomuuksien määrä vähenee			Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa			Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä			Korjausvelan määrä				
20. Tehokas kaupunkirakenne		Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun			Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta			Maankäytön digipalvelujen laajentuminen			Maaomaisuuden tuottojen kasvu				
		Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä			Uudet asuintontit/ infrakulut			Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu			Maaomaisuuden tuotto				
21. Merkityksellinen ympäristö		Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä			Houkutteleva kaupunkikiva			Osallistava suunnittelu			Puistojen ja katujen hoitokulut alle kansallisen keskiarvon				
		Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa >3			Asukas- ja imagokyselyn tulokset			Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät			Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö				

18. Kasvua yrityksille

Siirrytään toimintatapaan, jossa kaupungin kanssa asioivat yritykset segmentoidaan ja räätälöidään palvelurajapinnat sille osalle palveluiden käyttäjiä, jotka edustavat 100 yritystä. Kaikki yritykset jaetaan segmentteihin, joista valitaan nuo 100 edustajaa. Tavoitteena on, että nuo 100 yritysasiakasta saa valtuustokauden loppuun mennessä haluamansa palvelun siten, että yritysasiakkaan tarvitsee uhrata omaa aikaansa palvelun saamiseksi valituissa prosesseissa puolet siitä, mitä nyt. Valitaan pilottiprosessit ja toimintaa laajennetaan neljän vuoden aikana. Jatkossa saatuja tuloksia hyödynnetään asteittain kaikkiin yritysasiakkaisiin ja saatuja kokemuksia sovelletaan 3.sektorin toimijoihin, asukkaisiin ja matkailijoihin.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
18.1. Asiakslähtöinen palveluprosessi	Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta: Avainasiakaskysely: Yhteistyön kaupungin kanssa 3,70 > 3,71 > 4	3,72	Palveluprosessin ja -asenteen kehittäminen asiakslähtöisemmäksi aloitettiin kevään aikana mm. kumppanuusmallin lanseerauksella, avainasiakaskyselyn tuloksia toimeenpanemalla ja asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöä laajentamalla.
18.2. Yritysasiakkaiden palvelun parantuminen	Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa 100 > 100 > 100	58	Valituille avainasiakkaille toteutettiin avainasiakaskysely. Kyselyyn vastasi 58 yritystä. Tulokset analysoitiin, esiin tulleet yritysten tarpeet luokiteltiin jatkotoimenpiteitä varten. Suurin osa vastaajista (40%) koki tulevaisuuden näkymät positiivisena ja yhteistyön kaupungin kanssa hyvänä. Yrittäjien antama arvosa yhteistyölle oli 3,72. Lisäksi toteutettiin suunnittelutalkoot yhdessä yritysten kanssa.
18.3. Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Wirman uutiskirjeen tilaajamäärät 800 > 900 > 1 000	1 237	Wirman uutiskirjeen tilaajamäärää on saatu nostettua, tilaajia nyt 1237. Tilajamäärän kasvattamiseksi toteutettiin maksullinen somekampanja.
18.4. Hukkatyön väheneminen	Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu: Nestor CRM:n asiakastapahtumat 1 100 > 1 150 > 1 200	1 219	Asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöä laajennettiin 11 uudella käyttäjällä. Käyttöön oton tueksi järjestettiin yhteinen koulutustilaisuus sekä laadittiin selkeät käyttöohjeet. Toteutunut asiakastapahtumien määrä 1219, missä hieman nousua viime vuoteen. Etelä-Karjalan toimipaikkarekisterin ylläpidosta on päätetty luopua, ei ole jatkuvasti päivittyvä alusta, päivitys 1 krt / vuosi. Tilalle otettiin Taloustutka, joka päivittyy 2 vkon välein.

19. Toimiva infra

Korjausvelan määrä kertoo, paljonko verkostoihin ja yleisiin alueisiin olisi pitänyt investoida, jotta ne olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa syntyy, kun ennakoivasta kunnossapidosta tingitään ja tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä korjauksia. Kunnossapito on siis vähäisempää kuin rakenteiden kulumisen. Korjausvelka, rapistuminen, ilmenee mm. rikkoontuvana katuina ja vesijohtoina. Korjausvelkaa hallitaan siten, että alueellisesti saneerataan verkostot ja päivitetään alueen suunnitelmat ja asemakaavat. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Työt kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
19.1. Turvallinen infra	Onnettomuuksien määrä vähenee: Loukkaantumiseen tai kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee 45 > 35 > 26	37	Lappeenrannan liikenneturvallisuuksuunnitelman pienistä kiireysluokan 1/2 kohteista on toteutettu noin puolet (18 kpl:tta). Merkittävimpanä kohteena on tehty Koulukatu, Urheilukatu ja Taikina- mäen kiertoliittymän ympäristön parantaminen. Vuonna 2019 ei ole tapahtunut katualueella kuolemaan johtaneita onnettomuuksia (yksi suljetulla alueella ja yksi raideliikenneonnettomuus). Alustavasti 37 loukkaantumiseen ja 65 omaisuusvahinkoon johtanutta onnettomuutta, yhteensä 102 kpl:tta. Kokonaismäärä on 16 kappaletta enemmän kuin edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana.
19.2. Asumisen hinta	Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa: Kiinteistöveron kasvu/vuosi x > x > 360 000	120 000	Tietokantojen vertailu >120 m2 erojen osalta saatu valmiiksi. Lisäverokertymätaavoitetta ei saavutettu. Maastomittauksen toteuttamiseksi neuvottelut resursseista ja rahoituksesta ovat kesken.
19.3. Häiriöttä toimiva infra	Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä: Kunnossapidon palautemäärä 400 > 400 > 400	821	Varikko on muuttanut Pikkalanlähteenkadulle ja samassa yhteydessä käyty yhteistoimintaneuvottelut sekä toimintojen kehittämistä. Aurasikaluston sijaintitiedon hyödyntämisessä pilotoitu keväällä 2019 ja talvella 2019-2020 otettu käyttöön koko kalustolla. Vielä ei ole avointa näkymää järjestelmään. Kaupungin katualueet on lähes kokonaan kuvattu pintauksen tason määrittämiseen. Vuonna 2019 kunnossapidon palautteiden määrä on 821. Palautteiden käsitteilyaika (2019) keskiarvo 6pv 0h, mediaani 2pv 10h. Pääosa palautteista kohdistuu katujen ja väylien kunnossapitoon ja suuri määrä johtuu runsasluomisesta alkutalvesta.
19.4. Korjausvelka ei kasva	Korjausvelan määrä: Liikennealueiden ylläpitomittari 3,06 > 3,07 > 3,07	3,28	Pintauksia on tehty kesän 2019 aikana. Mikrosahauksen mahdollisuuksia on selvitetty yrityksen kanssa, vielä ei ole löytynyt toteutettavia kohteita. Katualueet on lähes kokonaan kuvattu pintauksen tason selvittämiseen.

20. Tehokas kaupunkirakenne

Maankäytön ohjelmakokonaisuudella tehostetaan maankäytön palveluketjua ja luodaan uusia toimintamalleja ja työkaluja sen seuraamiseen, arviointiin ja ohjaamiseen. Maankäytön tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Kaupungin kehittämiseen tarvittavat maa-alueet hankitaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja oikealla hinnalla. Alueiden kaavoitus mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittämisen ja maan arvon nousun. Toimenpidekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on tonttimaan kiertoajan ja jatkojalostamisen strategisen suunnittelun toimintatapojen kehittäminen. Esimerkiksi voidaan luoda toimintatapa, jolla kannustetaan yksityisiä ihmisiä myymään rakentamattomia tai jo rakennettuja, mutta käytöstä poistuneita tontteja eteenpäin. Toimenpiteillä tehostetaan olemassa olevien tonttien käyttöastetta ja vähennetään uuden infraverkon rakentamistarvetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää osallistavan suunnittelutavan menetelmiä ja mm. kaavatalouslaskennan työkaluja esim. eheyttämisen ja infrarakentamisen kustannusvaikutusten vertailun osalta.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
20.1. Asukkaiden osallistaminen kaupunki-suunnitteluun	Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä: Kaavoituksen asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä 400 > 500 > 600	845	Karttakyselyt käytössä monipuolisesti eri hankkeissa. Kaupunkimallin käyttäminen osallistamisessa valmisteluvaiheessa, ei vielä valmis työkalu vaan vaatii vielä kehittämistä ja kokeiluja. Työpaikkojen työtapoja on kehitetty ja kokeiltu käytännössä. Osallistutaan Kaikkien kaupunki -osallisuuden kehittämishankkeeseen.
20.2. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	Uudet asuintontit/ infrakulut: Uusien tonttien infraan käytetty €/vuosi x > x > 300 000	380 000 €	Maanhankintaa jatkettu kaupunkirakenteen sisältä. Asuintontteja jaettu eri puolilta kaupunkia 26 kpl ja yritystontteja 13 kpl. Green Horisontti ja Asemanseudun kehittämishankkeet ovat käynnistyneet ja etenevät.
20.3. Maankäytön digipalvelujen laajentuminen	Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu 90 % > 95 % > 100 %	90 %	Mobiilikeilaus kaduilla ja raiteilla tehty. Aineistoa käytössä ydinkeskustan alueelta. Osallistuminen kaupunkimallin internetjulkaisun kehitysprojektiin. Sähköinen allekirjoitusmahdollisuus tonttien kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin on käytössä.
20.4. Maaomaisuuden tuottojen kasvu	Maaomaisuuden tuotto miljoonaa euroa/vuosi 1,5 > 1,5 > 1,5	1,5 M€	Tontteja ja rakennuksia saatiin myytyä tavoitteen mukaisesti. Yritystonttien kysyntä on lisääntynyt. Omasta käytöstä vapautuneita koulu- ja päiväkotirakennuksia on saatu myytyä huutokaupat.comin kautta.

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näyttämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2019	Keskeisimmät tulokset 2019
21.1. Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa > 3 kyselytutkimuksen mukaan 3 > 3 > 3	3,7	Asukkaiden osallisuus suunnitteluhakkeisiin on lisääntynyt kaupunkisuunnittelu, kadut ja ympäristö sekä maaomaisuuden hallinta vastuualueilla. Keskustan kehittämissuunnitelman valmistelu etenee. Linnoituksen asemakaavaluonnoksen valmistelu on jatkettu.
21.2. Houkutteleva kaupunkikuva	Asukas- ja imagokyselyn tulokset: Tyytyväisyys rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen 3,5 > 3,75 > 4	3,46	Järjestettiin muraalitaidekilpailu yhteistyössä Kaakon taiteen kanssa ja taideteokset on toteutettu Kirkkokadulle. Keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen valmistelussa: pysäköintiselvitys, kaupallinen selvitys ja liikenneselvitys valmistuneet. Perusselvitysanalyysit työn alla. On järjestetty erilaisia työpajoja ja nettikyselyitä selvityksiin ja suunnitelmaan liittyen. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman päivittämisen käynnistetään vuoden 2020 kuluessa.
21.3. Osallistava suunnittelu	Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät 1 000 > 1 500 > 2 000	1 620	Vuonna 2019 kaupunkisuunnittelun asukastilaisuuksiin on osallistunut 845 henkilöä, joista erilaisiin lasten ja nuorten työpajoihin 255 henkilöä. Nettikyselyihin on osallistunut 775 henkilöä. Osallistavan työtavan käyttö on lisääntynyt katu ja ympäristö sekä maaomaisuuden hallinta vastuualueilla. On järjestetty työpajoja Kaikkien kaupunki -hankkeen kautta ja osallistuttu Unior-toimintaan.
21.4. Puistojen ja katujen hoitokulut alla kansallisen keskiarvon	Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö: Viheralueet €/neliö 0,58 > 0,58 > 0,55	0,50	Niittyverkostosuunnitelma tehty, toteutus alkaen 2020. Viheralueet 0,50€/m2 Katujen hoitokulut 1,24€/m2 Puistojen kunnossapito 0,5€/m2

Kaupunkikehityksen yhteiset 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-151	-216	-179	37
Toimintakate	-151	-216	-178	38

Yrityspalvelut 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	366	159	228	69
Toimintakulut	-995	-843	-768	75
Toimintakate	-629	-684	-540	144

Kaupunkisuunnittelu 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	135	80	207	127
Toimintakulut	-1 493	-1 443	-1 361	82
Toimintakate	-1 358	-1 363	-1 154	209

Maaomaisuuden hallinta 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	5 393	5 217	5 468	251
Toimintakulut	-2 408	-2 110	-2 050	60
Toimintakate	2 985	3 107	3 417	310

Kadut ja ympäristö 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	6 719	6 335	6 202	-133
Toimintakulut	-19 093	-18 539	-18 727	-188
Toimintakate	-12 374	-12 204	-12 525	-321

Projektitoiminta 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	320	979	369	-610
Toimintakulut	-465	-1 205	-535	669
Toimintakate	-145	-226	-166	60

KAUPUNKIKEHITYS YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	12 933	12 770	12 474	-296
Toimintakulut	-24 605	-24 356	-23 620	736
Toimintakate	-11 672	-11 586	-11 146	440
Poistot	-8 154	-300	-151	149
Tilikauden tulos	-19 826	-11 886	-11 297	589

MAAOMAISUUDEN TUOTOT YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 861	1 500	2 278	778
Toimintakulut	-1 242	-1 000	-542	458
Toimintakate	2 619	500	1 736	1 236

RAKENNUSVALVONTA YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	907	857	753	-104
Toimintakulut	-680	-769	-749	20
Toimintakate	228	88	4	-84

ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	17 701	15 127	15 504	378
Toimintakulut	-26 526	-26 125	-24 911	1 214
Toimintakate	-8 825	-10 998	-9 407	1 591
Poistot	-8 154	-300	-151	149
Tilikauden tulos	-16 979	-11 298	-9 557	1 741

TILAKESKUS YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	30 917	30 813	31 273	460
Toimintakulut	-19 229	-19 773	-20 141	-368
Toimintakate	11 688	11 040	11 132	92
Rahoitustuotot j	-1 173	-1 150	-1 001	149
Vuosikate	10 515	9 890	10 131	241
Poistot	-12 371	-14 289	-16 270	-1 981
Tilikauden tulos	-1 856	-4 399	-6 139	-1 740

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Perussopimuksen 2 § mukaisesti Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi, Eksote on järjestänyt erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, kansanterveys-työn ja sosiaalihuollon sekä ehkäisevän työn lakisääteiset palvelut. Perussopimuksen 22 § mukaisesti Eksote rahoittaa toimintansa jäsenkunnilta palvelusopimusten mukaisesti perittävillä maksuilla ja asiakkailta perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla tuloilla. Eksoten tulee järjestää palvelusopimusten mukaiset palvelut talousarvioon sisällytettävien tulojen puitteissa eikä jäsenkunnilta perittävien maksujen määrää voi talousarviovuoden aikana muuttaa, ellei jäsenkunnan kanssa siitä erikseen sovita.

Eksoten jäsenkunnat sopivat alkuvuodesta perussopimuksen ja maksuosuusmallin uudistuksesta. Maksuosuusmallin uudistuksesta ei päästy yhteisymmärrykseen, mutta perussopimus uudistettiin ja se hyväksyttiin kaupungin valtuustossa 9.12.2019. Uudistettu perussopimus tuli voimaan 1.1.2020 ja se vastaa kuntalain vaatimuksia ja antaa paremmat edellytykset kuntien omistajaohjaukselle. Uuden perussopimuksen mukaisesti kuntakohtaisista palvelusopimusneuvotteluista luovutaan ja siirrytään neuvottelumenettelyyn. Neuvottelumenettelyä sovelletaan vuoden 2020 alusta.

Vuoden 2019 palvelusopimus hyväksyttiin kaupungin hallituksessa vasta loppuvuodesta 28.10.2019. Kuntakohtainen vuotta 2019 koskeva palvelusopimusneuvottelu Lappeenrannan kaupungin ja Eksoten välillä pidettiin marraskuussa 2018. Palvelusopimusneuvotteluita päätettiin jatkaa vuoden 2019 puolella maakunta- ja soteuudistuksen kaaduttua. Lappeenrannan kaupungin kuulemistilaisuus pidettiin maaliskuussa ja varsinaiset palvelusopimusneuvottelut huhtikuun lopulla. Lappeenrannan kaupunginhallitus oli edellyttänyt, että palvelusopimuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että Eksote laatii uskottavan suunnitelman siitä, ettei kuntayhtymän taseessa ole vuoden 2020 lopussa merkittävää alijäämäkertymää, ja mainittuun tavoitteeseen päästään ilman jäsenkuntien maksuosuuksien olennaisia korotuksia. Eksote toimitti kaupungin palvelusopimuksen ja kaupungin edellyttämät liitteet lokakuun puolivälissä 2019.

Eksote käynnisti lokakuussa 2019 yt-neuvottelut, joiden tavoitteena on etsiä noin yhdeksän miljoonan euron säästöt verrattuna syyskuussa 2019 tehtyyn vuosienustetasoon. Henkilöstövähennystarpeen arvioitiin

olevan noin 105 henkilötyövuotta. Säästötavoitteen toteutuminen edellyttää henkilöstömenojen lisäksi myös muiden toiminnallisten säästöjen toteuttamista. Yt-neuvottelujen ratkaisuja odotetaan alkuvuodesta 2020.

Lappeenrannan kaupungin maksuosuus vuodelle 2019 oli 248.805.000 euroa, joka sisältää lisäostoja 483.177 euroa. Lisäostosumma ei ole muuttunut edellisestä vuodesta. Lappeenrannan kaupungin maksuosuus oli 312.000 euroa budjetoitua alempi vuosien 2016–2017 laskennallisten erien korjauksen sekä erikoissairaanhoidon ja muun toiminnan välisen jaon korjauksen vuoksi. Maksuosuus ei sisällä clearingin vaikutusta. Lappeenrannan kaupungin maksuosuus ei ole sisältänyt kaupungin hyvinvointi- ja sivistyspalvelut erillisistöjä Eksoten asiantuntijapanoksen ostamisesta lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja toimintamallien kehittämiseen. Näistä on laadittu erilliset sopimukset.

Eksote vuoden 2019 tulos on 6,7 miljoonaa euroa käyttösuunnitelmaa parempi. Alkujaan budjetin oli ennustettu olevan 7,9 miljoonaa alijäämäinen, mutta tilikauden alijäämä saatiin painettua 1,2 miljoonaan euroon. Positiivista budjettieroa syntyi erityisesti satunnaisista tuotoista, jotka toteutuivat 4,2 miljoonaa euroa käyttösuunnitelmaa suurempina. Eksote myi Työkunnan osakkeet, jonka vaikutus oli n. 2,5 miljoonaa euroa ja lisäksi laboratorion ja kuvantamisen HUS:n liiketoimintasiirron vaikutus vuodelle 2019 oli n. 3,3 miljoonaa euroa. Saita & Meita fuusion vaikutus oli 0,8 miljoonaa euroa.

Eksoten johdossa on tapahtunut merkittäviä henkilöstövaihdoksia, jonka seurauksena on käynnistetty strategian ja organisaation uudistamisen. Lisäksi Eksotella on ollut haasteita rahoituksen riittävydessä lakisääteisten palvelujen järjestämiseksi. Muun muassa yhteispäivystyksen toimivuudessa ja henkilöstön rekrytoinneissa on ollut suuria haasteita etenkin alkuvuodesta. Lääkärivajeesta alueella on kärsitty jo pitkään. Palvelut ovat toteutuneet kuitenkin pääosin palvelutakuun mukaisesti. Hoitoon pääsy erikoissairaanhoidossa on ollut Suomen kärkeä. Kotihoidossa käyntimäärät ovat kasvaneet, koska hoidon tarve ikääntyvälle väestölle kasvaa jatkuvasti. Kotihoidossa on tehty runsaasti kehittämistoimia AVIn huomautukseen liittyen.

Lappeenrannan kaupungin palvelusopimuksessa sovittu Ohjaamo sopimus on valmisteltu vuoden 2019

aikana yhteistyössä Te-palvelujen ja Eksoten kanssa. Sopimus allekirjoitetaan alkuvuodesta 2020. Työmarkkinatuen kuntaosuuden pudotus on huomioitu Eksoten budjetissa ja mahdollisen palautusmallille ei tarkemmissa selvityksissä ole todettu olevan tarvetta vaan työmarkkinatuen kuntaosuus pyritään ennakoimaan budjetissa.

Vastuu Lappeenrannan kaupungin sopimus- ja omistajaohjauksesta on vuonna 2019 kuulunut kaupunginhallitukselle. Palvelusopimuksen edellyttämät tietojen vaihto ja talousraportointi on toteutunut suunnitellusti.

Vuonna 2019 Sosiaali- ja terveystoimen omana toimintana myönnetty järjestöavustukset ja vähäraisten

lapsiperheiden harrastusavustukset ovat toteutuneet suunnitellusti. Harrastusavustustoimintamallia uudistettiin loppuvuodesta 2019 ja uutta mallia testataan vuonna 2020. Lisäksi Lappeenrannan kaupungin ja Me.-säätiön väliseen yhteistyösopimukseen liittyen Me.-talon toiminnan jatkon mahdollistamiseksi vuodelle 2019 osoitettiin 60.000 euron määrärahavaraus kertyneistä laskennallisista maahanmuuttokorvauksista.

Eksoten maksuosuus 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0		0
Toimintakulut	-246 478	-249 117	-245 601	3 516
Toimintakate	-246 478	-249 117	-245 601	3 516

Soster oma toiminta 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	127	0	94	94
Toimintakulut	-296	-340	-323	17
Toimintakate	-169	-340	-229	111

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ 1000 €				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	127	0	94	94
Toimintakulut	-246 774	-249 457	-245 925	3 532
Toimintakate	-246 647	-249 457	-245 830	3 627

MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA

LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI

Maakuntahallinnon valmistelu keskeytyi keväällä 2019. Päätymisen jälkeen on selvitetty ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien järjestämistä Etelä-Karjalan maakunnallisena organisaationa. Tästä raportti valmistui joulukuussa 2019.

Ympäristöterveydenhuollon osalta on siirrytty uuteen tietojärjestelmään, mikä on aiheuttanut haasteita toimintaan. Eläinlääkintähuollon palveluiden järjestämisessä on ollut haasteita huonosta sijaistilanteesta johtuen. Vakituisten työntekijöiden työn kuormittavuus on kasvanut merkittävästi, mikä on heijastunut mm. sairaspöissaoloina.

Ympäristönsuojelun tehtävät ovat lisääntyneet valtion lainsäädännön muutosten seurauksena. Vuoden 2019

aikana valvontaohjelma ei ole toteutunut suunnitellulla tavalla. Osittain tehtäviä on kuormittanut myös hankalat valvonta-asiat ja niihin liittyvät rikosasiat. Luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen sekä vieraslajien hävittämiseen on panostettu.

Hanketoimintaa on jatkettu vesistökunnostusten sekä ilmasto- ja energiahankkeiden osalta. Vesistökunnostusta on toteutettu Pien-Saimaan ohella myös Lemminkäisen Ylä-Kivijärvellä ja Jängynjärvellä. Ilmasto- ja energiahankkeista on Effect4Buildings sekä Kohti Hiilineutraalia Etelä-Karjalaa hankkeet meneillään. Projektitoiminta liittyy keskeisesti Puhdasta- ja kestävää strategiaan ja liittyy Greenreality-palveluiden järjestämiseen. Muukon pohjaveden pilaantumisen kunnostamista on jatkettu.

ETELÄ-KARJALAN MAASEUTUTOIMI

Maatilojen tukihakemusten käsittelyä on suoritettu tuikihaun vuosikellon mukaisesti. Maakuntahallinnon valmistelu keskeytettiin valtion toimesta keväällä. Toimintaa on jatkettu entisessä organisaatiossa ja entisellä

henkilöstöllä. Maatilojen talousvaikeudet ovat entisestään lisääntyneet, joka on erityisesti huomioitu henkilöstön koulutuksessa.

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen tehtävänä on vastata kaikissa olosuhteissa siitä, että pelastuslaitokselle säädetyt tehtävät suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytystä ja tehokkaasti.

Pelastustoimen osalta sitovana tavoitteena kaupunginvaltuustoon on, että pelastustoimen palvelutaso vastaa alueen onnettomuusuhkia ja pelastustoimen palvelut tuotetaan hyväksytyin palvelutasopäätöksen mukaisesti. Pelastustoimen palvelut on tuotettu vahvistetun palvelutasopäätöksen 2013 – 2020 mukaisesti ja valtuustokauden asettaman talouskehyksen puitteissa.

Pelastuslaitos saavutti onnettomuuksien ehkäisyn osalta pääsääntöisesti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Nopean avun turvaamisen osalta Etelä-Karjalan pelastuslaitos on saavuttanut pääsääntöisesti riskialueet toimintavalmiusaikavaatimusten mukaisesti. Pelastustoimintatehtävien määrä oli 7 % yli kolmen vuoden keskiarvon. Pelastuslaitos joutui riskiarvioinnin perusteella kohottamaan kesän sään ääri-ilmiöiden johdosta tarveperusteisesti useita kertoja pelastusvalmiutta. Taipalsaaren alueella kesäkuussa tapahtuneen laajan ja pitkäkestoisen turvetuotantoalueen tulipalo sekä kasvaneet muut hälytystehtävät lisäsivät pelastustoimintaan kohdistuvia menoja. Näistä johtuva toimintakatteen ylitys katetaan edellisten tilikausien ylijäämistä.

Hallitusohjelmassa on turvallisuuden osalta yhdeksi tavoitteeksi asetettu, että turvallisuuden tunne vahvistuu ja turvallisuusviranomaisten toimintakyky varmistetaan. Pelastustoimen osalta on hallitusohjelmaan kirjattu, että pelastustoimen järjestäminen siirretään sosiaali- ja terveystalouden kanssa 18 maakunnan tehtäväksi.

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HANKINTAPALVELUT

Hankintapalvelun yhteistoimintasopimuksessa ovat mukana Lappeenrannan konserni, Luumäki, Lemi, Savitaipale, Taipalsaari, Ruokolahti, Parikkala, Rautjärvi, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Saimaan Tukipalvelut Oy, Meidän IT ja talous Oy, Lappeenrannan seurakuntayhtymä.

Hankintapalvelut toimi toimintakertomusvuonna suunnitelman mukaisesti ja kilpailutti Lappeenrannan kaupunkikonsernin hankintoja ja vastasi maakunnallisesti sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta, sekä sopimustenhallinnasta. Lisäksi Hankintapalvelut antoi asiantuntijapalvelua, joka toteutettiin antamalla konsultaatiota ja tukea jäsenyhteisöille

Tarkempi selvitys pelastuslaitoksen toiminnasta esitetään pelastuslautakunnan vahvistamassa pelastuslaitoksen toimintakertomuksessa.

näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

Hankinnat Etelä-Karjalassa haltuun hanke toimi toimintakertomus vuonna. Hanke toi lisäresursseja hankintapalvelun toimintaan 2 hankintasuunnittelijaa ja hankinta-asiamiehen. Toimintakertomusvuonna järjestettiin 20 markkinavuoropuhelua joissa oli 333 osallistujaa. Hanke on edistänyt hankintojen aikaisempaa suunnittelua proaktiivisemmaksi ja lisäresursoinnin vuoksi myös lisännyt vuoropuhelua tilaajan ja toimijoiden välillä.

Etelä-Karjalan hankintapalvelut 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	326	315	340	25
Toimintakulut	-318	-315	-326	-11
Toimintakate	8	0	14	14

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 008	2 969	2 950	-19
Toimintakulut	-2 931	-2 989	-2 820	169
Toimintakate	77	-20	130	150

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	650	696	648	-48
Toimintakulut	-650	-696	-648	48
Toimintakate	0	0	0	0

Etelä-Karjalan pelastuslaitos 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	11 235	10 873	11 293	420
Toimintakulut	-11 111	-10 896	-11 607	-711
Toimintakate	124	-23	-314	-291

Aluekeskusohjelma				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	82	0	213	213
Toimintakulut	-82	0	-213	-213
Toimintakate	0	0	0	0

MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	15 300	14 853	15 444	591
Toimintakulut	-15 091	-14 896	-15 613	-717
Toimintakate	209	-43	-170	-127

MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUS

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 920	-7 059	-7 194	-135
Toimintakate	-6 920	-7 059	-7 194	-135

Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-159	-164	-168	-4
Toimintakate	-159	-164	-168	-4

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-236	-257	-236	21
Toimintakate	-236	-257	-236	21

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 267	-1 273	-1 272	1
Toimintakate	-1 267	-1 273	-1 272	1

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000€				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 928	-1 947	-1 951	-4
Toimintakate	-1 928	-1 947	-1 951	-4

MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUDET YHT				
	TP 2018	KS 2019	TP 2019	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 510	-10 700	-10 823	-123
Toimintakate	-10 510	-10 700	-10 823	-123

TULOSLASKELMAOSA

Miljoonaa euroa	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	26,7	-0,5	26,2	26,4	0,2
Maksutuotot	6,7	-0,2	6,6	6,5	0,0
Tuet ja avustukset	3,8	-0,1	3,6	5,9	2,2
Muut toimintatuotot	37,6	5,2	42,8	46,7	3,9
Toimintatuotot yhteensä	74,8	4,4	79,2	85,5	6,3
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-79,8	-0,9	-80,6	-82,4	-1,7
Eläkekulut	-17,2	0,0	-17,2	-17,5	-0,3
Muut henkilösivukulut	-2,8	-0,3	-3,1	-2,6	0,5
Henkilöstökulut	-99,8	-1,1	-100,9	-102,4	-1,5
Palvelujen ostot	-325,0	-1,3	-326,3	-317,1	9,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11,3	-1,1	-12,4	-11,9	0,5
Avustukset	-7,8	-1,6	-9,5	-9,8	-0,3
Muut toimintakulut	-32,2	-0,5	-32,7	-34,0	-1,3
Toimintakulut yhteensä	-476,2	-5,7	-481,9	-475,2	6,7
TOIMINTAKATE	-401,4	-1,3	-402,7	-389,7	13,0
Verotulot	301,6	-5,0	296,6	295,6	-1,0
Valtionosuudet	106,6	0,3	106,9	109,9	3,0
Korkotuotot	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0
Muut rahoitustuotot	4,3	1,0	5,3	5,5	0,1
Korkokulut	-3,8	1,0	-2,9	-2,2	0,6
Muut rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	8,0	2,0	10,0	10,7	0,7
VUOSIKATE	14,7	-3,9	10,8	26,4	15,6
Poistot ja arvonalentumiset	-20,9	-3,2	-24,1	-26,2	-2,1
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-6,2	-7,1	-13,3	0,2	13,5
Poistoeron muutos	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahastojen muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄ	-6,2	-7,1	-13,3	0,3	13,7

RAHOITUSOSA

Miljoonaa euroa	Talous- arvio	Talous- arvio- muutokset	Talous- arvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	14,7	-3,9	10,8	26,4	15,6
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	-1,5	-5,2	-6,7	-14,1	-7,4
Toiminnan rahavirta yhteensä	13,2	-9,1	4,1	12,4	8,2
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-53,4	-7,7	-61,1	-45,9	15,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,8	0,1	0,9	1,5	0,5
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8,5	0,0	8,5	9,6	1,1
Investoinnit, netto	-44,1	-7,6	-51,6	-34,8	16,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	-30,9	-16,6	-47,5	-22,5	25,0
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	9,9	0,0	9,9	10,0	0,1
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	83,7	11,6	95,3	70,0	-25,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-62,7	0,0	-62,7	-62,7	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	15,4	15,4
Lainakannan muutokset, netto	21,0	11,6	32,6	22,7	-9,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	-4,0	-4,0
Rahoituksen rahavirta	30,9	11,6	42,5	28,6	-13,9
Rahavarojen muutos	0,0	-5,0	-5,0	6,1	11,1

INVESTOINTIOSA

AINEETON OMAISUUS	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	50 000	82 000	132 000	583 897	-451 897
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	50 000	82 000	132 000	583 897	-451 897

KIINTEÄ OMAISUUS	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	2 200 000	2 204 000	4 404 000	3 204 038	1 199 962
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	2 200 000	2 204 000	4 404 000	3 204 038	1 199 962

YHDYSKUNTATEKNIikka	Talousarvio	Talousarvio- muutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	6 965 000	776 985	7 741 985	6 855 258	886 727
Hulevesiverkoston hankinta	16 400 000	0	16 400 000	16 418 077	-18 077
Tulot	0	0	0	313 649	313 649
Netto	23 365 000	776 985	24 141 985	22 959 686	1 182 299

*) Talousarviomuutos sisältää maankäyttökorvausten tuloutuksen 145.985 euroa

YMPÄRISTÖTOIMEN KAUPUNGIN TOIMINNOT	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	90 000	61 000	151 000	142 813	8 187
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	90 000	61 000	151 000	142 813	8 187

LIIKUNTAPAIIKKARAKENTAMINEN	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	950 000	545 000	1 495 000	822 195	672 805
Tulot	150 000	0	150 000	10 000	-140 000
Netto	800 000	545 000	1 345 000	812 195	532 805

IRTAIN OMAISUUS	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	700 000	0	700 000	615 096	84 904
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	700 000	0	700 000	615 096	84 904

ENSİKERTAINEN VARUSTAMINEN	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	1 035 000	328 000	1 363 000	797 219	565 781
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	1 035 000	328 000	1 363 000	797 219	565 781

ELINKEINOPOLIITTISET HANKKEET	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	1 000 000	-193 000	807 000	442 630	364 370
Tulot	0	0	0	153 985	153 985
Netto	1 000 000	-193 000	807 000	288 645	518 355

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	1 075 000	324 000	1 399 000	744 060	654 940
Tulot	635 000	143 000	778 000	383 846	-394 154
Netto	440 000	181 000	621 000	360 214	260 786

TALONRAKENNUS	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	23 265 000	3 568 000	26 833 000	15 318 764	11 514 236
Tulot	375 000	0	375 000	603 600	228 600
Netto	22 890 000	3 568 000	26 458 000	14 715 164	11 742 836

KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	8 500 000	0	8 500 000	9 642 470	1 142 470
Netto	-8 500 000	0	-8 500 000	-9 642 470	1 142 470

KAUPUNGIN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Talousarvio	Talousarvio- muutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	53 730 000	7 695 985	61 425 985	45 944 047	15 481 938
Tulot	9 660 000	143 000	9 803 000	11 107 549	1 304 549
Netto	44 070 000	7 552 985	51 622 985	34 836 497	16 786 488

*)Talousarviomuutos sisältää maankäyttökorvausten tuloutuksen 145.985 euroa

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus ¹⁾ N/B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Yhteiset palvelut	N	27 266	1 662	28 928	26 193	2 735	4 931	4 850	9 781	10 782	-1 001
Varaukset	N	3 750	1 995	5 745	4 133	1 612	0	0	0	1 315	-1 315
Kotikuntakorvaukset	N	2 966	0	2 966	2 891	75	600	0	600	776	-176
Lasten ja nuorten palvelut	N	101 829	682	102 511	103 872	-1 361	5 076	64	5 140	7 285	-2 145
Kulttuuripalvelut	N	10 717	312	11 029	10 875	154	1 212	-17	1 195	1 263	-68
Liikuntapalvelut	N	9 715	14	9 729	9 831	-102	1 667	0	1 667	1 781	-114
Kaupunkikehitys	N	24 785	-429	24 356	23 620	736	13 393	-623	12 770	12 474	296
Rakennusvalvonta	N	798	-29	769	749	20	899	-42	857	753	104
Tilakeskus	N	19 313	460	19 773	20 141	-368	30 813	0	30 813	31 273	-460
Maaomaisuuden tuotot	N	800	200	1 000	542	458	1 500	0	1 500	2 278	-778
Sosiaali- ja terveystuotot	N	249 384	73	249 457	245 925	3 532	0	0	0	94	-94
Maakunnall.palv.toim.maksuosuudet	N	10 617	83	10 700	10 823	-123	0	0	0	0	0
Maakunnallinen palvelutoiminta	N	14 246	650	14 896	15 613	-717	14 666	187	14 853	15 444	-591
Varaukset maakunnalliseen toim.	N	0	0			0	0	0			0
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B					0	301 575	-4 975	296 600	295 559	1 041
Valtionosuudet	B					0	106 600	300	106 900	109 860	-2 960
Rahoitustuotot ja -kulut	N	3 841	-975	2 866	2 271	595	11 841	1 025	12 866	12 985	-119
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA											
Aineeton omaisuus	N	50	82	132	584	-452	0	0	0	0	0
Kiinteä omaisuus	N	2 200	2 204	4 404	3 204	1 200	0	0	0	0	0
Talonrakennus	N	23 265	3 193	26 458	15 319	11 139	375	0	375	604	-229
Lpr seudun ympäristötoimi	N	90	61	151	143	8	0	0	0	0	0
Liikuntapaikkarakentaminen	N	950	545	1 495	822	673	150	0	150	10	140
Yhdyskuntatekniikka	N	23 365	777	24 142	23 273	869	0	0	0	314	-314
Irtain omaisuus	N	1 735	328	2 063	1 412	651	0	0	0	0	0
Elinkeinopoliittiset hankkeet	N	1 000	-193	807	443	364	0	0	0	154	-154
Etelä-Karjalan pelastuslaitos	N	1 075	324	1 399	744	655	635	143	778	384	394
Käyttöomaisuuden myynti	N	0	0	0	0	0	8 500	0	8 500	9 642	-1 142
RAHOITUSOSA											
Tulorahoituksen korjaukset	N	1 500	5 200	6 700	14 085	-7 385	0	0	0	0	0
Antolainauksen muutokset						0					0
Antolainasaamisten lisäykset	B	0	0	0	61	-61					0
Antolainasaamisten vähennykset	B					0	9 900	0	9 900	9 986	-86
Lainakannan muutokset						0					0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B					0	83 700	11 600	95 300	70 000	25 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	62 700	0	62 700	62 701	-1					0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0	0	0	0	0	0	0	0	15 386	-15 386
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	0	0	4 015	-4 015	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos	B	0	0	0	6 109	-6 109	0	4 639	4 639	0	4 639
YHTEENSÄ		597 957	17 219	615 176	610 394	4 782	598 033	17 151	615 184	610 402	4 782

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	2019	2018
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot	14 865 030,90	13 921 251,58
Maksutuotot	6 399 586,17	8 502 394,96
Tuet ja avustukset	5 857 090,65	5 528 037,68
Vuokratuotot	10 147 373,45	10 125 680,98
Muut toimintatuotot	8 780 680,65	3 788 453,01
Toimintatuotot yhteensä	46 049 761,82	41 865 818,21
Valmistus omaan käyttöön	876 633,70	1 083 022,21
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-82 950 047,86	-80 000 322,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-17 577 904,61	-16 770 871,27
Muut henkilösivukulut	-2 592 931,42	-3 007 504,67
Henkilöstökulut yhteensä	-103 120 883,89	-99 778 698,02
Palvelujen ostot	-304 936 980,22	-304 974 147,79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 890 166,93	-12 285 601,20
Avustukset	-9 757 075,60	-8 005 333,18
Vuokrat	-5 563 934,98	-5 303 812,84
Muut toimintakulut	-1 346 507,24	-1 113 038,88
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-436 615 548,86	-431 460 631,91
Toimintakate	-389 689 153,34	-388 511 791,49
Verotulot	295 558 759,13	290 688 634,05
Valtionosuudet	109 859 534,00	106 908 360,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7 519 696,31	8 317 789,89
Muut rahoitustuotot	5 464 868,95	4 479 103,02
Korkokulut	-2 245 763,25	-2 439 292,68
Muut rahoituskulut	-25 289,25	-448 086,41
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10 713 512,76	9 909 513,82
Vuosikate	26 442 652,55	18 994 716,38
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 266 866,34	-22 140 017,55
Arvonalentumiset	-3 979 503,24	-127 808,80
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-26 246 369,58	-22 267 826,35
Tilikauden tulos	196 282,97	-3 273 109,97
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	119 012,19	-351 821,29
Varausten lis (-) tai väh (+)	32 730,88	292 510,00
Rahastojen lis (-) tai väh (+)	0,00	48 262,38
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	348 026,04	-3 284 158,88

RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	26 442 652,55	18 994 716,38
Tulorahoituksen korjaukset	-14 085 057,07	5 992 719,75
	<u>12 357 595,48</u>	<u>24 987 436,13</u>
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-45 944 046,72	-23 631 376,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 465 079,24	1 912 523,62
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 642 470,44	2 962 244,67
	<u>-34 836 497,04</u>	<u>-18 756 608,55</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-22 478 901,56	6 230 827,58
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-60 675,00	-24 525,00
Antolainasaamisten vähennykset	9 986 456,05	576 947,79
	<u>9 925 781,05</u>	<u>552 422,79</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 000 000,00	20 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-62 709 008,67	-32 585 660,78
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 385 895,43	-808 688,02
	<u>22 676 886,76</u>	<u>-13 394 348,80</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	919 206,14	37 274,97
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 408,46	-6 610,92
Saamisten muutos	-1 551 222,63	6 353 580,65
Korottomien velkojen muutos	-3 378 388,86	7 275 753,42
	<u>-4 014 813,81</u>	<u>13 659 998,12</u>
Rahoituksen rahavirta	28 587 854,00	818 072,11
Rahavarojen muutos	6 108 952,44	7 048 899,69
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	44 104 532,39	37 995 579,95
Kassavarat 1.1.	37 995 579,95	30 946 680,26
	<u>6 108 952,44</u>	<u>7 048 899,69</u>

TASE

VASTAAVA

TASE 31.12.2019

TASE 31.12.2018

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	64 500,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	419 530,01	931 284,25
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	484 030,01	931 284,25

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	57 810 238,41	54 921 014,21
Rakennukset	138 741 323,77	149 110 778,94
Kiinteät rakenteet ja laitteet	85 409 434,44	71 619 973,06
Koneet ja kalusto	3 860 639,83	3 376 787,43
Muut aineelliset hyödykkeet	145 054,03	145 054,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 883 658,28	9 117 450,37
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	304 850 348,76	288 291 058,04

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	98 768 100,42	98 357 136,72
Muut lainasaamiset	119 769 109,36	129 755 565,41
Muut saamiset	328 195,25	267 520,25
Sijoitukset yhteensä	218 865 405,03	228 380 222,38

Pysyvät vastaavat yhteensä

524 199 783,80

517 602 564,67

Toimeksiantojen varat

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	152 539,25	151 706,35
Toimeksiantojen varat yhteensä	152 539,25	151 706,35

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Valmiit tuotteet	72 324,65	67 916,19
Vaihto-omaisuus yhteensä	72 324,65	67 916,19

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset	2 671 862,49	2 704 742,06
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	2 671 862,49	2 704 742,06

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 836 481,85	2 919 150,48
Lainasaamiset	105 048,26	120 460,44
Muut saamiset	2 301 481,26	3 994 657,19
Siirtosaamiset	1 505 136,16	129 777,22
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 748 147,53	7 164 045,33

Rahoitusarvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset	44 104 532,39	37 995 579,95
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	44 104 532,39	37 995 579,95

VASTAAVA

579 949 190,11

565 686 554,55

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	217 299 061,75	217 299 061,75
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	59 209 466,45	62 493 625,33
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	348 026,04	-3 284 158,88
Oma pääoma yhteensä	276 856 554,24	276 508 528,20

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	2 308 006,05	2 427 018,24
Vapaaehtoiset varaukset	261 060,12	293 791,00
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	2 569 066,17	2 720 809,24

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	1 224 371,55	1 452 347,05
Muut pakolliset varaukset	9 815 791,15	15 740 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	11 040 162,70	17 192 347,05

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	1 348 679,14	428 640,10
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 348 679,14	428 640,10

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Joukkovelkakirjalainat	60 000 000,00	45 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	72 250 000,00	46 383 352,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 923,86	6 234,65
Muut pitkäaikaiset velat	31 259 365,07	31 287 819,10
Pitkäaikaiset velat yhteensä	163 511 288,93	122 677 405,75

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	45 000 000,00	70 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 086 457,21	12 704 768,00
Lainat julkisyhteisöiltä	4 310,80	4 240,68
Lainat muilta luotonantajilta	43 981 541,61	30 548 751,39
Saadut ennakot	631 990,00	717 995,48
Ostovelat	8 114 800,78	8 831 190,89
Muut lyhytaikaiset velat	1 778 039,76	1 828 470,00
Siirtovelat	19 026 298,77	21 523 407,77

Lyhytaikaiset velat yhteensä	124 623 438,93	146 158 824,21
------------------------------	----------------	----------------

VASTATTAVAA**579 949 190,11** **565 686 554,55**

KONSERNITULOSLASKELMA

	2019 €	2018 €
Toimintatuotot	343 788 391,12	386 828 270,76
Toimintakulut	- 689 707 125,72	- 716 529 610,30
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	175 654,98	- 259 502,89
Toimintakate	- 345 743 079,62	- 329 960 842,43
Verotulot	292 734 351,74	288 084 582,34
Valtionosuudet	124 236 859,40	120 593 020,39
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	125 642,35	135 066,81
Muut rahoitustuotot	639 544,78	330 554,40
Korkokulut	- 4 646 857,17	- 4 751 394,11
Muut rahoituskulut	- 139 500,79	- 1 027 262,76
Vuosikate	67 206 960,69	73 403 724,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 55 468 181,26	- 54 923 706,42
Omistuksen eliminointierot	297 523,75	- 27 544,14
Arvonalentumiset	- 3 573 542,48	357 498,81
Satunnaiset erät	3 874 635,52	0,00
Tilikauden tulos	12 337 396,22	18 809 972,90
Tilinpäätössiirrot	104 437,51	95 834,95
Tilikauden verot	- 2 211 000,05	- 2 761 331,31
Laskennalliset verot	- 2 030 358,60	- 2 139 618,65
Vähemmistöosuudet	- 183 303,84	- 668 045,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	8 017 171,24	13 336 812,89

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	2019 €	2018 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	67 206 960,69	73 403 724,63
Satunnaiset erät	3 874 635,52	0,00
Tilikauden verot	-2 211 000,05	-2 761 331,31
Tulorahoituksen korjauserät	-13 577 861,68	-3 602 103,34
	<u>55 292 734,48</u>	<u>67 040 289,98</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-85 975 520,23	-62 187 424,25
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 126 641,27	1 912 523,62
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 003 582,39	11 355 049,17
	<u>-70 845 296,57</u>	<u>-48 919 851,46</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15 552 562,09	18 120 438,52
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-60 675,00	-24 525,00
Antolainasaamisten vähennykset	83 956,05	1 102 722,93
	<u>23 281,05</u>	<u>1 078 197,93</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 855 500,00	43 745 451,88
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-91 756 158,80	-64 435 492,45
Lyhytaikaisten lainojen muutos	19 325 697,43	-4 037 150,90
	<u>23 425 038,63</u>	<u>-24 727 191,47</u>
Oman pääoman muutokset	2 324 877,21	-66 843,78
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	614 254,15	124 157,86
Vaihto-omaisuuden muutos	218 945,71	426 958,50
Saamisten muutos	-6 325 401,23	11 443 887,63
Korottomien velkojen muutos	4 693 752,48	837 995,30
	<u>-798 448,89</u>	<u>12 832 999,29</u>
Rahoituksen rahavirta	24 974 748,00	-10 882 838,03
Rahavarojen muutos	9 422 185,91	7 237 600,49
Rahavarat 31.12.	59 433 214,65	50 011 028,74
Rahavarat 1.1.	<u>50 011 028,74</u>	<u>42 773 428,25</u>
	9 422 185,91	7 237 600,49

KONSERNITASE

	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	925 601 523,19	907 073 895,89
Aineettomat hyödykkeet	16 251 179,16	18 121 795,36
Aineettomat oikeudet	2 142 945,35	2 790 091,05
Konserniliikearvo	9 289 952,17	10 332 277,28
Muut pitkävaikutteiset menot	3 644 401,60	4 191 437,11
Ennakkomaksut	1 173 880,04	807 989,92
Aineelliset hyödykkeet	834 385 766,43	819 249 425,61
Maa- ja vesialueet	73 830 782,06	71 060 307,89
Rakennukset	421 844 529,04	441 771 531,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	254 099 704,87	251 407 944,46
Koneet ja kalusto	28 692 713,23	31 914 729,22
Muut aineelliset hyödykkeet	3 092 536,08	3 420 921,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	52 825 501,15	19 673 990,55
Sijoitukset	74 964 577,60	69 702 674,92
Osakkuusyhteisöosuudet	45 426 646,04	42 757 441,30
Muut osakkeet ja osuudet	15 995 639,10	13 438 297,07
Muut lainasaamiset	10 829 667,49	10 885 169,51
Muut saamiset	2 712 624,97	2 621 767,04
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15 037 547,67	5 304 188,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT	113 629 034,46	97 499 066,65
Vaihto-omaisuus	5 403 893,86	5 622 839,57
Saamiset	48 791 925,95	41 865 198,34
Pitkäaikaiset saamiset	4 785 467,75	5 292 117,60
Lyhyaikaiset saamiset	44 006 458,20	36 573 080,74
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 425 751,87	1 386 602,39
Rahat ja pankkisaamiset	58 007 462,78	48 624 426,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 054 268 105,32</u>	<u>1 009 877 151,27</u>

VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA	321 883 604,47	311 428 261,87
Peruspääoma	217 299 061,75	217 299 061,75
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	1 750 000,00	1 000 000,00
Arvonkorotusrahasto	1 018 542,90	1 018 542,90
Muut omat rahastot	4 245 187,29	3 208 794,85
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	89 553 641,29	75 565 049,50
Tilikauden yli-/alijäämä	8 017 171,24	13 336 812,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	7 891 141,44	8 122 102,58
PAKOLLISET VARAUKSET	10 200 637,23	16 923 893,22
Eläkevaraukset	1 224 371,55	1 452 347,05
Muut pakolliset varaukset	8 976 265,68	15 471 546,17
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	16 976 340,05	6 628 726,96
KONSERNIRESERVI	709 330,40	797 284,19
VIERAS PÄÄOMA	696 607 051,73	665 976 882,45
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	403 227 378,44	363 443 738,84
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	94 145 744,61	90 428 553,77
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	92 707 676,16	116 489 175,48
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	106 526 252,52	95 615 414,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 054 268 105,32</u>	<u>1 009 877 151,27</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoon tai käyttäen hankinnan keskihintaa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronavaihtosopimuksia. Kaikki koronavaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa korkoriskin hallitsemiseksi. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvaa korkoa koronavaihtosopimuksilla kiinteäksi koroksi. Koronavaihtosopimukset on eritelty sopimuskohtaisesti liitetiedoissa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuodelle 2018 on kirjattu palvelujen ostoihin uutta pakollista varausta 1.100.000 euroa maaperän puhdistuksesta aiheutuvien vastaisten menojen vuoksi. Varausta on purettu vuoden 2019 tilinpäätöksessä 24.209 euroa.

Vuoden 2017 tilinpäätökseen on kirjattu asiakaspalvelujen ostoihin Eksoten vuosien 2016 ja 2017 maksuosuuksien vastaisuudessa tehtävää tasausta varten pakollista varausta 6.000.000 euroa. Toteutunut tasausvastuu oli 2.796.482 euroa, joka maksettiin vuonna 2019. Koko 6.000.000 miljoonan euron varaus on purettu vuoden 2019 tilinpäätökseen. Vuoden 2018 tilinpäätökseen on kirjattu asiakaspalvelujen ostoihin Eksoten vuoden 2018 alijäämän kattamisvelvollisuuden vuoksi pakollista varausta 8.640.000 euroa.

Vuoden 2019 poistoihin sisältyy rakennusten tasearvojen alaskirjauksia 3.979.503 euron arvosta (Joutsenon ja Korvenkylän koulut).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yksi säätiö, kaikki tytäryhteisöt sekä ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä muut keskinäiset liiketapahtumat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Kuntayhtymälle aikaisempien tilikausien aikana kertynyt olennainen alijäämä on kirjattu edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä erää oikaisemalla. Tässä konsernitilinpäätöksessä ei kirjattu tilikaudelle kohdistuvaa osuutta 750.000 euroa, sillä taseessa oleva varaus kattaa tilikauden vastuun.

Konsernitilinpäätöksen 2018 valmistumisen jälkeen Lappeenrannan Energian kaupungilta olevan velan eliminoinnissa on huomattu virhe. Konsernin sisäistä lyhytaikaista velkaa on eliminoimatta 0,4 Me. Korjausta ei ole tehty vuoden 2018 vertailulukuihin.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinneissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaiseksi.

Konsernitilinpäätöksen 2018 valmistumisen jälkeen Asuntopalvelu Oy:n poistojen oikaisussa on huomattu virhe, joka on konsernin tulosta 0,3 Me heikentävä. Korjausta ei ole tehty vuoden 2018 vertailulukuihin.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudella Saimaan Tukipalvelut Oy:ssä tapahtui osittaisjakatumisen Etelä-Karjalan Pesula Oy:ksi. Osakkuusyhtiöistä Saimaan talous ja tietö Oy ja Tietomaakunta eKarjala Oy lakkautettiin ja konserniin tuli yhdistettäväksi Saimaan IT ja talous Oy ja Efetta Oy. tettiin ja konserniin tuli yhdistettäväksi Saimaan IT ja talous Oy ja Efetta Oy. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystaloy myi osakkeensa Etelä-Karjala Työkunto Oy:stä ja sulautui Suomen terveystalo Oy:hyn

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yhteiset palvelut	9 939 319	3 981 203	7 717 524	1 697 450
Lapset ja nuoret	10 918 761	10 914 453	8 354 837	7 895 758
Kotikuntakorvaukset	776 316	661 872	776 316	661 872
Kulttuuripalvelut	1 294 599	1 304 397	1 294 599	1 304 397
Liikuntapalvelut	1 959 155	1 828 473	1 959 155	1 828 473
Kaupunkikehitys	104 151 428	137 052 869	10 666 743	10 399 929
Maaomaisuuden tuotot	2 278 066	3 860 915	2 278 066	3 860 915
Rakennusvalvonta	634 354	881 497	634 354	881 497
Tilakeskus	47 660 004	48 550 522	5 174 682	6 226 031
Maakunnallinen palvelutoiminta	17 728 681	32 551 445	7 099 162	6 982 356
Sosiaali- ja terveystoimi	146 447 710	145 240 625	94 325	127 140
Toimintatuotot yhteensä	343 788 391	386 828 271	46 049 762	41 865 818

VEROTULOJEN ERITTELY

Verotulojen erittely		
	2019	2018
Kunnan tulovero	247 955 413	243 607 006
Kiinteistövero	25 877 493	24 771 390
Yhteisövero	21 725 853	22 310 238
Verotulot yhteensä	295 558 759	290 688 634

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Valtionosuuksien erittely		
	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	115 896 220	112 841 388
-siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	13 732 176	11 642 987
-siitä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-6 036 686	-5 933 028
Valtionosuudet yhteensä	109 859 534	106 908 360

PALVELUJEN OSTON ERITTELY

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	248 728 906	251 031 537
Muiden palvelujen ostot	56 208 074	53 942 611
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	304 936 980	304 974 148

VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITTAIN ERITELTYNÄ

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä
Lappeenrannan kaupungin varoista ei jaeta avustuksia tai muuta tukea valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi tai valtuustoryhmien muuhun käyttöön.

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET	
<p>Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Valtuusto päätti suunnitelmapoistojen perusteiden päivityksestä 13.11.2017</p>	
Poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2017 alkaen:	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto 3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto 3 vuotta
Osallistuminen toisen yhteisön tie-, rata-, tai väylähankkeeseen	Tasapoisto 15 vuotta
Rakennukset	Tasapoisto 10 – 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto 10 – 15 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto 3 – 5 vuotta
Pienet käyttöomaisuushankinnat (alle 10 000 euroa) on kirjattu vuosikuluiksi.	

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Eläkevastuu 1.1.	1 452 347	1 691 965	1 452 347	1 691 965
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	-227 976	-239 618	-227 976	-239 618
Eläkevastuu 31.12.	1 224 372	1 452 347	1 224 372	1 452 347
Potilasvahinkovakuutus 1.1.	4 674 169	4 496 396	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	668 153	0	0
Vähennykset tilikaudella	-786 134	-490 380	0	0
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	3 888 034	4 674 169	0	0
Muut pakolliset varaukset	7 100 000	6 814 788	7 100 000	6 814 788
Lisäykset tilikaudella	100 000	1 100 000	100 000	1 100 000
Vähennykset tilikaudella	-6 024 209	-814 788	-6 024 209	-814 788
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 175 791	7 100 000	1 175 791	7 100 000
Maisemointivaraus 1.1.	3 697 377	3 538 383	0	0
Lisäykset tilikaudella	215 063	158 994	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Maisemointivaraus 31.12.	3 912 440	3 697 377	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0	0	8 640 000	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	8 640 000
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0	0	8 640 000	8 640 000

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 510 650	2 691 867	1 478 989	2 692 996
Rakennusten luovutusvoitot	550 719	0	330 741	0
Osakkeiden luovutusvoitot	1 675 792	2 750 000	788 040	0
Muut luovutusvoitot	5 348 688	0	5 348 009	0
Luovutusvoitot yhteensä	9 085 850	5 441 867	7 945 778	2 692 996
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	12 905	0	12 905	0
Rakennusten luovutustappiot	0	0	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	27 814	0	0	122
Muut luovutustappiot	0	122	0	0
Luovutustappiot yhteensä	40 719	122	12 905	122

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Satunnaiset tuotot				
Eksote: Etelä-Karjalan Työkunto Oy:n osakkeiden luovutusvoitto	2 122 378	0	0	0
Eksote: Laboratorion ja kuvantamisen liiketoimintakauppa	1 755 519			
Satunnaiset tuotot yhteensä	3 877 896	0	0	0
Satunnaiset kulut				
Eksote: Saimaan talous ja tieto Oy osakkeiden luovutustappio	3 261	0	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	3 261	0	0	0

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	4 697 392	3 740 981
Osinkotuotot muista yhteisöistä	174 735	73 404
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	4 872 126	3 814 385

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Erittely poistoeron muutoksista		
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	119 012	-351 821
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
Poistoeron muutokset yhteensä	119 012	-351 821

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 018 543	1 018 543	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	1 018 543	1 018 543	0	0
Rakennukset				
Arvo 1.1.	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	0	0	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 018 543	1 018 543	0	0

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä		
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot					
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	931 284,25		931 284,25		
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		0,00		
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00		
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		0,00		
Siirrot erien välillä		64 500,00		64 500,00		
Tilikauden poisto	-511 754,24			-511 754,24		
Poistamaton hankintameno 31.12.	419 530,01			484 030,01		
Kirjanpitoarvo 31.12.	419 530,01			484 030,01		
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	54 921 014,21	149 110 778,94	71 619 973,06	3 376 787,43	9 117 450,37	288 291 058,04
Lisäykset tilikauden aikana	2 171 740,00		16 418 076,53	414 635,80	26 420 197,01	45 424 649,34
Rahoitusosuudet tilikaudella	-153 000,00	-425 600,00	-170 648,60	-383 845,64	-331 985,00	-1 465 079,24
Vähennykset tilikauden aikana	-314 814,04		-1 286 350,00			-1 601 164,04
Arvonmuutokset		-3 979 503,24				-3 979 503,24
Siirrot erien välillä	1 185 298,24	5 271 272,03	8 044 379,06	1 756 554,77	-16 322 004,10	-64 500,00
Tilikauden poisto	-11 235 623,96	-9 215 995,61	-1 303 492,53			-21 755 112,10
Poistamaton hankintameno 31.12.	57 810 238,41	138 741 323,77	85 409 434,44	3 860 639,83	18 883 658,28	304 850 348,76
Kirjanpitoarvo 31.12.	57 810 238,41	138 741 323,77	85 409 434,44	3 860 639,83	18 883 658,28	304 850 348,76
Olenneiset lisäpoistot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet	Osakkeet	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	78 280 516,25	595 349,27	16 635 794,35	2 845 476,85	98 357 136,72	130 023 085,66
Lisäykset	82 069,20	437 328,18			519 397,38	60 675,00
Vähennykset		-108 433,68			-108 433,68	-9 986 456,05
Arvonmuutokset					0,00	0,00
Siirrot erien välillä					0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	78 362 585,45	924 243,77	16 635 794,35	2 845 476,85	98 768 100,42	120 097 304,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	78 362 585,45	924 243,77	16 635 794,35	2 845 476,85	98 768 100,42	120 097 304,61
Pysyvien vastaavien sijoitukset yhteensä						218 865 405,03
Pysyvät vastaavat yhteensä						524 199 783,80

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 957 583	1 963 781		
Muut maa- ja vesialueet	71 873 199	69 058 206	57 810 238	54 921 014
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>73 830 782</i>	<i>71 021 987</i>	<i>57 810 238</i>	<i>54 921 014</i>

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus/1.000 euroa		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voi- tosta/tappiosta
<u>TYTÄRYHTEISÖT/OSAKEYHTIÖT</u>						
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni)	Lappeenranta	100,00	100,00	32 915	162 401	2 955
Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)	Lappeenranta	100,00	100,00	29 309	50 141	317
Lappeenrannan Energia Oy (konserni)	Lappeenranta	100,00	100,00	57 623	229 906	11 915
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	Lappeenranta	100,00	100,00	1 709	16 784	63
Lappeen Rakennuttaja Oy	Lappeenranta	49,33	100,00	221	124	28
Kiinteistö Oy Seniori Saimaa	Lappeenranta	68,85	68,85	1 079	91	-53
Saimaan Tukipalvelut Oy	Lappeenranta	63,83	63,83	1 278	5 148	99
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	Lappeenranta	50,34	50,34	3 724	6 805	145
Kiinteistö Oy Ylämaan Keskus	Lappeenranta	51,85	51,85	18	0	0
Wirma Oy	Lappeenranta	100,00	100,00	292	115	29
Etelä-Karjalan Pesula Oy	Lappeenranta	63,83	63,83	1128	314	76
<u>KUNTAYHTYMÄT</u>						
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Lappeenranta	48,62	48,62	8 948	3 859	314
Etelä-Karjalan Liitto -kuntayhtymä	Lappeenranta	51,33	51,33	975	594	16
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky (konserni)	Lappeenranta	53,56	53,56	8 274	78 472	-690
<u>OSAKKUUSYHTEISÖT (yhdistellyt)</u>						
Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy	Lappeenranta	42,03	42,03	378	125	14
Kiinteistö Oy Sammontori	Lappeenranta	26,17	26,17	1 001	3	0
Lappeenrannan Tennishalli Oy	Lappeenranta	38,56	38,56	94	170	1
Meidän IT ja talous Oy	Lappeenranta	17,83	29,97	661	1 775	253
Efetta Oy	Joensuu	17,53	29,46	73	44	52
<u>SÄÄTIÖT (yhdistellyt)</u>						
Saimaan lentoasema säätiö	Lappeenranta	100,00	100,00	1 652	789	-952
<u>SÄÄTIÖT (ei yhdistelty)</u>						
Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiö						
Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiö						
Lappeenrannan Palvelukeskussäätiö						
Lappeenrannan seudun opiskelija-asuntosäätiö						
Lpr teknillisen korkeakoulun tukisäätiö						

SAAMISTEN ERITTELY

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 674 044	0	224 005
Lainasaamiset	1 000 000	0	1 000 000	0
Muut saamiset		114 127	0	128 332
Siirtosaamiset		0	0	0
Yhteensä	1 000 000	1 788 171	1 000 000	352 337
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		168 123	0	10 216
Lainasaamiset	933 883	0	933 883	0
Muut saamiset		0	0	0
Siirtosaamiset		0	0	0
Yhteensä	933 883	168 123	933 883	10 216
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		3 797	0	250 970
Lainasaamiset		0	0	0
Muut saamiset		0	0	127 809
Siirtosaamiset		0	0	0
Yhteensä	0	3 797	0	378 779
Saamiset yhteensä	1 933 883	1 960 092	1 933 883	741 331

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Vuokrasaamiset	0	179 573	0	0
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	0	179 573	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	597 602	72 547	516 218	0
Energian hankinta	0	518 887	0	0
Korkosaamiset	0	0	0	0
Korvaukset Kelalta	1 214 875	1 075 994	178 733	0
Vakuutusmaksut/ennakot	84 105	0	74 709	0
Muut saamiset	1 267 180	1 244 863	184 760	129 777
Valtionapusaamiset	961 933	1 266 318	550 000	0
Verosaamiset	0	196 595		0
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	4 125 695	4 375 203	1 504 420	129 777

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	217 299 062	217 299 062	217 299 062	217 299 062
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12	217 299 062	217 299 062	217 299 062	217 299 062
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.	1 000 000	1 000 000	0	0
Lisäykset	750 000	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12	1 750 000	1 000 000	0	0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 018 543	1 018 543	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 018 543	1 018 543	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	34 623 057	2 375 109	0	48 262
Lisäykset	436 013	923 720	0	0
Vähennykset	-32 261 280	-90 034	0	-48262
Muu oikaisu	1 447 398			
Muut omat rahastot 31.12.	4 245 187	3 208 795	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	75 565 050	63 670 330	62 493 625	60 309 696
Lisäykset	13 336 813			
Muu oikaisu	-1 447 398			
Muutokset tilikaudella	2 099 176	11 894 719	- 3 284 159	2 183 929
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	89 553 641	75 565 050	59 209 466	62 493 625
Tilikauden yli-/alijäämä	8 017 171	13 336 813	348 026	-3 284 159
Oma pääoma yhteensä	321 883 604	311 428 262	276 856 554	276 508 528

ERITTELY POISTOEROSTA

Erittely poistoerosta		
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 308 006	2 427 018
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	2 308 006	2 427 018

PITKÄAIKAISSET VELAT

Pitkääikaaiset velat		
	2019	2018
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	70 000 000	40 000 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	31 259 365	31 287 819
Siirtovelat		
<i>Pitkääikaaiset velat yhteensä</i>	<i>101 259 365</i>	<i>71 287 819</i>

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Joukkovelkakirjalainat		
	2019	2018
JVK-laina 2014/2019	0	20 000 000
-vaihtuvakorkoinen		
-kertalyhenteinen		
JVK-laina 2015/2020	25 000 000	25 000 000
-vaihtuvakorkoinen		
-kertalyhenteinen		
JVK-laina 2017/2019	0	30 000 000
-vaihtuvakorkoinen		
-kertalyhenteinen		
JVK-laina 2018/2021	20 000 000	20 000 000
-vaihtuvakorkoinen		
-kertalyhenteinen		
JVK-laina 2019/2024	40 000 000	0
-vaihtuvakorkoinen		
-kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0	10 000 000
-korko -0,24 %		
-erääntyy 5.2.2019		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0	10 000 000
-korko -0,24 %		
-erääntyy 5.2.2019		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	10 000 000	0
-korko -0,27 %		
-erääntyy 5.2.2020		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	10 000 000	0
-korko -0,25 %		
-erääntyy 5.2.2020		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	105 000 000	115 000 000

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0	0	0	0
Vahingonkorvausvaraus	0	0	0	0
Eläkevaraus	1 224 372	1 452 347	1 224 372	1 452 347
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	0	0	0	0
Ympäristövastuut	4 988 231	4 797 378	1 075 791	1 100 000
Maksuosuuksien tasausvastuu	0	6 000 000	0	6 000 000
Pelastustoimen palkkariitavaraus	100 000	0	100 000	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0	8 640 000	8 640 000
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	3 888 034	4 674 169	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	10 200 637	16 923 893	11 040 163	17 192 347

VIERAS PÄÄOMA

Vieras pääoma				
	2019		2018	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 003 791		1 305 983
Muut velat	23 634 121		23 662 576	
Siirtovelat		581 517		94 152
Yhteensä	23 634 121	1 585 308	23 662 576	1 400 135
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		110 126		124 605
Muut velat	7 625 244		7 625 244	
Siirtovelat				
Yhteensä	7 625 244	110 126	7 625 244	124 605
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		293 767		40 100
Muut velat				
Siirtovelat		62564		23151
Yhteensä	0	356 331	0	63 251
Vieras pääoma yhteensä	31 259 365	2 051 765	31 287 819	1 587 991

SEKKILIMIITTI

Sekkilimiitti (kunta)		
	2019	2018
Luottollisen sekkitalin sekkilimiitti 31.12.	15 000 000	15 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	15 000 000	15 000 000

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksuvelat	62 827 772	61 764 972	21 777 849	21 806 303
Muut pitkäaikaiset velat	10 866 863	10 871 464	9 481 516	9 481 516
Muut velat yhteensä	73 694 634	72 636 435	31 259 365	31 287 819

SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset				
Autopaikat/Ennakkomaksut	3 462 241	2 800 026	0	0
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	3 462 241	2 800 026	0	0
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	282 914	1 762 834	282 914	1 762 834
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	42 392 057	40 605 716	11 022 359	10 023 938
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 707 592	0	1 707 592	0
Korkojaksotukset	572 485	678 417	318 010	326 313
Energianhankinta	0	434 184	0	0
Potilasvahinkoyhdistys	473 904	490 380	0	0
Muut menojäämät	8 578 379	8 607 435	5 695 424	6 512 989
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	54 007 331	52 578 967	19 026 299	18 626 074
Siirtovelat yhteensä	57 469 572	55 378 993	19 026 299	18 626 074

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	132 378 903	122 710 967		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	226 238 338	205 803 237		
Lainat julkisyhteisöiltä	24 487 267	27 955 060		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	100 544 430	100 544 430		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	326 782 768	306 347 667	0	0

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-	-		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	2 162 057	2 795 713		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä	2 162 057	2 795 713	0	0

VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 30.6.2023 asti		24 686 613		5 685 934
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		5 114 693		1 772 449
-sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä		9 187 730		959 152
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		2 149 390		296 408
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	0	33 874 343	0	6 645 086

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut yhteensä	61 497 131		14 696 387	
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	18 114 198		4 949 720	
-siitä PPP-hankkeet	0		0	
-sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	0		0	

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vuokravastuiden määrittely ja esittämistapa on muuttunut vuodelle 2019, minkä vuoksi vastuut eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen ja vastuut esitetään erillisissä taulukoissa

VASTUUSITOUMUKSET

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			224 943 305	225 293 305
Jäljellä oleva pääoma			116 598 780	131 688 117
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	-	-	28 656 271	35 656 271
Jäljellä oleva pääoma	14 335 800	15 748 259	14 125 565	15 538 024

Lisäksi kunta on myöntänyt täytetakauksia 0 euroa, joista lainasitoumukset olivat tekemättä 31.12.2019

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	437 669 396	416 232 129
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	287 957	267 410

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset velvoitteet	1 779 234	2 043 678	1 779 234	2 043 678
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Potilasvakuutuskeskus: Vammaispalvelulain mukaiset etuudet				
Tuleva tuettu asuminen	4 157	1 309 957		
Sopimusvastuu Lauritsalan koulun elinkaari- ja palvelusta yhteensä vuoden 2041 loppuun asti			10 880 000	
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>1 783 390</i>	<i>3 353 634</i>	<i>12 659 234</i>	<i>2 043 678</i>
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu *	9 180 377	12 351 189	1 647 271	2 123 849
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

* Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvastuu kiinteistö myytessä ja niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennyksen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

Pelastuslaitoksen sivutoimisten palomiesten varallaoloaika on hovioikeuden päätöksellä todettu työajaksi. Palkkasaatavan suuruutta koskeva riita on käräjäoikeudessa kesken. Alkuperäinen vaatimus on ollut noin 2,2 miljoonaa euroa. Kaupungin näkemyksen mukaan vastuu korkoineen on noin 175.000 euroa, josta Lappeenrannan kaupungin osuus olisi noin 100.000 euroa. Kaupunki on kirjannut 100.000 euron pakollisen varauksen.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Koronvaihtosopimus 1, Pohjola Pankki 216821				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 3.2.2023.				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 607 777,78 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Käypä arvo	-1 353 719	-1 502 386	-1 353 719	-1 502 386
Koronvaihtosopimus 2, SEB, 88973/36295400ST				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 11.2.2023.				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 608 888,89 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Käypä arvo	-1 416 072	-1 600 142	-1 416 072	-1 600 142
Koronvaihtosopimus 3, OP Yrityspankki 11008650				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 11.6.2026				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 1 521 666,67 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000	0	30 000 000	0
Käypä arvo	-319 558	0	-319 558	0
Sopimukseen on liitetty korkolattia (11008655) 11.6.2021 asti				
Korkolattian käypä arvo	97 986	0	97 986	0
	-221 572		-221 572	

Koronvaihtosopimusten kohdistuminen lainasalkkuun:

31.12.2019 kaupungin vaihtuvakorkoisten lainojen määrä oli 138,9 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion ja -suunnitelman mukaan kaupungin lainakanta vuonna 2022 on noin 316 miljoonaa euroa. Voimassa olevien lainojen maturiteetti huomioiden kaupungin uudelleen rahoitustarve on vuoden 2023 loppuun mennessä noin 72,5 miljoonaa euroa.

Pohjola Pankki Oyj 216821

Koronvaihtosopimusta vastaavalla summalla kaupungilla on kuntatodistuksia, jotka uudelleen rahoitetaan koronvaihtosopimuksen korontarkistuspäivien mukaan. Talousarvion 2020 mukaan kaupungin olemassa olevia pitkäaikaisia lainoja erääntyy 29,1 milj. euroa, jotka uudelleen rahoitetaan. Lisäksi talousarvion mukainen nettovelkaantuminen vuonna 2020 on 37,5 milj. euroa. Kuntatodistusten uusiminen on siten perusteltua ja suunnitelman mukaista.

Skandinaviska Enskilda Banken Ab 88973 / 36295400ST

Koronvaihtosopimuksella on suojattu joukkovelkakirjalaina, jonka viitekorko, koronmaksupäivät ja koronmaksufrekvenssi vastaavat koronvaihtosopimusta. Joukkovelkakirjalaina erääntyy 11.8.2021 ja se tullaan edellä kerrotun mukaisesti uudelleen rahoittamaan.

OP Yrityspankki Oyj 11008650

Koronvaihtosopimuksella on suojattu velkakirjalaina, jonka viitekorko, koronmaksupäivät ja koronmaksufrekvenssi ja maturiteetti vastaavat koronvaihtosopimusta. Koronvaihtosopimukseen on liitetty korkolattia 2 vuodeksi (OP Yrityspankki Oyj, 11008655).

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Sähköjohdannaissopimukset				
Terminisopimukset				
Käypä arvo, osto	255 808	7 440 355		
Käypä arvo, myynti	647 830	-1 304 425		
Sähköjohdannaissopimukset on tehty hallituksen hyväksymän riskipolitiikan mukaisesti. Riskienhallintamenetelmänä käytetään salkunhallintaa, jossa sähkönmyynti ja sähköntuotanto on eriteltyinä omiin salkkuihinsa. Suojaukset tehdään riskipolitiikassa määriteltyjen minimi- ja maksimirajojen puitteissa. Sähkönmyynti ja -tuotantoennusteet päivitetään aina tarpeen mukaan ja kuitenkin vähintään kuukausittain energiakaupan riskienhallintatyöryhmässä. Mahdollisiin yli- ja alisuojaustilanteisiin reagoidaan välittömästi palautuen suojauspositio riskipolitiikan mukaisiin suojaus- tasorajoihin.				

Päästöoikeudet 2019	Konserni 2019	
	tCO ₂	Euroa
Käytettävissä olevien päästöoikeuksen määrä 1.1.	394222	
Toteutuneiden päästöjen määrä	75438	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksen määrä 31.12.	318784	7988727
Pakollinen varaus palautusvelvollisuuden täyttämiseen		

Päästöoikeudet 2018	Konserni 2018	
	tCO ₂	Euroa
Käytettävissä olevien päästöoikeuksen määrä 1.1.	448287	
Päästöoikeuksien ostot	0	
Toteutuneiden päästöjen määrä	103151	
Päästöoikeuksien myynnit	0	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksen määrä 31.12.	345136	8624949

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Henkilöstön lukumäärä 31.12. (osa-aikainen henkilöstö muutettu kokoaikaisiksi)		
	2019	2018
Yhteiset palvelut	132	134
Lapset ja nuoret	1 489	1 484
Kulttuuripalvelut	171	179
Liikuntapalvelut	88	83
Kaupunkikehitys	159	176
Rakennusvalvonta	10	9
Maakunnallinen palvelutoiminta	188	204
Yhteensä	2 237	2 268

HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut		
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-102 429 353	-99 171 057
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-691 531	-607 641
Henkilöstökulut yhteensä	-103 120 884	-99 778 698

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Kokoomus	15 815	11 256
Keskusta	7 933	7 708
Vasemmistoliitto	995	553
KD	2 257	2 140
SDP	11 786	13 113
Etelä-Karjalan Vihreät ry	7 093	6 799
MYÖ	2 829	2 647
SDP/Kaakkois-Suomi	1 832	1 608
Kokoomus/Kaakkois-Suomi	677	5 315
Kesk./Karjalan piiri ry	653	634
PerusS/Lpr	4 310	4 132
Kaakkois-Suomen vihreät ry	190	726
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	56 369	56 629

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Tilintarkastajan palkkiot		
	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	26 407	34 970
Tilintarkastajan lausunnot	10 707	3 770
Muut palkkiot	667	800
Palkkiot yhteensä	37 781	39 540

INTRESSITAHOTAPAHTUMAT

Intressitahotapahtumat
Kaupunginjohtajan kanssa on 7.12.2011 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen maksamisesta, jos hän luottamuspuolan vuoksi itse irtisanoutuu virastaan.
Saimaan lentoasema säätiölle on myönnetty 590.694 euroa avustusta lentoliikenteen markkinointiin vuoden 2019 talousarvion puitteissa.
Kaupunginhallitus on myöntänyt 10.6.2019 § 284 Saimaan lentoasema säätiölle 800.000 euron avustuksen, joka tuli päätöksen mukaan maksaa takaisin siltä osin kuin valtio myöntää säätiölle tukea. Kaupunginhallitus on 7.1.2020 muuttanut päätöstä siten, että kaupunki tekee 750.000 euron sijoituksen säätiön säädepääomaan. Summa on kokonaisuudessaan kirjattu vuoden 2019 kuluksi.

TASEYKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS

TULOSLASKELMA	2019	2018
Liikevaihto	11 299 561,69	11 238 206,26
Valmistus omaan käyttöön	199,88	0,00
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 895 127,74	-2 627 239,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 004 803,97	-954 084,49
Palvelujen ostot	-1 890 323,77	-1 673 154,82
Henkilöstökulut yhteensä	-8 393 486,81	-8 196 751,08
Palkat ja palkkiot	-6 881 772,36	-6 683 644,11
Henkilösivukulut	-1 511 714,45	-1 513 106,97
Eläkekulut	-1 298 832,86	-1 260 663,69
Muut henkilösivukulut	-212 881,59	-252 443,28
Poistot ja arvonalentumiset	-377 970,04	-265 917,88
Suunnitelman mukaiset poistot	-377 970,04	-265 917,88
Liiketoiminnan muut kulut	-333 536,32	-286 838,39
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-700 359,34	-138 540,40
Rahoitustuotot ja -kulut	29,57	16,54
Muut rahoitustuotot	74,04	16,92
Muut rahoituskulut	-44,47	-0,38
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-700 329,77	-138 523,86
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-700 329,77	-138 523,86
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	17 756,16	-464 501,12
Varausten lis (-) tai väh (+)	32 730,88	292 510,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-649 842,73	-310 514,98

TASE 31.12.2019

V A S T A A V A A	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 491 329,43	1 513 207,52
Aineelliset hyödykkeet	1 491 329,43	1 513 207,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	542 104,90	119 234,82
Muut saamiset	256 555,67	243 077,44
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	798 660,57	362 312,26
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	2 186 526,86	3 520 473,19
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	2 186 526,86	3 520 473,19
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 985 187,43	3 882 785,45
V A S T A A V A A	4 476 516,86	5 395 992,97
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	520 393,68	520 393,68
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	905 178,35	1 215 693,33
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	-649 842,73	-310 514,98
Oma pääoma yhteensä	775 729,30	1 425 572,03
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 610 050,78	1 627 806,94
Vapaaehtoiset varaukset	261 060,12	293 791,00
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	1 871 110,90	1 921 597,94
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	204 268,51	229 507,00
Ostovelat	246 396,04	360 007,33
Muut lyhytaikaiset velat	5 136,41	184 129,13
Siirtovelat	1 373 875,70	1 275 179,54
Lyhytaikaiset velat yhteensä	1 829 676,66	2 048 823,00
Vieras pääoma yhteensä	1 829 676,66	2 048 823,00
V A S T A T T A V A A	4 476 516,86	5 395 992,97

	2019	2018
RAHOITUSLASKELMA	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-700	-139
Poistot ja arvonalentumiset	378	266
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Toiminnan rahavirta	322	127
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-740	-2 076
Rahoitusosuudet investointimenoihin	384	1 346
Investointien rahavirta	-356	-730
Toiminnan ja invest. rahavirta	-678	-603
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-436	124
Korottomien velkojen muutos	-219	39
Rahoituksen rahavirta	-655	163
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 334	-440
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 334	-440

LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI

TULOSLASKELMA	2019	2018
Liikevaihto	2 951 306,02	3 011 287,35
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-388 507,93	-407 997,52
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 184,59	-84 516,91
Palvelujen ostot	-312 323,34	-323 480,61
Henkilöstökulut yhteensä	-2 076 564,94	-2 152 300,59
Palkat ja palkkiot	-1 674 593,79	-1 723 663,76
Henkilösivukulut	-401 971,15	-428 636,83
Eläkekulut	-341 526,98	-352 439,97
Muut henkilösivukulut	-60 444,17	-76 196,86
Poistot ja arvonalentumiset	-102 763,32	-94 038,36
Suunnitelman mukaiset poistot	-102 763,32	-94 038,36
Liiketoiminnan muut kulut	-355 437,21	-371 239,77
Liikelylijäämä (-alijäämä)	28 032,62	-14 288,89
Rahoitustuotot ja -kulut	-12,09	-49,53
Muut rahoitustuotot	22,15	-49,53
Muut rahoituskulut	-34,24	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	28 020,53	-14 338,42
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	28 020,53	-14 338,42
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	94 038,36	94 038,36
Varausten lis (-) tai väh (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	122 058,89	79 699,94

TASE 31.12.2019

VASTAAVA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	708 999,90	802 333,20
Koneet ja kalusto	26 414,55	-5 604,92
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 414,45	796 728,28
Sijoitukset		
Muut saamiset	17 700,00	17 700,00
Sijoitukset yhteensä	17 700,00	17 700,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	753 114,45	814 428,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	81 522,39	100 904,98
Muut saamiset	13 441,22	85 321,62
Siirtosaamiset	925,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	95 888,61	186 226,60
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	873 255,16	767 437,23
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	873 255,16	767 437,23
Vaihtuvat vastaavat	969 143,77	953 663,83
VASTAAVA	1 722 258,22	1 768 092,11
VASTATTAVA		
OMA PÄÄOMA		
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	486 235,46	406 535,52
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	122 058,89	79 699,94
Oma pääoma yhteensä	608 294,35	486 235,46
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	697 955,27	791 993,63
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	697 955,27	791 993,63
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	24 036,34	54 070,73
Muut lyhytaikaiset velat	1 002,11	43 333,02
Siirtovelat	390 970,15	392 459,27
Lyhytaikaiset velat yhteensä	416 008,60	489 863,02
Vieras pääoma yhteensä	416 008,60	489 863,02
VASTATTAVA	1 722 258,22	1 768 092,11

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	28	-14
Poistot ja arvonalentumiset	103	94
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Toiminnan rahavirta	131	80
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-41	0
Investointien rahavirta	-41	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	89	80
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	90	251
Korottomien velkojen muutos	-74	-41
Rahoituksen rahavirta	16	210
RAHAVAROJEN MUUTOS	106	290
RAHAVAROJEN MUUTOS	106	290

TILAKESKUS

TULOSLASKELMA

	2019	2018
Liikevaihto	31 273 587,81	30 916 742,94
Valmistus omaan käyttöön	122 848,96	421 981,48
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-16 923 975,11	-17 151 815,36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 084 989,04	-5 436 415,23
Palvelujen ostot	-11 838 986,07	-11 715 400,13
Henkilöstökulut yhteensä	-147 890,45	-155 329,76
Palkat ja palkkiot	-14 373,62	-496,41
Henkilösivukulut	-133 516,83	-154 833,35
Eläkekulut	-133 064,76	-154 814,94
Muut henkilösivukulut	-452,07	-18,41
Poistot ja arvonalentumiset	-16 269 867,50	-12 371 398,50
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 290 364,26	-12 243 589,70
Arvonalentumiset	-3 979 503,24	-127 808,80
Liiketoiminnan muut kulut	-3 192 216,79	-2 351 709,65
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-5 137 513,08	-691 528,85
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 001 407,17	-1 173 032,73
Muut rahoitustuotot	0,00	2,45
Korkokulut	-1 000 715,31	-1 173 016,23
Muut rahoituskulut	-691,86	-18,95
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-6 138 920,25	-1 864 561,58
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-6 138 920,25	-1 864 561,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 138 920,25	-1 864 561,58

TASE 31.12.2019

V A S T A A V A A	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	339 436,34	643 251,50
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	339 436,34	643 251,50
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	20 000,00	20 000,00
Rakennukset	138 741 323,77	149 516 732,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 489 397,58	2 840 734,43
Koneet ja kalusto	284 409,60	683 997,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 729 673,28	9 115 691,71
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	160 264 804,23	162 177 156,11
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	200,00	200,00
Muut saamiset	156 165,25	156 165,25
Sijoitukset yhteensä	156 365,25	156 365,25
Pysyvät vastaavat yhteensä	160 760 605,82	162 976 772,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	366 873,46	57 196,46
Muut saamiset	631 505,01	475 550,03
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	998 378,47	532 746,49
Rahat ja pankkisaamiset		
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	998 378,47	532 746,49
V A S T A A V A A	161 758 984,29	163 509 519,35
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	113 547 866,99	113 547 866,99
Ed. tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-10 396 165,16	-8 531 603,58
Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-6 138 920,25	-1 864 561,58
Oma pääoma yhteensä	97 012 781,58	103 151 701,83
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	60 209 042,03	55 318 307,68
Pitkäaikaiset velat yhteensä	60 209 042,03	55 318 307,68
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 140 904,59	2 166 528,54
Saadut ennakot	7 286,50	0,00
Ostovelat	1 801 660,52	2 712 616,61
Muut lyhytaikaiset velat		
Siirtovelat	587 309,07	160 364,69
Lyhytaikaiset velat yhteensä	4 537 160,68	5 039 509,84
Vieras pääoma yhteensä	64 746 202,71	60 357 817,52
V A S T A T T A V A A	161 758 984,29	163 509 519,35

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-5 138	-692
Poistot ja arvonalentumiset	16 270	12 371
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 001	-1 173
Toiminnan rahavirta	10 131	10 507
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 657	-10 740
Rahoitusosuudet investointimenoihin	604	256
Pysyvien vastaavien		
Investointien rahavirta	-14 054	-10 484
Toiminnan ja invest. rahavirta	-3 923	23
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten muutokset	0	-2
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaik.lainojen lis muilta	7 032	0
Pitkäaik.lainojen väh muilta	-2 141	5 149
Lainakannan muutokset	4 891	5 149
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-466	-2790
Korottomien velkojen muutos	-502	-2381
Rahoituksen rahavirta	3 923	-23
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVAROJEN MUUTOS		

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Tilinpäätös	sidottuna
Päiväkirja	sähköisenä tallenteena
Pääkirja	sähköisenä tallenteena
Osakirjanpidot (palkat, varastot, laskutukset, käyttöomaisuus)	sähköisenä tallenteena

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

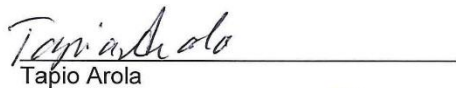
Lappeenrannassa 30.3.2020

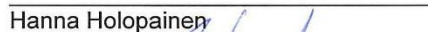
Kimmo Jarva
Kaupunginjohtaja

Risto Kakkola
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

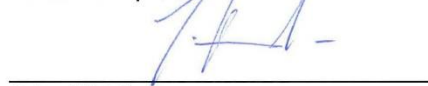
Tapio Arola

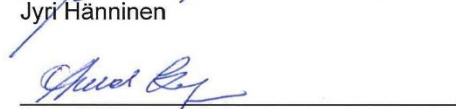
Hanna Holopainen

Jyri Hänninen

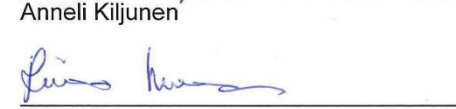
Juha Härkönen

Anneli Kiljunen

Päivi Kukkonen

Riitta Munnukka

Helena Puolakka

Tuija Maaret Pykäläinen

Juha Turkia

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Lappeenrannassa 12/ 5 2020

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Majja Tuomela
JHT, KHT

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

TILINPÄÄTÖS 2019 JA ENNUSTE TALOUSSUUNNITELMAKAUTEEN 2020–2022

Tämä raportti sisältää vuonna 2019 kaupunginhallitukselle raportoivat konserniyhteisöt. Raportissa esitetään kustakin yhteisöstä niiden toimittamien tilinpäätöstietojen perusteella vuoden 2019 talouden ja toiminnan toteutuminen verrattuna talousarvioon 2019 ja kehittyminen verrattuna edelliseen vuoteen 2018 ottaen kantaa myös taloussuunnitelma-kauteen 2020 – 2022.

Yhteisöjen toimittamien tietojen perusteella raportissa on lisäksi verrattu joitakin tunnuslukuja yleisiin raja-arvoihin ja analysoitu konserniyhteisön tilannetta lyhyesti. Analyysiossa perustuu tilinpäätösanalyysissä yleisesti käytettyihin tunnuslukuihin ja niiden tulkintaan. Kunnallisissa osakeyhtiöissä yhtiön olemassaololle voi olla muukin syy kuin voiton tuottaminen omistajalle.

TUNNUSLUKU	RAJA-ARVOT				
	(laskentakaavat)				
	Erinom.	Hyvä	Tyydytt.	Välttävä	Heikko
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	yli 20 %	15 - 20 %	10 - 15 %	5 -10 %	alle 5 %
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	yli 15 %	10 -15 %	6 -10 %	3 - 5 %	alle 3 %
Liiketulos % (liikevoitto)/(liikevaihto+liiketoim.muut tuotot)*100		yli 10 %	5 - 10 %		alle 5 %
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100		yli 10 %	5 - 10 %		alle 5 %
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	yli 50 %	35 - 50 %	25 - 35 %	15 -25 %	alle 15 %
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/lyhyt.aik.velat		yli 2	1- 2		alle 1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)		yli 1	0,5 -1		alle 0,5
Lainanhoitokate (Liikevoitto+Poistot-Verot)/(Korkokulut+Lainanlyhennykset)		yli 2	1- 2		alle 1
Investointien tulorahoitus % (Kokonaistulos+Poistot)/Investointien omahankintameno*100	Mittaa varsinaisen toiminnan ja satunn. tuottojen riittävyyttä investointeihin. Mikäli tuotot eivät riitä yhtiö velkaantuu tai joutuu käyttämään pääomia investointeihin.				
Kassan riittävyys, pv (*365*Rahavarat/Kassasta maksut tilikaudella)	Ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa yhtiön/konsernin kassavaroilla.				
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana) :365*(Rahavarat+Lpr konsernitilit)/Kassasta maksut tilikaudella)					

Tunnuslukujen raja-arvot ovat yleisesti yritysten tilinpäätösanalyysissä käytettyjä raja-arvoja. Erityisesti pääoman tuottoprosenttien raja-arvoja tulisi arvioida suhteessa tarkasteluhetken yleiseen korko- ja tuottotasoon. Lisäksi on huomioitava, että joidenkin tunnuslukujen yleinen taso voi vaihdella toimialoittain hyvinkin paljon.

Yhtiön nimi (1000 €)	Henkilöstö- muutos 19 vs 18	TP 2018 Liikevaihto	TP 2018 Tulos	TA 2019 Liikevaihto	TA 2019 Tulos	TP 2019 Liikevaihto	TP 2019 Tulos
TYTÄRYHTEISÖT							
Lappeenrannan asuntopalvelu Oy - konserni	0	32 081	1 031	32 664	1 987	32 021	2 955
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	-12	129 237	14 890	109 383	14 920	105 140	11 915
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	0	16 678	-71	17 699	371	17 006	317
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	2	11 676	518	11 326	326	12 706	288
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	-	0	-95	0	-155	0	-77
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	-	1 200	5	1 200	-35	1 200	9
Saimaan Tukipalvelut Oy	-113	51 732	481	51 840	133	51 898	155
Etelä-Karjalan Pesula Oy	44	-	-	-	-	1 563	119
Lappeen Rakennuttaja Oy	1	522	-56	650	22	579	28
Saimaan Lentoasema säätiö sr - konserni	5	516	-80	580	1	1 463	-951
Wirma Lappeenranta Oy	0	316	15	297	1	298	29
OSAKKUUSYHTEISÖT							
Meidän IT ja Talous Oy	-	-	-	50 019	81	50 527	843
KUNTAYHTYMÄT							
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	35	506 086	-16 034	525 403	-7 853	525 525	-1 197
Etelä-Karjalan koulutus kuntayhtymä	-11	34 228	617	33 269	-521	35 060	646
Etelä-Karjalan liitto	0	5 071	-344	4 145	-235	5 050	37

Uutena yhtiönä raportoidaan Etelä-Karjalan Pesula Oy:n tiedot. Vuonna 2019 Saimaan Tukipalveluiden tekstiilipalvelu-toimiala eriytettiin omaksi yhtiökseen osittaisjakautumisella ja Etelä-Karjalan Pesula Oy aloitti toimintansa 1.7.2019.

Meidän IT ja talous Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2019, jolloin yhtiöön tekivät liikkeenluovutuksen Saimaan talous ja tieto Oy (kaupungin osakkuusyhtiö tilinpäätöksessä 2018), Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy sekä Siun Talous Oy. Samaan aikaan perustettiin myös sisaryhtiö Efetta Oy, joka tuottaa palveluita julkisomisteisille yhtiöille, jotka eivät täytä hankintalain mukaisen sidosyksikön määritelmää. Osakkuusyhtiö Efetta Oy:n toiminnan volyyymi ja kaupungin omistusosuus yhtiöstä huomioiden, se ei sisälly raporttiin.

HENKILÖSTÖMÄÄRIEN KEHITYS

Alla olevassa taulukossa on tarkasteltu konserniyhteisöiden henkilöstömäärän kehitystä vuosien 2016–2019 aikana.

Yhtiön nimi	Henkilöstö 2016	Henkilöstö 2017	Henkilöstö 2018	Henkilöstö 2019	2019 vs 2018 Henkilöstö- muutos	2019 vs 2018 Henkilöstö- muutos %
TYTÄRYHTEISÖT						
Lappeenrannan asuntopalvelu Oy - konserni	26	25	25	25	0	0,0 %
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	164	132	133	121	-12	-9,0 %
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	30	26	26	26	0	0,0 %
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	33	30	30	32	2	6,7 %
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	-	-	-	-	-	-
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	-	-	-	-	-	-
Saimaan Tukipalvelut Oy	983	965	1 015	902	-113	-11,1 %
Etelä-Karjalan Pesula Oy	-	-	-	44	44	-
Lappeen Rakennuttaja Oy	7	7	6	7	1	16,7 %
Saimaan Lentoasema säätiö sr - konserni	11	11	13	18	5	38,5 %
Wirma Lappeenranta Oy	18	1	0	0	0	-
OSAKKUUSYHTEISÖT						
Meidän IT ja Talous Oy	-	-	-	408	-	-
KUNTAYHTYMÄT						
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	4 600	4 779	4 881	4 916	35	0,7 %
Etelä-Karjalan koulutus kuntayhtymä	427	399	376	365	-11	-2,9 %
Etelä-Karjalan liitto	27	32	39	39	0	0,0 %

Yllä olevan taulukon henkilömääriin eivät sisälly oman toimensa ohella (oto) konserniyhtiöissä työskentelevät. Saimaan Tukipalvelut Oy:n henkilömäärä sisältää vakituisten työntekijöiden lisäksi sijaiset. Saimaan Tukipalveluiden osalta vertailussa edelliseen vuoteen on huomioitava, että vuoden 2019 alusta henkilömäärän laskentaperusteet muuttuivat. Uusi

laskentakäytäntö huomioi paremmin esimerkiksi osa-aikaisten ja sijaisten työajan. Lisäksi osa henkilövähennyksestä näkyy Etelä-Karjalan Pesula Oy:ssä. Osakkuusyhtiö Meidän IT ja Talous Oy:n henkilömäärästä 174 kuului vuonna 2018 Saimaan Talous ja Tieto Oy:öön. Lappeenrannan Energia Oy-konsernin henkilömäärän vähennyksen syynä on Väre Oy:öön siirtyneet 9 henkilöä.

Eksote ilmoittaa vakiintuneen käytännön mukaisesti henkilömäärätiedot henkilötyövuosina. Saimaan Lentoasemasäätiö sr-konsernin henkilömäärä on myös laskettu niin, että tarvittaessa töihin kutsuttavien henkilöiden työaika on suhteutettu vuosityöaikaan.

TYTÄRYHTEISÖT

LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY – KONSERNI

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu konserni toteuttaa Lappeenrannan kaupungin asuntopolitiikkaa omistamalla, ylläpitämällä, vuokraamalla ja rakentamalla viihtyisiä sekä kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiö toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämänä yleishyödyllisenä yhteisönä ja sen toiminta on keskittynyt asumiseen. Asuntopalvelu-konsernin omistuksessa on noin 5.000 vuokra-asuntoa, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiö vastaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen, mukaan lukien erityisryhmät, kysyntään Lappeenrannan kaupungin alueella. Yhtiön omistamien ARA-asuntojen keskivuokra vuonna 2019 oli 10,82 eur/m²/kk, joka oli noin 21 % edullisempi kuin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen keskivuokra kaupungissa. Lisäksi Asuntopalvelun asuntojen vuokriin sisältyy pääsääntöisesti sauna ja käyttövesi ilman erillistä korvausta.

Vuodelle 2020 ARA-asuntojen vuokria ei korotettu yhtä taloa lukuun ottamatta. Vuokrien korotukset pyritään pitämään maltillisena myös jatkossa.

Yhtiö vastaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen omistamisesta ja vuokraamisesta jatkossakin.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiö ei jaa tuottoja omistajalleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuonna 2019 peruskorjattiin yksi kerrostalo, jossa on 12 asuntoa ja rakenteilla oli kolme uutta kerrostaloa, joihin valmistuu vuoden 2020 aikana 107 uutta asuntoa. Vuonna 2019 käytettiin investointeihin 11,4 miljoonaa euroa ja vuosien 2020–2022 investointien määrän arvioidaan olevan yhteensä noin 24 miljoonaa euroa. Määrä vastaa kyseisenä aikana lyhennettävien lainojen määrää. Ensimmäisen puukerrostalon suunnittelu pyritään käynnistämään viimeistään vuonna 2021.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2019 investoinnit toteutettiin pitkäaikaisilla valtion takaamalla korkotukilainoilla. Investointien omarahoitusosuuksien kattamiseksi myytiin neljä kerrostaloa ja yksi rivitalo sekä yksittäisiä asuntoja. Muita rahoitusjärjestelyjä ei ollut. Uusia takauksia ei vuonna 2019 haettu kaupungilta.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat: Erityisasumisen yksiköiden vuokrasopimusten jatkuvuus niissä yksiköissä, joissa ei jatkuvuutta ole turvattu määräaikaisella vuokrasopimuksella. Lainojen korkojen äkillinen nousu. Vuokra-asuntojen kysynnän lasku.

LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY - KONSERNIN NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIIKEVAIHTO	32 081	32 664	32 021	-643	-2,0 %	-60	-0,2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 856	150	866	716	477,3 %	-990	-53,3 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materialit ja palvelut	0	0	0	0		0	
Henkilöstökulut	-1 400	-1 452	-1 450	2	-0,1 %	-50	3,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 159	-7 091	-7 090	1	0,0 %	1069	-13,1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-21 719	-20 551	-19 637	914	-4,4 %	2082	-9,6 %
LIIKETULOS	2 659	3 720	4 710	990	26,6 %	2051	77,1 %
Rahoitustuotot	78	70	163	93	132,9 %	85	109,0 %
Rahoituskulut	-1 416	-1 306	-1 240	66	-5,1 %	176	-12,4 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	1 321	2 484	3 633	1 149	46,3 %	2312	175,0 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-290	-497	-678	-181	36,4 %	-388	133,8 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	1 031	1 987	2 955	968	48,7 %	1924	186,6 %

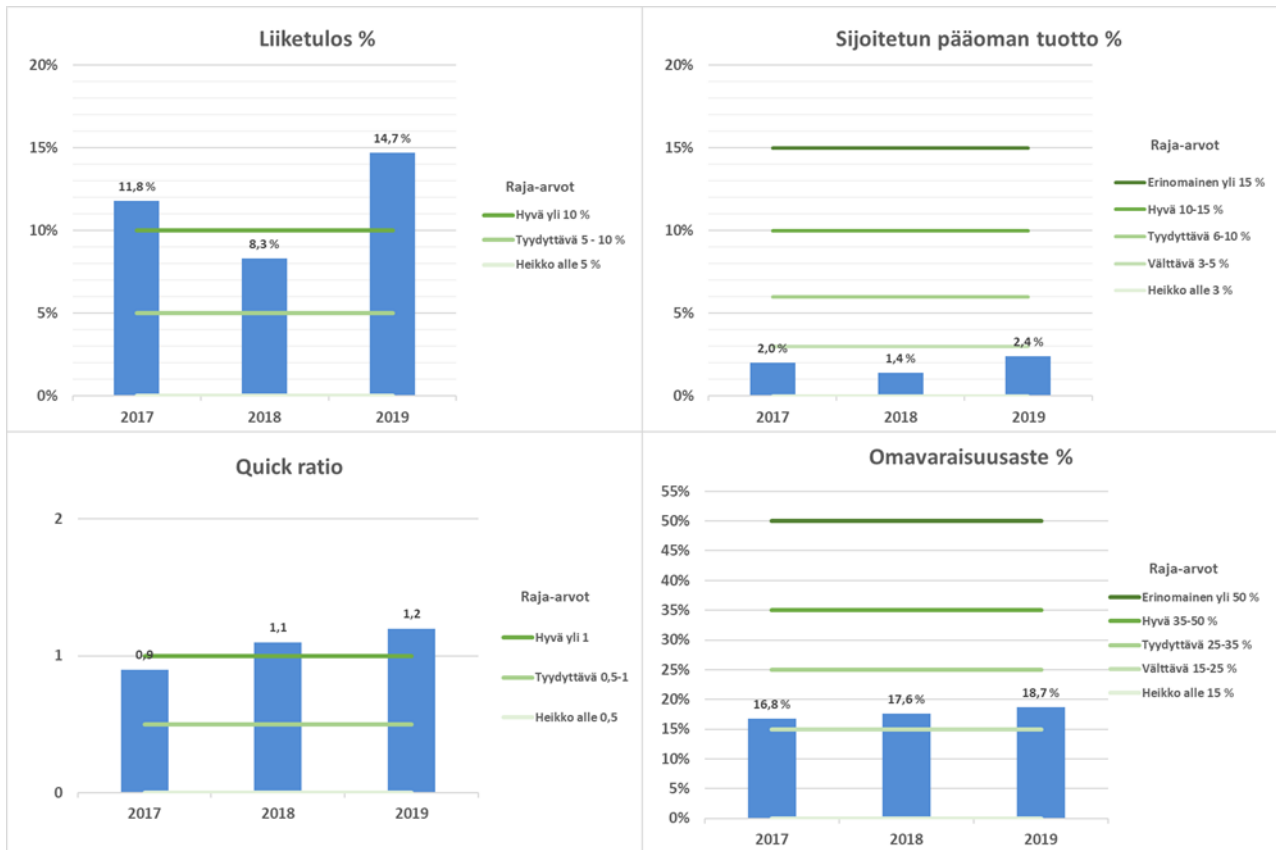
Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	183 640	187 053	3 413	1,9 %
Aineettomat hyödykkeet	190	77	-113	-59,5 %
Aineelliset hyödykkeet	182 284	185 832	3 548	1,9 %
Sijoitukset	1 166	1 144	-22	-1,9 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	11 581	12 571	990	8,5 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	6 611	7 132	521	7,9 %
Rahoitusarvopaperit	1 204	1 243	39	3,2 %
Rahat ja pankkisaamiset	3 766	4 196	430	11,4 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	195 221	199 624	4 403	2,3 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	32 954	35 871	2 917	8,9 %
Osakepääoma	11 209	11 209	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	8 949	8 949	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	11 765	12 758	993	8,4 %
Tilikauden voitto/tappio	1 031	2 955	1 924	186,6 %
Vähemmistöosuus	1 352	1 352	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Laskennallinen verovelka	1 649	2 327	678	41,1 %
Vieras pääoma (yht.)	159 266	160 074	808	0,5 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	148 457	148 906	449	0,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 809	11 168	359	3,3 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	195 221	199 624	4 403	2,3 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA tai TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	1 321	3 633	2 312	175,0 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot)	8 385	7 427	-958	-11,4 %
Käyttöpääoman muutos	-1 815	-318	1 497	-82,5 %
Maksetut korot ja maksut	-1 464	-1 331	133	-9,1 %
Saadut osingot			0	
Saadut korot	98	81	-17	-17,3 %
Maksetut verot			0	
Satunnaiset erät			0	
LIIKETOIMINNAN tai TOIMINNAN RAHAVIRTA	6 525	9 492	2 967	45,5 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit muihin sijoituksiin	-69	-24	45	65,2 %
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-3 390	-11 430	-8 040	-237,2 %
Saadut investointiavustukset	0	0	0	
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot	2 750	1 725	-1 025	
Luovutustulot muista sijoituksista	371	102	-269	-72,5 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-338	-9 627	-9 289	2748,2 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	6 187	-135	-6 322	102,2 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset			0	
Pitkäaikaisen lainojen muutokset	-5 692	434	6 126	-107,6 %
Lyhytaikaisen lainojen muutokset	216	170	-46	21,3 %
Maksullinen osakeanti			0	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-5 476	604	6 080	-111,0 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	711	469	-242	-34,0 %
Rahavarat 31.12.	4 970	5 439	469	9,4 %
Rahavarat 1.1.	4 259	4 970	711	16,7 %
Lainakanta 31.12.	155 508	156 111	603	0,4 %
Lainakanta 1.1.	160 983	155 508	-5 475	-3,4 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	25	25	0
Investoinnit (1000 €)	3 637	11 552	7 915
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	15 064	13 095	-1 969
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	4	0	-4
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	3,2	8,6	5,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,4	2,4	1
Liiketulos %	8,3	14,7	6,4
VAKAVARAIUUS			
Omavaraisuusaste %	17,6	18,7	1,1
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	1,1	1,1	0
Quick ratio	1,1	1,2	0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	15	17	2
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	390	396	6
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	260,6	92,8	-167,8
Lainanhoitokate	1,0	1,0	0
Kassan riittävyys, pv	40	40	0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	80	80	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA YLEISIIN RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Liiketulosprosentin heilahteluun vuosittain vaikuttavat lähinnä yksittäisten kohteiden myyntivoitot ja -tappiot. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on heikko, mutta kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava toiminnan luonne. Vuokrataso sosiaalisessa asuntotuotannossa – mitä vuokrakohteet pääasiassa ovat – on säännelty, eikä siten tavoitteena ole voiton maksimointi.

Omavaraisuusasteella mitattuna konsernin vakavaraisuus on välttävä. Toimialan pääomavaltaisuudesta ja toiminnan luonteesta johtuen vakavaraisuuden merkittävä parantaminen lyhyellä aikavälillä ei ole mahdollista. Riskien kannalta tärkeämpää onkin saada tulorahoitus suhteessa investointeihin pysymään tasolla, jolla korollisten velkojen määrää saadaan hallitusti pienennettyä tulevina vuosina.

Tunnuslukuja tarkasteltaessa on syytä huomioida, että yhtiön tehtävänä on sosiaalinen asuntotuotanto, eikä kaupungin ensisijainen intressi ole saada tuottoja yhtiöstä, vaan toteuttaa kaupungin asuntopolitiikkaa.

LAPPEENRANNAN ENERGIA OY – KONSERNI

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100%:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy. Merkittäviä osakkuusyhtiöitä ovat Kaukaan Voima Oy, Suomen Hyötytuuli Oy ja Elvera Oy sekä vuoden 2019 alusta aloittanut Väre Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Energia-konsernin liikevaihdon ennakoitiin budjetissa pienenevän reilusti edellisvuoteen verrattuna. Toteutunut liikevaihto 105,1 miljoonaa euroa oli noin 18,6 % edellisvuotta (129,1) pienempi alittaen budjetin noin 4 miljoonalla eurolla. Sähkön myynnin siirtyminen osakkuusyhtiö Väre Oy:lle selittää valtaosan muutoksesta. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 3 miljoonaa euroa budjetoitua pienempi ja verojen jälkeen tilikauden voitosi muodostui 11,9 miljoonaa euroa. Pääsyy tuloksen pienemiseen oli polttoaineiden hintojen voimakas nousu päästöoikeuksien hintojen nousun seurauksena.

Tulevina vuosina liikevaihdon ennakoidaan asettuvan tasolle 106 miljoonaa euroa ja tulostason ennakoidaan säilyvän tasolla 13 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Konsernin konkreettinen tavoite on tuottaa omistajalle asetettu tuotto valtuustokauden aikana. Toteutunut tuotto vuonna 2019 oli tavoitteen mukainen 11,2 miljoonaa euroa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Energia-konserni maksoi kaupungille osinkoja ja lainojen korkoja vuonna 2019 yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Toteutunut investointitaso oli 19,8 miljoonaa euroa, joka jäi alle budjetoidun (20,8) tason. Suurin syy alitukseen oli toteutuneiden sähköverkon investointien vähäinen määrä suunniteltuun verrattuna. Tulevina vuosina investointitaso on tarkoitus pitää tasolla 22 – 26 miljoonaa euroa/vuosi.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuoden 2019 aikana ei toteutettu rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Energian omistama sähköntuotanto on alttiina sähkömarkkinoiden nopeisiin ja voimakkaisiin muutoksiin ja niihin reagoiminen on taloudellisessa mielessä avainasemassa. Hallitun riskipolitiikan avulla taloudelliset vaikutukset pidetään hyväksyttävissä rajoissa. Suurhäiriöihin kaukolämmön, sähkön ja veden toimituksessa on varauduttu erilaisin varajärjestelmin ja niiden käyttöä harjoitellaan säännöllisesti.

LAPPEENRANNAN ENERGIA OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1000	TP	TA	TP	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
	2018	2019	2019	€	%	€	%
LIKEVAIHTO	129 237	109 383	105 140	-4 243	-3,9 %	-24 097	-18,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot	989	968	1 314	346	35,7 %	325	32,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materialit ja palvelut	-68 727	-55 216	-51 482	3 734	-6,8 %	17 245	-25,1 %
Henkilöstökulut	-8 014	-7 511	-7 647	-136	1,8 %	367	-4,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-16 197	-15 542	-15 881	-339	2,2 %	316	-2,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-9 157	-8 240	-8 055	185	-2,2 %	1 102	-12,0 %
LIIKETULOS	28 131	23 842	23 389	-453	-1,9 %	-4 742	-16,9 %
Rahoiustuotot	40	300	194	-106	-35,3 %	154	385,0 %
Rahoiuskulut	-9 388	-8 272	-8 416	-144	1,7 %	972	-10,4 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	18 783	15 870	15 167	-703	-4,4 %	-3 616	-19,3 %
Tilinpäättösiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-3 893	-950	-3 252	-2 302	242,3 %	641	-16,5 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	14 890	14 920	11 915	-3 005	-20,1 %	-2 975	-20,0 %

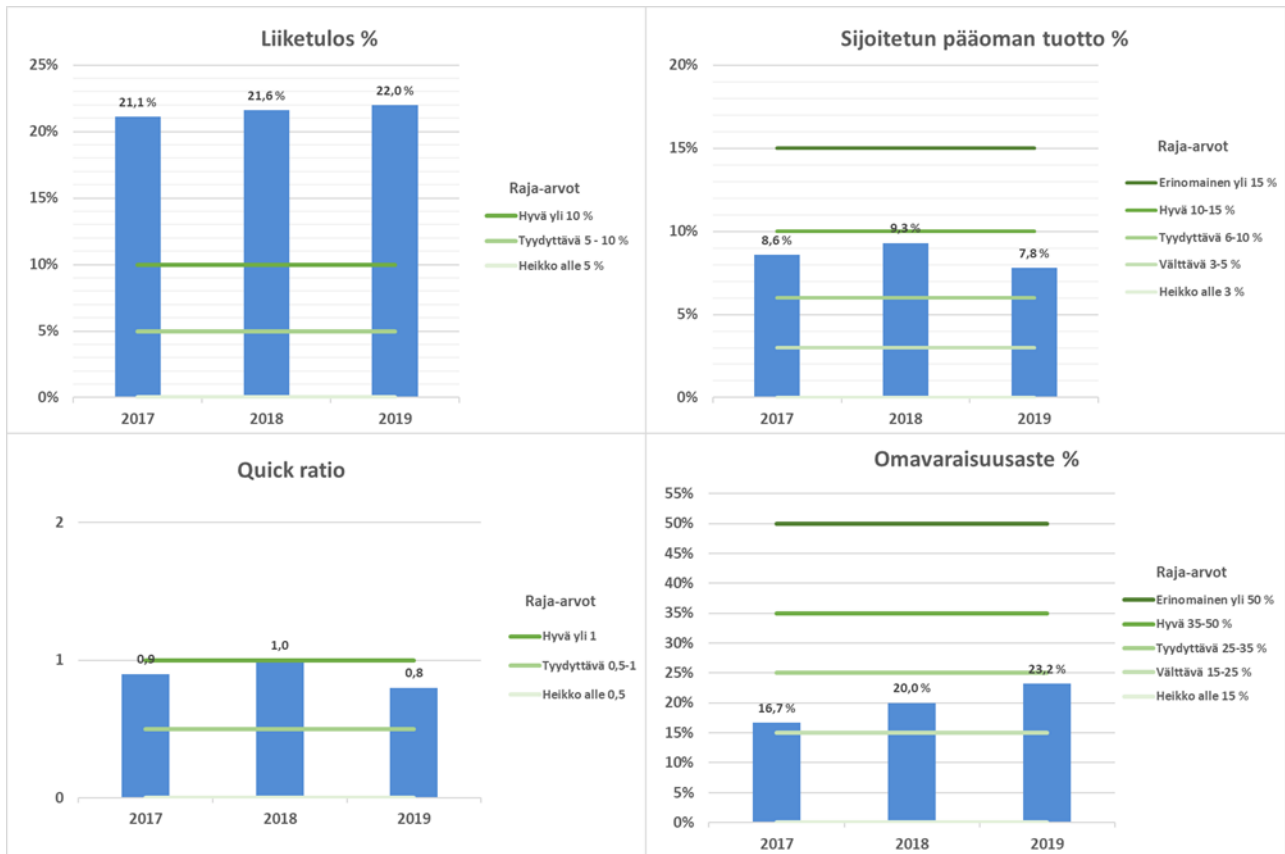
Tase 1000	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	275 909	272 177	-3 732	-1,4 %
Aineettomat hyödykkeet	11 076	9 950	-1 126	-10,2 %
Aineelliset hyödykkeet	219 266	212 598	-6 668	-3,0 %
Sijoitukset	45 567	49 629	4 062	8,9 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	30 943	27 267	-3 676	-11,9 %
Vaihto-omaisuus	2 788	2 751	-37	-1,3 %
Saamiset	27 154	23 355	-3 799	-14,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	1 001	1 161	160	16,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	306 852	299 444	-7 408	-2,4 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	61 513	69 538	8 025	13,0 %
Osakepääoma	10 000	10 000	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	10 838	10 838	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	25 785	36 785	11 000	42,7 %
Tilikauden voitto/tappio	14 890	11 915	-2 975	-20,0 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Laskennallinen verovelka	11 222	12 497	1 275	11,4 %
Vieras pääoma (yht.)	234 117	217 409	-16 708	-7,1 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	205 151	187 946	-17 205	-8,4 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	28 966	29 463	497	1,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	306 852	299 444	-7 408	-2,4 %

Rahoituslaskelma 1000	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA tai TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	28 131	23 389	-4 742	-16,9 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot)	16 533	16 138	-395	-2,4 %
Käyttöpääoman muutos	-3 265	3 597	6 862	-210,2 %
Maksetut korot ja maksut	-9 442	-8 472	970	-10,3 %
Saadut osingot	0	154	154	
Saadut korot	40	40	0	0,0 %
Maksetut verot	-1 373	-1 593	-220	16,0 %
Satunnaiset erät			0	
LIIKETOIMINNAN tai TOIMINNAN RAHAVIRTA	30 624	33 253	2 629	8,6 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2 608	-4 062	-1 454	-55,8 %
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-16 567	-8 086	8 481	51,2 %
Saadut investointiavustukset			0	
Investoinnit varauksella katetut			0	
Luovutustulot muista sijoituksista			0	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-19 175	-12 148	7 027	36,6 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	11 449	21 105	9 656	84,3 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Liittymismaksujen lisäys	1 372	1 176	-196	-14,3 %
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-8 521	-18 381	-9 860	-115,7 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset			0	
Maksullinen osakeanti/osingonjako	-3 740	-3 740	0	0,0 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-10 889	-20 945	-10 056	-92,4 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	560	160	-400	-71,4 %
Rahavarat 31.12.	1 001	1 161	160	16,0 %
Rahavarat 1.1.	441	1 001	560	127,0 %
Lainakanta 31.12.	165 084	146 703	-18 381	-11,1 %
Lainakanta 1.1.	173 557	165 084	-8 473	-4,9 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %			0
Henkilöstöä keskimäärin	133	121	-12
Investoinnit (1000 €)	19 297	19 785	488
Konsernin sis.lainat (1000 €)	89 566	85 874	-3 692
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	45 232	36 782	-8 450
Kaupungin antolainat (1000 €)	89 849	89 821	-28
Leasingvastuut (1000 €)	128	54	-74
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	26,6	18,2	-8,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	9,3	7,8	-1,5
Liiketulos %	21,6	22,0	0,4
VAKAVARAIKUUS			
Omavaraisuusaste %	20,0	23,2	3,2
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	1,1	0,9	-0,1
Quick ratio	1,0	0,8	-0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	3 506	5 979	2 473
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	432	399	-33
			0
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	162,1	228,8	66,7
Lainanhoitokate	2,3	1,3	-0,9
Kassan riittävyys, pv	1,3	2,0	0,7
Kassan riittävyys, pv (lpr konsernitilit mukana)	-3,3	-2,8	0,5
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Myynti kaupungille (jätevesi, lämmitys, sähkö, 1000€)	3506	5979	2473
Tuloutus kaupungille (1000 €)	3740	3736	-4

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA YLEISIIN RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti on yleinen korkotaso huomioiden hyvä. Liiketulosprosentti on erittäin hyvä ja kehitys on ollut tasaista. Konsernin kannattavuus on hyvä.

Omavaraisuusasteella mitattuna konsernin vakavaraisuus on välttävä, vaikka se nousikin edellisestä vuodesta. Alhainen omavaraisuusaste kertoo suuresta vieraan pääoman osuudesta rahoituksessa.

Vakavaraisuutta tarkasteltaessa tulee huomioida, että tilinpäätöksen 2019 mukaan konsernin vieraasta pääomasta suurin osa muodostuu lainoista kaupungille. Lainat ovat syntyneet Energia-konsernin yhtiöittämisen seurauksena. Tuloustavoite kaupungille vaikuttaa omavaraisuusasteen parantamismahdollisuuksiin voitollisista tuloksista huolimatta.

Energia-konsernilta saatavat osinko- ja korkotuotot ovat merkittävä lisä kaupungin omissa talousarvioissa. Konsernin investoinnit muodostavat riskin myös kaupungin oman tulopohjan kehittymiselle.

Tilinpäätöshetkellä 2019 konsernin maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria mittaava tunnusluku Quick ratio on tyydyttävällä tasolla. On kuitenkin huomioitava, että kyseinen tunnusluku kuvaa tilannetta vain tilinpäätöspäivänä.

Vuoden 2019 aikana konsernin ulkoinen lainakanta väheni 8,5 milj. euroa. Konsernin tulevat investointipaineet ovat merkittävät, joten senkin takia on hyvä, että konsernin lainakanta on pienentynyt.

LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY – KONSERNI

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehitymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Lappeenrannan Toimitilat-konserni (LATO) aloitti toimintansa 1.6.2017. LATO-konserni muodostui kun kaupungin teknisen toimen Tilakeskus, Lappeenrannan Yritystila-konserni, Williparkki Oy ja Wirma Lappeenranta Oy yhdistyivät. Lisäksi perustettiin uusi yhtiö: Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy. Konsernin emoyhtiönä toimii Lappeenrannan Toimitilat Oy, joka muodostettiin Lappeenrannan liiketoiminnot Oy:stä. Uudistuksen tavoitteina oli koota hajallaan oleva toimitilaosaaminen konsernissa yhteen. Lisäksi toimitilojen hallinta haluttiin erottaa selkeäksi tukipalveluksi, kuten siivous, ruokahuolto ja kiinteistöhoito jo ovat. Tavoitteena oli myös erottaa tulevat maakuntahallinnon tarpeisiin olevat rakennukset pois kaupungin palvelutuotannosta, kun kaupungin rahoitusvastuu sosiaali- ja terveystoimista sekä pelastustoimista päättyy. Toimitilaosaamisen keskittämisen kautta tavoitellaan lisäksi säästöjä hallinnosta sekä luottamushenkilöiden ohjausmahdollisuuksien vahvistamista. Konsernin henkilöstö keskitettiin emoyhtiöön.

Konsernirakenne:

1. Lappeenrannan Toimitilat Oy
2. Lappeenrannan Yritystila Oy
 - 2.1 Lappeenrannan Laivat Oy
 - 2.2 Lappeenranta Free Zone Oy Ltd
 - 2.3 Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus
 - 2.4 Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus
 - 2.5 Lappeenrannan Matkakeskus Oy
 - 2.6 Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka
- Osakkuusyhtiöt Kiinteistö Oy Sammonpiha ja Keskinäinen Kiinteistö Oy Maakuntagalleria
3. Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy
4. Williparkki Oy

Omistajan puhevaltaa LATO –konsernissa käyttää kaupunginhallitus siten kuin kaupunginhallituksen johtosäännössä tarkemmin määrätään. LATO –konsernin yleiset toimintaperiaatteet ja kaupungin ohjausvallan käyttäminen on määritelty konserniohjeissa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja

Toteutuma: Ulosvuokrausaste on säilynyt vuonna 2019 miltei samalla tasolla kuin vuonna 2018. Tulojen kasvu on muodostunut vuokrien indeksisidonnaisuuksista. Vuosina 2020 – 2022 etenkin suojeltujen arvokkaiden rakennusten vuokratyöstä pyritään kasvattamaan.

Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Toteutuma: Toimitilojen yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys ovat olleet tavoitteena investointihankkeiden suunnittelussa. Yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys ovat osana tilankäytön kehittämistavoitteita parantaneet uusien ja peruskorjattujen kohtien tehokkuutta.

Kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % nykyisestä vuoteen 2021 mennessä ja 85 % nykyisestä vuoteen 2023 mennessä

Toteutuma: Uudisrakennus- ja myös peruskorjaushankkeissa on pyritty ja on päästy aiempaa parempaan tilatehokkuuteen. Aiempaa tilatehokkaammat rakennukset kuitenkin valmistuvat vasta tulevina vuosina.

Kaikissa uusissa rakennushankkeissa on selvitettävä modulaarisen rakentamisen mahdollisuudet siten, että käytössä olevat tilat voivat joustaa rakennuksen elinkaaren aikana. Samoin kaikissa uusissa rakennushankkeissa on tehtävä selvitys siitä, mikä toteutusmalli ja omistusmuoto on kaupunkikonsernin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto.

Toteutuma: Kunkin rakennushankkeen valmistelun yhteydessä selvitetään, mikä toteutusmalli ja urakka- tai muoto on ko. hankkeeseen sopivin. Rahoitusmalleja on myös tarkasteltu hankekohtaisesti.

Lauritsalan uusi koulu on ensimmäinen elinkaarimallilla toteutettava hanke Lappeenrannassa.

Sammontalo-hankkeeseen haettiin toteutusratkaisua arkkitehtuurikilpailun kautta.

Monitoimiareenan rahoitusmallia selvittämään palkattiin ulkopuolinen konsultti, ja selvitystyö on vuoden 2020 alussa vielä käynnissä.

Yritystila toteuttaa kaupungin elinkeinostrategian mukaisia, omistajaohjauksella saatuja kiinteistöhankeita, joiden toteutus- ja suunnittelumuotoina voidaan käyttää ja valita tarkoituksenmukaisimpia ratkaisuja. Uudis-

kohteiden tila- ja sijaintiratkaisuissa pyritään valintoihin, jota mahdollistavat kohteista luopumisen halutun elinkeinostrategisen tavoitteen täytyttyä.

Terveellisten ja turvallisten toimintaympäristöjen tarjoaminen

Toteutuma: Sisäilmaongelmiin on reagoitu korjaamalla kohteita, hankkimalla väistötiloja ja käynnistämällä uudisrakennushankkeita.

Energiansäästöohjelman noudattaminen:

- Kuntien uuden energiatehokkuussopimuksen 2017-2025 mukaisten tavoitteiden saavuttaminen
- Toimintaympäristöjen hiilijalanjäljen pienentäminen

Toteutuma: Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 % sopimuskauden aikana. Energiatehokkuusvaatimukset ovat ohjanneet sekä investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta että myös ylläpitoa.

Kuntien uuden energiatehokkuussopimus 2017 - 2025 allekirjoitettiin vuonna 2018. Toimenpiteet sopimuksen mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ovat työn alla. Toimialojen ja eri osapuolten sitouttamiseksi sopimuksen tavoitteisiin perustettiin toimialojen yhteinen seurantaryhmä. Energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kiinteistöjä käyttävien ja kiinteistön omistajan välistä vuoropuhelua. Sopimuskauden alkupuolella uskotaan tavoitteiden saavuttamiseen.

Korjausvelan hallinta:

- Myynnin tehostaminen
- Rakennusten purkaminen (P-salkku)
- Oikea-aikaiset ja riittävät peruskorjaukset ja uudisrakentaminen:

Toteutuma: Elinvoima- ja kaupunkikehitystoimialan maaomaisuuden hallinta –vastuualue on purkanut mm. entisen Hovinpellon päiväkodin sen jälkeen kun uusi päiväkotitalo valmistui,

Kaupungissa on käynnissä voimakas investointibuumi: keväällä 2020 on käynnissä Joutsenon ja Lauritsalan koulun uudisrakennus ja Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus.

Asiakkaiden osallistaminen ja sitouttaminen hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa

Toteutuma: Käyttäjäasiakkaat osallistuvat hankkeisiin koko hankkeen ajan hyvin aktiivisesti.

Hankintojen suunnittelu kustannustehokkaasti ja yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa Lappeenranta Greenreality-tavoitteita tukien

Toteutuma: Hankinnoissa on otettu entistä enemmän käyttöön markkinavuoropuhelut myös LATOn vastuulla olevien hankintaprosessien osalta.

Organisaatiouudistuksen edellyttämä toimintojen yhteensovittaminen ja uuden organisaatiokulttuurin luominen ja vakiinnuttaminen

Toteutuma: Organisaatiouudistuksen edellyttämien vastuiden ja rajapintojen selkiyttämistä on jatkettu ja tehty tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Lappeenrannan Toimitilat-konserniin kuuluvalla Willi-parkki Oy:lle on asetettu tuloutustavoitteeksi 300 000 euroa. Tavoite ei toteutunut täysimääräisenä.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Lappeenrannan kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat uudisrakennukset ja omassa käytössä olevien rakennusten peruskorjaus- ja pieninvestointihankkeet tehdään kaupungin omaan taseeseen Lappeenrannan Toimitilat Oy:n toimiessa hankkeiden operatiivisena toteuttajana. Talonrakennushankeinvestointeja toteutettiin 12 981 976 eurolla ja pieniä investointihankkeita 2 137 061 eurolla, yhteensä 15 119 037 eurolla.

LATO-konserniin kuuluvien yhtiöiden osalta Lappeenrannan Yritystila Oy:llä valmistui vuonna 2019 The Switch Drive Systems Oy:lle vuokratun teollisuus – ja toimistorakennuksen laajennus. Laajennuksen toteutuskustannukset olivat noin 3 miljoonaa euroa. Hanke rahoitettiin lainarahoituksella. Tämän lisäksi yhtiö teki omistamiensa kiinteistöjen PTS-suunnitelmien mukaisia peruskorjaus- ja parannushankkeita. Niihin käytettiin 247 157 euroa.

Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ollut merkittäviä investointihankkeita vuonna 2019.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2019 Lappeenrannan Yritystila Oy nosti uuden 3 100 000 euron 10 vuoden tasalyhenteisen lainan Etelä-Karjalan Osuuspankista. Kuntarahoituksen kerta-lyhenteinen 2 850 000 euron laina maksettiin pois ja nostettiin Kuntarahoitukselta uusi 2 500 000 euron 10 vuoden tasalyhenteinen laina. Tähän lainaan saatiin kaupungin takaus.

Kaupungin takausvastuut ovat 31.12.2019 Lappeenrannan Yritystilan lainoista 25,1 milj euroa ja Williparkin lainoista 7,1 milj euroa eli yhteensä 32,2 miljoonaa euroa.

Yritystilan ulkoista velkaa pyritään pienentämään mm. kiinteistöjen myynnillä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Strategiset ja operatiiviset riskit

- veroriskit
- maakuntauudistus
 - o Tällä hetkellä ei ole tiedossa, mitä sote- ja pelastuskiinteistöille tapahtuu tulevaa maakuntauudistusta odottaessa ja sen tulevaisuudessa tapahduttua. Tärkeintä on tiedostaa ja kartoittaa oman sote- ja pelastuskiinteistökannan kokonaisuus ja valita oikeat toimenpiteet, jotka voidaan ketterästi suorittaa tilanteen niin vaatiessa. Armilan sairaalan siirtymäajan käytön selvitys ja toimenpiteet ovat käynnistetty.
 - o Yritystilan hallinnoimiin ja kaupungin omistamiin sote- ja pelastuskiinteistöihin liittyvä riski tai mahdollisuus tulee konkreettisesti toteutumaan maakuntauudistuksen edetessä.
- vuokratut ja myytävät tilat
 - o vuokralaisen vaihdostilanteessa tilat vaativat useimmiten muutostöitä, joiden vuoksi tiloja voi olla vaikea vuokrata kannattavasti
 - o vuokrattavista toimitiloista on Lappeenrannassa ylitarjontaa, mikä alentaa vuokratasoa

Henkilöstöriskit

- toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle
- työkyvyn ylläpitäminen muutostilanteissa
- yrityskulttuuri
- rekrytoinnin onnistuminen

Omaisuuksiriskit

- rakentamiseen liittyvät tekniset riskit
- toiminnan keskeytysriskit
- sisäilmaongelmat

Rahoitusriskit ja taloudelliset riskit

- Yritystila-konsernin lainamäärä on suuri. Velkaran hinnan nousu on riski, jota hallitaan jakamalla lainasalkku kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin. Yritystila on mukana kaupungin elinkeinostrategiassa hankkeissa, joissa osaan liittyä mahdollisia toimitiloihin ja kiinteistöihin liittyviä toimenpiteitä, jotka toteutuessaan voivat kasvattaa Yritystilan lainasalkun suuruutta.
- Talouden vaihtelut heijastuvat Yritystilan vuokralaisten liiketoimintaan ja vuokranmaksukykyyn. Riskiä pienentää se, että vuokralaiset ovat usealta toimialalta.
- Yritystila Oy etsii aktiivisesti vuokralaisia vapaisiin tiloihin ja myy omistamiaan kiinteistöjä, mikäli myyntihinta on riittävä. Ulkoista velkaa pyritään pienentämään mm. kiinteistöjen myynnillä.
- korkoriskiä hallitaan jakamalla lainat pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin

Muut riskit

- imagoriskit
- sisäilma
- hankkeiden toteutusaikataulut

LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA:

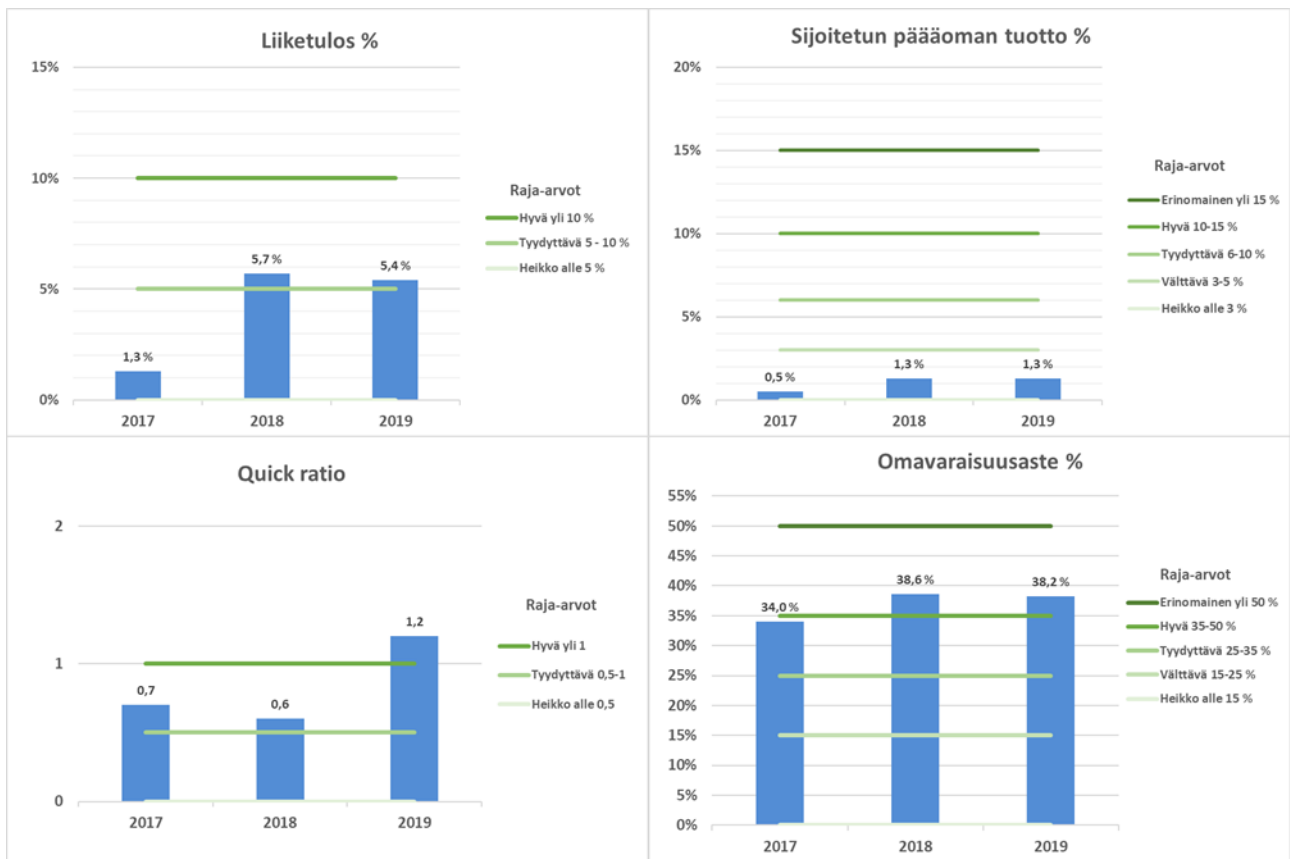
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA 2019		Muutos TP2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIKEVAIHTO	16 678	17 699	17 006	-693	-3,9 %	328	2,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	22	0	517	517	0,0 %	494	2210,4 %
Materiaalit ja palvelut	-528	-559	-529	30	0,0 %	-2	0,3 %
Henkilöstökulut	-1 939	-2 022	-1 859	163	-29,2 %	81	-4,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 941	-3 353	-3 588	-235	11,6 %	353	-9,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-9 334	-10 746	-10 631	115	-3,4 %	-1 297	13,9 %
LIKETULOS	958	1 019	916	-103	1,0 %	-42	-4,4 %
Rahoitustuotot	44	4	39	35	867,1 %	-6	-12,5 %
Rahoituskulut	-698	-616	-561	55	-8,9 %	137	-19,6 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	304	407	393	-14	-3,3 %	89	29,2 %
Tilinpäätössiirot	0	0	0	0	0 %	0	0 %
Verot	-400	-90	-99	-9	10,5 %	301	-75,1 %
Vähemmistön osuus tilik. tuloksesta	24	54	23	-31	-57,8 %	-2	-6,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-71	371	317	-54	-14,6 %	388	-545,4 %

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat yhteensä	74 128	72 756	-1 373	-1,9 %
Aineettomat hyödykkeet	1 077	868	-208	-19,3 %
Aineelliset hyödykkeet	65 705	64 508	-1 197	-1,8 %
Sijoitukset	7 347	7 380	32	0,4 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 381	8 179	2 798	52,0 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	5 131	7 904	2 773	54,1 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0 %
Rahat ja pankkisaamiset	251	276	25	10,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	79 510	80 935	1 426	1,8 %
VASTATTAVAA				
Oma pääoma yhteensä	29 309	29 626	317	1,1 %
Osakepääoma	17 401	17 401	0	0 %
Arvonkorotusrahassto	0	0	0	0 %
Muut omat rahastot	10 246	10 246	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 733	1 662	-71	-4,1 %
Tilikauden voitto/tappio	-71	317	388	-545,4 %
Vähemmistöosuus	481	459	-23	-4,7 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0 %
Konsernireservi	797	709	-88	-11,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0 %
Vieras pääoma yhteensä	48 922	50 141	1 220	2,5 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	40 463	42 919	2 456	6,1 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 459	7 223	-1 236	-14,6 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	79 510	80 935	1 426	1,8 %

Rahoituslaskelma 1000	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA tai TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	958	916	-42	-4,4 %
Oikaisut lii kevoittoon (poistot)	4 601	3 103	-1 498	-32,6 %
Käyttöpääoman muutos	873	-2 010	-2 883	-330,2 %
Maksetut korot ja maksut	-613	-537	76	-12,4 %
Saadut osingot	0	0	0	0,0 %
Saadut korot	44	39	-5	-11,4 %
Maksetut verot	-2 065	12	2 077	-100,6 %
Satunnaiset erät			0	
LIIKETOIMINNAN tai TOIMINNAN RAHAVIRTA	3 798	1 523	-2 275	-59,9 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Inves toinnit muihin sijoituksi in	0	-59	-59	
Inves toinnit käyttöomaisuuteen	-537	-2 813	-2 276	423,8 %
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	978		
Lainasaamisten takaisi nmaksut	510			
Saadut investointiavustukset			0	
Inves toinnit varauksella katetut			0	
Luovutustulot muista sijoituksista	181	64	-117	-64,6 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	154	-1 830	-1 984	-1288,3 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 952	-307	-4 259	-107,8 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset	16	16	0	-1,8 %
Pitkäaikais ten lainojen muutokset	-3 988	317	4 305	-107,9 %
Lyhytaikais ten lainojen muutokset			0	
Maksullinen osakeanti/osingonjako			0	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 972	333	4 305	-108,4 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-20	26	46	-232,0 %
Rahavarat 31.12.	250	276	26	10,4 %
Rahavarat 1.1.	270	250	-20	-7,4 %
Lainakanta 31.12.	45 367	45 686	319	0,7 %
Lainakanta 1.1.	49 389	45 367	-4 022	-8,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	
Henkilöstöä keskimäärin (sis. oto)	26	26	0
Investoinnit (1000 €)	407	2 872	2 465
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	34 348	32 286	-2 062
Kaupungin antolainat (1000 €)	19	19	0
Leasingvastuut (1000 €)	86	61	-25
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	-0,3	1,0	1,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,3	1,3	0,0
Liiketulos %	5,7	5,4	-0,4
VAKAVARAIKUUS			
Omavaraisuusaste %	38,6	38,2	-0,4
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	0,6	1,1	0,5
Quick ratio	0,6	1,2	0,5
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	2 399	1 679	-720
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	3 819	3 965	146
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA YLEISIIN RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Konsernin kannattavuus erityisesti pääoman tuottoasteilla mitattuna on heikko. Kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa onkin huomioitava, että Lappeenrannan Toimitilat Oy-konserniin kuuluu yhtiöitä, joiden toiminnot tukevat kaupungin elinkeinostrategian tavoitteita. Jatkossa on kuitenkin tärkeää, että konsernin tulos säilyy voitollisena.

Omavaraisuusasteella mitattuna (38,2 %) konsernin vakavaraisuus on hyvä. Vaikka omavaraisuusaste on hyvä, konsernin vieraan pääoman määrä on 2,9-kertainen suhteessa liikevaihtoon. Tämä johtuu siitä, että osa konserniin kuuluvista yhtiöistä toimii vahvasti pääomavaltaisella toimialalla.

Vakavaraisuuteen liittyvät tunnusluvut voivat jatkossa muuttua huomattavasti sen mukaan, mitä päätetään nyt kaupungin omistuksessa olevien rakennusten ja tulevien investointien omistuksen ja rahoitusmuotojen osalta. Jos rakennuksia ei siirretä LATO – konserniin ja uudet investoinnit toteutetaan kaupungin taseeseen, on LATO - konsernin velkaantumiskehitys riippuvainen lähinnä kaupungin omistajaohjauksella toteutettavista hankkeista koskien Lappeenrannan Yritystila Oy:tä ja Williparkki Oy:tä.

Konsernin maksuvalmius tilinpäätöshetkellä oli hyvä ja se parantui selvästi kahteen edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH) on 9 kunnan 100 %:sti omistama osakeyhtiö, jonka toiminta-alueella asuu noin 133 000 asukasta. Yhtiön tehtävänä on huolehtia ja toteuttaa toimiva ja taloudellinen jätehuoltojärjestelmä Etelä-Karjalan alueelle siten, että jätehuololle asetetut tavoitteet täyttyvät.

EKJH vastaa tällä hetkellä kaikkien osakaskuntiensa kunnan vastuulla olevan jätehuollon operatiivisesta toiminnasta, sen vaatimasta asiakaspalvelusta, laskutuksesta ja neuvonnasta.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Biokaasulaitoksen rakentaminen eteni suunnitelmien ja aikataulun mukaisesti. Laitokseen tilattiin nesteenerotuslaitteistot molemmille käsittelylinjoille; näin ravinnepitoinen nestejäte saadaan pois Toikansuon jätevesipuhdistamolta hyötykäyttöön maatalouteen ja teollisuuteen. Kiertotalouskentän 1. vaihe (1,9 ha) valmistui, asvaltoitiin ja otettiin käyttöön. Energiavirasto myönsi 330 000 €:n infrastruktuuritukea kahden (2) kaasutankkausaseman rakentamiseen.

Liikevaihto oli 12,7 M€, joka ylitti budjetoidun liikevaihdon noin 1,4 M€:lla. Tulos oli 288 t€, budjetoitu tulos oli 326 t€. Liikevaihto tulee kasvamaan tulevina vuosina, kun biokaasulaitoksesta saadaan biometaaniamyyniä. Tämän hetkisen arvion mukaan myynti voi olla vuositasolla 1,2 – 1,5 M€.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Strategian mukaisesti EKJH toimii resurssiviisaasti ja siirtyy mahdollisuuksien mukaan kiertotalouteen, on aktiivinen yhteistyökumppani yritysille jätteisiin ja materiaalihokkuuteen liittyvän liiketoiminnan kehittämisessä. EKJH vähentää edelleen jätehuollon hiilijalanjälkeä samalla edistäen kierrätystä ja materiaalihyötykäyttöä sekä käsittelee jätteet kustannustehokkaasti.

EKJH tuottaa paikallisista raaka-aineista orgaanista metaania, jolla voidaan korvata liikenteen ja energiatuotannon fossiilisia polttoaineita.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

EKJH ei jaa osinkoja.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Suurimpana valmistuneena investointina Taipalsaaren Hyödyksi -asema 82 511 €. Keskeneneräisissä hankinnoissa lisäystä hyötyjäekentän rakentamista 341 337 €, tankkausasemat 78 325 € sekä biokaasulaitoksen rakentamiskustannuksia 9 968 792 €.

Hyötyjäekentän (Kiertotalouskenttä) II- ja III vaiheet valmistuvat 2022 mennessä, vuodelle 2020 toteutuu noin 350 000 €:n kustannukset.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Tehdyt investoinnit rahoitettiin pääosin korollisella vieralla pääomalla, loput kassavaroin. EKJH:lla ei ole lainaa Lpr:n kaupungilta.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät liikennebiokaasun menekkiin, hankintapäätöksiin, lainsäädännön muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon. Jätelaki tullaan jälleen kerran päivittämään; edellisiin muutoksiin (hankintalaki, jätelaki) sopeutuminen toimialalla on edelleen kesken.

ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP	TA	TP	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
	2018	2019	2019	€	%	€	%
LIIVEVAIHTO	11 676	11 326	12 706	1 380	12,2 %	1030	8,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	191	174	188	14	8,0 %	-3	-1,6 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materialit ja palvelut	-7 101	-6 766	-7 616	-850	12,6 %	-515	7,3 %
Henkilöstökulut	-1 595	-1 859	-1 715	144	-7,7 %	-120	7,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 007	-949	-946	3	-0,3 %	61	-6,1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 477	-1 448	-2 157	-709	49,0 %	-680	46,0 %
LIIKETULOS	687	478	460	-18	-3,8 %	-227	-33,0 %
Rahoitustuotot	9	4	8	4	100,0 %	-1	-11,1 %
Rahoituskulut	-8	-143	-54	89	-62,2 %	-46	575,0 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	688	339	414	75	22,1 %	-274	-39,8 %
Tilinpäätössiirrot	1	1	1	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	-171	-14	-127	-113	807,1 %	44	-25,7 %
TILIKAUDEN TULOS	518	326	288	-38	-11,7 %	-230	-44,4 %

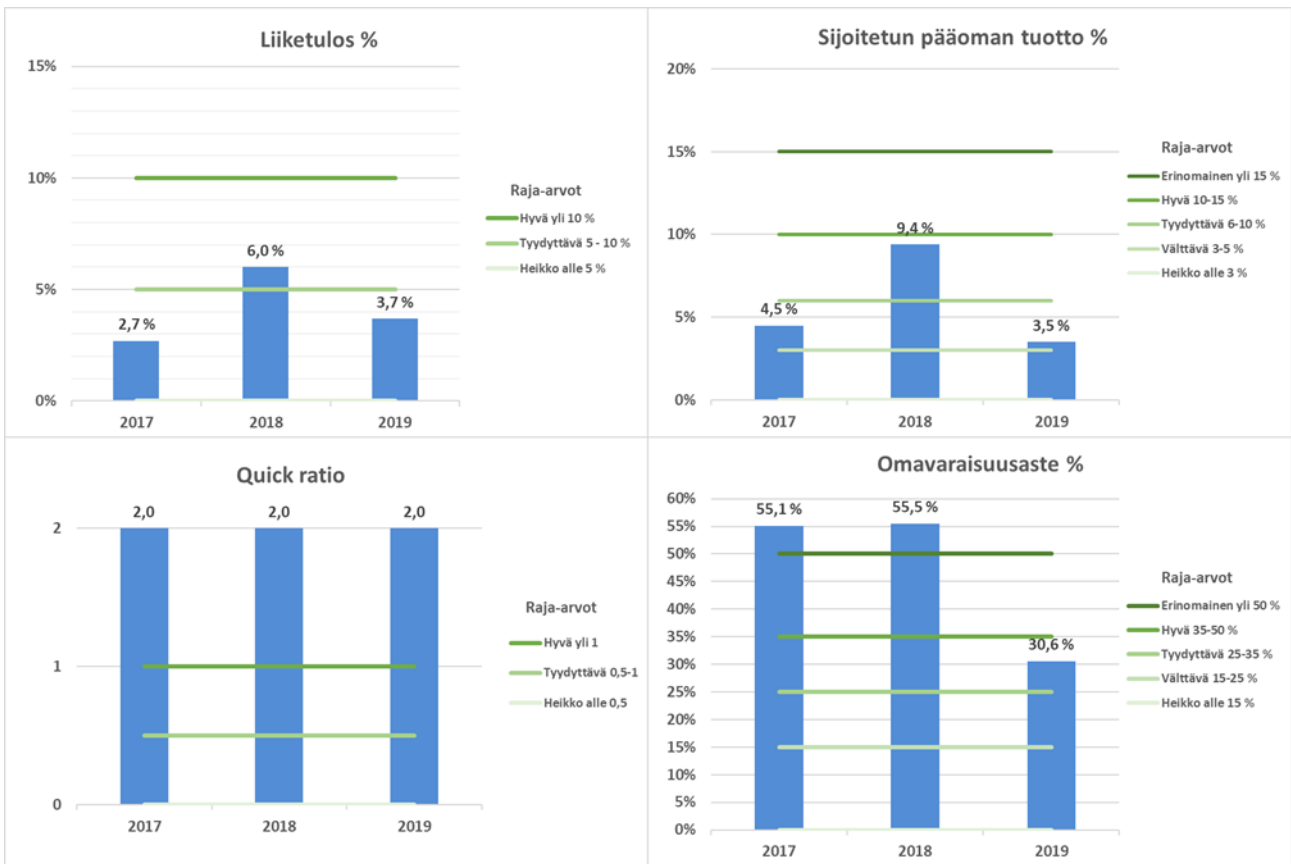
Tase 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	9 020	18 706	9 686	107,4 %
Aineettomat hyödykkeet	27	14	-13	
Aineelliset hyödykkeet	8 993	18 692	9 699	107,9 %
Sijoitukset	0	0	0	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	4 313	6 413	2 100	48,7 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	4 265	5 067	802	18,8 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	48	1 346	1 298	2704,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 333	25 119	11 786	88,4 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	7 397	7 686	289	3,9 %
Osakepääoma	2 683	2 683	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	0	0	0	
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 196	4 715	519	12,4 %
Tilikauden voitto/tappio	518	288	-230	-44,4 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	5	3	-2	-40,0 %
Pakolliset varaukset	3 697	3 912	215	5,8 %
Vieras pääoma (yht.)	2 234	13 518	11 284	505,1 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	10 000	10 000	
Lyhytaikainen vieraspääoma	2 234	3 518	1 284	57,5 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 333	25 119	11 786	88,4 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA tai TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	688	414	-274	-39,8 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	1166	1161	-5	-0,4 %
Käyttöpääoman muutos	-155	-472	-317	204,5 %
Maksut korot ja maksut	-8	-54	-46	575,0 %
Saadut osingot	0	0	0	
Saadut korot	9	8	-1	-11,1 %
Maksut verot	-171	-128	43	-25,1 %
Satunnaiset erät	0	0	0	
LIIKETOIMINNAN tai TOIMINNAN RAHAVIRTA	1529	929	-600	-39,2 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit muihin sijoituksiin			0	
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-1535	-10632	-9097	592,6 %
Saadut investointiavustukset			0	
Investoinnit varauksella katetut			0	
Luovutustulot muista sijoituksista			0	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1535	-10632	-9097	592,6 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6	-9703	-9697	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset			0	
Pitkäaikaisten lainojen muutokset		10000	10000	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	1000	1000	
Maksullinen osakeanti			0	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	11000	11000	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-6	1297	1303	
Rahavarat 31.12.	48	1346	1298	-2704,2 %
Rahavarat 1.1.	54	48	-6	-11,1 %
Lainakanta 31.12.	0	11000	11000	
Lainakanta 1.1.	0	0	0	

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	30	32	2
Investoinnit (1000 €)	1535	10601	9066
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	63	95	32
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	7,2	3,8	-3,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	9,4	3,5	-5,9
Liiketulos %	6	3,7	-2,31
VAKAVARAIUUUS			
Omavaraisuusaste %	55,5	30,6	-24,9
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	2,0	2,0	0,0
Quick ratio	2,0	2,0	0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	171	234	63
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	139	160	21
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	99,3	11,6	-87,7
Lainanhoitokate	179,9	23,72	-156,18
Kassan riittävyys, pv	1,1	16,5	15,4
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	55,2	58,8	3,6
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA YLEISIIN RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Yleisiin raja-arvoihin suhteutettuna vain maksuvalmiuden tunnusluvut ovat hyvällä tasolla. Sijoitetun pääoman tuottoprosenttiin vaikuttaa osaltaan keskeneräinen biokaasulaitosinvestointi. Korollisen velan määrä taseessa on kasvattanut tasetta huomattavasti, mutta investoinnin kannattavuusvaikutukset nähdään vasta tulevina vuosina. Investoinnin velkarahoitus on syytä myös omavaraisuusasteen selvään laskuun.

Yhtiön kokoon nähden biokaasulaitosinvestointi on merkittävä ja sen onnistuminen vaikuttaa lähivuosina yhtiön taloudelliseen tulokseen huomattavasti.

Kannattavuustietoja tarkasteltaessa on huomioitava, että yhtiö on perustettu hoitamaan osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tällöin ei ole perusteltua, että yhtiö tuottaisi voittoa enemmän kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahdusten tasaaminen sekä tarvittavat investoinnit edellyttävät.

KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAA

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan vuonna 2010 omistamaan ja kehittämään Lappeenrannan kaupungin Tiuruniemen kylässä sijaitsevaa Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämistä asemakaavan mukaisesti. Toistaiseksi ostajaa ei ole kyetty löytämään ja tästä syystä yhtiö haki syksyllä 2016 kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että ent. sairaalarakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Rakennuksen lämmittämisestä luovuttiin keväällä 2016.

Vuonna 2019 yhtiöllä ei syntynyt liikevaihtoa lainkaan. Aiempina vuosina pieni liikevaihtokertymä oli muodostunut yhtiön kolmansilta laskuttamista lämmön ja sähkön käytön korvauksista. Nämä ovat nyt lakanneet.

Tulos vuodelta 2019 osoittaa tappiota 76.629 euroa, mikä on talousarviossa ennakoitua (ennakoitu 154.731 euroa) pienempi johtuen hallinnon, ulkoalueiden hoidon ja kiinteistönhoidon kulujen toteutumisesta budjetoitua pienempinä. Vuonna 2019 syntyi korjauskustannuksia muun muassa kattovesien poisjohtamiseen liittyvistä muutostöistä.

Vuonna 2018 yhtiön tulos osoitti tappiota 95.388 euroa. Vuoden 2019 tulos on vähemmän tappiollinen kuin vuoden 2018 tulos johtuen siitä, että asiantuntijapalveluita ei käytetty suunnitellusti. Lämmityskuluja ei ole syntynyt vuoden 2016 jälkeen, minkä vuoksi tappio on muodostunut sen jälkeen pienemmäksi kuin aikaisempina vuosina.

Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, muodostuu tulos tappiolliseksi vuoden 2019 tuloksen tapaan myös vuosina 2020 – 2022. Vuoden 2020 talousarvio on tappiollinen noin 34.777 euroa. Vuoden 2020 alusta

voimaan tullut kuluvastikeperusteinen rahoitusjärjestely on vaikuttanut talousarvion lukuihin. Yhtiöllä syntyy liikevaihtoa kuluvastikkeista.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiö on perustettu omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Yhtiö ei ole toistaiseksi kyennyt löytämään ostajaa omistamalleen kiinteistölle ja tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle ostajan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämistä.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuonna 2019 ei toteutettu investointihankkeita. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2020 – 2022 aikana.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2019 ei toteutettu rakennejärjestelyitä.

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu ottamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu, josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vas-

taavan euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset riittivät kattamaan myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve oli olemassa jälleen vuoden 2018 ja on sitä seuraavien vuosien osalta.

Lappeenrannan kaupunki esitti muutosta yhtiön rahoitusjärjestelyyn keväällä 2019. Omistajat päättivät syksyllä 2019, että vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve katetaan kuluvastikkeen muodossa. Omistajat ovat yhtiön esityksestä päättäneet vuoden 2020 rahoituksesta, yhteensä noin 106.450 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 73 291 euroa ja HCR noin 33 159 euroa.

Mikäli vuoden 2020 aikana ilmenee kulueriä, jotka eivät ole olleet talousarviota laadittaessa ennakoitavissa, joutuu yhtiö pyytämään omistajiltaan lisärahoitusta. Rahoitusjärjestelyn tarve jatkuu vielä seuraavinakin vuosina, mikäli yhtiö ei saa omistamaansa kiinteistöä myydyksi.

Yhtiöllä ei ole kaupungilta haettuja takauksia. Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115.000 euron suuruisen maankäyttösopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Ostajan löytäminen kiinteistölle on osoittautunut hankalaksi, mistä johtuen edellä kuvattu rahoitusjärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jouduttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutoksen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Riskiä sisältyy myös aikaisempaan verrattuna lisääntyneessä määrin entisen sairaalarakennuksen kuntoon useiden vuosien aikana tapahtuneiden vesivuotojen takia ja veden valuttua jopa alimpiin kerroksiin. Vesivuoto-ongelman ratkaisemiseksi toteutettiin syksyllä 2019 kattovesien poisjohtaminen hallitusti suoraan pihalle. Vuoden 2020 alussa on kuitenkin havaittu uusia ongelmia vesikaton ja vesien kanssa, mutta helmikuun lopussa 2020 ongelman selvittäminen on kesken.

KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAAN NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA 2019		Muutos TP2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIKEVAIHTO	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materialit ja palvelut	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-11	-7	-7	0	-3,8 %	5	-40,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-84	-148	-70	78	-52,8 %	14	-17,1 %
LIKETULOS	-95	-155	-76	78	-50,6 %	19	-19,8 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Rahoituskulut	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-95	-155	-77	78	-50,5 %	19	-19,7 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-95	-155	-77	78	-50,5 %	19	-19,7 %

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 526	1 526	0	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	0	0,0 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	50	97	47	92,7 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	0	0	0	0,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	50	97	47	93,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 576	1 623	47	3,0 %
VASTATTAVAA				
Oma pääoma yhteensä	1 448	1 490	43	2,9 %
Osakepääoma	1 525	1 525	0	0,0 %
Arvonkorotusrahassto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	1 622	1 741	119	7,3 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 604	-1 699	-95	5,9 %
Tilikauden voitto/tappio	-95	-77	19	-19,7 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma yhteensä	128	133	4	3,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	128	133	4	3,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 576	1 623	47	3,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	68,9	68,9	68,9
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	0t0	0t0	0,0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	-6,6	-5,2	1,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	-6,6	-5,2	1,4
VAKAVARAIKUUS			
Omavaraisuusaste %	91,8	91,8	0,0
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	0,4	0,7	0,3
Quick ratio	0,4	0,7	0,3
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	0,0	0,0	0,0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0,0	0,0	0,0
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0,0	0,0	0,0

SANALLINEN ARVIO

Yhtiön omistamissa kiinteistöissä ei ole tällä hetkellä vuokralaisia, joten aktiivista liiketoimintaa ei ole.

Yhtiön vakavaraisuutta pitää tarkastella siitä näkökulmasta, että oman pääoman suuruus vastaa käytännössä taseessa olevaa maa-alueiden arvoa. Yhtiöllä ei ole yhtään korollista velkaa.

Koska yhtiöllä ei ole liiketoiminnasta saatavia tuloja, voi olla, ettei vuoden 2019 lopussa olleilla rahavaroilla selvitä vuoden 2020 menoista. Lyhytaikaiset velat koostuvat lähinnä ostoveloista konserniyrityksille.

Kaupungin intresseissä on, että yhtiö myy omistamansa kiinteistöt, kun potentiaalinen ostajaehdokas löytyy.

LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettavaa rakennuksen osaa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehitymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuosi 2019 oli Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n toiminnan neljäs vuosi sen jälkeen, kun yhtiön rakennuttamat ja omistamat teatteritilat kauppakeskus IsoKristiin laajennusosassa valmistuivat. Yhtiön päävuokralaisena toimii Lappeenrannan kaupunginteatteri, jolle tilat on kokonaisuudessaan vuokrattu. Kaupunginteatteri huolehtii tilojen edelleenvuokrauksesta siltä osin, kun se ei itse tarvitse tiloja omissa toiminnassaan.

Yhtiön toiminta on vakiintunut teatterirakennuksen omistamiseen ja hallinnointiin liittyviin tehtäviin. Yhtiön palveluksessa ei ole vakinaisia työntekijöitä, mutta yhtiöllä on voimassaolevat järjestelyt tarvittavien tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa oman toimensa ohella Lappeenrannan Toimitilat Oy:n toimitusjohtaja. Kiinteistöhuollon palvelut on ostettu Saimaan Tukipalvelut Oy:ltä.

Yhtiön liikevaihto tilikauden aikana oli 1 200 000 euroa mikä koostui kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrista.

Yhtiön tilikauden tulos oli 8 606,03 euroa (TP 2018 5 343,13 euroa). Tulevina vuosina yhtiön taloudellisen aseman arvioidaan pysyvän edellisten vuosien kaltaisena.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

- *Toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisten tilojen tarjoaminen kaupunginteatterin käyttöön*

Tavoite on toteutunut.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuonna 2019 ei toteutettu investointeja. Myöskään vuosille 2020-2022 ei ole suunnitteilla merkittäviä investointihankkeita.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Ei rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä vuonna 2019. Kaupungilta ei ole haettu takauksia tai lainoja vuonna 2019.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy teatteritilojen omistamiseen, hallinnointiin ja tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungin käyttöön. Tilat ovat uudehkot, joten yhtiön liiketoimintariskin arvioidaan olevan pienehkö.

Suurin riski toiminnassa kohdistuu yhtiön omistamassa rakennuksessa olevien teatteritekniikan järjestelmien ennalta-arvaamattomiin teknisiin vikoihin tai häiriöihin, jotka vaikuttavat usein välittömästi kaupunginteatterin asiakkaisiin näytösten häiriönä tai pahimmillaan peruuntumisena. Riskiä hallitaan mm. sillä, että laitteistojen ylläpidosta ja käytöstä vastaava henkilökunta on koulutettu käyttämään laitteistoa ja selvittämään häiriötilanteita. Myös tarvittava ulkopuolinen tuki häiriötilanteiden selvittämiseksi on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Yhtiön lainamäärä on merkittävä. Rahoitukseen sisältyvää korkoriskiä voidaan hallita jakamalla rahoitus pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on vaihtuvakorkoisessa matalan korkotason vuoksi.

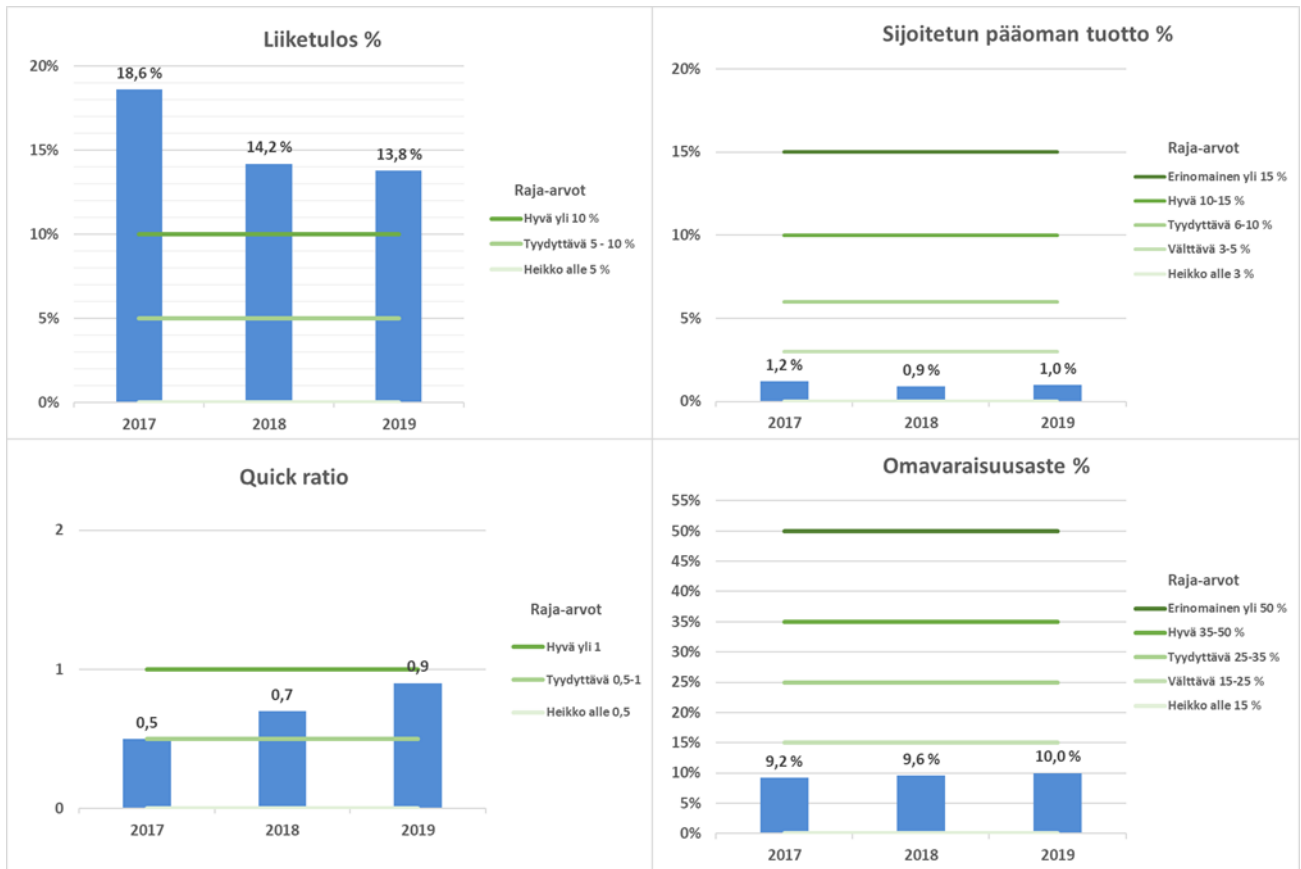
LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA 2019		Muutos TP2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIIVEVAIHTO	1200	1200	1200	0	0,0 %	0	0,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-4	-3	-2	1	-24,9 %	2	-42,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-820	-835	-821	14	-1,7 %	-1	0,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-206	-236	-211	25	-10,5 %	-5	2,4 %
LIKETULOS	170	126	165	39	31,3 %	-5	-2,7 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	-100,0 %
Rahoituskulut	-165	-161	-157	4	-2,6 %	8	-4,7 %
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	5	-35	9	44	-124,6 %	3	61,1 %
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	5	-35	9	44	-124,6 %	3	61,1 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Vähemmistön osuus tilik. tuloksesta	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	5	-35	9	44	-124,6 %	3	61,1 %

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat yhteensä	17 317	16 503	-814	-4,7 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	17 275	16 461	-814	-4,7 %
Sijoitukset	42	42	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	500	702	201	40,3 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	500	702	201	40,3 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 817	17 205	-612	-3,4 %
VASTATTAVAA				
Oma pääoma yhteensä	1 715	1 723	9	0,5 %
Osakepääoma	3	3	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	2 243	2 243	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-536	-531	5	-1,0 %
Tilikauden voitto/tappio	5	9	3	61,1 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Konsernireservi	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma yhteensä	16 102	15 482	-621	-3,9 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	15 350	14 660	-690	-4,5 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	752	822	69	9,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 817	17 205	-612	-3,4 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	0,2	0,2	0,0
Investoinnit (1000 €)	10	0	-10
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	14 850	14 300	-550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	0,3	0,5	0,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	0,9	1,0	0,0
Liiketulos %	14,2	13,8	-0,4
VAKAVARAISUUS			
Omavaraisuusaste %	9,6	10,0	0,4
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	0,7	0,9	0,2
Quick ratio	0,7	0,9	0,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	1 200	1 200	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA YLEISIIN RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Yhtiön tunnuslukuja arvioitaessa on huomioitava, että Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni. Suurin osa toiminnan kuluista koostuu pääomakuluista (poistot + korot). Toimintaympäristön takia vuokratuotosta tuleva tulovirta on vakaa, joten oleellista on pitää muut kuin pääomakulut maltillisella tasolla.

Yhtiön ensisijainen tavoite ei ole tuottaa mahdollisimman paljon voittoa. Vuokratuottojen tulee kuitenkin kattaa toiminnasta aiheutuneet kulut.

SAIMAAN TUKIPALVELUT OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Saimaan Tukipalvelut Oy tuottaa asiakkaan kumppanina terveyttä edistäviä ruoka-, puhtaus-, tekstiili- sekä kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon palvelukokonaisuuksia joustavasti ja taloudellisesti.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehitymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Tilikauden aikana mukautettiin yhtiön toimintoja omistajien kiinteistöomistuksissa tapahtuneisiin muutoksiin liittyen. Vuoden 2019 aikana Saimaan Tukipalveluiden tekstiilitoimiala eriytettiin omaksi yhtiökseen osittaisjakautumisella. Uusi yhtiö, Etelä-Karjalan Pesula Oy, aloitti toimintansa 1.7.2019.

Tulevien vuosien keskeisimpinä kiinteistöihin liittyvinä muutoskohteina ovat Lappeenrannan kouluverkkoon suunnitellut kehittämistoimenpiteet sekä Eksoten keskussairaalan keittiöuudistuksen suunnittelu ja toteuttaminen. Saimaan Tukipalvelut on aloittanut tukipalveluiden tuotantoseelvityksen yhdessä Taipalsaaren kunnan kanssa ja selvityksen tulokset valmistuvat kevään 2020 aikana.

Vuodeksi 2019 Saimaan Tukipalvelut Oy:n palveluhintoja korotettiin toimialasta riippuen 1,5 - 2,5 %:a. Tekstiilipalvelujen hintoja ei kuitenkaan korotettu.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n vuoden 2019 liikevaihto oli 51,9 miljoonaa euroa, liikevoitto 188 tuhatta euroa ja tilikauden tulos verojen jälkeen 155 tuhatta euroa voitollinen. Liikevaihto oli 166 tuhatta euroa edellisvuotta suurempi, vaikka tekstiilipalvelutoimiala yhtiötettiin 1.7.2019 alkaen. Tilikauden tulos oli 23 tuhatta euroa budjetoitua parempi, mutta 326 tuhatta euroa pienempi kuin vuonna 2018.

Saimaan Tukipalvelujen liikevaihto tulee olemaan 50 miljoonan luokkaa myös vuosina 2020–2022 ja vuosien 2020–2022 talousarviot laaditaan siten, että liikevoitto on lievästi positiivinen.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat budjetin mukaisesti. Yhtiön omistajien toiminnoissa vuoden aikana toteutuneet muutokset voitiin huomioida hyvin palvelutuotannossa. Vuosina 2020–2022 toimintaa kehitetään yhteistyössä omistajien kanssa, huomioiden mahdolliset muutokset omistajien palveluverkoissa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen. Yhtiö jakoi kuitenkin hallituksen esityksen ja yhtiökokouksen päätöksen perusteella omistajilleen osinkoa 1.499.998 euroa tilikaudelta 2018. Lappeenrannan kaupungin osuus osingosta oli 957.391,50 euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuodeksi 2019 budjetoidut investointihankkeet toteutuivat ja ne rahoitettiin tulorahoituksella. Vuoden 2020 investointibudjetin loppusumma on 211 tuhatta euroa, eikä tulevina vuosina ole tiedossa poikkeuksellisia investointeja.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Satu Oy:n tekstiilipalveluliiketoiminta yhtiötettiin ja se jatkuu 1.7.2019 alkaen uuden osittaisjakautumisella muodostetun yhtiön Etelä-Karjalan Pesula Oy:n toimesta. Uuden pesulayhtiön omistajia ovat Lappeenrannan kaupunki, Eksote, Imatran kaupunki ja Taipalsaaren kunta. Satu Oy:llä ei ole kaupungilta haettuja takauksia tai lainoja.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Sote- ja maakuntauudistuksen mahdollista vaikutuksesta Satu Oy:n toimintaan ei vielä varmuutta. Lähinnä muutos voisi koskea Eksoten omistussuuden siirtymistä uuden soteorganisaation hallintaan.

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus muodostaa riskin, etenkin kun henkilöstön ikärakenteesta johtuen lähivuosina henkilöstön eläköityminen on runsasta. Riskiin on varauduttu omalla rekrytointitoiminnalla, päivittämällä yritys kuvaa ja näkyvyyttä ajoneuvokaluston yhtiötunnuksilla sekä toteuttamalla uudet yritys- ja toi-

mialaesittelyt liitettäväksi yhtiön kotisivuille sekä Facebook ja Instagram -tilien yhteyteen. Sisäisen koulutuksen ohjelmat ovat jatkuneet kattavasti kaikilla toimialoilla.

Vuoden 2020 aikana tulevat mittavat elintarvikkeiden kilpailutukset voivat kohottaa raaka-aineiden hintoja ruokapalveluiden alalla. Nykyisten hankintasopimusten hintataso on hyvin kilpailukykyinen verrattuna valtakunnan muiden vastaavien toimijoiden tämän hetkiin hintatasoon.

SAIMAAN TUKIPALVELUT OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIIVEVAIHTO	51 732	51 840	51 898	58	0,1 %	166	0,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	62	0	90	90	-	28	45,2 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	-	0	-
Materiaalit ja palvelut	-15 207	-15 242	-16 086	-844	5,5 %	-879	5,8 %
Henkilöstökulut	-30 948	-30 570	-30 568	2	0,0 %	380	-1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-792	-811	-520	291	-35,9 %	272	-34,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-4 230	-5 051	-4 625	426	-8,4 %	-395	9,3 %
LIIKETULOS	617	166	188	22	13,3 %	-429	-69,5 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	-	0	-
Rahoituskulut	0	0	-1	-1	-	-1	-
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	617	166	187	21	12,7 %	-430	-69,7 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	4	4	-	4	-
Verot	-136	-33	-36	-3	9,1 %	100	-73,5 %
TILIKAUDEN TULOS	481	133	155	22	16,5 %	-326	-67,8 %

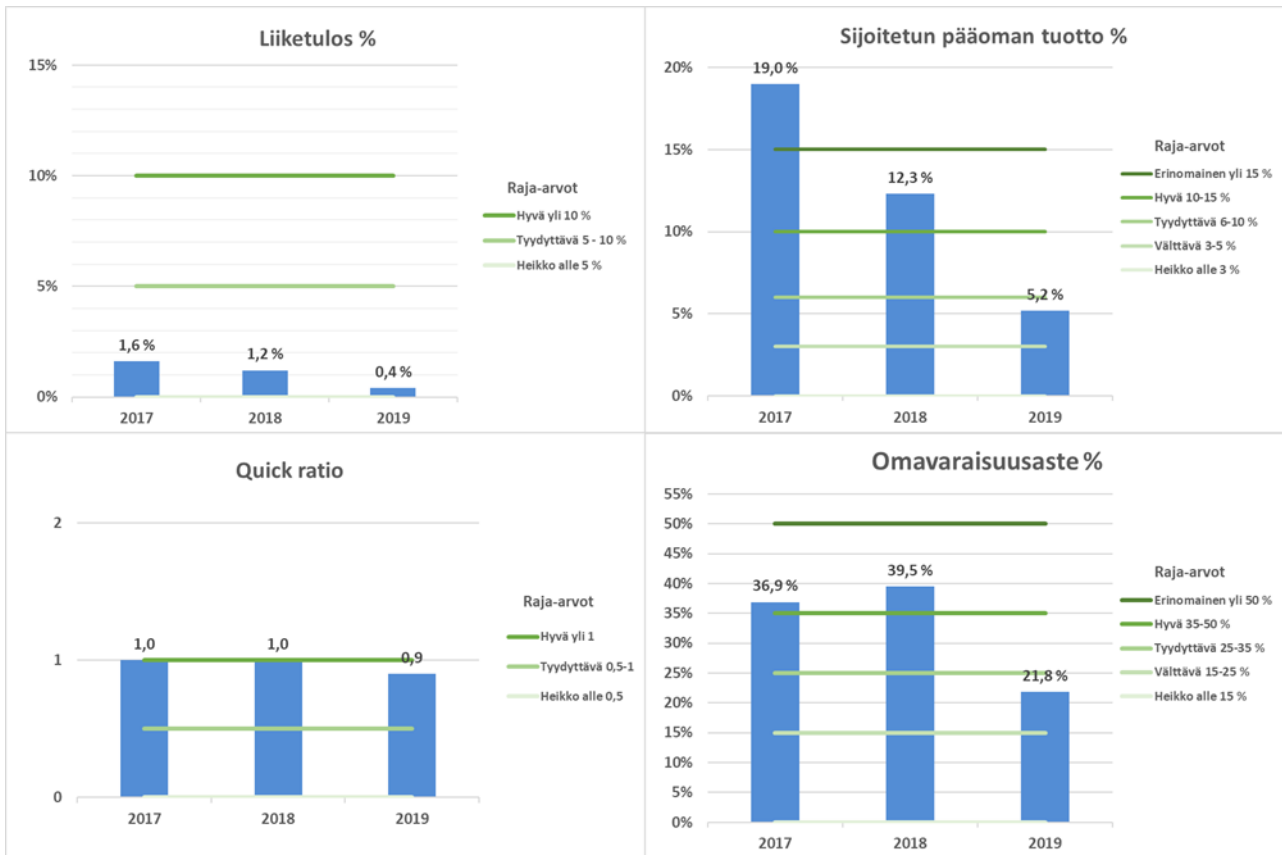
Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018 € %	
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 997	413	-1 584	-79,3 %
Aineettomat hyödykkeet	29	36	7	24,1 %
Aineelliset hyödykkeet	1 941	356	-1 585	-81,7 %
Sijoitukset	27	21	-6	-22,2 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	11 344	9 497	-1 847	-16,3 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	11 003	9 157	-1 846	-16,8 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	341	340	-1	-0,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 341	9 910	-3 431	-25,7 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	5 269	2 158	-3 111	-59,0 %
Osakepääoma	218	218	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	319	0	-319	-100,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 251	1 785	-2 466	-58,0 %
Tilikauden voitto/tappio	481	155	-326	-67,8 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	6	2	-4	-66,7 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	8 072	7 752	-320	-4,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	-
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 072	7 750	-322	-4,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSA	13 341	9 910	-3 431	-25,7 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	617	188	-429	-69,5 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot)	792	519	-273	-34,5 %
Käyttöpääoman muutos	-414	-312	102	-24,6 %
Maksetut korot ja maksut	0	-1	-1	0,0 %
Saadut osingot	0	0	0	0,0 %
Saadut korot	0	0	0	0,0 %
Maksetut verot	-73	-154	-81	111,0 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0,0 %
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	922	240	-682	-74,0 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	0	0	0,0 %
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-914	-240	-260	28,4 %
Saadut investointiavustukset	0	0	0	0,0 %
Investoinnit varauksella katetut	0	0	0	0,0 %
Luovutustulot muista sijoituksista	0	0	0	0,0 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-914	-240	-260	28,4 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	8	0	-33	-412,5 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0	0	0
Maksullinen osakeanti	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	8	0	-33	-80,5 %
Rahavarat 31.12.	341	340	8	2,4 %
Rahavarat 1.1.	333	340	41	14,0 %
Lainakanta 31.12.	0	0	0	0,0 %
Lainakanta 1.1.	0	0	0	0,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	1015	902	-113
Investoinnit (1000 €)	867	240	-627
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	129	123	-6
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	9,5	4,2	-5,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	12,3	5,2	-7,1
Liiketulos %	1,2	0,4	-0,8
VAKAVARAISUUS			
Omavaraisuusaste %	39,5	21,8	-17,7
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	1,4	0,9	-0,5
Quick ratio	1,0	0,9	-0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	17 037	20 313	3 276
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	511	1 121	610
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	146,8	281,3	134,4
Lainanhoitokate			
Kassan riittävyys, pv	2,4	2,4	0,0
Kassan riittävyys, pv (lpr konsernitilit muka)	40,8	34,6	-6,2
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	957	957

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA YLEISIIN RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa on huomioitava ympäristö, missä yhtiö toimii. Yhtiö tuottaa palveluita omistajilleen heidän tiloissaan. Yhtiöllä ei ole asetettu tuloutusvaatimusta. Yhtiöllä ei ole merkittäviä investointipaineita eikä korollista velkaa. Siten kannattavuuden kannalta tärkeintä on kustannustehokkuus, mikä mahdollistaa kilpailukykyisen hinnoittelun.

Vakavaraisuuden tavoitetasoon vaikuttavat samat asiat kuin edellä kannattavuuden tunnuslukujen kohdalla on kerrottu. Tämän takia omavaraisuusasteen kehityksessä erinomaiselle tasolle pääsy tulosta kasvattamalla ei ole tarkoituksenmukaista yhtiön omistajien intressien kannalta. Omavaraisuusasteen selvä heikkeneminen johtui kertaluonteisesta osingonjaosta.

Maksuvalmiutta tarkasteltaessa on huomioitava, että yhtiön vieras pääoma koostuu korottomista osto-, siirto- ja muista lyhytaikaisista veloista.

Saimaan tukipalvelut Oy on perustettu tuottamaan tukipalveluita omistajilleen, eikä sen ole tästä syystä tarkoituksenmukaista tehdä voittoa sen enempää kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahdusten tasaaminen edellyttävät.

ETELÄ-KARJALAN PESULA OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Saimaan Tukipalvelut Oy perustettiin 1.1.2010 alkaen 13.2.1953 yritysrekisteriin merkityn Etelä-Karjalan Pesula Oy:n Y-tunnuksen alle yhtiön nimeä muuttamalla ja yhtiön toimintaa laajentamalla. Vuonna 2019 Saimaan Tukipalveluiden tekstiilipalvelutoimiala eriytettiin omaksi yhtiökseen osittaisjakautumisella ja Etelä-Karjalan Pesula Oy aloitti toimintansa 1.7.2019.

Yhtiö tarjoaa tuottamia palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kuin se on mahdollista vaarantamatta yhtiön asemaa julkisista hankinnoista annetun lain 10 §:ssä tarkoitettuna sidosyhtiönä. Osakeyhtiön omistavat Lappeenrannan kaupunki, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskus, Imatran kaupunki ja Taipalsaaren kunta.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiön liikevaihto 1.7.2019–31.12.2019 oli 1.563 tuhatta euroa ja liikevoitto 186 tuhatta euroa. Liikevoitto oli ennakoitua suurempi, mutta vastasi tekstiilipalveluliiketoiminnan aiempien vuosien tulosta. Yhtiön vuoden 2020 budjetin liikevaihto on 3,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto 127 tuhatta euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskus, Imatran kaupunki ja Taipalsaaren kunta allekirjoittivat alkuvuodesta 2020 aiesopimuksen pesulan osakkeiden myynnistä indikatiivisen tarjouksen jättäneen yhtiön kanssa. Kauppaneuvottelut on tarkoitus saattaa päätökseen kevään 2020 aikana ja tuoda omistajatahojen hallitusten käsittelyyn päätöksenteon edellyttämällä tavalla.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoitus ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Pesulan investointivaraus, 60 tuhatta euroa, vuodelle 2020 pitää sisällään lämmöntalteenottojärjestelmän päivittämisen. Investoinnin toteuttamismalli suunnitellaan kesän 2020 aikana.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiön perustamisen lisäksi ei ollut muita rakenne- tai rahoitusjärjestelyitä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Pesulan palvelutoiminta muodostuu pääasiallisesti omistajille ja näiden omistamille yhtiöille tuotettavista tekstiilipalveluista. Tekstiilipalveluiden tarve on ollut viimeiset vuodet hyvin vakiintuneella tasolla, eikä tarpeen vähenemistä ole nähtävissä, erityisesti sote- ja hoivapalveluiden kasvavan kysynnän vuoksi. Vuonna 2019 voimaan astuneet out house -myynnin rajoitukset on otettu huomioon pesulan asiakaskunnassa ja ulosmyyntirajoissa vuoden 2019 aikana.

ETELÄ-KARJALAN PESULA OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019
LIKEVAIHTO			1 563
Liiketoiminnan muut tuotot			0
Valmistus omaan käyttöön			0
Materiaalit ja palvelut			-264
Henkilöstökulut			-514
Poistot ja arvonalentumiset			-273
Liiketoiminnan muut kulut			-326
LIKETULOS	0	0	186
Rahoi tustuo tot			0
Rahoi tuskulut			0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	0	0	186
Tilinpäätössiirrot			-37
Verot			-30
TILIKAUDEN TULOS	0	0	119

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat (yht.)	0	1 477
Aineettomat hyödykkeet		15
Aineelliset hyödykkeet		1 455
Sijoitukset		7
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	0	939
Vaihto-omaisuus		0
Saamiset		363
Rahoitusarvopaperit		0
Rahat ja pankkisaamiset		576
VASTAAVAA YHTEENSÄ	0	2 416
VASTATTAVAA		
Oma pääoma (yht.)		1 886
Osakepääoma		3
Arvonkorotusrahasto		0
Muut omat rahastot		1 764
Ed. tilikausien voitto/tappio		0
Tilikauden voitto/tappio		119
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		38
Pakolliset varaukset		0
Vieras pääoma (yht.)		492
Pitkäaikainen vieraspääoma		0
Lyhytaikainen vieraspääoma		492
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		2 416

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %		63,8
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %		63,8
Henkilöstöä keskimäärin		44
Investoinnit (1000 €)		372
Konsernin sis.lainat (1000 €)		0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)		0
Kaupungin antolainat (1000 €)		0
Leasingvastuut (1000 €)		0
KANNATTAVUUS		
Oman pääoman tuotto %		6,3
Sijoitetun pääoman tuotto %		7,9
Liiketulos %		11,9
VAKAVARAIKUUS		
Omavaraisuusaste %		79,6
MAKSUVALMIUS		
Current ratio		1,9
Quick ratio		1,9
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ		
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)		22
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)		0
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus %		105,4
Lainanhoitokate		
Kassan riittävyys, pv		139,6
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)		
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut		
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0

Sanallinen arvio ja tunnuslukujen tarkastelu yhtiöstä tehdään vuoden 2020 tilinpäätökseen, mikäli se silloin on kaupungin tytäryhtiö.

LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeen Rakennuttaja Oy on tuottanut Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamispalvelut. Lappeenrannan kaupunkikonsernin rakennuttamisaaminen on keskitetty Lappeen Rakennuttaja Oy:öön.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020 – 2022

Tavoitteena on ollut tuottaa Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävät kustannustehokkaasti.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiöllä ei ole omia investointeja.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2019 selvitettiin Lappeen Rakennuttaja Oy:n toimintojen yhdistämistä Lappeenrannan Toimitilat Oy:öön. Toimintojen yhdistäminen toteutettiin vuodenvaihteessa 2019-2020 liiketoimintakaupalla, jossa Lappeen Rakennuttaja Oy:n sopimukset siirtyivät Lappeenrannan Toimitilat Oy:lle. Samassa yhteydessä yhtiön henkilökunta siirtyi Lappeenrannan Toimitilat Oy:öön ns. vanhoina työntekijöinä. Lappeen Rakennuttaja Oy tullaan todennäköisesti lakkauttamaan vuoden 2020 aikana.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Lappeen Rakennuttaja Oy:llä ei ole enää liiketoimintaa vuonna 2020.

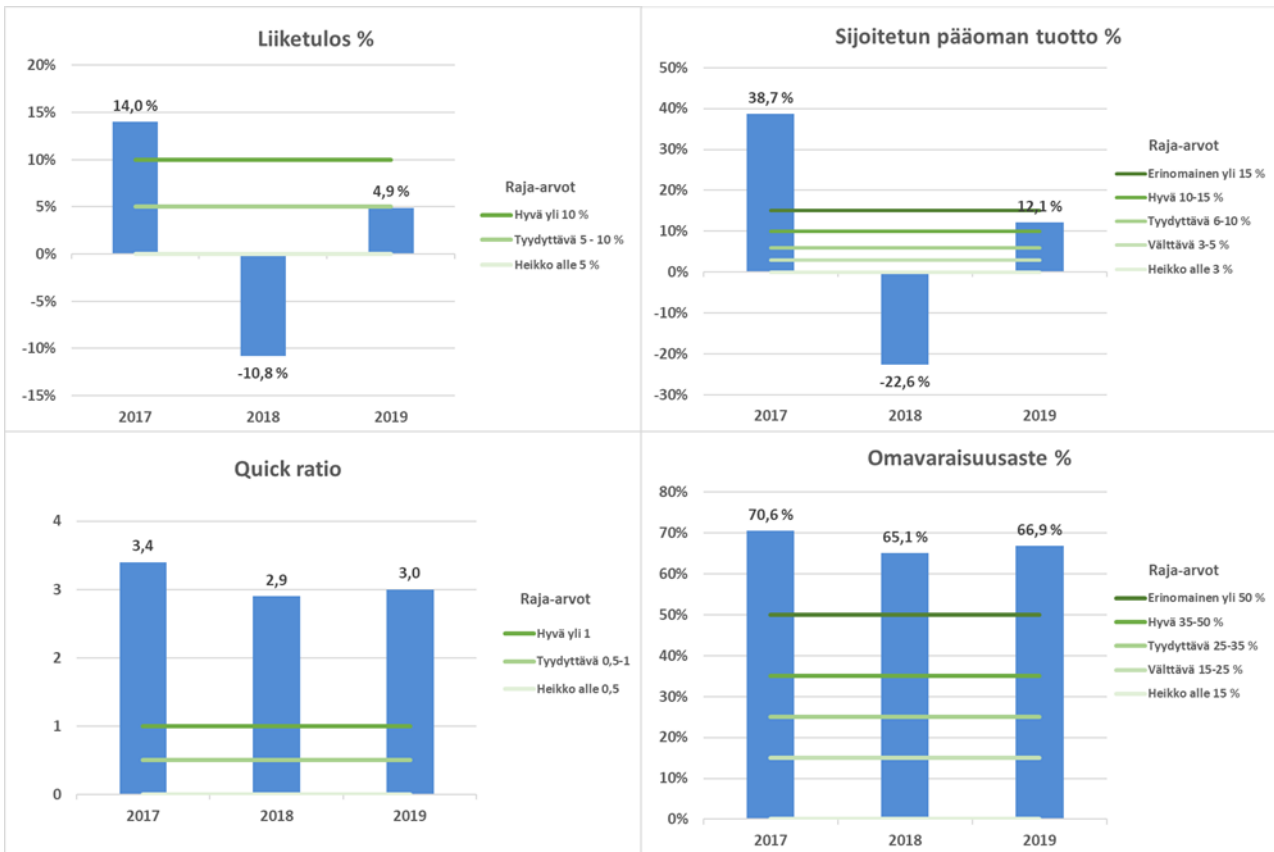
LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA 2019		Muutos TP 2019/TP 2018	
				€	%	€	%
LIIKEVAIHTO	522	650	579	-71	-10,9 %	58	11,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materialit ja palvelut	-4	-6	-1	5	-76,7 %	3	-67,8 %
Henkilöstökulut	-393	-457	-430	27	-6,0 %	-36	9,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-180	-160	-120	41	-25,3 %	61	-33,7 %
LIIKETULOS	-56	27	28	2	6,4 %	85	-150,3 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Rahoituskulut	0	0	0	0	0,0 %	0	-57,2 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-56	27	28	2	6,6 %	85	-150,4 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	-5	0	5	-100,0 %	0	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-56	22	28	7	31,1 %	85	-150,4 %

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	0	0	0	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	340	373	33	9,9 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	182	46	-136	-74,6 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	158	327	169	107,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	340	373	33	9,9 %
VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	221	250	-56	-25,5 %
Osakepääoma	10	10	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	37	37	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	231	175	-56	-24,4 %
Tilikauden voitto/tappio	-56	28	85	-150,4 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	119	124	5	4,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	119	124	5	4,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	340	373	33	9,9 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	49,3	49,3	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	50,7	50,7	0
Henkilöstöä keskimäärin	6	7	1
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0,0	0,0	0,0
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	-22,6	12,1	34,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	-22,6	12,1	34,7
Liiketulos %	-10,8	4,9	15,7
VAKAVARAISUUS			
Omavaraisuusaste %	65,1	66,9	1,8
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	2,9	3,0	0,2
Quick ratio	2,9	3,0	0,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	337	297	-40
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	54	2	-53
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Lappeen Rakennuttaja Oy:n kannattavuutta tarkasteltaessa on muistettava, että yhtiö perustettiin tuottamaan rakennuttamispalveluita omistajilleen, eikä sen ole tästä syystä ollut tarkoituksenmukaista tehdä voittoa sen enempää kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahtusten tasaaminen edellyttävät.

Yhtiön oma pääoma on ollut melko pieni, eikä yhtiöllä ole ollut korollista velkaa. Tästä syystä pienetkin muutokset tuloksessa näkyvät suurina heilahteluina pääoman tuottoprosenteissa. Yhtiön henkilöstön siirryttyä vuoden 2020 alusta liiketoimintakaupalla Lappeenrannan Toimitilat Oy:öön, lakkautetaan yhtiö todennäköisesti vuoden 2020 aikana.

SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR – KONSERNI

Toiminta-ajatus

Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin muodostavat Saimaan lentoasema säätiö sr ja säätiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Lappeenrannan Lentoasema Oy. Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikenn rakenne, joka palvelee erityisesti alueelle saapuvia eurooppalaisia matkailijoita sekä luo sujuvat yhteydet Kaakkois- ja Itä-Suomen alueelta Eurooppaan.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020 – 2022

Säätiö omistaa Lappeenrannan lentoasema Oy:n, jonka tehtäväksi on annettu operatiivinen lentokenttätoiminta ja lentoyhtiöiden houkuttelevuus lentokentälle. Vuoden 2019 aikana lentoasemalla oli 83 110 matkustajaa. Tämä on merkittävä kasvu suhteessa aikaisempiin vuosiin (vuonna 2017 6 216 matkustajaa, 2018 33 489 matkustajaa). Vuodelle 2020 on asetettu tavoitteeksi 150 000 matkustajaa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Ei tuloutustavoitetta.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Säätiö-konsernin merkittävin tuleva investointi liittyy kiitotien peruskorjaukseen arviolta vuosina 2025-2026. Kustannusarvio on 2-3 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Säätiöllä ei ole takauksia tai lainoja kaupungilta. Lappeenrannan kaupunki teki 7.1.2020 päätöksen säädepääoman korotuksesta 750 000 eurolla.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Säätiön tarkoituksen toteuttaminen ei käytännössä ole mahdollista ilman Lappeenrannan kaupungin maksamia, lentoliikennemarkkinointiin tarkoitettuja avustuksia. Säätiön hallinto saadaan katettua maanvuokratuotoilla ja muilla tuotoilla sekä toimintaa tehostamalla.

Nykyisillä ja näköpiirissä olevilla liikennemäärillä Lappeenrannan lentoasema Oy:n toiminta on riippuvainen valtion tuesta. Liikenne- ja viestintäministeriön budjetissa on myös vuodelle 2020 varattu rahaa lentokentän rahoittamiseen. Valtion tuen loppuminen tai merkittävä pienentyminen muodostaa säätiölle merkittävän riskin konsernitasolla. Myös EU:n pienten, alle 200 000 matkustajan tukiregulaation mahdollinen tiukentuminen muodostaa säätiölle merkittävän riskin konsernitasolla.

SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR – KONSERNIN NUMEERINEN OSA:

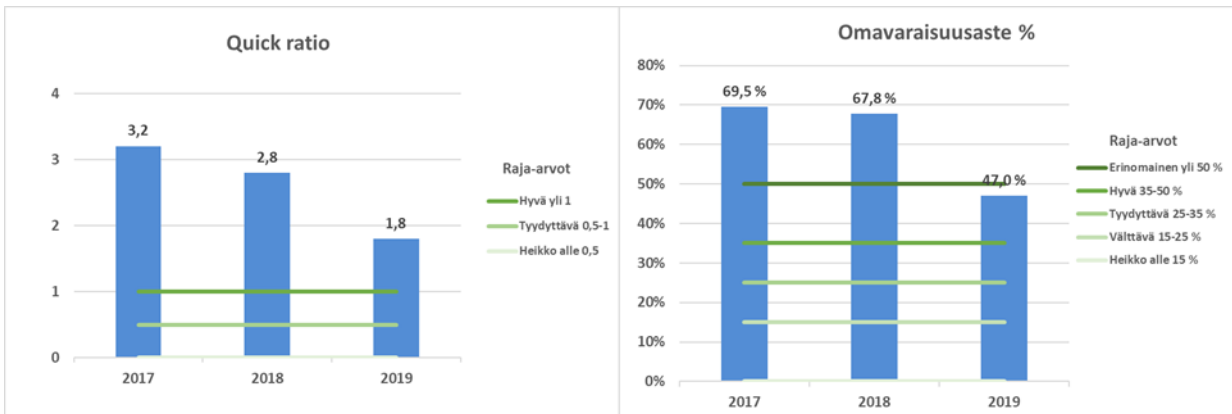
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA 2019		Muutos TP 2019/TP 2018	
				€	%	€	%
LIKEVAIHTO	516	580	1 463	883	152,2 %	947	183,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 104	1 109	600	-509	-45,9 %	-504	-45,7 %
Materiaalit ja palvelut	-259	-278	-511	-233	83,8 %	-252	97,5 %
Henkilöstökulut	-732	-822	-1 033	-211	25,7 %	-301	41,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-37	-34	-55	-21	61,8 %	-18	
Liiketoiminnan muut kulut	-1 071	-605	-1 415	-810	133,9 %	-344	32,1 %
LIIKETULOS	-479	-50	-951	-901		-472	-98,5 %
Rahoitustuotot		0	0	0		0	
Rahoituskulut	-1	0	0	0		1	
Yleisavustukset (netto)	400	51	0	-51	-100,0 %	-400	-100,0 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-80	1	-951	-952		-871	
Tilinpäättösiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	0	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-80	1	-951	-952		-871	

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	130	82	-48	-36,9 %
Aineettomat hyödykkeet				
Aineelliset hyödykkeet	130	82	-48	-36,9 %
Sijoitukset				
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 200	1 407	207	17,3 %
Vaihto-omaisuus				
Saamiset	132	816	684	517,2 %
Rahoitusarvopaperit				
Rahat ja pankkisaamiset	1 068	591	-477	-44,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 330	1 489	159	12,0 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	902	700	-202	-22,4 %
Säädepääoma	1 000	1 750	750	75,0 %
Arvonkorotusraho				
Muut omat rahastot				
Ed. tilikausien voitto/tappio	-18	-98	-80	
Tilikauden voitto/tappio	-80	-952	-872	1088,5 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Laskennallinen verovelka	0	0	0	
Vieras pääoma (yht.)	428	789	361	84,5 %
Pitkäaikainen vieraspääoma				
Lyhytaikainen vieraspääoma	428	789	361	84,5 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 330	1 489	159	12,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP 2018 Muutos
Kaupungin osuus säätiön säädepääomasta %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhteisön osuus säädepääomasta %	0,0		0,0
Henkilöstöä keskimäärin	13	18	5,0
Investoinnit (1000 €)	137	8	-129
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0		0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0		0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0		0
Leasingvastuut (1000 €)	0		0
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	-8,5	-118,7	-110,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	-8,5	-118,7	-110,2
VAKAVARAIKUUS			
Omavaraisuusaste %	67,8	47,0	-20,8
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	2,8	1,8	-1,0
Quick ratio	2,8	1,8	-1,0
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Konsernin kannattavuus on erittäin heikko ja se heikkeni selvästi vuonna 2019. Konsernilla ei ole korollista velkaa, mutta se on ollut kaupungin ja valtion rahoituksesta riippuvainen. Toiminnan omavaraiseksi saamisen edellytyksenä tulevaisuudessa on liikevaihdon ja erityisesti lentoliikenteestä saatavien oheistuottojen kasvattaminen. Konserni tulee tarvitsemaan valtiontukea myös jatkossa. Sen lisäksi rahoituspohjaa olisi laajennettava.

Konsernin tunnuslukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että Saimaan Lentoasema säätiön ja sen omistaman Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminnot tukevat kaupungin elinkeino- ja matkailustrategian tavoitteita. Tavoitteena tulee kuitenkin olla, että tulos ja kassavirta kehittyvät siihen suuntaan, että julkisen tuen tarve pienenee.

WIRMA LAPPEENRANTA OY

Toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupungin omistama elinkeinoyhtiö, joka on osa Lappeenrannan kaupunkikonsernia. Wirman toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä osakaskuntiansa elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020 – 2022

Vuonna 2019 yhtiö tuotti, järjesti tai oli muulla tavalla osallisena vihreän Lappeenrannan toimintaympäristön kehityspalveluissa sekä Lappeenrannan hiekkalinnan ja muiden matkailupalveluiden toteutuksessa. Yhteistyösopimus Myllysaaren kiipeilypuistoa operoineen yhtiön kanssa päättyi. Puisto myytiin purettavaksi. Lisäksi Wirma järjesti Green Reality –Network –palveluja, jäseninä oli 31.12.2019 48 organisaatiota (2018: 42). Wirma osallistui maakunnallisen matkailumarkkinoinnin toteuttamiseen goSaimaa Oy:n kautta. Yhtiö järjesti elinkeinopalveluseminaarin yhtiön 20-vuotisen toiminta-ajan kunniaksi.

Wirma Lappeenranta Oy:n toiminta jatkuu vuonna 2020 nykymuotoisena. Wirma tuottaa matkailuinfrastruktuurin vuokraukseen ja kattomarkkinointiin liittyviä palveluita, erikseen nimettyjen hankkeiden toteutuspalveluja sekä muita, omistajan erikseen päättämiä palveluja.

Yhtiöllä ei ollut valtuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön päämääränä ei ole tuottojen jakaminen omistajalle. Yhtiön tulos 2019 oli 28 796,16 euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiön mahdollisista investoinneista päätetään erikseen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiöllä on 100.000 euron pääomalaina kaupunkikonsernilta. Takaisinmaksusta päätetään erikseen.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

GoSaimaan talouden kehittyminen vaikuttaa Wirman omistuksen ja GoSaimaalle myönnetyn pääomallainan arvoon. Vilkastuva kansainvälinen lentoliikenne heijastuu myös matkailumarkkinoinnin toimintaympäristöön koko Saimaan alueella.

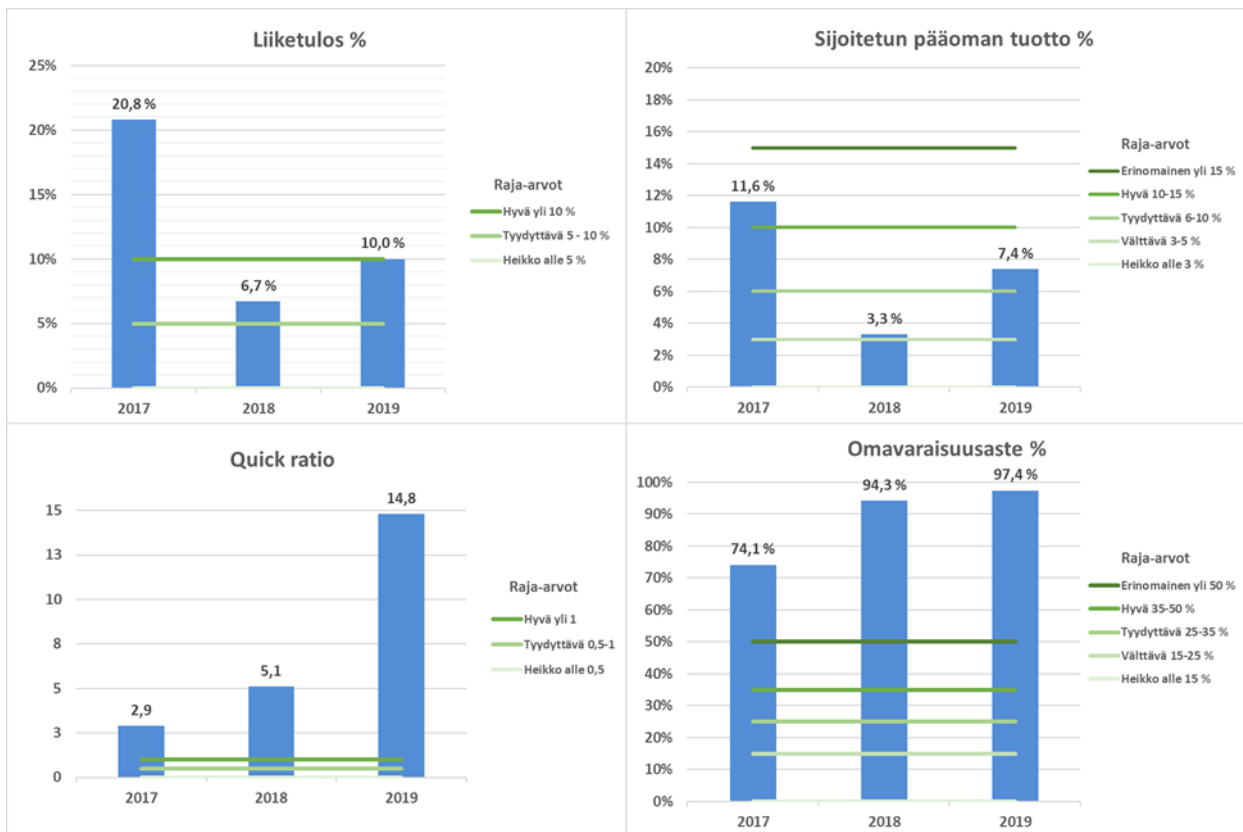
WIRMA LAPPEENRANTA OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA 2019		Muutos TP2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIKEVAIHTO	316	297	298	0	0,1 %	-19	-5,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	10	0	0	0	0,0 %	-10	-100,0 %
Materialit ja palvelut	-51	-52	-52	1	-1,6 %	0	0,9 %
Henkilöstökulut	-15	-20	-15	5	-26,1 %	0	2,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-44	-34	-28	6	-17,4 %	16	-36,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-195	-188	-174	14	-7,6 %	22	-11,1 %
LIKETULOS	22	3	30	26	763,7 %	8	35,6 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	
Rahoituskulut	-7	-3	-2	1	-39,7 %	6	-78,9 %
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	15	1	29	28	3252,3 %	14	97,2 %
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	15	1	29	28	3252,3 %	14	97,2 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Vähemmistön osuus tilik. tuloksesta	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	15	1	29	28	3252,3 %	14	97,2 %

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat yhteensä	298	270	-28	-9,3 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	110	82	-28	-25,2 %
Sijoitukset	188	188	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	122	165	44	36,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	122	165	44	36,1 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	419	435	16	3,9 %
VASTATTAVAA				
Oma pääoma yhteensä	292	321	29	9,9 %
Osakepääoma	150	150	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	6	6	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	121	135	15	12,1 %
Tilikauden voitto/tappio	15	29	14	97,2 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Konsernireservi	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma yhteensä	127	115	-13	-9,9 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	100	100	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	27	15	-13	-46,5 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	419	435	16	3,9 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0,0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	100	100	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	2,3	7,1	4,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,3	7,4	4,0
Liiketulos %	6,7	10,0	3,3
VAKAVARAISUUS			
Omavaraisuusaste %	94,3	97,4	3,1
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	4,5	11,4	6,9
Quick ratio	5,1	14,8	9,7
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Tunnuslukuja tarkasteltaessa on syytä huomioida, että Wirma Lpr Oy:n toiminta on pääasiassa sulautettu osaksi kaupungin organisaatiota ja yhtiön jäljellä olevasta laskutuksesta suurin osa tulee kaupungilta. Pienetkin heilahtelut tuloissa tai menoissa vaikuttavat merkittävästi kannattavuuden tunnuslukuihin.

OSAKKUUSYHTEISÖT

MEIDÄN IT JA TALOUS OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Meidän IT ja talous Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2019, jolloin yhtiöön tekivät liikkeenluovutuksen Saimaan talous ja tieto Oy, Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy sekä Siun Talous Oy. Yhtiötä oli lisäksi perustamassa Etelä-Savon maakuntaliitto. Yhtiö tuottaa Etelä-Karjalan, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon alueella ICT- sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita omistajilleen, joita ovat kyseisten alueiden kunnat, kuntayhtymät ja yhtiöt. Samaan aikaan perustettiin myös sisaryhtiö Efetta Oy, joka tuottaa palveluita julkisomis- teisille yhtiöille, jotka eivät täytä hankintalain mukaisen sidosyksikön määritelmää.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiön ensimmäisen toimintavuoden budjetti muodostettiin luovutuksen tehneiden yhtiöiden budjettien perusteella. Ensimmäiseen toimintavuoden aikana kirjauskäytännöt on yhdenmukaistettu sekä luotu yhte- näiset mallit talouden seurantaan ja ennustamiseen – talousseurannan perustana oleva yhtenäinen tuotteis- tus on otettu käyttöön vuoden 2020 alusta. Yhtiön lii- kevaihto ylittyi n. 1,5 % (500 000e) budjetoituun näh- den ja tulos ylittyi 750 000 eurolla. Tuloksen ylittyminen johtuu pääasiassa ensimmäiseen toimintavuoteen liit- tyvistä kirjauskäytäntöjen muutoksista, käyttöomaisu- den myyntivoitosta sekä kuluennusteiden alittumi- sesta. Yhtiö toteutti Mikkelin kaupungille sekä talous- ja henkilöstöhallinnon että ICT -palveluiden käyttönotot. Yhtiön liikevaihtoon odotetaan maltillista, alle 3 %:n kasvua mahdollisten Etelä-Savon uusien asiakkaiden ja nykyisille asiakkaille laajentuvien palveluiden myötä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Yhtiölle ei aseteta valtuustoon nähden sitovia tavoit- teita. Yhtiön strategian mukaiset tavoitteet ovat: yhte- näiset palvelut, hallittu kasvu sekä haluttu työnantaja.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2019, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ole ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen vaan kattaa asiakkaiden veloituksilla pal- velutuotannon ja kehityksen kustannukset.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointi- hankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustan- nusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Tilikauden aikana yhtiö toteutti Mikkelin kaupungin käyttöönottoihin liittyen investointeja tietoliikenne- verkkoihin. Yhtiön toiminta-alueella olevien maakun- tien välille rakennettiin kaikille väleille kahdennettu runkoverkko ja uusittiin Mikkelin kaupungin langaton verkkoinfra. Konesalin laitteistoa uusittiin kehityssuun- nitelman ja laitteiden elinkaarien mukaisesti.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja ra- hoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiö kilpailutti rahoitusyhtiön tilikauden aikana ja ra- hoitusyhtiölle myytiin myös pääosa yhtiön taseessa ole- vasta käyttöomaisuudesta. Yhtiöllä ei ole käytössä kau- pungin lainoja, takauksia tai tililimiittia.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuusteki- jät

Yhtiön toiminnan operatiiviset riskit liittyvät palvelui- den jatkuvuuteen, jota hallitaan ajantasaisella konesali- ja tietoliikenneinfraalla, kouluttautumisella sekä varajär- jestelyillä.

Yhtiön perustoiminnan, kehittämisen ja kasvun edelly- tys on osaavat asiantuntijat, joten eläköitymisten enna- koiminen ja vaihtuvuuden hallinta on erittäin keskei- sessä roolissa riskienhallinnassa. Tilikauden aikana yhti- öön rekrytoitiin paljon uusia asiantuntijoita kasvun sekä eläköitymisten johdosta ja edelleen henkilöstöstä n. 15 % on yli 60-vuotiaita.

MEIDÄN IT JA TALOUS OY:N NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
				€	%	€	%
LIKEVAIHTO		50 019	50 527	508	1,0 %	50 527	
Liiketoiminnan muut tuotot		0	272	272		272	
Materialit ja palvelut		-27 455	-27 805	-350	1,3 %	-27 805	
Henkilöstökulut		-17 576	-17 466	110	-0,6 %	-17 466	
Poistot ja arvonalentumiset		-1 082	-965	117	-10,8 %	-965	
Liiketoiminnan muut kulut		-3 795	-3 581	214	-5,6 %	-3 581	
LIKETULOS	0	111	982	871	784,7 %	982	
Rahoitustuotot		0	2	2		2	
Rahoituskulut		-10	-8	2	-20,0 %	-8	
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	0	101	976	875	866,3 %	976	
Tilinpäätös siirrot		0	74	74		74	
Verot		-20	-207	-187	935,0 %	-207	
TILIKAUDEN TULOS	0	81	843	762	940,7 %	843	

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	0	658	658	
Aineettomat hyödykkeet		548	548	
Aineelliset hyödykkeet		98	98	
Sijoitukset		12	12	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	0	8 313	8 313	
Vaihto-omaisuus		0	0	
Saamiset		3 453	3 453	
Rahoitusarvopaperit		0	0	
Rahat ja pankkisaamiset		4 860	4 860	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	0	8 971	8 971	
VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	0	3 050	3 050	
Osakepääoma		64	64	
Arvonkorotusrahasto		0	0	
Muut omat rahastot		2 143	2 143	
Ed. tilikausien voitto/tappio		0	0	
Tilikauden voitto/tappio		843	843	
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset			0	
Pakolliset varaukset			0	
Vieras pääoma (yht.)	0	5 921	5 921	
Pitkäaikainen vieraspääoma		0	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma		5 921	5 921	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	0	8 971	8 971	

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %		17,8	17,8
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %		1,5	1,5
Henkilöstöä keskimäärin		408,0	408
Investoinnit (1000 €)		137	137
Konsernin sis.lainat (1000 €)		0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)		0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)		0	0
Leasingvastuut (1000 €)		14 990	14990
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %		32,1	32,1
Sijoitetun pääoman tuotto %		40,2	40,2
Liiketulos %		1,9	1,9
VAKAVARAISUUS			
Omavaraisuusaste %		34,0	34,0
MAKSUVALMIUS			
Current ratio		1,4	1,4
Quick ratio		1,4	1,4
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)		2 909	2909
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)		292	292
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Palkkalaskelmat kpl/vuosi		456 000	456000
Osto- ja matkalaskut kpl/vuosi		565 000	565000
IT-ympäristön käyttäjätunnusten määrä		32 419	32419
IT-ympäristön työasemamäärä kpl		25 458	25458
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Kyseessä on yhtiön ensimmäinen tilikausi, joten aikasarjaa tunnuslukujen kehityksestä ei ole. Koska yhtiö on perustettu tuottamaan palveluita omistajilleen, ei yhtiön ole tarkoituksenmukaista tehdä voittoa enempää kuin, mitä toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahteluiden tasaaminen edellyttävät.

Yhtiön vakavaraisuutta tarkasteltaessa tulee huomioida, että yhtiön leasingvastuut ovat taseen kokoon suhteutettuna huomattavan suuret. Oikaistussa taseessa leasingvastuut lisättäisiin vastaavaa puolen pysyviin vastaaviin ja vastattavaa puolen vieraaseen pääomaan. Tämä vaikuttaisi merkittävästi sekä omavaraisuusasteeseen että pääoman tuotto-prosentteihin.

KUNTAYHTYMÄT

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoiminta, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitettua ehkäisevää työtä. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Imatra oli ennen vuotta 2016 mukana kuntayhtymässä vain erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja erityishuollon osalta.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehitymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuoden 2019 toimintaa kuvaavat parhaiten suuret ja merkittävät muutokset. Paikallisesti merkittävimmät muutokset ovat olleet johdossa tapahtuneet henkilöstövaihdokset, strategian ja organisaation uudistamisen aloittaminen sekä yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistäminen lokakuussa toiminnan tehostamiseksi. Valtakunnallisesti merkittävin tapahtuma, jolla on vaikutusta Eksoten toimintaan, on ollut maakunta- ja sote-uudistuksen kaatuminen keväällä 2019.

Maakunta- ja sote-uudistus

Valtioneuvosto tiedotti 8.3.2019, että pääministeri Juha Sipilä on pyytänyt hallituksensa eroa tasavallan presidentiltä. Presidentti Niinistö hyväksyi pääministerin eronpyynnön ja pyysi, että hallitus jatkaa toimitusministeristönä. Eduskunnan puhemiesneuvosto totesi 8.3.2019, että hallituksen eronpyynnön vuoksi eduskunnalla ei ole edellytyksiä käsitellä maakunta- ja sote-uudistusta.

Eksoten oikeudellinen toimintaympäristö pysyy todennäköisesti vakaana lähimmät vuodet, vaikka sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteiden valtakunnallinen uudistaminen varmasti jollain aikavälillä jatkuu. Väes-

tön ikääntymisen vaikutus on viimeisimpien ennusteiden mukaan merkittävämpi kuin aikaisemmin arvioitiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen rakenteen uudistaminen Eksoten omin toimin on välttämätöntä ja toteutettava mahdollisimman pian. Kuntayhtymässä ei ole aikaa, eikä mahdollisuutta odottaa valtakunnan tason muutoksia vaan toimenpiteisiin talouden vakauttamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi on ryhdyttävä erittäin nopeasti.

Merkittävimmät tapahtumat

Eksoten johdossa on tapahtunut merkittävässä määrin henkilövaihdoksia. Johtoryhmä- ja ylimmässä johdossa ovat vaihtuneet toimitusjohtaja, hallintojohtaja, henkilöstöjohtaja, sairaalanjohtaja sekä perhe- ja sosiaalipalveluiden johtaja. Lisäksi kuntoutusjohtaja on ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle keväällä 2020 ja seuraaja on valittu.

Eksoten valtuusto päätti 12.6. kokouksessaan palauttaa strategian uudelleen valmisteltavaksi. Syksyllä 2019 strategiaa on valmisteltu siten, että strategian pohja on säilynyt, mutta henkilöstön johtamisen ja toiminnan selkiyttämisen toimintaperiaatteiksi on nostettu ihminen, yksinkertaisuus ja rohkeus. Näillä henkilöstölle jalkautettavilla periaatteilla pyritään toimintaa yksinkertaistamaan ja samalla merkittävästi tehostamaan strategiakaudella siten, että turhia ja päällekkäisiä työväiteitä poistuu, asiakkaat saavat parempaa palvelua ja talous paranee.

Tulevien vuosien talouteen merkittävimmin vaikuttava asia on syksyllä 2019 aloitettu yhteistoimintaneuvottelu, jossa tavoitteena on yhdeksän miljoonan euron säästöt vuosittain. Henkilöstöltä kerättiin ehdotuksia toiminnan tehostamiseksi ja säästöjen saamiseksi aikaan. Henkilöstöltä tuli 2762 ehdotusta. Ehdotukset on käyty lävitse ja osa niistä on toteuttamiskelpoisia. Toiminnallisia säästöjä etsitään jatkuvasti.

Syksyllä 2019 on aloitettu organisaatiouudistus, joka liittyy osaltaan yhteistoimintamenettelyyn. Tavoit-

teena on selkeyttää organisaatiota ja vähentää esimies-tasojä. Päätoimintekoa siirretään selkeästi enemmän suorittavalle tasolle, jotta toiminta tehostuu.

Terveys- ja vanhuspalveluiden palveluissa on edelleen tapahtunut kysynnän kasvua. Päivystyskäyntien määrä on jatkuvasti kasvanut, joka on johtanut päivystyksen ruuhkautumiseen. Perusterveydenhuollon ja päivystyksen välistä yhteistyötä on alettu systemaattisesti lisätä, jolla pyritään siirtämään hoitoa enemmän perusterveydenhuoltoon, jolla vähennettäisiin päivystyskäyntien määrää tai vähintään sen kasvua. Kotihoidossa käyntimäärät ovat kasvaneet, koska hoidon tarve ikääntyvälle väestölle kasvaa jatkuvasti. Vuoden 2019 lopussa aloitettiin tarkastelu siitä, että onko Eksotella tarpeen lisätä erityisesti lyhytaikaisen hoidon tarjontaa. Selvitys ja päätökset tullaan tekemään vuoden 2020 aikana. Kotihoidon etäkäyntejä on edelleen lisätty ja käynneistä jo 8%:ia hoidetaan etänä. Lääkeannostelurobottien määrää ollaan jopa kaksinkertaistamassa. Keskittämisesetuksesta ja sen vaikutuksesta laajan päivystyksen sairaalaan on käyty jatkuvaa keskustelua sisäisesti, sairaanhoitopiirin kesken sekä julkisuudessa. Keskittämisesetuksen muutosta ja lievennyksiä on haettu antamalla lausuntoja ja pyrkimällä vaikuttamaan asian valmisteluun.

Väestön ikääntymisen seurauksena palvelutarve kuitenkin väistämättä kasvaa, minkä takia palvelurakenne ja palvelujen tuottamistapa on mietittävä uudelleen, muun muassa digitalisaation hyödyntämisen näkökulmasta. Eksoten osalta on erilaisiin hankkeisiin osallistumista alettu miettiä entistä tarkemmin. Saatavien hyötyjen tulee olla konkreettisia ja näkyä entistä nopeammin arjessa tai taloudellisina hyötyinä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Eksoten talousarvio 2019 suunniteltiin 7,9 milj. € alijäämäiseksi, mutta siinä todettiin erikseen, että tammi-kuussa 2019 on tarkoitus esittää hallitukselle suunnitelma suunnitellun alijäämän kattamiseksi. Liiketoimintasiirroista saaduilla satunnaisilla tuotoilla ja säästötoimenpiteillä vuoden 2019 toteutunut alijäämä saatiin painettua 1,2 milj. euroon eli hyvin lähelle tavoiteltua nollassa. Vuonna 2019 jäsenkunnat ilmoittivat vuo-

sille 2020 - 2023 kuntien kantokyvyn mukaisten jäsenkuntaosuusien määrän ja näistä johdettiin Eksoten operatiivisten nettotoimintamenojen korkein sallittu muutostavoite n. 1,5 % vuosittain. Lähtötasona käytettiin talousarviota 2019. Kasvutavoite on erittäin haasteellinen, koska inflaation lisäksi maakunnan väestö ikääntyy ja palvelutarve kasvaa. Tavoitteen saavuttamiseksi käynnistettiin loppuvuodesta 2019 YT-menettely tavoitteena pienentää vuoden 2019 ennustettua kustannusrakennetta 9 milj. €. Lopputuloksena vuodelle 2019 saatiin listattua n. 5 milj. €:n säästöt, mutta vaikutuksia saadaan kokonaisen vuoden osalta vasta seuraavina vuosina. Haasteena on vuonna 2020 sekä tulevina vuosina palvelutarpeen kasvu. Vaikka vuoden 2019 rakenteeseen löydettiin säästökohteita, on palvelutarpeen kasvu pakottanut tekemään myös uusia lisäyksiä esim. palveluasumiseen. Tämä pienentää säästöjen todellista nettovaikutusta. Toimenpideohjelmilla haetaan ratkaisuja talouden tasapainottamiseksi ja prosessien uudistamiseksi.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Talousarvion investointivaraus oli 10,0 milj. €. Investointeihin käytettiin yhteensä 9,0 milj. €. Merkittävien alitusten aiheutui suunniteltujen rakennusinvestointien viivästyminen. Danske Bankilta saatiin lisäksi K-sairaalan rakentamisen aikaista vakuutta takaisin 1 milj. €. Neuvottelut lopullisista korvauksista HL-rakentajien konkurssiin liittyen ovat vielä kesken.

Strategiaan liittyvien investointien suunnitteluun on otettu aikalisä, jotta varmistetaan järkevät suunnitelmat ja kokonaisuus. Strategisena tavoitteena on keskittää Lappeenrannassa tarvittava lyhytaikainen vuodeosastohoito yhteen paikkaan eli keskussairaalan yhteyteen. On perusteltua luopua epätarkoituksenmukaisista ja isoja korjauksia vaativista toimitiloista kuten Armilasta ja Savitaipaleen hyvinvointiasemakiinteistöistä. Vuodeosastot jäävät Honkaharjuun ja Taipalsaarelle. Parikkalan tilannetta selvitetään.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2019 ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 7,3 milj. €. Kehittämismenoja aktivoitiin vuonna 2019 yhteensä 0,3 milj. €. Lisäksi leasingrahoituksella hankittiin uutta kalustoa yhteensä 1,2 milj. €:lla.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Eksoten strategian mukaisten tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavia riskejä arvioitiin Eksoten eri organisaatiotasojen johtoryhmissä. Merkittävimmiksi riskeiksi nousivat taloudellinen tilanne ja sisäilmaongelmat. Taloudellista tilannetta on kuvattu edellä kohdassa: kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022. Uusi erittäin merkittävä riski on resurssien riittävyys valtion taholta tulevien lainsäädännön uudistusten myötä. Lääkärivajeesta alueella on kärsitty jo pitkään, jonka lisäksi osaavan ja ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoiminen on yhä haasteellisempaa. Mahdolliset mitoitusvaatimukset tulevat entisestään lisäämään rekrytointihaasteita. Edelleen lisääntyvä oppilaitosyhteistyö ja uudet tavat tehdä työtä ovat merkittäviä asioita, joita tulee edistää vuonna 2020.

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄN NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	506 086	525 403	525 525	122	0,0 %	19 439	3,8 %
Valmis tevarastojen muutos	902	468	349	-119	-25,3 %	-553	-61,3 %
Toimintakulut	-515 075	-523 484	-524 144	-660	0,1 %	-9 069	1,8 %
TOIMINTAKATE	-8 087	2 387	1 730	-657	-27,5 %	9 817	-121,4 %
Rahoitustuotot	139	67	667	600	889,6 %	528	379,9 %
Rahoituskulut	-163	-657	-212	445	-67,7 %	-49	30,3 %
VUOSIKATE	-8 111	1 798	2 185	387	21,5 %	10 296	-126,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-9 528	-10 055	-10 320	-265	2,6 %	-792	8,3 %
Satunnaiset tuotot ja kulut			6 599				
TILIKAUDEN TULOS	-17 639	-8 257	-1 536	6 721	-81,4 %	16 103	-91,3 %
Tilinpäätössiirrot	1 605	404	339	-65	-16,0 %	-1 266	-78,9 %
Verot						0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-16 034	-7 853	-1 197	6 657	-84,8 %	14 837	-92,5 %

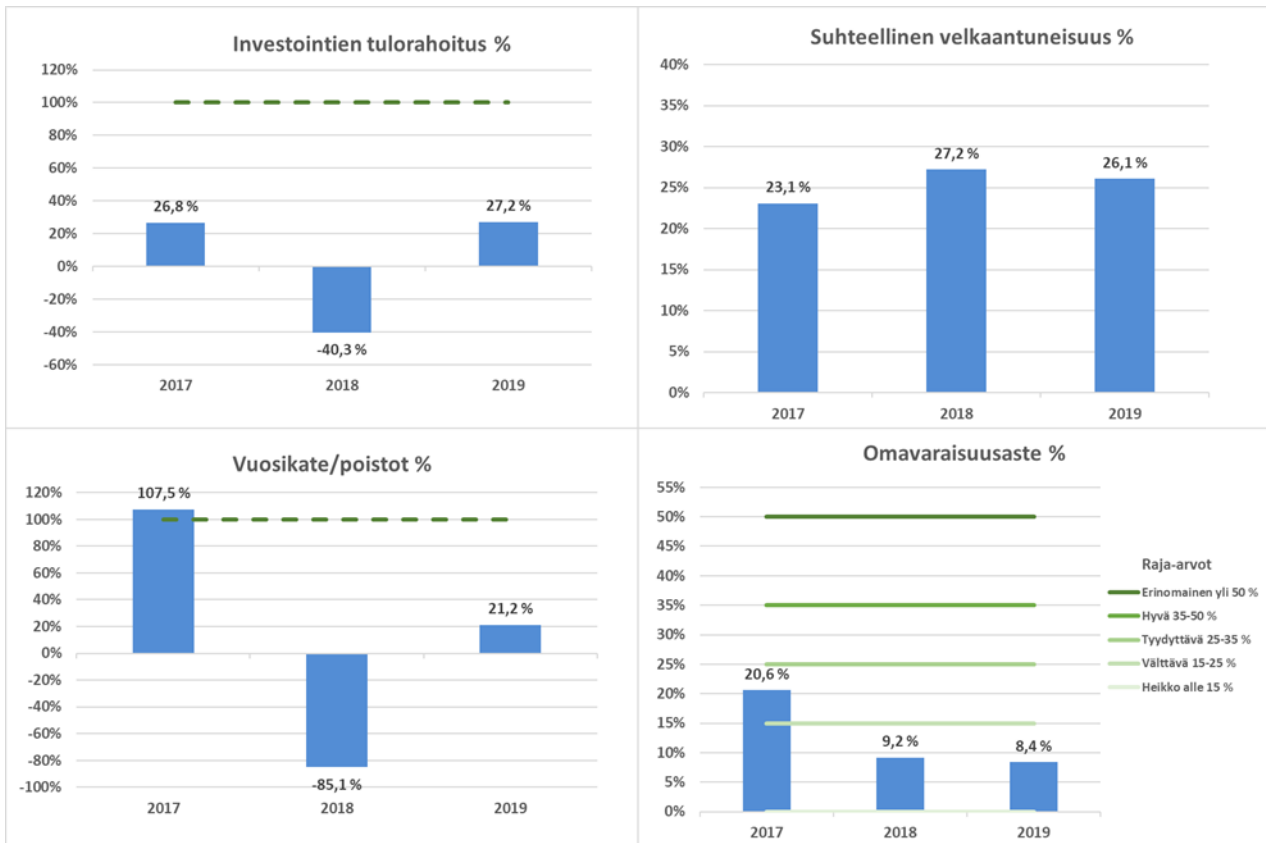
Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	110 268	101 172	-9 096	-8,2 %
Aineettomat hyödykkeet	9 918	8 908	-1 010	-10,2 %
Aineelliset hyödykkeet	97 547	90 739	-6 808	-7,0 %
Sijoitukset	2 803	1 525	-1 278	-45,6 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	52 038	57 828	5 790	11,1 %
Vaihto-omaisuus	3 684	3 511	-173	-4,7 %
Saamiset	48 328	52 537	4 209	8,7 %
Rahoitusarvopaperit			0	
Rahat ja pankkisaamiset	26	1 780	1 754	6754,5 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	162 306	159 000	-3 305	-2,0 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	10 236	9 012	-1 224	-12,0 %
Peruspääoma	24 168	24 168	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	603	603	0	0,0 %
Muut omat rahastot	192	165	-27	-14,3 %
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	1 307	-14 728	-16 034	-1227,2 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 034	-1 197	14 837	-92,5 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	4 682	4 370	-312	-6,7 %
Pakolliset varaukset	8 726	7 259	-1 468	-16,8 %
Lahjoitusrah. ja muiden toimeksiant. pääomat	1 038	1 021	-17	-1,7 %
Vieras pääoma (yht.)	137 623	137 338	-285	-0,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	58 809	51 771	-7 038	-12,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	78 814	85 568	6 754	8,6 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	162 306	159 000	-3 306	-2,0 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2019/TP 2018	
	2018	2019	€	%
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-7 779	3 272	11 050	-142,1 %
Vuosikate	-8 111	2 185	10 295	-126,9 %
Satunnaiset erät		6 599		
Tulorahoituksen korjauserät	332	-5 512	-5 844	-1760,8 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-11 605	2 821	14 426	124,3 %
Investointimenot	-20 143	-9 020	11 123	55,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	1 000	1 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeinen luovutus tulot	8 538	10 840	2 302	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-19 384	6 092	25 476	-131,4 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	30 425		-30 425	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-9 347	-7 276	2 071	-22,2 %
Lyhyt aikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1828	2938	4 767	260,7 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	19 250	-4 338	-23 588	122,5 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-134	1 754	1 888	1408,5 %
Rahavarat 31.12.	26	1 780	1 754	6747,3 %
Rahavarat 1.1.	160	26	-134	-83,8 %
Lainakanta 31.12.	63 689	56 413	-7 276	-11,4 %
Lainakanta 1.1.	42 611	63 689	21 078	49,5 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	0
Henkilöstöä keskimäärin	4 881	4 916	35
Investoinnit (1000 €)	20 143	9 020	-11 123
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	14363	10 766	-3 597
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	-40,3	27,2	67,5
Pääomamenojen tulorahoitus %	-27,5	14,3	41,8
Lainanhoitokate	-0,8	0,3	1,1
Kassan riittävyys, pv	0,0	1,2	1,2
Kassan riittävyys, pv (lpr konsernitilit mukana)	13,4	14,6	1,2
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	-27 740	-32 050	-4 310
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,2	26,1	-1,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-14 728	-15 924	-1 196
Lainakanta 31.12., 1000 €	63 689	56 413	-7 276
Omavaraisuusaste %	9,2	8,4	-0,8
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	-85,1	21,2	106,3
Toimintatuotot / toimintakulut, %	98,4	100,3	1,9

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Kuntayhtymän tuloslaskelmassa toimintakate ilmoittaa kuntayhtymän korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen käytettävissä olevan käyttötalouden tulorahoituksen määrään. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä.

Eksoten vuosikatteen ja poistojen suhde on vaihdellut vuosittain erittäin paljon. Koska suurin osa Eksoten toimintatuotoista tulee kuntien jäsenkuntaosuuksista, toimintatuottojen kehittymiseen vaikuttaa pitkälti jäsenkuntien tekemät linjaukset maksuosuuksista. Tämä taas vaikuttaa tehokkuusvaatimukseen kulurakenteessa, jos oletetaan, että alijäämää ei saa syntyä.

Eksoten omavaraisuusaste on heikko ja taseessa on kattamatonta alijäämää (ilman kertynyttä poistoeroa) vuoden 2019 lopussa noin 15,9 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus tästä on noin 8,5 miljoonaa euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus - % kertoo velkojen suhteen toimintatuottoihin. Eksoten suhteellinen velkaantuneisuus on 26,1 %. Vaikka omavaraisuusaste on heikolla tasolla, ei velkamäärä suhteessa toimintatuottoihin ole poikkeuksellisen suuri. Tästä osa selittyy toimitilaratkaisuilla: Eksote toimii pääosin vuokratiloissa, eikä sen taseeseen ole näin ollen sitoutunut pääomia samalla tavalla kuin, jos toimitilat olisivat kuntayhtymän omia.

Kuntayhtymän tulojen ja menojen saaminen tasapainoon on koko Etelä-Karjalan kannalta erittäin tärkeää. Menokasvun jäädyttäminen lähes nykytasolle on vaikeaa väestön ikääntyessä, mutta toisaalta kuntien tämän hetkinen maksukyky ei riitä suurempaan kasvuun.

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammattiopisto Sampo (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perustehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtävänsä järjestämällä Sampoissa nuorille ja aikuisille ammatillisiin perustutkintoihin tähtäävää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta ja henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulutuskuntayhtymässä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tuloksen toteutumisesta verrattuna talousarvioon 2019 ja kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Kuntayhtymän tilikauden taloudellinen tulos oli hyvä. Toimintatuotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 2,4 % ja kulut 1,8 %. Toimintatuotot olivat 35,1 M€ ja toimintakulut lisättyinä valmisvarastojen muutoksella olivat 31,1 M€. Tilikauden tuloksesta tehtiin 1,0 M€ investointivaraus, jonka jälkeen ylijäämä oli edellisvuoden tapaan 0,6 M€.

Vuoden aikana Sampoissa kertyi yhteensä 3035 opiskelijavuotta, joista 2833 rahoitettiin valtionosuusrahoituksella ja 202 myytiin tytäryhtiö Edusampo Oy:lle. Lisäksi muille koulutuksenjärjestäjille myytiin 33 opiskelijavuotta.

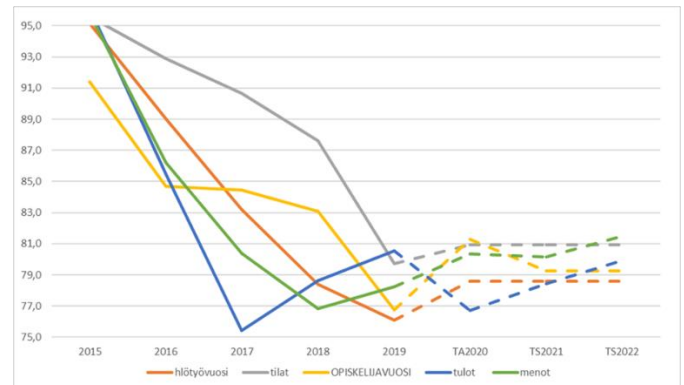
Henkilöstökulujen määrä kasvoi 1,6 % edellisvuodesta, vaikka henkilötyövuosien määrä väheni 2,9 %. Syynä tähän oli lomapalkkavelan kasvun sekä vuosityöaikaan siirtymisen johdosta tehdyt kulukirjaukset. Henkilöstökulujen suhteellinen osuus toimintakuluista laski hieman ollen nyt 70,8 %. Palveluiden sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ovat pudonneet 1,8 % edellisvuodesta.

Uusi ammatillisen koulutuksen rahoituslaki tuli voimaan vuoden 2018 alusta. Laissa on lukuisia siirtymäsäännöksiä, joten sen vaikutukset näkyvät portaittain vuoteen 2022 mennessä.

Kuntayhtymän vuoden 2020 talousarvio on 1,0 M€ alijäämäinen ja vuosien 2021 - 2022 taloussuunnitelmat

ovat myös hieman alijäämäisiä. Vuoden 2020 varsinaisen suoritepäätöksen sekä vuodelle 2020 mahdollisesti vielä jaettavan poikkeuksellisen ison valtionosuuden lisärahoituksen selvittyä arvioidaan talousarvion tuotot ja kulut uudelleen ja laaditaan tarvittaessa lisätalousarvio keväällä 2020.

Oheinen kaavio kuvaa eri resurssien kehittymistä suhteessa toisiinsa (2010=100).

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Ei ole kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Investointeja toteutui nettona 2,2 M€ talousarvion ollessa 3,3 M€. Pohjolankatu 12:ssa oleva elintarvike-, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tilojen peruskorjaushanke valmistui maaliskuussa. Talousarviossa 2020 on annettu valtuutus jatkaa tilinpäätöksessä 2019 todettavia keskeneräisiä hankkeita vuoden 2019 talousarviomäärärahan puitteissa, vaikka hankkeeseen ei vuoden 2020 talousarviossa olisi määrärahaa.

Talousarviovuodelle 2020 on suunnitteilla investointeja 4,7 M€. Suunnitelmakauden 2020–2022 investoinnit yhteensä ovat 16,0 M€. Toimitilastrategian mukaisten rakennusinvestointien rahoittamiseen on taloussuunnitelmassa uutta lainaa vuodesta 2021 alkaen.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Ei tehty rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ammatillisen koulutuksen reformin toteutus ja rahoitusjärjestelmän uudistuminen vuoden 2018 alusta luovat epävarmuustekijöitä. Vuoden 2020 valtionosuusrahoituksen varsinainen suoritepäättös on euroina vuoden 2019 tasolla, vaikka tavoitteellista opiskelijavuosimäärää laskettiin 226 opiskelijavuodella. Opiskelijavuosien saavuttaminen on edelleen suuri haaste, sillä se on noin 300 enemmän kuin vuonna 2019 toteutui. Mikäli tavoitetta ei saavuteta, tulee se todennäköisesti pienentämään tulevien vuosien rahoitusta. Tämä riippuu kuitenkin muiden koulutuksenjärjestäjien toimista, sillä uusi rahoitusmalli on suhteellinen koko maan tasoon.

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN NUMEERINEN OSA:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	34 228	33 269	35 060	1 791	5,4	832	2,4
Valmisteverastojen muutos	131	-424	-194	230	-54,2	-325	-248,1
Toimintakulut	-30 677	-31 022	-30 912	110	-0,4	-235	0,8
TOIMINTAKATE	3 682	1 823	3 954	2 131	116,9	272	7,4
Rahoitustuotot	11	7	13	6	85,7	2	18,2
Rahoituskulut	-18	-17	-11	6	-35,3	7	-38,9
VUOSIKATE	3 675	1 813	3 956	2 143	118,2	281	7,6
Poistot ja arvonalentumiset	-2 720	-2 993	-2 949	44	-1,5	-229	8,4
TILIKAUDEN TULOS	955	-1 180	1 007	2 187	-185,3	52	5,4
Tilinpäätössiirot	-338	659	-361		0,0	-23	6,8
Verot	0						
ALIJÄÄMÄ	617	-521	646	1 167	-224,0	29	4,7

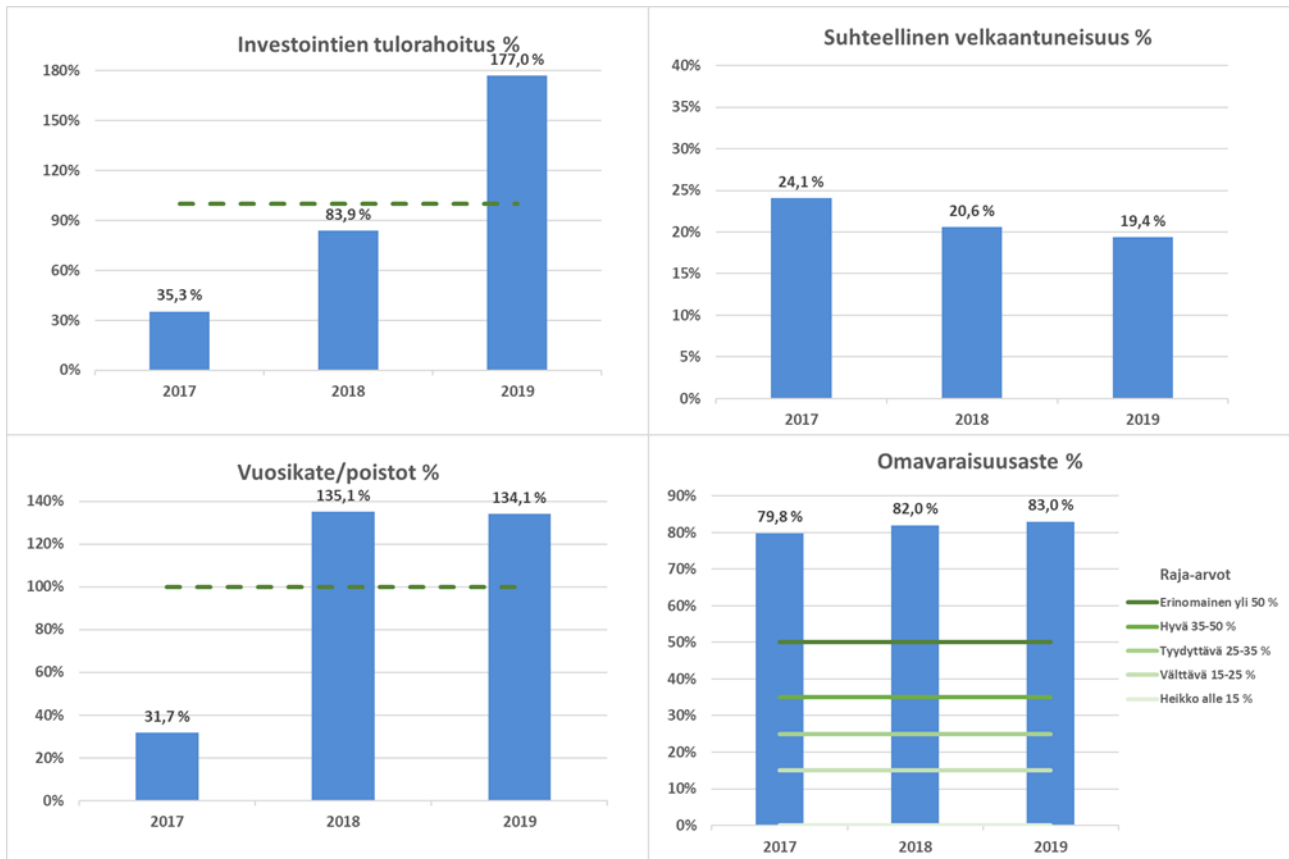
Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	32 708	31 992	-716	-2,2
Aineettomat hyödykkeet	52	56	4	7,7
Aineelliset hyödykkeet	32 593	31 867	-726	-2,2
Sijoitukset	63	69	6	9,5
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	7 672	9 115	1 443	18,8
Vaihto-omaisuus	1 633	1 439	-194	-11,9
Saamiset	1 372	1 084	-288	-21,0
Rahoitusarvopaperit			0	
Rahat ja pankkisaamiset	4 667	6 592	1 925	41,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 380	41 107	727	1,8

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	18 405	19 050	645	3,5
Peruspääoma	2 249	2 249	0	0,0
Arvonkorotusrahasto	1 431	1 431	0	0,0
Muut omat rahastot	0	0	0	
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	14 108	14 724	616	4,4
Tilikauden yli-/alijäämä	617	646	29	4,7
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	13 758	14 120	362	2,6
Pakolliset varaukset			0	
Lahjoitusrah. ja muiden toimeksiant. pääomat			0	
Vieras pääoma (yht.)	8 217	7 937	-280	-3,4
Pitkäaikainen vieraspääoma	1 821	1 548	-273	-15,0
Lyhytaikainen vieraspääoma	6 396	6 389	-7	-0,1
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 380	41 107	727	1,8

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
TOIMINNAN RAHAVIRTA	3676	3956	280	7,6
Vuosikate	3676	3 956	280	7,6
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4159	-2232	1927	-46,3
Investointimenot	-4380	-2494	1886	-43,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	259	259	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	221	3	-218	-98,6
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN	-483	1724	2207	-456,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-430	-351	79	-18,4
Lyhyt aikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-95	552	647	-681,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-525	201	726	-138,3
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1008	1925	2933	-291,0
Rahavarat 31.12.	4667	6 592	1925	41,2
Rahavarat 1.1.	5675	4667	-1008	-17,8
Lainakanta 31.12.	2172	1821	-351	-16,2
Lainakanta 1.1.	2602	2172	-430	-16,5

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus	48,62	48,62	0
Konsernin omistusosuus	48,62	48,62	0
Henkilöstöä keskimäärin	375,5	364,8	-10,7
Investoinnit (1000 €)	4380	2494	-1886
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	272	239	-33
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	83,9	177,0	93,1
Pääomamenojen tulorahoitus %	76,4	153,0	76,6
Lainanhoitokate	8,3	11,0	2,7
Kassan riittävyys, pv	48	71	23
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit			0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	-812	-252	560
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,6	19,4	-1,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14725	15371	646
Lainakanta 31.12., 1000 €	2172	1821	-351
Omavaraisuusaste %	82,0	83,0	1,0
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	135,1	134,1	-1,0
Toimintatuotot / toimintakulut, %	112,1	112,7	0,7

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän talouden tunnusluvut erityisesti kahdelta viime vuodelta ovat erittäin hyvät varsinkin, kun otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kohdistetut säästöt. Kuntayhtymä on pyrkinyt huomioimaan toiminnassaan rahoituksen vähenemisen vaikutuksia toimintaan ja talouteen sopeuttamalla menoja ja tiloja opiskelijamäärien suhteessa. Tulevien vuosien investointien kannalta kuntayhtymän vahva rahoitusasema ja kertyneet ylijäämät mahdollistavat paremmin investointien toteuttamisen.

ETELÄ-KARJALAN LIITTO

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Manner-Suomen jokaisessa 18 maakunnassa on maakunnan liitto. Ne ovat kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimivia lakisääteisiä kuntayhtymiä. Etelä-Karjalan liiton jäseniä ovat kaikki Etelä-Karjalan kunnat. Liiton lakisääteisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen sekä maakuntakaavoitus.

Etelä-Karjalan liitto on myös suunnittelu- ja edunvalvontayksikkö, joka tekee työtä maakunnan henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin sekä kulttuurin edistämiseksi. Toiminta sisältää myös muita kuin laissa säädettyjä tehtäviä. Etelä-Karjalan liitto ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja. Liitossa tehdään myös maakuntaa koskevia tutkimuksia, tilastointia, suunnitelmia ja selvityksiä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2019 verrattuna talousarvioon 2019 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2018 sekä suunta vuosille 2020–2022

Liiton toiminta voidaan jakaa neljään osaan: 1) Varsinainen (jäsenmaksuilla rahoitettava) toiminta. 2) Rajaohjelmat (CBC). 3) Maakuntauudistuksen esivalmistelu. 4) Muu projektitoiminta.

Useat toiminnalliset ja edunvalvonnalliset tavoitteet toteutuivat tai etenivät vuonna 2019. Leimallista vuodelle oli kuitenkin maakuntauudistuksen kaatuminen ja tähän liittyvän valmistelun alasajo.

Talousarvio suunniteltiin vuodelle 2019 alijäämäiseksi -235t€, mutta toteuma oli oleellisesti parempi, myös vuoteen 2018 verrattuna. Merkittävänä syinä ennakoitua parempaan tulokseen olivat tarkan taloudenpidon lisäksi projektien ulkopuolisen rahoituksen toteutuminen ja liiton henkilöstön osallistuminen projekteihin arvioitua suurempana sekä laskennallisten palkojen ennakoitua myönteisempi vaikutus vuoden 2019 tulokseen.

Tulevat vuodet on budjetoitu tasapainoisempaan suuntaan verrattuna edellisiin vuosiin (v. 2019: -125t€ ja v.

2020 ja v. 2021: 0€). Kuntien jäsenmaksuihin on taloussuunnitelmaan sisällytetty 2 %:n nousu vuosille 2021–2022.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019 sekä suunta vuosille 2020–2022

Ei sitovia tavoitteita Lappeenrannan kaupunginvaltuuston nähden.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2019 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2020–2022

Vuonna 2019 ei investointihankkeita.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2019. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2019 ei ollut rakenne- tai rahoitusjärjestelyjä eikä kaupungilta haettuja takauksia tai lainoja eikä niitä ole suunnitelmassa tulevinakaan vuosina.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskianalyyssissä on määritelty merkittävimmät riskit, niiden suuruus, tarvittavat hallintatoimet ja vastuuhenkilöt. Sisäisen valvonnan avulla seurataan ja arvioidaan riskien hallintatoimien onnistumista ja toimivuutta. Riskien luokituksessa on keskitytty toiminnan ja talouden kannalta merkittäviin riskeihin. Riskiarviossa merkittävimpien riskien on arvioitu liittyvän työn kuormitukseen liittyviin ja muutosprosessien aiheuttamiin vaikutuksiin työhyvinvointiin.

ETELÄ-KARJALAN LIITON NUMEERINEN OSA:

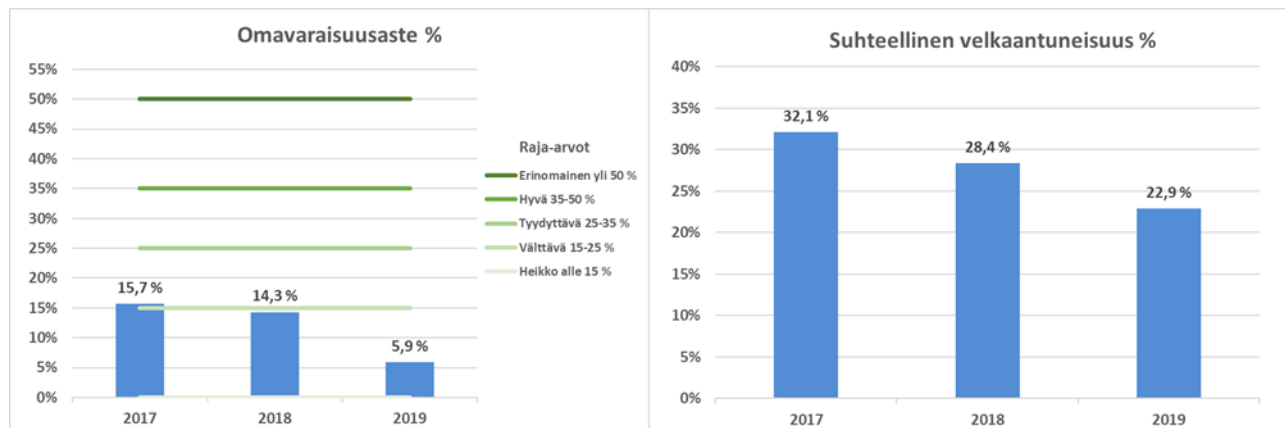
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos TP 2019/TA2019		Muutos TP 2019/TP2018	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	5 071	4 145	5 050	905	21,8 %	-21	-0,4 %
Valmisteverastojen muutos				0		0	
Toimintakulut	-5 460	-4 362	-5 169	-807	18,5 %	291	-5,3 %
TOIMINTAKATE	-389	-217	-119	98	-45,2 %	270	-69,4 %
Rahoitustuotot	10		8	8		-2	-18,1 %
Rahoituskulut	-5	-3	-6	-3	84,4 %	-1	11,1 %
VUOSIKATE	-384	-220	-116	104	-47,1 %	268	-69,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-15	-21	-6	39,8 %	-4	23,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-401	-235	-137	98	-41,6 %	264	-65,8 %
Tilinpäätössiirrot	57		175				
Verot							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-344	-235	37	272	-115,9 %	37	-10,9 %

Tase 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 629	1 611	-18	-1,1 %
Aineettomat hyödykkeet	6	0	-6	-100,0 %
Aineelliset hyödykkeet	27	13	-14	-52,4 %
Sijoitukset	1 595	1 598	3	0,2 %
Toimeksiantojen varat (yht.)	10 038	28 999	18 961	188,9 %
<i>Valtion toimeksiannot</i>	10 038	28 999	18 961	188,9 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	2 821	1 859	-962	-34,1 %
Vaihto-omaisuus			0	
Saamiset	369	330	-39	-10,6 %
Rahoitusarvopaperit	352	356	4	1,1 %
Rahat ja pankkisaamiset	2 099	1 173	-926	-44,1 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 487	32 469	17 982	124,1 %
VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	2 069	1 932	-137	-6,6 %
Peruspääoma	334	334	0	0,0 %
Arvonkorotusrahassto			0	
Muut omat rahastot	358	184	-174	-48,7 %
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	1 720	1 376	-344	-20,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-344	37	382	-110,9 %
Toimeksiantojen pääomat	10 976	29 380	18 404	167,7 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset			0	
Pakolliset varaukset			0	
Vieras pääoma (yht.)	1 443	1 157	-286	-19,8 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	384	336	-48	-12,5 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	1 059	821	-238	-22,4 %
VASTATTAVAA YHTEENSA	14 487	32 469	17 982	124,1 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2018	TP 2019	Muutos TP 2019/TP 2018	
			€	%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	-384	-116	268	-69,7 %
Tulorahoituksen korjaukset		-8		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-26	-5	21	-80,6 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vast. hyöd. luovutusvoitot		9		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-410	-120	289	-70,6 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset			0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-48	-48		0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	299	-755	-1 054	-352,5 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	251	-803	-1 054	-420,0 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-159	-923	-765	481,4 %
Rahavarat 31.12.	2 452	1 529	-923	-37,6 %
Rahavarat 1.1.	2 610	2 452	-159	-6,1 %
Lainakanta 31.12.	432	384	-48	-11,1 %
Lainakanta 1.1.	480	432	-48	-10,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TP 2019	TP 2019/TP2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus	51,33	51,33	0,00
Konsernin omistusosuus	51,33	51,33	0,00
Henkilöstöä keskimäärin	39	39	0
Investoinnit (1000 €)	-26	-5	21
Konsernin sis.lainat (1000 €)			0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)			0
Kaupungin antolainat (1000 €)			0
Leasingvastuut (1000 €)	39	12	-27
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	-1 494	-2 528	-1 034
Pääomamenojen tulorahoitus %	-521	-221	300
Lainanhoitokate	7,4	2,5	-4,9
Kassan riittävyys, pv	162	107	-55
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit	162	107	-55
Toiminnan ja investointien rahavirran	-5	-364	-359
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,4	22,9	-5,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 376	1 413	37
Lainakanta 31.12., 1000 €	432	384	-48
Omavaraisuusaste %	14,3	5,9	-8,4
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	-2 259,4	-554,7	1 704,7
Toimintatuotot / toimintakulut, %	92,9	97,7	4,8

TUNNUSLUKUJA SUHTEESSA RAJA-ARVOIHIN JA SANALLINEN ARVIO

Kuntayhtymän tuloslaskelmassa toimintakate ilmoittaa kuntayhtymän korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen käytettävissä olevan käyttötalouden tulorahoituksen määrän. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä.

Etelä-Karjalan liiton toimintakulut ovat olleet toimintatuottoja suuremmat sekä 2018 että 2019. Tämä tarkoittaa sitä, että tilikauden aikaisia ns. juoksevia menoja on rahoitettu kassavaroilla. Vaikka kuntayhtymällä onkin taseessa kertyneitä ylijäämiä, tilanne ei voi jatkua samanlaisena vuodesta toiseen. Jäsenkuntien maksukyky huomioiden, tämä edellyttää kuntayhtymältä tiukkaa menokuria.

Etelä-Karjalan liiton hankerahojen välittämistehtävän vuoksi omavaraisuusaste on tyyppillisesti heikohkolla tasolla. Vuonna 2019 omavaraisuusasteen selvä heikkeneminen johtui juuri toimeksiantoihin liittyvien pääomien erittäin suuresta kasvusta.

Suhteellinen velkaantuneisuus - % kertoo velkojen ja toimintatuottojen suhteen. E-K liiton suhteellinen velkaantuneisuus oli 22,9 %. Vieraan pääoman määrä vastaa siis noin 3 kuukauden toimintatuottoja. Tunnusluvun arvot vaihtelevat erittäin paljon riippuen toimialasta.